X
298
B64b
1869
v.1

ΒΨΩ ΨΒ ϽΘΦϤϽΓЧ:

ЧЧ ЧΩΒΦЧΩ ΤΨΩЧ ΒΔ

Ϫ ΡϽЧΗΒ ΨΒ ϽΘΦϤϽΓЧ,

ΓΓΨЧ

ΓЦΕΩΤΔ ΩΕΩЧ ΡΦΤϽ Ϫ ΓЦΕΩΤΔ ΨΒ ЧΔΡΡϽ.

ΩΦЧΗΔΕΩΔΒ ΒΔ ΟΟΓΔΡ ΔϽΨΓ, ΟΨΩЧ.

ΓΒΦΤ Ι.

In Seeking Hist. Survey

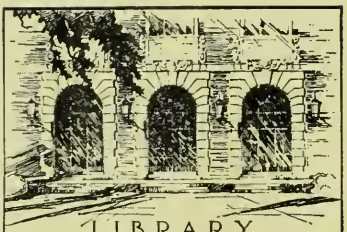

LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY
OF ILLINOIS

X 298
B64b
1869
v.1

ILL. HIST. SURVEY

DESERET READER

At the October (1868) General Conference of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, President Brigham Young announced that "many thousand small books, called the first and second readers," in the Deseret Alphabet were on their way to Utah to be used in the public schools. Ten thousand copies of these primers were printed in New York and offered for sale in Utah at fifteen and twenty cents each. This booklet is one of those original readers.

Disagreement exists relative to the origin of the phonetic characters known as the Deseret Alphabet. Regardless of who conceived the idea, a committee of three was appointed in October 1853, by the Board of Regents of the University of Deseret "to work out a system of orthography and prepare a schoolbook in new characters."

A few months later, the *Deseret News* (January 19, 1854) announced: "The Board of Regents, in company with the Governor and heads of departments, have adopted a new alphabet consisting of thirty-eight characters." It added that the Board, despairing of simplifying "the English language [had decided] to invent an entirely new and original set of characters." This volume is an example of this attempt, and is now a collector's item.

Compliments of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints
Historian's Office

ϒ ϑ⊥ϐϑϤ⊥ ⊥ϒϱϒϐ⊥.

Long Sounds.

Letter.	Name.		Sound.
ϑ	e	as in	*e*at.
ϐ	a	"	*a*te.
ϑ	ah	"	*a*rt.
ϴ	aw	"	*au*ght.
ϴ	o	"	*o*at.
ϴ	oo	"	*oo*ze.

Short Sounds of the above.

ϯ	as in	*i*t.
⊿	"	*e*t.
⊿	"	*a*t.
⊻	"	*o*t.
⊤	"	*u*t.
ϥ	"	b*oo*k.

ϳ	i as in	*i*ce.
ϑ	ow "	*ow*l.
⋓	woo	
⋎	ye	
ϱ	h	

Letter.	Name.	Sound.
⊤	p	
ϐ	b	
⊤	t	
ϐ	d	
ϲ	che..as in	*chee*se.
ϥ	g	
ϴ	k	
ϴ	ga..as in	*ga*te.
ϱ	f	
ϐ	v	
⊥	eth..as in	*th*igh.
ϒ	the "	*th*y.
ϑ	s	
ϐ	z	
⊅	esh..as in	fle*sh*.
ϑ	zhe "	vi*s*ion.
ϕ	ur "	b*ur*n.
⊔	l	
ϑ	m	
⊦	n	
⊬	eng.as in	le*ng*th.

THE BOOK OF MORMON:

AN ACCOUNT WRITTEN BY THE HAND OF MORMON, UPON PLATES TAKEN FROM THE PLATES OF NEPHI.

TRANSLATED BY JOSEPH SMITH, JUN.

PLATE I.

NEW YORK:
PUBLISHED FOR THE DESERET UNIVERSITY
BY RUSSELL BROS.
1869.

ENTERED ACCORDING TO ACT OF CONGRESS, IN THE YEAR 1869, BY JOSEPH SMITH, JUN., IN THE CLERK'S OFFICE OF THE DISTRICT COURT OF THE UNITED STATES FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK.

I, MORMON, DO MAKE A RECORD OF THE PART OF THE NEPHITES, ACCORDING TO THE KNOWLEDGE WHICH I HAVE OBTAINED; AND ALSO OF THE LAMANITES, AND THE JAREDITES, WHO WERE DESTROYED BY THE HAND OF THE LORD UPON THE FACE OF THIS LAND, AND WHO ARE SPOKEN OF BY THOSE WHO ARE OF THE FIRST GENERATION OF THOSE WHO INHABIT THE LAND AFTER THEM; AND I MAKE IT OUT OF THE PLATES OF NEPHI, ACCORDING TO THE KNOWLEDGE AND LANGUAGE WHICH GOD HAS GIVEN UNTO ME; FOR BEHOLD, IT HAS BEEN GIVEN UNTO ME BY HIM THAT I SHOULD MAKE A RECORD OF THIS PEOPLE; AND I MAKE IT ACCORDING TO MY JUDGMENT, HOPING THAT THEY MAY COME TO THE KNOWLEDGE OF THEIR FATHERS AT SOME FUTURE DAY, WHEN IT SHALL COME ACCORDING TO THE WORD OF GOD, THAT THEY SHALL BE MADE MANIFEST UNTO THEM; AND THAT THEY MAY COME TO THE KNOWLEDGE OF THE GIFT OF GOD, AND BE PERSUADED TO PARTAKE OF THE GOOD GIFT.

AND NOW, I SPEAK CONCERNING THAT WHICH I KNOW. AND I TESTIFY THAT I KNOW THAT WHICH I SPEAK, FOR BEHOLD, I HAVE SEEN ALL MY DAYS, AND HAVE OBTAINED A KNOWLEDGE OF THE GOOD AND MARVELOUS WORKS OF THE LORD; AND I KNOW THAT THE RECORD WHICH I SHALL GIVE UNTO THE LORD IS TRUE; AND I AM A DESCENDANT OF LEHI, AND MY FOREFATHERS WERE OF JERUSALEM, AND THEY WERE DESTROYED BECAUSE OF UNBELIEF, ACCORDING TO THE WORD OF THE LORD; AND I KNOW THAT THEY WERE A STIFF-NECKED PEOPLE; AND I MAKE AN END.

MORONI.

ENTERED ACCORDING TO ACT OF CONGRESS, IN THE YEAR 1869, BY JOSEPH SMITH, JUN., IN THE CLERK'S OFFICE OF THE DISTRICT COURT OF THE UNITED STATES FOR THE SOUTHERN DISTRICT OF NEW YORK.

298
B646
1869
v.1

121 Hist. Survey

א נלשלוכעלח אב לחכ שלחלאבלב.

ב וז סוא כאוכ סע אבכאנב, ולאנכשבב, נראב, אוא כאכל אוכ סוא כסע אוא שאכ כאנ אב, נאז שב, לוכ א צוכב אב שב א לבצאר, אוא אב ׳סכוכ קככאש ׳ולשכו, פוב בצכא א שבכל פשאב כאוכאבוכ אוא נשכוכש, פשאב ש׳ אב ב שכוכש

CONTENTS.

	PAGE.
Introduction to the Study of Law	1
Definition of Law and Jurisprudence . . .	1
Study of Law	2
Law of Nature	3
Law of Nations and International Law .	3
Study of Statute Law	7
Statute of Limitations of Law of Nature	8
Definitions of Law and Statutes . .	9
Divisions of Law of Nature . . .	10
Law of Nature: Natural Rights, Duties, and Liberty	11
Law of Nature of Law and Fact, Civil, etc.	12
Statutes and Civil Law Maxims . .	14
Rules of Interpretation of Statutes . .	15
Law of Nature of Crime	16
Ch. 1. Of Offenses against Public Justice .	17
Ch. 2. Offenses against Public Peace . .	18
Offenses against Chastity	19
Offenses against Law of Nature . .	20
Duties and Rights	20
Rights and Duties of Husband and Wife .	21
Master and Servant	22
Duties and Rights of Husband and Wife .	22
Parent and Child	22
Of Guardian	23
Of Minor and of Power of Attorney .	24
Of Duty in the Form of Bond (Cont.) . .	24
Forfeiture of Bond and Penalty . . .	25
Fraud and Error	26
Of Error and Law of Case . . .	27
Definitions Repeated (Cont.) . . .	27
Form of Bond for Deed	28

	PAGE.
Definitions Repeated	29
Indemnity Bond	29
Form of Bond for Lease . . .	29
Form of Bond for Deed: Bond for Title .	30
Form of Bond for a Mortgage of Real Estate	33
Bill of Sale Bond	34
Definitions Repeated	34
Form of Bond: Bill of Sale Bond . .	34
Bond of a Trustee Bond . . .	35
Duties of Law	36
Courts, Civil and Criminal . . .	36
Courts of Equity	37
Form of Bill of Sale	42

Statute Law of Form . . .	44
Form of Deed	44
Definitions Repeated	47
Bond for Title and Deed . . .	48
Covenant of Seisin and Deed . .	49
Of Deed	49
Execution of Deed	49
Delivery of Deed	50
Court's Jurisdiction of Equity . .	51
Form of Bond	51
Form of Bill of Sale	53
Form of Mortgage of Real Estate . .	53
Mortgage	53
Notice of Mortgage	54
Trustee, etc., Appointment of . .	54
Deed of Trust	54
Form of Deed (by Corporation) . .	55
Definitions of a Deed	59

	էջ.
Տղեկութիւն ուսման վերաբերեալ ազգովի դպրոցաց	59
Վաղարշապատ	60
Կը սիրէ մէկուն ուրիշ մարդ	63
Ժողովրդական ներկայացում	64
Գաղտ ալ չ՚ունի ալ գաղտ	73
Տօն ալ գործէր ղազար ինձ	78
Եօ ալ Յօհաննէս ասաղ	78
Ծիւրեղ ուսո ես ֆուտպոլի	79
Տանձ ալ Ծիւրեղ, ծուէ ուսուն գալ	79
Գանազանութիւն բառից ի մէջ, որոնք նման	80
Լուսաւորութիւն բուծման	81
Տօնը ազգս ալ ը ընծայ բօնէ	82
Լոյս աստղաբաշխ ընծայեց ի ազգս	82
Ի սիրոյ [ետ ինչ, ի յոյժ ի]	82
Տօն չ՚ ի ազգս յօդուն	82
Ունէր ղուսաղ ուսուցանող	83
Պահ աչք ունէր նուիրող ուսուն ընծայ ի ֆօսֆ Ծօսէ	84
Գաղ ի յօթ	84
Ը ընծայ, ը ընծայ	85
Ունի գրքեր ալ ալ ի ազգս	86
Գնայ ուսուն ը ընծայուած յօդուն	87
Արուո օրհնուն յունուն օր յօդուն	87
Նոյ ալ Ծուզ ընդունող	88
Ընդունող ես աղուէսուն ուսուն ֆօսէ Ծօսէ	88

Ազգս ալ Կեօրգ	92
Կոչուն ուսումնարան ի օտն	92
Կոչուն ընդ	93
Կոչուն ուսուն Նըշխարան	93
Ի ելքէն ընդունէ բաղ Գրօգր	95
Նըշխարան ուսո տօնուց ամ	96
Յօտ ունէ մուկ ալր բաժնուն	96
Պուճ, աչեզ, ուսուն ծծակաղ օձը ես	97
Գիտց նրգ ընդունուն ի ծուց	98
Ուշ անուշ-նուշ	98

	էջ.
Կատարեցաւ ետեւ ալ ծուսուն	99
Բուծ ետ ես յօգուտ ի տօնէ	100
Ուսուցիչ ընդուն	100
Աղբիւր ընդուն գնդ օգտուող	101
Նօտ ալ ծուսուն ալուր	101
Ընդուն օգտուող ի ֆուտ	102
Ալուր ընդունուց ալուզ ալ	103
Ծուզ ուսո Կուն-Ծուցի	105
Ը ցան, Ծուզ ճշտուն	106
Ընդ ուշ ուշ ի ալուց բաժ ֆուճ բը-ղուէ	107

Ի Ազգս ալ ընդ	108
Ընդ, ոչ տուճ ես բուծուճ	108
Ֆաղուսուզ ետուուզ ընդ Նըշխարան	108
Նըշխարան ալ ֆօ ալ	109

Ի Ազգս ալ Գեւոց	110
Կոչուն ալազ ճշտուն	110
Նըշխարան ուսուզ ընդ	110
Բուծուբ ճուն	110
Ալուն ազնուզ ալ ալ ֆուճ	111

Ի Ազգս ալ ֆուճ	112
Ալուն ուճ ալ Ղազար	112
Ալուն ուճ ալ Ծօսէ	112
Ծօսէ ազուն ալ բաց	113
Ճշտգրաբան ուսուցչաբար	113
Ֆուղուսուզ ալ ի տալ	113
Ազուճչուն ուսուցչաբար	113
Ֆուճ ալեւուն ազ բաժ ի ալ	113
Ալուն ազնուզ ալ ուճ Ընդունող	114

Ի ալուզ ալ Ծօսէ	115
Բուծ Ալուն	116

Х ВЧФ ЖЄ ЭФЧЭГЧ.

Х РГЧЄЯ ВЧФ ЖЄ ЧЭРГ:

ҒІЄ ЄЭЧ ЛЧЮ ЭІЧЧЄЯҒЧЄІ.

СЛЛҒЛГЄ I.

Чч ЛФЯЧ ЖЄ ЬЭҒЄ ЛЧЮ ҒІЄ ШЄҒ ЯЄЄҒЭЯ, ЛЧЮ ҒІЄ ЛФГ ЯГЧЧ, ЯЭІИ ФФІЮ, (ЯЭФФЧИИ ЛІ Х ЯІЮЛЯЛ,) ЬЄЭГЧ, ЬЛЭЭІЄФЖЛ, ЯЭЭ, ЛЧЮ Ч'ЭҒЄ. Х ЬФІЮ ШФІЧЧ ЬЭҒЄ ЧФ ЯЭЛЮЭІЧ ЯІ Ж Х ЬЧЧЮ Ж ЭЭІФЯЭЛЛЭЭ, ЯЭФФЧ ҒЭ ЛІЄҒЖЭЯЛЄ ЛЧЮ Х ЛЭЮ ЬЧЯ ЭЯЄ ЧЭІЬЧ ЄЭ ОЧЧЯЭЧЧИИ ХЄЄ ІЧЧФШЧІЧ; ЛЧЮ ХЄ ЭЭФ ЧФ ЯЭЭЛІЧЄ ҒІЄ ШЯЯ. Ч ЬЧЧЮ ЖЄ ХЄЄ ЯЭЛЮЭІЧ ЧЧЮ Х ШЧЮЯЄЧЧЯЭ. ЭЄЄ ЛЭЭ Х ЭЭФ ЧФ ЯЭЭЛІЧЄ ҒІЄ ЛЯЯ. Ч ЛФЭЧЧ ЖЄ ХЄЄ ЯЭЛЮЭІЧ ЧЧЮ Х ЬЧЧЮ Ж ЭЭІФЯЭЛЛЭ

3. Καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Ἰωνᾶν υἱὸν Ἀμαθί, λέγων 2 Ἀνάστηθι καὶ πορεύθητι εἰς Νινευὴ τὴν πόλιν τὴν μεγάλην καὶ κήρυσσον ἐν αὐτῇ· ὅτι ἀνέβη ἡ κραυγὴ τῆς κακίας αὐτῶν πρός με. 3 Καὶ ἀνέστη Ἰωνᾶς τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσεὶς ἀπὸ προσώπου Κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ.

4. Καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ Κυρίου πρὸς Ἰωνᾶν λέγων 5 Καὶ ἐφοβήθησαν οἱ ἄνδρες φόβον μέγαν καὶ ἐκραύγασαν; καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐκείνης καὶ ἔθυσαν θυσίαν τῷ Κυρίῳ καὶ ηὔξαντο εὐχάς. 6 Καὶ ἀνέβη ἡ φωνὴ πρὸς τὸν βασιλέα Νινευὴ καὶ ἀνέστη ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ καὶ περιείλετο τὴν στολὴν αὐτοῦ ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ περιεβάλετο σάκκον καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς γῆς. 7 Καὶ ἐκήρυξεν καὶ εἶπεν ἐν Νινευὴ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως καὶ τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ λέγων Ἄνθρωπος καὶ κτήνη βόες καὶ πρόβατα μὴ γευσάσθωσαν μηδὲν μηδὲ ποιμανθήτωσαν καὶ ὕδωρ μὴ πιέτωσαν· 8 καὶ περιβαλέσθωσαν σάκκους ἄνθρωπος καὶ κτήνη καὶ βοήσονται πρὸς τὸν θεὸν ἐν ἰσχύϊ καὶ ἐπιστρεψάτω ἄνθρωπος ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ἀπὸ τῆς ἁρπαγῆς τῶν χειρῶν αὐτοῦ. Τίς οἶδεν εἰ ἐπιστρέψει καὶ μετανοήσει ὁ θεὸς καὶ ἀποστρέψει ἀπὸ ὀργῆς θυμοῦ αὐτοῦ καὶ οὐ μὴ ἀπολώμεθα; 9 καὶ εἶδεν ὁ θεὸς τὰ ἔργα αὐτῶν ὅτι ἐπεστράφησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς πονηρᾶς καὶ μετενόησεν ὁ θεὸς ἐπὶ τῇ κακώσει ᾗ ἐλάλησεν τοῦ ποιῆσαι αὐτοῖς καὶ οὐκ ἐποίησεν.

8. Ἰωνᾶς δὲ ἐλυπήθη λύπην μεγάλην καὶ ἐθυμώθη καὶ προσηύξατο πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπεν Ἰδοὺ δή, Κύριε, οὐχὶ τοῦτο ἦν τὸ ῥῆμά μου ἔτι ὢν ἐν τῇ γῇ μου; διὰ τοῦτο προέφθασα τοῦ φυγεῖν εἰς Θαρσεὶς ὅτι ἔγνων ὅτι σὺ θεὸς ἐλεήμων καὶ οἰκτίρμων εἶ καὶ μακροθυμεῖς καὶ πολυέλεος καὶ μετανοεῖς ἐπὶ ταῖς κακώσεσιν τῶν ἀνθρώπων. 9 Καὶ νῦν, Κύριε, λάβε δὴ τὴν ψυχήν μου ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι καλόν μοι ἀποθανεῖν ἢ ζῆν.

and the priests that bare the ark of the covenant of the LORD your God, and ye shall see the place from whence they are to be taken, and go after them.

10. And Joshua said, Hereby ye shall know that the living God is among you, and that he will without fail drive out from before you the Canaanites, the Hittites, and the Hivites, and the Perizzites, and the Girgashites, the Amorites, and the Jebusites. Behold, the ark of the covenant of the Lord of all the earth passeth over before you into Jordan. Now therefore take you twelve men out of the tribes of Israel, out of every tribe a man. And it shall come to pass, as soon as the soles of the feet of the priests that bear the ark of the LORD, the Lord of all the earth, shall rest in the waters of Jordan, that the waters of Jordan shall be cut off from the waters that come down from above; and they shall stand upon a heap.

11. And it came to pass, when the people removed from their tents, to pass over Jordan, and the priests bearing the ark of the covenant before the people; and as they that bare the ark were come unto Jordan, and the feet of the priests that bare the ark were dipped in the brim of the water, (for Jordan overfloweth all his banks all the time of harvest;) that the waters which came down from above stood and rose up upon an heap very far from the city Adam, that is beside Zaretan: and those that came down toward the sea of the plain, even the salt sea, failed, and were cut off: and the people passed over right against Jericho. And the priests that bare the ark of the covenant of the LORD stood firm on dry ground in the midst of Jordan, and all the Israelites passed over on dry ground, until all the people were passed clean over Jordan.

12. Now therefore take you twelve men out of the tribes of Israel, out of every tribe a man, and it shall come to pass, that as soon as the soles of the feet of the priests that bear the ark of the LORD, the Lord of all the earth, shall rest in the waters of Jordan, the waters of Jordan shall be cut off, even the waters that come down from above; and they shall stand upon an heap. And it came to pass, when the people removed from their tents, to pass over Jordan, and the priests bearing the ark of the covenant before the people; and as they that bare the ark were come unto Jordan, and the feet of the priests that bare the ark were dipped in the brim of the water, (for Jordan overfloweth all his banks all the time of harvest;) that the waters which came down from above stood and rose up upon an heap very far from the city Adam, that is beside Zaretan: and those that came down toward the sea of the plain, even the salt sea, failed, and were cut off: and the people passed over right against Jericho. And the priests that bare the ark of the covenant of the LORD stood firm on dry ground in the midst of Jordan, and all the Israelites passed over on dry ground, until all the people were passed clean over Jordan.

13. And it came to pass, when the priests that bare the ark of the LORD, the Lord of all the earth, were lifted up from the brim of the water, the waters of Jordan were cut off from the waters that came down from above; and they stood upon an heap. And it came to pass, when the people removed from their tents, to pass over Jordan, and the priests bearing the ark of the covenant before the people; and as they that bare the ark were come unto Jordan, and the feet of the priests that bare the ark were dipped in the brim of the water, (for Jordan overfloweth all his banks all the time of harvest;) that the waters which came down from above stood and rose up upon an heap very far from the city Adam, that is beside Zaretan: and those that came down toward the sea of the plain, even the salt sea, failed, and were cut off: and the people passed over right against Jericho. And the priests that bare the ark of the covenant of the LORD stood firm on dry ground in the midst of Jordan, and all the Israelites passed over on dry ground, until all the people were passed clean over Jordan.

14. And it came to pass, when all the people were clean passed over Jordan, that the LORD spake unto Joshua, saying, Take you twelve men out of the people, out of every tribe a man, and command you them, saying, Take you hence out of the midst of Jordan, out of the place where the priests' feet stood firm, twelve stones, and ye shall carry them over with you, and leave them in the lodging place, where ye shall lodge this night. Then Joshua called the twelve men, whom he had prepared of the children of Israel, out of every tribe a man: And Joshua said unto them, Pass over before the ark of the LORD your God into the midst of Jordan, and take you up every man of you a stone upon his shoulder, according unto the number of the tribes of the children of Israel: That this may be a sign among you, that when your children ask their fathers in time to come, saying, What mean ye by these stones? Then ye shall answer them, That the waters of Jordan were cut off before the ark of the covenant of the LORD; when it passed over Jordan, the waters of Jordan were cut off: and these stones shall be for a memorial unto the children of Israel for ever. And the children of Israel did so as Joshua commanded, and took up twelve stones out of the midst of Jordan, as the LORD spake unto Joshua, according to the number of the tribes of the children of Israel, and carried them over with them unto the place where they lodged, and laid them down there. And those twelve stones did Joshua pitch in the midst of Jordan, in the place where the feet of the priests which bare the ark of the covenant stood: and they are there unto this day. For the priests which bare the ark stood in the midst of Jordan, until every thing was finished that the LORD commanded Joshua to speak unto the people, according to all that Moses commanded Joshua: and the people hasted and passed over. And it came to pass, when all the people were clean passed over, that the ark of the LORD passed over, and the priests, in the presence of the people. And the children of Reuben, and the children of Gad, and half the tribe of Manasseh, passed over armed before the children of Israel, as Moses spake unto them: About forty thousand prepared for war passed over before the LORD unto battle, to the plains of Jericho.

15. And it came to pass, when the priests that bare the ark of the covenant of the LORD were come up out of the midst of Jordan, and the soles of the priests' feet were lifted up unto the dry land, that the waters of Jordan returned unto their place, and flowed over all his banks, as they did before. Now the tenth day of the first month the people came up out of Jordan, and encamped in Gilgal, in the east border of Jericho. And those twelve stones, which they took out of Jordan, did Joshua pitch in Gilgal. And he spake unto the children of Israel, saying, When your children shall ask their fathers in time to come, saying, What mean these stones? Then ye shall let your children know, saying, Israel came over this Jordan on dry land. For the LORD your God dried up the waters of Jordan from before you, until ye were passed over, as the LORD your God did to the Red sea, which he dried up from before us, until we were gone over: That all the people of the earth may know the hand of the LORD, that it is mighty: that ye might fear the LORD your God for ever.

16. Και τι εσο το τσε κατα τα ρασατε δικο σταθο κατα τι ε σιτι με λαο-κατοπε, μιτ τσε, βοκι μικα μιτ κ Στιμιτι, κανιν κσε ρισοβ δικο σεβο βοκοτ ριο. Και φα δικο οκαρδικα κατα, κατα σε δικτι κα κανι κοδκτι ριο ; φιδιρτοτ, σε δικο με κοκαρδικατ κατα.

17. Και τι εσο το τσε κατα ρ, καθα, βοκι κοβοδικι κκαν, κκοδκτιβοκ βοκι μικα τι Στιμιτοτ, και οτο ριδικι οτιβ βοκρδε το κο με κ σικτιμιτε με Φμα, φιδιτοτ ρ δικο τοτ κανο κ λοτο ; και βοκτοτα φα δικο σικι ος, και δικ δικο κμρκ τα κσε ριτα κατα ρ δικο βοκοδε οτ κ μκτδε φιμε δτα δικ κοοτε τε κσε ριτα ; φιδιτοτ ρ δικο κα μκτ κοδκτι φοκοκτι ριο οτβ κανο τα λοτο. Και ρ βοτδε κανο Φκο, σκοκι κοκ κανο φιο κ μικο φιμε κ λοτο δτα σκμκτδικτανο κανο σε με φιο Φοτ Στιμιτι.

18. Και τι εσο το τσε κατα ρα βοκοδε τι τα μκτδε ; βκα δικο οτβδε βοκοδε με κ φοτδικτε με κατα φοτιτε, ρ οτιτ δτα κανο κ λοτο ρομ κσε ριτα.

19. Και τι εσο το τσε κατα κ λοτο στσε κανο σε, κσιτι, βικκδτ μτ κσ, καθα, βοκοδε με τα ρσε, ρομ κσ δτα κτα οσ σε αιτικτανιτ, μιτ τοικτικτε με φοτι. Και τικσδικ ση κ δτο σοο τα σικοκδικτανε, κ δτο μτ κτδτιτ, και δτο δ δτο οι ε κανο με τιμκτε; κε, βδτ ε κανο φιμε ρ τα σικτδτοτ ρομ κσ; κε, ε κανο φιμε τα ςκτε κσκδ ον κτκτ κανο. · Και τικσδικ ση τα κτδτικτ δτο κοβοδτ κσκτι κ, κε δτο ε ομι με ρικο κ ςκτιμκτε με κ λοτο. Και τικσδικ ση κσ δτο δτοτ σε ε κοβοδτ κσκτι σε, κσ δτο ε τοσ ε κοβοδτ κσκτι σε, ρ ιμι ομτε σκδ δβδ ιμι ε κοε ομτε, και δτο κτδτιτ κσκτι σε, κσ δτο ε κοβοδτ κσκτι σε, κε δτο ε ε κοτομτ κανο τα κοτο. Και τι ρ κο ε κανο κε τοσ κτδτιτ κσκτι σε, κε δτο ε ε κοτομτ κανο τα κοτο. Κτδτοτ ον, τα 'κτκ, και κε δτο ε ρσσκτδ με κ λοτο, κοοοδ κσ ρικτι κανο ομτοκτδ.

21. Και τι εσο το τσε κατα ρ, καθα, κτδ κανο τα ρσε κτα, ρ ιμι ον και δτο κ λτιμ φιμε κ λοτο ρικ ομτοκτδικτανο, κοτ ρ κο κανο κ λοτο φτοκτ κο ομτοκτδικτανο κανο κ ςτιμκτε με τακ, σσς φα δτο τοκτε ε κσκτε κοτ κτα κτα με κ λτιμ φιμε φα ομτοκτδικτ κτα.

22. And the Lord said unto Satan, Behold, all that he hath is in thy power; only upon himself put not forth thine hand. So Satan went forth from the presence of the Lord.

23. And there was a day when his sons and his daughters were eating and drinking wine in their eldest brother's house: and there came a messenger unto Job, and said, The oxen were ploughing, and the asses feeding beside them:

24. And the Sabeans fell upon them, and took them away; yea, they have slain the servants with the edge of the sword; and I only am escaped alone to tell thee.

25. While he was yet speaking, there came also another, and said, The fire of God is fallen from heaven, and hath burned up the sheep, and the servants, and consumed them; and I only am escaped alone to tell thee.

26. While he was yet speaking, there came also another, and said, The Chaldeans made out three bands, and fell upon the camels, and have carried them away, yea, and slain the servants with the edge of the sword; and I only am escaped alone to tell thee.

27. While he was yet speaking, there came also another, and said, Thy sons and thy daughters were eating and drinking wine in their eldest brother's house:

28. And, behold, there came a great wind from the wilderness, and smote the four corners of the house, and it fell upon the young men, and they are dead; and I only am escaped alone to tell thee.

ויהי ערב ויהי בקר, יום אחד. ויהי ערב ויהי בקר, יום שני. ויהי ערב ויהי בקר, יום שלישי. ויהי ערב ויהי בקר, יום רביעי. ויהי ערב ויהי בקר, יום חמישי. ויהי ערב ויהי בקר, יום ששי.

29. ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ, ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה; ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה; ויהי כן. ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ, ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע; להיות לכם לאכלה; ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה; ויהי כן. ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ, ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע; להיות לכם לאכלה; ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה; ויהי כן. ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ, ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע; להיות לכם לאכלה; ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה; ויהי כן. ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ, ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע; להיות לכם לאכלה; ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה; ויהי כן. ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ, ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע; להיות לכם לאכלה; ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה; ויהי כן.

30. ויהי ערב ויהי בקר יום ששי. ויכלו השמים והארץ וכל צבאם. ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה. ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו, כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות. יהוה אלהים עשות ארץ ושמים. וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח, כי לא המטיר יהוה אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה. ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה. ויצר יהוה אלהים את האדם עפר מן האדמה, ויפח באפיו נשמת חיים, ויהי האדם לנפש חיה. ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם, וישם שם את האדם אשר יצר. ויצמח יהוה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל, ועץ החיים בתוך הגן, ועץ הדעת טוב ורע. ונהר יצא מעדן להשקות את הגן, ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים. שם האחד פישון, הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב. וזהב הארץ ההוא טוב, שם הבדלח ואבן השהם. ושם הנהר השני גיחון, הוא הסובב את כל ארץ כוש. ושם הנהר השלישי חדקל, הוא ההלך קדמת אשור, והנהר הרביעי הוא פרת. ויקח יהוה אלהים את האדם, וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה. ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר, מכל עץ הגן אכל תאכל. ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו, כי ביום אכלך ממנו מות תמות. ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות האדם לבדו, אעשה לו עזר כנגדו. ויצר יהוה אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים, ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו, וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו. ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה, ולאדם לא מצא עזר כנגדו. ויפל יהוה אלהים תרדמה על האדם, וישן, ויקח אחת מצלעתיו, ויסגר בשר תחתנה. ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה, ויבאה אל האדם. ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי, לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת. על כן יעזב איש את אביו ואת אמו, ודבק באשתו, והיו לבשר אחד. והיו שניהם ערומים האדם ואשתו, ולא יתבששו.

31. והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יהוה אלהים, ויאמר אל האשה, אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן. ותאמר האשה אל הנחש, מפרי עץ הגן נאכל. ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פן תמתון. ויאמר הנחש אל האשה, לא מות תמתון. כי ידע אלהים כי ביום אכלכם ממנו ונפקחו עיניכם, והייתם כאלהים, יודעי טוב ורע. ותרא האשה כי טוב העץ למאכל, וכי תאוה הוא לעינים, ונחמד העץ להשכיל, ותקח מפריו ותאכל, ותתן גם לאישה עמה, ויאכל. ותפקחנה עיני שניהם, וידעו כי עירמם הם, ויתפרו עלה תאנה, ויעשו להם חגרות. ויקולו את קול יהוה אלהים מתהלך בגן לרוח היום, ויתחבא האדם ואשתו מפני יהוה אלהים בתוך עץ הגן. ויקרא יהוה אלהים אל האדם, ויאמר אליו, איכה. ויאמר את קולך שמעתי בגן, ואירא כי עירם אנכי, ואתחבא. ויאמר מי הגיד לך כי עירם אתה, המן העץ אשר צויתיך לבלתי אכל ממנו אכלת? ויאמר האדם, האשה אשר נתת עמדי היא נתנה לי מן העץ, ואכל. ויאמר יהוה אלהים לאשה, מה זאת עשית, ותאמר האשה, הנחש השיאני ואכל. ויאמר יהוה אלהים אל הנחש, כי עשית זאת ארור אתה מכל הבהמה ומכל חית השדה, על גחנך תלך ועפר תאכל כל ימי חייך. ואיבה אשית בינך ובין האשה, ובין זרעך ובין זרעה, הוא ישופך ראש, ואתה תשופנו עקב. ואל האשה אמר, הרבה ארבה עצבונך והרנך, בעצב תלדי בנים, ואל אישך תשוקתך, והוא ימשל בך. ולאדם אמר, כי שמעת לקול אשתך, ותאכל מן העץ אשר צויתיך לאמר לא תאכל ממנו, ארורה האדמה בעבורך, בעצבון תאכלנה כל ימי חייך. וקוץ ודרדר תצמיח לך, ואכלת את עשב השדה. בזעת אפיך תאכל לחם, עד שובך אל האדמה, כי ממנה לקחת, כי עפר אתה, ואל עפר תשוב. ויקרא האדם שם אשתו חוה, כי היא היתה אם כל חי. ויעש יהוה אלהים לאדם ולאשתו כתנות עור, וילבשם.

33. And if any one slay a man in a quarrel, and he flee into a church or churchyard, let no one slay him: if he will go out and stand trial, and the kindred will accept compensation for him, let it be paid as they may decide. And if he will not submit to that, and will defend himself, or flee back into the church, let him not be slain, unless he attempt to escape, or fetch weapons against his foes. But if he do so, let them do with him as they may decide.

34. And if any one slay a man in a church, let him perish by death, without any mercy, for the violation of the church, if it can be proved against him. Likewise if any one violate a church by theft, or by any other crime, let him make amends for it twofold, as he would do elsewhere.

35. And if, however, a foreigner, coming from afar, from beyond the sea, or from the wilderness, violate the church of any one of the people, let him make amends for it with his whole wergild, as he would do elsewhere, since he is unacquainted with our customs, and has not learned to love God. But if he remain longer in the country, and learn our customs, and receive baptism, then let him make amends for it as a native would do. If, however, he return home before he receive baptism, and he be slain, then let no compensation be made for him. And if any one slay a man who is under the king's protection, let him perish by death, unless the king himself will grant him life. And if any one violate the king's mund, let him make amends for it with his whole wergild, and with all that he owns.

36. And if a man flee to the king's hall for any crime, and he be slain, let no one avenge him, but let him be brought to the king's judgment, and let him not be slain, unless he attempt to escape, or fetch weapons against his foes. And if a man flee to the king's stable, and he be slain, let no one avenge him, but let him be brought to the king's judgment, and let him not be slain, unless he attempt to escape, or fetch weapons against his foes. And if a man flee to the king's kitchen, and he be slain, let no one avenge him, but let him be brought to the king's judgment, and let him not be slain, unless he attempt to escape, or fetch weapons against his foes. And if a man flee to the king's bed, and he be slain, let no one avenge him, but let him be brought to the king's judgment, and let him not be slain, unless he attempt to escape, or fetch weapons against his foes. And if any one violate the king's mund, let him make amends for it with his whole wergild, and with all that he owns.

37. And if any one slay a man who is under the protection of the king's sword, let him make amends for it with his whole wergild, and with all that he owns. And if a man flee to the king's sword, and he be slain, let no one avenge him, but let him be brought to the king's judgment, and let him not be slain, unless he attempt to escape, or fetch weapons against his foes.

38. And if any one slay a man who is under the protection of the king's plough, let him make amends for it with his whole wergild, and with all that he owns; and if any one slay a man who is under the protection of the king's

ΝΕΦΑΡΙΑ ΘΕΟΥΔΟΣ ΣΦ ΘΕΥΔΕΥΤΑΙΑ, ΦΑ ΘΕΘΦΑΗ ΤΟ ΥΕΔΣΘΕΙ, ΑΗΑ ΜΑΕ ΑΘΕΘ ΤΟ ΡΟΘ ΡΕΥΔ ΘΕΡΟΟΤ ΟΔ, ΑΗΑ ΤΘΟΙΡΕΗ ΤΟ Χ ΘΕΗΟ ΜΕ ΥΘΟΤΟΣΝΙΔΘ.

39. ΑΗΑ ΗΘ, Δ, ΗΘΡΔ, ΘΘΕΗ Θ ΟΔΗ ΝΕΘΟ ΗΗ ΘΝΙΔΥΦΟΤ, ΑΗΑ ΟΝΘΟ ΡΥΘΗΗ ΤΘΘΘΕΘ ΟΡΕ ΘΝΤΔΜΕΝ ΜΕ Χ ΝΟΤΦΘ, ΧΘΕΤΦΟΤ Φ ΘΕΦ ΘΘΕ ΜΕΔΗ Χ ΘΡΤΘΡΗΗ ΜΕ ΝΕΦΑΡΗ, ΑΗΑ ΡΔΤΘ ΦΤΘ ΧΔΗ ΦΔ ΡΟΦΘ ΗΔΗ ΡΝΘ.

40. ΑΗΑ ΤΗ ΟΘΘ ΤΟ ΤΘΕ ΧΔΗ Φ ΘΔΤΕΟ ΔΗΧ ΦΤΘ, ΧΔΗ ΗΡ ΦΔ ΜΘΦΘ ΡΘΔΤΟΗ ΡΗΗΤΟ ΡΟ ΜΡΤΘΕ, ΔΕ Χ ΝΟΤΦΘ ΝΤΕΔΓ, ΑΗΑ ΔΕ Φ Ν'Τ, ΘΘΗ ΘΟ ΧΔΗ ΗΡ ΦΔ ΜΘΦΘ ΡΘΔΤΟΗ ΡΗΗΤΟ ΔΘ ΜΡΤΘΕ, ΜΘ ΜΘΦΘ ΘΔΤΕΦ ΦΤΘ ΝΔΡ. ΑΗΑ Φ ΘΔΤΕΟ ΡΗΗΤΟ ΦΤΘ, ΘΘΗ ΜΔΧ ΑΗ ΟΓ, ΧΔΗ ΦΔ ΗΘΗ ΡΔΤΘ; ΧΔΗ ΦΔ ΡΟΦΘ Θ Θ ΡΔΤΘ ΟΓΗ ΗΡΗΤΟ ΡΧΘ, ΗΡ ΦΔ ΜΘΦΘ ΟΘ ΔΘΘ ΗΗ Χ ΜΗΤΘΡΜΗΗΘ ΜΔΧ ΡΘ. ΑΗΑ Φ ΟΝΘΟ ΘΔΤΕΟ ΡΗΗΤΟ ΦΤΘ, ΘΘΗΗ, Ρ'ΟΝΤΗ Χ Ν'ΟΤΦ ΦΔΓ ΟΡΓΟΗΡΤΡΘΡΗ ΘΔ ΤΟ ΘΟ ΧΤΘ ΝΗΗ, ΑΗΑ ΡΝΓ ΜΘ ΗΔΗ Θ ΘΝΤΝΡΗΔΗΗ ΗΗ ΟΔΟΝΗΡΗΔΗΗ Χ ΟΡΓΟΗΡΤΡΘΡΗ ΜΕ Χ Ν'ΟΤΦ? ΧΕΤΦΟΤ, ΗΡ ΧΘ ΜΗΝΗ ΘΟ ΘΘΗ ΤΗΗΟ Χ ΜΗΤΘΡΜΗΗΘ ΤΟ ΦΔ ΡΘΧΔΓ, ΧΘ ΡΝΓΝΗ ΦΔΓ ΘΡΤΘΡΗ ΜΔΧ ΡΘ. ΑΗΑ Φ ΟΝΘΟ ΘΔΤΕΟ ΡΗΗΤΟ ΦΤΘ, ΘΘΗΗ, Ρ'ΟΝΤΗ Χ Ν'ΟΤΦ ΦΔΓ ΟΡΓΟΗΡΤΡΘΡΗ ΡΘ ΤΟ ΜΗΤΘΡΜΗΗΘ ΡΗΗΤΟ ΦΔ ΡΘΧΔΓ. ΑΗΑ ΦΔ ΟΝΘΟ ΘΘΕ ΗΗ ΤΟ Ρ ΗΗΤΟ ΡΘ, ΧΔΗ ΦΔ ΜΘΦΘ ΤΔΝΕΗΗ ΜΔΧ ΡΘ Ρ'ΟΜΔ ΧΔΗ ΤΔΓ Ρ'ΟΤΓ. ΗΔ ΜΘ ΜΗΗ ΘΘΕΦΔΗΡΘΡΗ ΧΔΗ ΦΔ ΡΘΧΔΓ ΤΔΝΕΗΗ ΜΔΧ ΡΘ Ρ'ΟΔ ΧΔΗ ΦΔ ΜΘΦΘ

1. Then Mesha king of Moab rebelled against the king of Israel after the death of Ahab. And king Jehoram went out of Samaria the same time and numbered all Israel; and he went and sent to Jehoshaphat the king of Judah, saying, The king of Moab hath rebelled against me: wilt thou go with me against Moab to battle? And he said, I will go up: I am as thou art, my people as thy people, my horses as thy horses. And he said, Which way shall we go up? And he answered, The way through the wilderness of Edom. So the king of Israel went and the king of Judah and the king of Edom: and they fetched a compass of seven days' journey: and there was no water for the host, and for the cattle that followed them. Then said the king of Israel, Alas! that the LORD hath called these three kings together, to deliver them into the hand of Moab! But Jehoshaphat said, Is there not here a prophet of the LORD, that we may inquire of the LORD by him? And one of the king of Israel's servants answered and said, Here is Elisha the son of Shaphat, which poured water on the hands of Elijah. And Jehoshaphat said, The word of the LORD is with him. So the king of Israel and Jehoshaphat and the king of Edom went down to him. And Elisha said unto the king of Israel, What have I to do with thee? get thee to the prophets of thy father, and to the prophets of thy mother. And the king of Israel said unto him, Nay: for the LORD hath called these three kings together, to deliver them into the hand of Moab. And Elisha said, As the LORD of hosts liveth, before whom I stand, surely, were it not that I regard the presence of Jehoshaphat the king of Judah, I would not look toward thee, nor see thee. But now bring me a minstrel. And it came to pass, when the minstrel played, that the hand of the LORD came upon him. And he said, Thus saith the LORD, Make this valley full of ditches. For thus saith the LORD, Ye shall not see wind, neither shall ye see rain; yet that valley shall be filled with water, that ye may drink, both ye, and your cattle, and your beasts. And this is but a light thing in the sight of the LORD: he will deliver the Moabites also into your hand. And ye shall smite every fenced city, and every choice city, and shall fell every good tree, and stop all wells of water, and mar every good piece of land with stones. And in the morning, when the meat offering is offered, behold, there came water by the way of Edom, and the country was filled with water. And when all the Moabites heard that the kings were come up to fight against them, they gathered all that were able to put on armour, and upward, and stood in the border. And they rose up early in the morning, and the sun shone upon the water, and the Moabites saw the water on the other side as red as blood: And they said, This is blood: the kings are surely slain, and they have smitten one another: now therefore, Moab, to the spoil. And when they came to the camp of Israel, the Israelites rose up and smote the Moabites, so that they fled before them: but they went forward smiting them, even in their country. And they beat down the cities, and on every good piece of land cast every man his stone, and filled it; and they stopped all the wells of water, and felled all the good trees: only in Kirharaseth left they the stones thereof; however the slingers went about it, and smote it also. And when the king of Moab saw that the battle was too sore for him, he took with him seven hundred men that drew swords, to break through even unto the king of Edom: but they could not. Then he took his eldest son that should have reigned in his stead, and offered him for a burnt offering upon the wall. And there was great indignation against Israel: and they departed from him, and returned to their own land.

CHAPTER II.

46. Ahab being dead, Moab rebelled against Israel. And Ahaziah fell down through a lattice in his upper chamber that was in Samaria, and was sick: and he sent messengers, and said unto them, Go, inquire of Baal-zebub the god of Ekron whether I shall recover of this disease. But the angel of the LORD said to Elijah the Tishbite, Arise, go up to meet the messengers of the king of Samaria, and say unto them, Is it not because there is not a God in Israel that ye go to inquire of Baal-zebub the god of Ekron? Now therefore thus saith the LORD, Thou shalt not come down from that bed on which thou art gone up, but shalt surely die. And Elijah departed. And the messengers turned back unto him, and he said unto them, Why are ye now turned back? And they said unto him, There came a man up to meet us, and said unto us, Go, turn again unto the king that sent you, and say unto him, Thus saith the LORD, Is it not because there is not a God in Israel that thou sendest to inquire of Baal-zebub the god of Ekron? therefore thou shalt not come down from that bed on which thou art gone up, but shalt surely die. And he said unto them, What manner of man was he which came up to meet you, and told you these words? And they answered him, He was a hairy man, and girt with a girdle of leather about his loins. And he said, It is Elijah the Tishbite. Then the king sent unto him a captain of fifty with his fifty. And he went up to him: and, behold, he sat on the top of an hill. And he spake unto him, Thou man of God, the king hath said, Come down. And Elijah answered and said to the captain of fifty, If I be a man of God, then let fire come down from heaven, and consume thee and thy fifty. And there came down fire from heaven, and consumed him and his fifty. Again also he sent unto him another captain of fifty with his fifty. And he answered and said unto him, O man of God, thus hath the king said, Come down quickly. And Elijah answered and said unto them, If I be a man of God, let fire come down from heaven, and consume thee and thy fifty. And the fire of God came down from heaven, and consumed him and his fifty. And he sent again a captain of the third fifty with his fifty. And the third captain of fifty went up, and came and fell on his knees before Elijah, and besought him, and said unto him, O man of God, I pray thee, let my life, and the life of these fifty thy servants, be precious in thy sight. Behold, there came fire down from heaven, and burnt up the two captains of the former fifties with their fifties: therefore let my life now be precious in thy sight. And the angel of the LORD said unto Elijah, Go down with him: be not afraid of him. And he arose, and went down with him unto the king, And said unto him, Thus saith the LORD, Forasmuch as thou hast sent messengers to inquire of Baal-zebub the god of Ekron, is it not because there is no God in Israel to inquire of his word? therefore thou shalt not come down off that bed on which thou art gone up, but shalt surely die. So he died according to the word of the LORD which Elijah had spoken, saying, Jehoram reigned in his stead in the second year of Jehoram the son of Jehoshaphat king of Judah; because he had no son. And the rest of the acts of Ahaziah which he did, are they not written in the book of the chronicles of the kings of Israel?

מה יאמר אלהים ולא זעם יהוה. כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו; הן עם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב. מי מנה עפר יעקב ומספר את רבע ישראל; תמת נפשי מות ישרים ותהי אחריתי כמהו. מה עשית לי בלק מלך מואב לקחתיך קבב איבי והנה ברכת ברכתה. ויען ויאמר הלא את אשר ישים יהוה בפי אתו אשמר לדבר.

2. ויהי כראותו את ישראל שכן לשבטיו ותהי עליו רוח אלהים. וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו בער ונאם הגבר שתם העין. נאם שמע אמרי אל ומדעת עליון יחזה מחזה שדי נפל וגלוי עינים. מה טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל. כנחלים נטיו כגנת עלי נטעו כאהלים נטע יהוה כארזים עלי מים. יזל מים מדליו וזרעו במים רבים וירם מאגג מלכו ותנשא מלכותו. אל מוציאו ממצרים כתועפות ראם לו יאכל גוים צריו ועצמותיהם יגרם וחציו ימחץ. כרע שכב כאריה וכלביא מי יקימנו מברכיך ברוך וארריך ארור.

3. ויחר אף בלק אל בלעם ויך את כפיו ויאמר בלק אל בלעם לקב איבי קראתיך והנה ברכת ברכתה זה שלש פעמים. ועתה ברח לך אל מקומך אמרתי כבד אכבדך והנה מנעך יהוה מכבוד. ויאמר בלעם אל בלק הלא גם אל מלאכיך אשר שלחת אלי דברתי לאמר. אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את פי יהוה לעשות טובה או רעה מלבי אשר יאמר יהוה אתו אדבר.

4. ועתה הנני הולך לעמי לכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך באחרית הימים. וישא משלו ויאמר נאם בלעם בנו בער ונאם הגבר שתם העין. נאם שמע אמרי אל ודעת עליון מחזה שדי יחזה נפל וגלוי עינים. אראנו ולא עתה אשורנו ולא קרוב דרך כוכב מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת. והיה אדום ירשה והיה ירשה שעיר אויביו וישראל עשה חיל. וירד מיעקב והאביד שריד מעיר.

5. וירא את עמלק וישא משלו ויאמר ראשית גוים עמלק ואחריתו עדי אבד. ויאמר את הקיני וישא משלו ויאמר איתן מושבך ושים בסלע קנך. כי אם היה קין לבער עד מה אשור תשבך. ויאמר אוי מי יחיה משומו ועציים מיד כתים וענו אשור וענו עבר וגם הוא עדי אבד.

6. וירא את כל הגוים וישא משלו ויאמר חזק מושבך ושים בסלע קנך. כי אם היה לבער קין עד מה אשור תשבך. ויאמר אוי מי יחיה משומו ועציים מיד כתים וענו אשור וענו עבר וגם הוא עדי אבד. ויאמר יהוה אל בלעם קום לך אל מקומך ואנכי הלכתי לקראתך והנה יצאתי לשטן לך כי יראה הדרך נגדי ממנו; ואראך אם לא תראה אותי אולי המתי אותך והיא תחיה. ויאמר בלעם אל יהוה חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב לקראתי בדרך ועתה אם רע בעיניך אשובה לי. ויאמר יהוה אל בלעם לך עם האנשים ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תדבר. וילך בלעם עם שרי בלק. וישמעו בלק כי בלעם בא ויצא לקראתו עד עיר מואב אשר על גבול ארנון אשר בקצה הגבול. ויאמר בלק אל בלעם הלא שלח שלחתי אליך לקרא לך מדוע לא הלכת אלי האמנם לא אוכל כבדך. ויאמר בלעם אל בלק הנה באתי אליך עתה היכול אוכל דבר מאומה הדבר אשר ישים אלהים בפי אתו אדבר. וילך בלעם עם בלק ויבאו קרית חצות. ויזבח בלק בקר וצאן וישלח לבלעם ולשרים אשר עמו. ויהי בבקר ויקח בלק את בלעם ויעלהו במות בעל ויראה משם קצה העם.

ἐπὶ τοῦ ἱππικοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐκάλεσεν τὸν Μαρδοχαῖον ἐκ τῆς πύλης τοῦ βασιλέως εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς πόλεως, καὶ ἐκήρυσσεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, Οὕτως ἔσται τῷ ἀνδρὶ ὃν ἂν ὁ βασιλεὺς θέλῃ τιμῆσαι.

7. καὶ εἶπεν Μαρδοχαῖος, ὃ ἐποίησεν Αἶμαν ἐμοί, καὶ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐβασίλευσεν Αἶμαν Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπεβουλεύσατο τοῦ ἀνελεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. Καὶ νῦν καὶ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐκρίθη, οὐ μὴ τοῦ ἀναγγεῖλαι καὶ τοῦ εἰπεῖν ἐν τῷ βασιλεῖ ὅτι ἐκρέμασεν αὐτὸν ἐπὶ τῷ ξύλῳ ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ὑψηλῷ, καὶ ἀπέκτειναν αὐτὸν οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν Σουσείοις τῇ πόλει.

8. Καὶ εἶπεν ὁ βασιλεὺς καὶ ἔστησεν ὃ, ἐποίησε, καὶ ἐβασίλευσεν κατὰ τοῦ Αἶμαν ἐπὶ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπὶ τοῦ ἱππικοῦ τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ βασιλέως, καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς

ΜΑΝΟ ΜΣ, ΣΕΦΝΙ, ΒΕΦΟΛΒ, ϧ ΡΑΕ ΘΛΕΒΟ Θ ΘΛΕΒΟ ; ΟΛ, ΝΑ ΜΣΑΡΑ ΜΡΑΘΕ, ϧ ΡΑΕ ΚΕΦ Θ ΘΛΣΜΝ. ΝΑΘ ΒΕΦΟΛΒ, ΒΕΦΟΘΕ ΜΕ Χ ΛΝΑ ΡΜΑΡΕ ϧ ΡΑΕ ΣΕΦΝ, ϧ ΡΑΕ ΚΕΦΝ ΟΛ ΣΜΟΛΕΦΜΑΣ ΝΑ Χ ΝΟΛΒ ΒΕΦΟΘΕ ΜΕ ΚΦΡΑ ΝΑΘ ΟΛΣΟ ΜΕ ΣΝΣ ; ΡΟΛ ϧ ΡΑΕ ΚΕΦΝ ΟΛ ΣΜΟΛΕΦ ΝΣΕ, ΝΑΘ ΟΛΣΟ ΣΜΑΡΕ ΜΕ ΧΣΕΛ ΣΕΦΟ, ΜΑΝ Θ ΣΕΕΘΟ. ΕΜΑ ΒΕΦΟΛΒ, ΝΕΦΜΝ ΝΑΘ ΝΑΦΑΣΟΣΜΑΝΑΝ ΒΕΦΟΘΕ ΜΕ ΟΛ ; ΡΟΛ ΒΕΦΟΛΒ, ΣΕΛΟΝ ϧ ΟΣ ΝΑ ΡΕ ΘΛΕΒΟ, Θ ΘΕΒΟΛΝ. ΝΑΘ ΒΕΦΟΛΒ, ΒΕΦΟΘΕ ΜΕ Χ ΛΝΑ ΡΜΑΡΕ ϧ ΡΑΕ ΣΕΦΝ, ϧ ΡΑΕ ΚΕΦΝ ΟΛ ΣΜΟΛΕΦΜΑΣ ΝΑ Χ ΝΟΛΒ ΒΕΦΟΘΕ ΜΕ ΚΦΡΑ ΝΑΘ ΟΛΣΟ ΜΕ ΣΝΣ ; ΡΟΛ

22. Καὶ τὸ τρίτον οὐ δεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν κρίνειν, καὶ τὸν ἀδικούμενον τὸ μὴ ἀμύνεσθαι; ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν κρίνει ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ἀδικοῦντος καὶ τοῦ ἀδικουμένου· ἐπὶ τοῦ ἀδικοῦντος μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν κρίνει, ἐπειδὴ ἀδικεῖ· ἐπὶ τοῦ ἀδικουμένου δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐ κρίνει, ἐπειδὴ οὐκ ἀδικεῖται.

23. Καὶ τὸ τέταρτον οὐ δεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ὀργίζεσθαι, καὶ τὸν ὀργιζόμενον τὸ μὴ ὀργίζεσθαι· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ὀργίζεται ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ὀργιζομένου καὶ τοῦ μὴ ὀργιζομένου· ἐπὶ τοῦ ὀργιζομένου μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ὀργίζεται, ἐπειδὴ ὀργίζεται· ἐπὶ τοῦ μὴ ὀργιζομένου δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ὀργίζεται, ἐπειδὴ οὐκ ὀργίζεται. Καὶ τὸ πέμπτον οὐδὲν ἧττον δεῖ τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ὀργίζεσθαι ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ὀργίζεσθαι· καὶ τὸν μὴ ὀργιζόμενον τὸ μὴ ὀργίζεσθαι ἧττον ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν μὴ ὀργιζόμενον τὸ μὴ ὀργίζεσθαι· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ὀργίζεται ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ὀργιζομένου καὶ τοῦ μὴ ὀργιζομένου· ἐπὶ τοῦ ὀργιζομένου μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ὀργίζεται, ἐπειδὴ ὀργίζεται· ἐπὶ τοῦ μὴ ὀργιζομένου δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ὀργίζεται, ἐπειδὴ οὐκ ὀργίζεται.

24. Καὶ τὸ ἕκτον δ', ὑπόρρησις, ὃν ἡμεῖς ὑπόθεσιν τὸν ἀπὸ τοῦ πράγματος καλοῦμεν. Εἰ γάρ, τὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ὑπόθεσιν ἐποιούμεθα ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα, ἐπειδὴ ὃν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ὑπόθεσιν ἐποιούμεθα, ἐπὶ τοῦτον ἐποιούμεθα ἂν καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ὑπόθεσιν ἐποιούμεθα· καὶ τὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ὑπόθεσιν μὴ ἐποιούμεθα, ἐπειδὴ οὐκ ἐποιούμεθα, οὐδὲ τὸν ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ὑπόθεσιν ἐποιούμεθα· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ὑπόθεσιν ἐποιούμεθα, ἐπειδὴ ἐγκαλεῖται· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου δὲ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἐγκαλοῦντα ὑπόθεσιν οὐκ ἐποιούμεθα, ἐπειδὴ οὐκ ἐγκαλεῖται.

25. Καὶ τὸ τελευταῖον οὐ δεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖν, ἐπειδὴ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖται· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖται ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος καὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος· ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ ἐγκαλεῖ· ἐπὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ οὐκ ἐγκαλεῖ. Καὶ τὸ ἕβδομον οὐδὲν ἧττον δεῖ τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖν ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖσθαι· καὶ τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι ἧττον ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖται ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος καὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος· ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ ἐγκαλεῖ· ἐπὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ οὐκ ἐγκαλεῖ.

26. Καὶ τὸ τέταρτον οὐ δεῖ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖν ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖσθαι· καὶ τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι ἧττον ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖται ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος καὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος· ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ ἐγκαλεῖ· ἐπὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ οὐκ ἐγκαλεῖ. Καὶ τὸ πέμπτον οὐδὲν ἧττον δεῖ τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖν ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖσθαι· καὶ τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι ἧττον ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖται ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος καὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος· ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ ἐγκαλεῖ· ἐπὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ οὐκ ἐγκαλεῖ.

27. Καὶ τὸ ἕβδομον δὲ ὅτι δεῖ τὸν ἄνθρωπον τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖν ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖσθαι· καὶ τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι ἧττον ἢ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν μὴ ἐγκαλοῦντα τὸ μὴ ἐγκαλεῖσθαι· ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου γὰρ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλοῦντα ἐγκαλεῖται ὁ νόμος ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος καὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος· ἐπὶ τοῦ ἐγκαλοῦντος μὲν γὰρ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ ἐγκαλεῖ· ἐπὶ τοῦ μὴ ἐγκαλοῦντος δὲ ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἐγκαλεῖται, ἐπειδὴ οὐκ ἐγκαλεῖ.

ΧΕ ΕΔ ΥΜΝ Χ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΥΜΗ ΓΜΙΣ Φ ΟΣΕ Θ ΡΝΘ ΥΟΘΗΝ ΜΕ Χ ΦΙΣΘΙΟΓΙ ΜΕ ΓΕ ΤΙΕΓΙ; ΡΟΓ Χ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΥΜΗ ΓΜΙΣ Φ ΟΣΕ Θ ΡΝΘ ΥΟΘΗΝ ΜΕ Χ ΦΙΣΘΙΟΓΙ ΜΕ ΓΕ ΤΙΕΓΙ; Φ ΓΜΕΘ ΘΙΟΘΗ Χ ΥΙΗΝ ΜΕ ΥΙΟΡΑ; ΓΜΕΘΡΟΓ ΧΕΔ ΤΙΕΙΕΙΣ ΟΙΝΘΟ ΕΔ ΧΕ ΟΟΙΝ Χ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΕ ΥΙΟΡΑ, ΘΡΙΓΜΕ ΟΓΕ ΟΥ ΥΙΗΝ; ΔΗΝ ΔΕΧ ΤΙΕΙΕΙΣ ΟΙΝΘΟ ΕΔ ΧΕ ΟΟΙΝ Χ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΕ ΥΙΟΡΑ.

28. ΥΙΦΜΙΧΘΟΙΧΣ, Φ ΓΜΕ ΓΘΧΘΕΘΘ Θ ΦΜΟΝΗΘΟΥΗΝ ΜΕ Χ ΝΟΓΘ, ΧΝΙ Φ ΘΥΘ ΘΕΘ ΧΕΧ ΤΙΕΙΕΙΣ, ΡΟΓ Χ ΣΤΙΔΟΜΙ ΤΜΓΓΙΜΣ ΧΝΙ ΧΕΔ ΘΥΘ Θ ΗΝ ΗΟΘΟΓ ΗΜΘΟΓΕΥΗ ΜΕ Χ ΟΓΜΙΙΙΙΙΙ ΜΕ ΓΕ ΤΙΕΓΙ. Ρ̄ΜΗΝ Χ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΘΥΘ Θ ΗΝΟΓΕΥΗ ΗΝ ΗΟΘΟΓ ΜΕ Χ ΓΕΙ Ν ΜΕ Χ ΩΟΙΝΕ, ΔΗΝ ΘΥΘ Χ ΜΧΙΙΙ ΜΕ ΟΜΝΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΤΙΕΓΙ; ΓΜΕΘΡΟΓ ΧΕΧ ΤΙΕΙΕΙΣ ΕΔ ΡΟΓ Χ ΙΟΕ ΙΧΕΙ Χ ΜΕ Χ ΓΕΙ Ν ΜΕ Χ ΩΟΙΝΕ, ΔΗΝ Χ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΕΔ ΡΟΓ Χ ΙΟΕ ΙΧΕΙ Χ ΜΕ Χ ΓΕΙ Ν ΜΕ Χ ΩΟΙΝΕ, ΔΗΝ ΘΥΘ Χ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΘΥΘ Θ ΗΝΟΓΕΥΗ ΗΝ ΗΟΘΟΓ ΜΕ Χ ΓΕΙ Ν ΜΕ Χ ΩΟΙΝΕ, ΔΗΝ ΘΥΘ Χ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΘΥΘ Θ ΗΝΟΓΕΥΗ ΗΝ ΗΟΘΟΓ ΜΕ Χ ΓΕΙ Ν ΜΕ Χ ΩΟΙΝΕ, ΔΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΟΜΝΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΤΙΕΓΙ.—ΦΜΕΘΡΟΓ Χ ΝΟΓΘ ΦΜΙ ΟΜΝΗΝΗΟΜΝΗΝ ΕΕ ΟΙ ΘΕΘ ΘΡΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΧΕΔ ΤΙΕΙΕΙΣ ΡΟΓ Θ ΩΜΘ ΤΜΓΓΙΜΣ ΗΝ ΦΙΘ; ΦΜΙΧ ΤΜΓΓΙΜΣ Φ ΗΟ ΗΜΝ. ΕΙΜΝ Χ ΝΟΓΘ ΗΟΜΓΟΙ ΟΙ ΓΗΝΘ ΡΜΘΗΝΗ; ΦΜΕΘΡΟΓ, ΦΘ ΤΙΕΟΤΙΜΓΙ Θ ΩΜ ΟΙ ΧΟΓΟΜΟΗΝΗΟ ΟΙ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘΟ ΧΝΟΜΝ Χ ΟΙΗΝΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΟΝΜΝ; ΡΟΓ ΘΟΦΟΡΟΝΟ, ΦΘ ΦΜΙ ΟΙ ΧΕΕ ΡΜΗΟ Χ ΡΟΛΡΟΥΗΝ ΜΕ ΟΙ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ. ΔΗΝ ΧΡΘ ΗΝ ΙΓ. ΕΟΔΗ.

CAPUT III.

1. ΔΗΝ ΗΘ Φ, ΗΟΡΦ, ΤΙΕΟΘΟΙΕ ΟΙ ΘΙΘ ΗΝ ΗΟΘΟΓ ΡΜΗΜ ΧΕΧ ΤΙΕΙΕΙΣ, ΜΕ ΓΕ ΤΙΕΟΘΟΙΕ-ΥΙΗΝ, ΔΗΝ ΓΕ ΗΕΧ ΔΗΝ ΘΑ ΟΗΝΗΟΜΝΗΝ ; ΦΜΕΘΡΟΓ, ΟΙ ΤΙΕΟΘΟΙΕ ΑΜΘ ΜΓΕ ΧΕΧ ΗΟΘΟΓ, Φ ΟΡΜΝ ΘΟΙΕΟ ΘΡΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΓΗΝΘ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ, ΔΗΝ ΟΙΘΟ ΜΕ ΓΕ ΗΕΧ ΔΗΝ ΘΑ ΟΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΟΙ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ. ΔΗΝ ΧΡΘ ΗΝ ΙΓ. ΕΟΔΗ.

2. ΡΟΓ ΘΟΦΟΡΟΝΟ, ΙΝ ΘΕΟ ΟΙ ΧΕΕ ΘΡΙΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ, ΔΗΝ ΘΙΘΟ ΜΕ ΧΘΟΟΟΙΗΝΗΟΜΝΗΝ ΟΙ ΟΙ ΘΙΟΥΗΟΜΝΗΝ, ΡΟ ΘΟΙΕΟ ΜΗΝΟ ΧΕ ΟΜΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ, ΔΗΝ ΘΙΘΟ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ, ΔΗΝ ΘΙΘΟ ΜΕ ΧΘΟΟΟΙΗΝΗΟΜΝΗΝ ΟΙ ΟΙ ΘΙΟΥΗΟΜΝΗΝ, ΡΟ ΘΟΙΕΟ ΜΗΝΟ ΧΕ ΟΜΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ, ΔΗΝ ΘΙΘΟ ΜΕ ΧΘΟΟΟΙΗΝΗΟΜΝΗΝ ΟΙ ΟΙ ΘΙΟΥΗΟΜΝΗΝ, ΡΟ ΘΟΙΕΟ ΜΗΝΟ ΧΕ ΟΜΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ.

3. Ψ̄Ε, ΘΘΗ ΘΥΘΟ ΦΜΗΘΟΜΕ ΡΜΕΘΘΕΘ ΘΡΜΕΘΘΕ ΧΕΧ ΤΙΕΙΕΙΣ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ ΧΕΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ ; Ψ̄Ε, ΘΘΗ Θ ΟΙΗΝΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΧΕΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ ; ΟΙ, ΗΝ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΥΜΗ Χ ΝΟΓΘ ΩΜΘ ΜΕ ΓΕΙ Ν Χ ΩΟΙΝΕ ; ΘΘΗ Θ ΟΙΗΝΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ; ΘΡΙΗΜΕ, ΗΝ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΥΜΗ Χ ΝΟΓΘ ΩΜΘ ΜΕ ΓΕΙ Ν Χ ΩΟΙΝΕ, ΘΘΗ Θ ΟΙΗΝΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΧΕΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ. ΔΗΝ ΦΔ ΟΙΧΟ ΘΙΧΟ ΟΜΗΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ Χ ΤΙΕΙΜΓΙΜΣ, ΦΔ ΘΟΙΕΟ ΜΗΝΟ ΧΕ ΟΜΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ, ΘΡΙΗΜΕ, ΜΕ ΡΟΔ ΦΔ ΟΙΗΝΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ, ΦΔ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ. ΔΗΝ ΦΔ ΟΙΧΟ ΘΙΧΟ ΟΜΗΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΧΕΔ ΤΙΕΙΜΓΙΜΣ, ΟΙ, ΗΝ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΥΜΗ Χ ΝΟΓΘ ΩΜΘ ΜΕ ΓΕΙ Ν Χ ΩΟΙΝΕ ; ΘΘΗ Θ ΟΙΗΝΟΜΗΝ ; ΘΡΙΗΜΕ, ΗΝ ΜΧΙΙΙ ΤΙΕΙΕΙΣ ΜΥΜΗ Χ ΝΟΓΘ ΩΜΘ ΜΕ ΓΕΙ Ν Χ ΩΟΙΝΕ, ΘΘΗ Θ ΟΙΗΝΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΧΕΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ.

4. ΔΗΝ ΦΔ ΟΙΧΟ ΘΙΧΟ ΟΜΗΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ Θ ΜΕΓΡΜΕΙΝ ΟΔ ΡΜΗ ΩΜΟ ΘΕΘΟΡΟΝΟ Χ ΤΙΕΙΜΓΙΜΣ, ΟΙ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ ; Ψ̄Ε, ΘΘΗ ΦΔ ΡΜΗ ΟΟ ΡΟΓΕ ΔΗΝ ΦΙΘ ΗΝ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ, ΔΗΝ ΘΙΘΟ ΜΕ ΧΘΟΟΟΙΗΝΗΟΜΝΗΝ ΟΙ ΟΙ ΘΙΟΥΗΟΜΝΗΝ, ΡΟ ΘΟΙΕΟ ΜΗΝΟ ΧΕ ΟΜΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ, ΘΡΙΗΜΕ, ΟΙ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ ΧΕΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ. ΔΗΝ ΦΔ ΟΙΧΟ ΘΙΧΟ ΟΜΗΟΜΗΝΗΟΜΝΗΝ Χ ΤΙΕΙΜΓΙΜΣ, ΟΙ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ ΧΕΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ.

5. ΔΗΝ ΦΔ ΡΟΧΧΡΜΕ ΘΡΜ ΟΙΧΟ ΦΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΜΕ ΓΕΙΜΓΙΜΣ ΗΝ ΜΕ ΓΕΙΜΓΙΜΣΘΕΘΟ, ΘΘΗ ΜΧΙ ΦΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΓΕΙΜΓΙΜΣ ΜΗΝ ΜΟΙΜΧΙ ; ΘΘΗ ΜΧΙ ΦΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΓΕΙΜΓΙΜΣ ΧΕΔ ΘΡΜ ΟΙΧΟ ΦΔ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΟΙΧΟ ΜΕ ΓΕ ΡΟΧΧΡΜΕ ΡΜΗ ΘΕΟ ΗΝ ΔΗΝ ΜΕ ΘΟΕΙΟΘΗΝΗΟΜΝΗΝ ΜΕ Χ ΜΗΜΘΟ ΜΕ ΦΙΘ ΩΜΗΟΘ.

mundum. Hæc dicit de pane et de vino quæ offerebantur, et de his quæ
ante panem et vinum offerebantur, quæ mundum significant.

6. Hæc ut scias quo ordine de sacrificiis locutus sit Moyses, et quo
ordine ea quæ ad sacrificia pertinent scripta sint, et quo ordine ea
quæ ad sacrificia pertinent facta sint. Hæc dicit de primo sacrificio
quod Moyses fecit, quod fuit vitulus pro peccato populi. Hæc dicit
ut scias quo ordine de sacrificiis locutus sit Moyses, et quo ordine
ea quæ ad sacrificia pertinent scripta sint, et quo ordine ea quæ ad
sacrificia pertinent facta sint. Hæc dicit de primo sacrificio quod
Moyses fecit, quod fuit vitulus pro peccato populi. Hæc dicit de
primo sacrificio quod Moyses fecit, quod fuit vitulus pro peccato
populi. Hæc dicit de primo sacrificio quod Moyses fecit, quod fuit
vitulus pro peccato populi

משה, ויתר חותן משה את הצאן אחר המדבר, ויבא אל הר האלהים חרבה׃ 2. וירא מלאך יהוה אליו בלבת אש מתוך הסנה, וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל׃ 3. ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הגדול הזה, מדוע לא יבער הסנה׃ 4. וירא יהוה כי סר לראות, ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה, ויאמר הנני׃ 5. ויאמר אל תקרב הלם, של נעליך מעל רגליך, כי המקום אשר אתה עמד עליו אדמת קדש הוא׃ 6. ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, ויסתר משה כי ירא מהביט אל האלהים׃ 7. ויאמר יהוה ראה ראיתי את עני עמי אשר במצרים, ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו׃ 8. וארד להצילו מיד מצרים, ולהעלתו מן האדמה ההוא אל ארץ טובה ורחבה, אל ארץ זבת חלב ודבש, אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי׃ 9. ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי, וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לחצים אתם׃ 10. ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים׃ 11. ויאמר משה אל האלהים מי אנכי כי אלך אל פרעה, והוצא את בני ישראל ממצרים׃ 12. ויאמר כי אהיה עמך, וזה לך האות כי אנכי שלחתיך, בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על ההר הזה׃ 13. ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל, ואמרתי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם, ואמרו לי מה שמו מה אמר אליהם׃ 14. ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה, ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם׃ 15. ויאמר עוד אלהים אל משה כה תאמר אל בני ישראל יהוה אלהי אבתיכם אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב שלחני אליכם, זה שמי לעלם וזה זכרי לדר דר׃ 16. לך ואספת את זקני ישראל ואמרת אליהם יהוה אלהי אבתיכם נראה אלי אלהי אברהם יצחק ויעקב לאמר פקד פקדתי אתכם ואת העשוי לכם במצרים׃

ye are full of reproach. Why then labour I in vain? 3 Lay down, I pray thee, a pledge for me with thyself; who is there that will be my surety? 4 For thou hast hid their heart from understanding: therefore shalt thou not exalt them. 5 He that speaketh flattery to his friends, even the eyes of his children shall fail. 6 He hath also made me a byword of the people; and aforetime I was as one in whose face they spit. 7 Mine eye also is dim by reason of sorrow, and all my members are as a shadow. 8 Upright men shall be astonied at this, and the innocent shall stir up himself against the hypocrite. 9 The righteous also shall hold on his way, and he that hath clean hands shall be stronger and stronger. 10 But as for you all, do ye return, and come now: for I cannot find one wise man among you. 11 My days are past, my purposes are broken off, even the thoughts of my heart. 12 They change the night into day: the light is short because of darkness. 13 If I wait, the grave is mine house: I have made my bed in the darkness. 14 I have said to corruption, Thou art my father: to the worm, Thou art my mother, and my sister. 15 And where is now my hope? as for my hope, who shall see it? 16 They shall go down to the bars of the pit, when our rest together is in the dust.

17. Moreover Iyob answered and said, 2 How long will ye vex my soul, and break me in pieces with words? 3 These ten times have ye reproached me: ye are not ashamed that ye make yourselves strange to me. 4 And be it indeed that I have erred, mine error remaineth with myself. 5 If indeed ye will magnify yourselves against me, and plead against me my reproach: 6 Know now that God hath overthrown me, and hath compassed me with his net. 7 Behold, I cry out of wrong, but I am not heard: I cry aloud, but there is no judgment. 8 He hath fenced up my way that I cannot pass, and he hath set darkness in my paths. 9 He hath stripped me of my glory, and taken the crown from my head. 10 He hath destroyed me on every side, and I am gone: and mine hope hath he removed like a tree. 11 He hath also kindled his wrath against me, and he counteth me unto him as one of his enemies. 12 His troops come together, and cast up their way against me, and encamp round about my tent. 13 He hath put my brethren far from me, and mine acquaintance are verily estranged from me. 14 My kinsfolk have failed, and my familiar friends have forgotten me. 15 They that dwell in my house, and my maids, count me for a stranger: I am an alien in their sight. 16 I called my servant, and he gave me no answer; I entreated him with my mouth. 17 My breath is strange to my wife, though I entreated for the children's sake of mine own body. 18 Even young children despised me; I arose, and they spake against me. 19 All my inward friends abhorred me: and they whom I loved are turned against me. 20 My bone cleaveth to my skin and to my flesh, and I am escaped with the skin of my teeth. 21 Have pity upon me, have pity upon me, O ye my friends; for the hand of God hath touched me. 22 Why do ye persecute me as God, and are not satisfied with my flesh? 23 Oh that my words were now written! oh that they were inscribed in a book! 24 That with an iron pen and lead they were graven in the rock for ever! 25 For I know that my redeemer liveth, and that he shall stand at the latter day upon the earth: 26 And though after my skin worms destroy this body, yet in my flesh shall I see God: 27 Whom I shall see for myself, and mine eyes shall behold, and not another; though my reins be consumed within me.

20. והנה יוכבד אם משה ואהרן ילדה אותם לעמרם ותלד לו את אהרן ואת משה ומרים אחותם: והנה יוכבד היתה בת שלש מאות ושלשים שנה בצאתה את מצרים: והנה יוכבד היתה בת מאה ועשרים שנה בלדתה את משה: והנה משה היה בן שמונים שנה בדברו אל פרעה: והנה משה ואהרן עשו את כל המופתים אשר שם יהוה בידם לפני פרעה ולפני כל עבדיו: והנה משה היה בן שמונים שנה ואהרן היה בן שלשה ושמונים שנה בעמדם לפני המלך: והנה משה ואהרן הוציאו את בני ישראל ממצרים על צבאותם:

21. והנה יוכבד אם משה ואהרן ילדה את יהושע בן נון, ואת אלישבע בת עמינדב, והנה אלישבע אם נחשון, והנה נחשון היה נשיא לבני יהודה בימי משה: והנה יהושע היה בן שלש עשרה שנה בצאת בני ישראל ממצרים! והנה לא עברו והנה אלישבע ואהרן שנים מלאים; והנה יהושע היה בן שלש עשרה שנה בלכת בני ישראל, אז, בשנה הרביעית, כי נשיאי בני ישראל היו ארבעה עשר איש:

22. והנה יוכבד אם משה ואהרן ילדה את אלישבע הראשונה לנדב בכורו ואת אביהוא ואת אלעזר ואת איתמר; והנה אלישבע אחות, והנה אלישבע אם אחות, והנה אחות אלישבע היתה אשת אליצפן בן עזיאל:

23. והנה יוכבד אם משה ילדה את יהושע בן נון, ואת אלישבע אם אחות והנה אלישבע היתה אשת נחשון, אז, בשנה הרביעית לצאת בני ישראל ממצרים:

24. והנה יוכבד אם משה ילדה את אחות ה בשנה אחת לפני משה ואהרן ואת אלישבע; והנה היתה אחות נחשון, והנה היתה לראשונה, והנה ילדה לנחשון את נדב בכורו ואת אביהוא ואת אלעזר ואת איתמר; והנה היתה אחות נחשון אשת אליצפן בן עזיאל; והנה היתה אחות נחשון אשת אלישבע אחות משה ואהרן;

25. והנה יוכבד אם משה ואהרן ילדה את אחות נחשון, היתה אחות נחשון אשת אלישבע, אשר ילדה לנחשון את נדב בכורו ואת אביהוא ואת אלעזר ואת איתמר; והנה היתה אחות נחשון אשת אליצפן בן עזיאל בן דודו של אביו, והנה אליצפן היה בן שלשים שנה בצאת בני ישראל ממצרים; והנה היתה אחות נחשון אשת אליצפן בן עזיאל בת שלשים ושלש שנים בצאת בני ישראל ממצרים; והנה אחות נחשון אשת אליצפן בן עזיאל ילדה לו את מישאל, ואת אלצפן את סתרי.

26. והנה יוכבד אם משה ואהרן ילדה, אשת, אלישבע בת נחשון אחות נחשון, את אלישבע אשת אהרן, את נדב ואת אביהוא בני אהרן; והנה אלישבע היתה בת שלש עשרה שנה בלדתה את נדב בכורו; והנה נדב היה בן שלש עשרה שנה בצאת בני ישראל ממצרים; והנה נדב ואביהוא בני אהרן היו בני שלש עשרה שנה בעמדם לפני המלך; והנה נדב ואביהוא בני אהרן הוציאו את בני ישראל ממצרים על צבאותם: והנה אלישבע אשת אהרן ילדה לו את נדב ואת אביהוא ואת אלעזר ואת איתמר: והנה אלישבע היתה בת שלש מאות ושלשים שנה בצאתה את מצרים: והנה אלישבע היתה בת מאה ועשרים שנה בלדתה את משה: והנה משה היה בן שמונים שנה בדברו אל פרעה: והנה משה ואהרן עשו את כל המופתים אשר שם יהוה בידם לפני פרעה ולפני כל עבדיו: והנה משה היה בן שמונים שנה ואהרן היה בן שלשה ושמונים שנה בעמדם לפני המלך: והנה משה ואהרן הוציאו את בני ישראל ממצרים על צבאותם:

27. והנה אלישבע אשת אהרן ילדה, ויהי! והנה ה ויהי, והנה אלישבע ילדה לאהרן את נדב ואת אביהוא ; והנה אשת אלישבע אחות משה, ואשת אהרן היתה אחות משה ומרים. והנה אלישבע אשת אהרן היתה, אשת בת בכר אשת אחת ואשת שתים, אשת בת אחת ואשת שתים. והנה ה, אמרו, אלישבע אם אהרן את בני אלישבע אשת אהרן את נדב ואת אביהוא ואת אלעזר ואת איתמר.

28. והנה יוכבד אם משה, אשר ה בן שלשים שנה את משה ואהרן בעמדם

ΝΗΒ Χ ΕΝΟΧΝ ΣΜΟ ΟΘ, ΘΘΡΟΡΟΒ ΧΝ ΣΘΘ, ΝΗΒ ΟΝΣΟ Χ ΣΘΘ ΜΘ ΧΝ ΒΘΧΧΡΝΗ! ΝΗΒ ΝΙ ΘΣΟ ΟΡ ΣΘΕΡ ΧΡΧ Ο ΝΣΟΝ ΝΗΒ ΒΘΡΡΟΒ Χ ΣΘΕΡ ΜΘ ΡΟ ΒΕΧΧΡΝΗ; ΝΗΒ ΧΕ ΜΗΝ ΘΝΧΡΡΟΒ ΝΑΡΩΒΧΡΝ ΝΙ ΟΡΝΝΙΝΙΟΒΟΜ ΧΘΝΗΣΝ Χ ΣΘΘ ΜΘ ΡΟ ΒΕΧΧΡΝΗ ΡΟ ΧΡΧΡΟΒΧΡΝ ΘΝΧΡΡΟΒ ΒΙΡΧΡΝΟΒ ΡΟ ΧΡΧΡΟΒΧΡΝ ΒΕΧΧΡΝΗ.

29. ΝΗΒ Χ ΕΝΟΧΝ ΣΧΤΘΟ ΣΜΟ ΟΘ, ΣΘΝΗ, ΘΘΡΟΡΟΒ Χ ΡΘΝΟΝΗ ΜΘ ΡΝΝΙΧ ΜΟΡΟΧ ΡΧΡ ΡΘΧΧΡΝ ΟΣ; ΧΕ, ΘΘΡ Χ ΝΗΡΧΡΝ ΜΘ ΡΧΡΡ ΡΟ ΣΤΘΟ; ΝΗΒ Χ ΘΧΣΡΝ ΧΣΝΧΡ ΝΙ Χ ΘΧΣΡΝ ΜΘ ΘΧΡΝ; ΝΗΒ Χ ΒΙΧΧΡΝΗ ΜΘ ΘΧΡΝ, ΡΧΡΡ ΒΝΧΡΝΟΒΧΡΝ Χ ΝΙ ΟΡΝΝΙΝΙΟΒΟΜ ΧΘΝΗΣΝ ΜΘ Χ ΟΝΣΟΝΗΧΡΝ ΜΘ Χ ΡΘΝΟΝΗ ΜΘ Χ ΟΝΣΟΝΗΧΡΝ ΜΘ Χ ΡΘΝΟΝΗ ΜΘ ΧΡΝ ΘΧΡΝ ΜΘ ΧΡΝ ΘΧΡΝ ΜΘ ΧΡΝ ΘΧΡΝ

ואת הכנעני, והחתי והאמרי והפרזי והחוי והיבוסי׃ והנה צעקת בני ישראל באה אלי, וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לוחצים אותם׃

35. והנה זבח בידך אתה ואביך יבואו אל ההר האלהים חרבה; והוא יגיד לכם את אשר תעשון

41. And it was when he had made an end of speaking, that he commanded the people, and said unto them, Hear ye, O men of Athens, before I depart from you, and before I go unto the Areopagus, I will speak a few words unto you. Ye are a people that are given to many superstitions, and I have seen many of your temples and altars, and I have found among them one altar which was inscribed, To the unknown God. Now, whom ye worship without knowledge, him I declare unto you. For I have passed through your city, and have seen all your objects of worship, and I have found

ראובן, והוא היה ראש לכולם; שנאמר (שמות ו) ובני ראובן חנוך ופלוא חצרון וכרמי; ואומר (דברי הימים א ה) בני ראובן בכורו של ישראל; אע"פ שהוא בכור ליעקב, אינו בכור לכהונה, שנאמר (שם) ויהי בני יוסף בן ראובן בכורתו; והוא היה ראש לכולם, שנאמר (שם) ויהודה גבר באחיו ומן נגיד בו; ואומר (בראשית מט) יהודה אתה יודוך אחיך; והוא היה ראש לכולם, שנאמר (שמואל ב ג) ואבנר היה מתחזק בבית שאול בנו; ואומר (שם ב) ואבנר בן נר שר צבא אשר לשאול; והוא היה ראש לכולם, שנאמר (שם) ויאמר אבנר אל יואב; ואומר (שם) ויאמר יואב לאבנר

and the Son of God, and that he is the Saviour of the world.

45. And he who confesses that Jesus is the Son of God, God abides in him, and he in God. And we have known and believed the love which God has to us. God is love; and he who abides in love abides in God, and God abides in him. In this is love perfected with us, that we may have confidence in the day of judgment; because as he is, we also are in this world. Fear is not in love, but perfect love casts out fear, because fear has torment. He who fears is not perfected in love. We love him because he first loved us. If any one says, I love God, and hates his brother, he is a liar; for he who does not love his brother whom he has seen, how can he love God whom he has not seen? And we have this commandment from him, that he who loves God should love his brother also.

46. Whoever believes that Jesus is the Christ is born of God; and whoever loves him who begat, loves also him who is born of him. By this we know that we love the children of God, when we love God and keep his commandments. For this is the love of God, that we keep his commandments; and his commandments are not grievous. For whatever is born of God overcomes the world; and this is the victory that overcomes the world, our faith. Who is he that overcomes the world, but he who believes that Jesus is the Son of God? This is he who came by water and blood, Jesus Christ; not by water only, but by water and blood. And it is the Spirit that bears witness, because the Spirit is truth. For there are three that bear witness, the Spirit, and the water, and the blood; and these three are one. If we receive the witness of men, the witness of God is greater; for this is the witness of God which he has testified concerning his Son. He who believes on the Son of God has the witness in himself; he who believes not God has made him a liar, because he has not believed the witness that God has testified concerning his Son. And this is the witness, that God has given us eternal life, and this life is in his Son. He who has the Son has life; he who has not the Son of God has not life. These things have I written to you who believe on the name of the Son of God, that you may know that you have eternal life, and that you may believe on the name of the Son of God.

משה ויאמר ה' אליו עוד הבא נא ידך בחיקך ויבא ידו בחיקו ויוציאה והנה שבה כבשרו; והיה אם לא יאמינו לך ולא ישמעו לקול האות הראשון והאמינו לקול האות האחרון: והיה אם לא יאמינו גם לשני האותות האלה ולא ישמעו לקולך ולקחת ממימי היאר ושפכת היבשה והיו המים אשר תקח מן היאר והיו ליבשה דם: ויאמר משה אל ה' בי אדני לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם גם מאז דברך אל עבדך כי כבד פה וכבד לשון אנכי: ויאמר ה' אליו מי שם פה לאדם או מי ישום אלם או חרש או פקח או עור הלא אנכי ה': ועתה לך ואנכי אהיה עם פיך והורתיך אשר תדבר: ויאמר בי אדני שלח נא ביד תשלח: ויחר אף ה' במשה ויאמר הלא אהרן אחיך הלוי ידעתי כי דבר ידבר הוא וגם הנה הוא יצא לקראתך וראך ושמח בלבו: ודברת אליו ושמת את הדברים בפיו ואנכי אהיה עם פיך ועם פיהו והורתי אתכם את אשר תעשון: ודבר הוא לך אל העם והיה הוא יהיה לך לפה ואתה תהיה לו לאלהים: ואת המטה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתת:

52. והוא וחותן לו שוב מצרה כי מתו כל האנשים אשר בקשו את נפשך; ויקח משה את אשתו ואת בניו וירכבם על החמור וישב ארצה מצרים; ויקח משה את מטה האלהים בידו: ויאמר ה' אל משה בלכתך שוב מצרים ראה כל המופתים אשר שמתי בידך ועשית אתם לפני פרעה והאמצתי את לבו ולא ישלח את העם: ואמרת אל פרעה כה אמר ה' בני בכורי ישראל: ואמר אליך שלח את בני ויעבדני ותמאן למשלח הנה אני הורג את בנך בכורך: ויהי בדרך במלון ויפגשהו ה' ויבקש המיתו: ותקח צפורה צר ותכרת את ערלת בנה ותגע לרגליו ותאמר כי חתן דמים אתה לי: וירף ממנו אז אמרה חתן דמים למולות: ויאמר ה' אל אהרן לך לקראת משה המדברה וילך ויפגשהו בהר האלהים וישק לו: ויגד משה לאהרן את כל דברי ה' אשר שלחו ואת כל האתת אשר צוהו: וילך משה ואהרן ויאספו את כל זקני בני ישראל: וידבר אהרן את כל הדברים אשר דבר ה' אל משה ויעש האתת לעיני העם: ויאמן העם וישמעו כי פקד ה' את בני ישראל וכי ראה את עניים וישתחוו:

פרשה V.

1. והוא ואחרי כן באו משה ואהרן ויאמרו אל פרעה כה אמר ה' אלהי ישראל שלח את עמי ויחגו לי במדבר: ויאמר פרעה מי ה' אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל לא ידעתי את ה' וגם את ישראל לא אשלח: ויאמרו אלהי העברים נקרא עלינו נלכה נא דרך שלשת ימים במדבר ונזבחה לה' אלהינו פן יפגענו בדבר או בחרב: ויאמר אליהם מלך מצרים למה משה ואהרן תפרעו את העם ממעשיו לכו לסבלתיכם: ויאמר פרעה הן רבים עתה עם הארץ והשבתם אתם מסבלתם: ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר: לא תספו לתת תבן לעם כתמול שלשם הם ילכו וקששו להם תבן: ואת מתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו: תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר: ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה איני נתן לכם תבן: אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר: ויפוצו העם בכל ארץ מצרים לקשש קש לתבן: והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר בהיות התבן: ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול גם היום: ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך: תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו ונה הנה עבדיך מוכים וחטאת עמך: ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה נזבחה לה': ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן לכם וכתכן לבנים תתנו: וירא שטרי בני ישראל אתם ברע לאמר לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו: ויפגעו את משה ואת אהרן נצב לקראתם בצאתם מעם פרעה: ויאמרו אליהם יראה ה' עליכם וישפט אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב בידם להרגנו: וישב משה אל ה' ויאמר אדני למה הרעות לעם הזה למה זה שלחתני: ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך: ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו: וידבר אלהים אל משה ויאמר אליו אני ה': וארא אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי ה' לא נודעתי להם: וגם הקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגוריהם אשר גרו בה: ואני גם שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את בריתי: לכן אמר אל בני ישראל אני ה' והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים: ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני ה' אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים: והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה': וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה: ויאמר ה' אל משה בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו: וידבר משה לפני ה' לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואנכי ערל שפתים: וידבר ה' אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל מארץ מצרים: אלה ראשי בית אבתם בני ראובן בכור ישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי אלה משפחות ראובן: ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה משפחות שמעון: ואלה שמות בני לוי לתולדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי מאה שלשים ושבע שנים: בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם: ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת מאה שלשים ושלש שנים: ובני מררי מחלי ומושי אלה הם משפחות לוי לתולדתם: ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם מאה שלשים ושבע שנים: ובני יצהר קרח ונפג וזכרי: ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי: ויקח אהרן את אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר: ובני קרח אסיר ואלקנה ואביאסף אלה משפחות הקרחי: ואלעזר בן אהרן לקח לו מבנות פוטיאל לו לאשה ותלד לו את פינחס אלה ראשי אבות הלוים למשפחתם: הוא אהרן והוא משה אשר אמר ה' להם הוציאו את בני ישראל מארץ מצרים על צבאתם: הם המדברים אל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל ממצרים הוא משה והוא אהרן: ויהי ביום דבר ה' אל משה בארץ מצרים: וידבר ה' אל משה לאמר אני ה' דבר אל פרעה מלך מצרים את כל אשר אני דבר אליך: ויאמר משה לפני ה' הן אני ערל שפתים ואיך ישמע אלי פרעה: ויאמר ה' אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה ואהרן אחיך יהיה נביאך: אתה תדבר את כל אשר אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלח את בני ישראל מארצו: ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את אתתי ואת מופתי בארץ מצרים: ולא ישמע אליכם פרעה ונתתי את ידי במצרים ויצאתי את צבאתי את עמי בני ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים: וידעו מצרים כי אני ה' בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני ישראל מתוכם: ויעש משה ואהרן כאשר צוה ה' אתם כן עשו: ומשה בן שמנים שנה ואהרן בן שלשים ושלש שנה בדברם אל פרעה:

ויו. והנה אם ל, ואפילו שהיה מוסכם שהיה ע פנימי שהיה בו ויתור, והנה אם ל ויתר מהם ל, אפילו הכי לא היה ויתור שלם, שהיה עדיין ע חיצוני שהיה בו ויתור, והנה ל ויתר מהם ל, אפילו הכי לא היה ויתור שלם עדיין, שהרי ע פנימי שהיה בו עדיין. והנה זו כוונת הכתוב שאמר ל שהיה ויתור שלם, אפילו שהיה ע חיצוני שהיה בו ויתור.

2. והנה זו כוונת הכתוב שאמר ל והנה יתרו ל והנה יתרו ל שהיה מחזיר ל שהיה בעלה, אפילו שהיה ע חיצוני שהיה בו ויתור. והנה אם שכן, ומפני מה ויתר יתרו ל משה? ומפני שהיה משה ע פנימי שהיה בו יתרון על יתרו ל אשר לו שהיה בעלה, ומפני שהיה ע פנימי שהיה בו יתרון על יתרו ל אשר לו שהיה בעלה, ויתר יתרו ל

ויאמר יי אל קין איה הבל אחיך ויאמר לא ידעתי השמר אחי אנכי; ויאמר מה עשית קול דמי אחיך צעקים אלי מן האדמה, ועתה ארור אתה מן האדמה אשר פצתה את פיה לקחת את דמי אחיך מידך; כי תעבד את האדמה לא תוסף תת כחה לך, נע ונד תהיה בארץ.

4. ויאמר קין אל יי גדול עוני מנשוא, הן גרשת אתי היום מעל פני האדמה ומפניך אסתתר והייתי נע ונד בארץ, והיה כל מוצאי יהרגני; ויאמר יי לו לכן כל הורג קין שבעתים יקם, ויתן יי לקין אות בלתי הכות אותו כל מוצאו; ויצא קין מלפני יי וישב בארץ נוד קדמת עדן.

5. ויקח קין את חוה אשתו ותהר ותלד את חנוך, ויהי בונה עיר ויקרא שם העיר כשם בנו חנוך. ויולד לחנוך את עירד, ועירד הוליד את מחויאל, ומחויאל הוליד את מתושאל, ומתושאל הוליד את למך. ויקח למך לו שתי נשים שם האחת עדה ושם השנית צלה. ותלד עדה את יבל הוא היה אבי יושב אהל ומקנה. ושם אחיו יובל הוא היה אבי כל תופש כנור ועוגב. וצלה גם היא ילדה את תובל קין לוטש כל חורש נחשת וברזל, ואחות תובל קין נעמה. ויאמר למך לנשיו עדה וצלה שמענה קולי נשי למך האזנה אמרתי כי איש הרגתי לפצעי וילד לחבורתי. אם שבעתים יקם קין ולמך שבעים ושבעה.

6. ויקח אדם את חוה אשתו עוד, ותלד בן ותקרא את שמו שת כי שת לי אלהים זרע אחר תחת הבל כי הרגו קין. ולשת נולד בן ויקרא את שמו אנוש, אז הוחל לקרא בשם יי. ואלה תולדות אדם ביום ברא אלהים אדם בדמות אלהים עשה אותו, זכר ונקבה בראם ויברך אותם ויקרא את שמם אדם ביום הבראם. ויחי אדם שלשים ומאת שנה ויולד בדמותו כצלמו ויקרא את שמו שת. ויהי ימי אדם אשר חיה אחרי הולידו את שת שמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות. ויהי כל ימי אדם אשר חי תשע מאות שנה ושלשים שנה וימת. ויחי שת חמש שנים ומאה שנה ויולד את אנוש. ויתהלך שת את האלהים אחרי הולידו את אנוש שבע מאות שנה ויולד בנים ובנות. ויהי כל ימי שת שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה וימת. ויחי אנוש תשעים שנה ויולד את קינן. ויתהלך אנוש את האלהים אחרי הולידו את קינן חמש עשרה שנה ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות. ויהי כל ימי אנוש חמש שנים ותשעים שנה ותשע מאות שנה וימת. ויחי קינן שבעים שנה ויולד את מהללאל. ויתהלך קינן את האלהים אחרי הולידו את מהללאל ארבעים שנה ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות. ויהי כל ימי קינן עשר שנים ותשעים שנה ותשע מאות שנה וימת. ויחי מהללאל חמש ושישים שנה ויולד את ירד. ויתהלך מהללאל את האלהים אחרי הולידו את ירד שלשים שנה ושמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות. ויהי כל ימי מהללאל חמש שנים ותשעים שנה ושמנה מאות שנה וימת. ויחי ירד שתים ושישים שנה ומאה שנה ויולד את חנוך. ויתהלך ירד את האלהים אחרי הולידו את חנוך שמנה מאות שנה ויולד בנים ובנות. ויהי כל ימי ירד שתים עשרה שנה ותשע מאות שנה וימת. ויחי חנוך חמש ושישים שנה ויולד את מתושלח. ויתהלך חנוך את האלהים שלש מאות שנה ויולד בנים ובנות. ויהי כל ימי חנוך חמש שנים ושישים שנה ושלש מאות שנה. ויתהלך חנוך את האלהים ואיננו כי לקח אותו אלהים.

CAPUT V.

1. Vade nunc et clama si est qui tibi respondeat, et ad quemnam sanctorum conuertaris. Vere parvulum interficit iracundia, et stultum mortificat zelus.

2. Vidi ego stultum firmis radicibus, sed statim pulchritudinem illius deuoratio patuit. Longe fuerunt filii eius a salute, et conculcati sunt in portâ, nec erat qui liberaret. Quorum messem esuriens comedit, et de spinis tollens, et laqueus capientis sitiebat substantiam eorum.

3. Hæc ego cum vidissem, fundamenta hausi, et in ipsis rebus quæ videbam exempla sumpsi. Dormitatis paululum, et rursum manibus pectora complicatis requiescitis: et venit tibi quasi viator egestas, et pauperies quasi vir armatus.

4. Quod si fuerit vir pacificus, et habitet in domo tua, non inuenies in cubili tuo quemquam ex cognatione tua. Et semen tuum crescet in multas progenies, et quasi herba terræ fructificabit. Senectus tua veniet plena, quasi frumentum quod tempore suo congregatur in horreum.

5. Ecce hæc ita se habent, ut a nobis perscrutati sumus: quæ cum audieris, animo tuo ea repetito, et in memoriam tuam deducito.

ואיש ישנו יש; ואת עם זה זה ישב בתוך עמך עם אשר ידעתי את עם זה כי ואת ידעת א ואיתמארים.

6. ואת תי זכר לו שלח ארנו עם זה זה ישב אל ידעתי, ואת מבקשי ישנו א ואיתמארים ראותיך א ותיראי לבבית. ואת תי זכר לו שלח ארנו עם זה ידעתיה לפי א שלשת עם פרי שבע, ואחרי ם שלי, שמעתי מאומרים, ואת עם זה זה שב ידעתי אמרתי; ואת עם זה זה ישב שר א ואיש ישנו.

7. ואת תי זכר לו שלח ארנו עם זה זה ישב אל שמע ואת אל ואמר, ואת מי פרי ישנו א ואיתמארים, לו שיב פרי פרי אל ישנתי; ואת שרצה עם ישב ישנו פרי פרי אל פשתי, עם זה זה ישנו א ואיתמארים, ואת תי א ואיתמארים, ישנו א שכן ואיתמארים, ומלחי תי א ואשר ישראל שלחו עם א ואיתמארים, ישנו א שלי. ואת עם זה זה מי פרי אמרתי, ואת תי א ואיתמארים, ישנו א שלי. ואת תי זכר לו שלח ארנו עם זה זה ישב ידעתי אל א שלשת עם ואת שב, ישנו אחרי פרי אל אל אל אל אמר אל שמע אל ואת אל ואמר, ואת אל שלחו ואת אל אל ישנתי; ואת עם זה זה ישב ידעתי א שלשת עם ואת שב, ישנו אחרי פרי אל אל אל אל אמר אל שמע אל ואת אל ואמר, ואת אל שלחו ואת אל אל ישנתי. ואת ושלחו עם ואת שב, ישנו אחרי פרי אל אל אל אל אמר אל שמע אל ואת אל ואמר, ואת אל שלחו ואת אל אל ישנתי.

8. ואת תי זכר לו שלח ארנו יר ה, ואמר, ושמע פרי לו שיב פרי, ושלוה, ה זה זה שלשם פה עם זה, ישנו שמע שב ושב עם פא שיבו: ואת שרצה ה זה זה שלשם פה עם זה, ושלוה, פה שלאלים שמי ואחרי שמי פה, ושלוה שב ה שמ עם פה עם זה, פרי ישב ואת שב ושב פרי. ואת תי זכר לו שלח ארנו עם זה זה ישב ידעתי שמשלח, ואת אשרצה פרי פרי אל א שמע שב פרי.

9. ואת תי זכר לו שלח ארנו ישנתי ואת שמשלחו, ואת א שיב עם קשבתי, זה זה שלשם לו ה'שלחי אחרשלוח, ושלוה שב ארנ אשרצה ה'שלחי ואת אשרצה ישנתי א שמע זה זה ישב: ואת ושיב פה אשרצה ושלוה לו ה'שלחי אחרשלוח א שמע ישנתי; ואי, ואת ארנ שמי לו אחרשלוח שאשלוח, ושלוה ארנ זה זה ישב אל ה'שלחי אחרשלוח א שמע.

10. אש תי זכר לו שלח ארנו ה, אמר, ישנתי זה ואת אשרלוחו שמי פה זה אשרצה ושלוה-שב עם א שיב עם פה עם זה; ואת אשר ארנ שלוה שיב אשרצה ושלוה, תי ושלוה לו ה שרשלוחו אחרשלוח ה'שלחי, אי, ואשלוה ארנ זה ישב אל אשרצה ואת ה, אמר, זה שלוה ה'שלחי פה אשרצה, ושלוה ארנ אשרצה ושלוה אשר אשרצה ושלוה-שב עם א שיב עם פה עם זה; ואת אשר ארנ שלוה שיב אשרצה ושלוה, ואת ה, אמר, זה שלוה ה'שלחי פה אשרצה, ושלוה ארנ אשרצה ושלוה אשר אשרצה ושלוה-שב עם א שיב, ואת אשר ישנתי ואת שמשלחו

12. And it came to pass when Shiloah arose, Habakkuk, the prophet, and all the people that were with him, and they went to the place where Shiloah was, and they found there a great multitude of men, and they were gathered together, and Shiloah was standing in the midst of them, and he was preaching to them, and he was saying to them, Hear the word of the Lord, ye men of Israel, and ye shall live; for behold, I am sent to you by the Lord, and I am not sent to you by my own will, but by the will of the Lord, and I am not sent to you to bring you glad tidings, but I am sent to you to bring you tidings of evil, and I am not sent to you to bring you tidings of peace, but I am sent to you to bring you tidings of war, and I am not sent to you to bring you tidings of life, but I am sent to you to bring you tidings of death, and I am not sent to you to bring you tidings of plenty, but I am sent to you to bring you tidings of famine, and I am not sent to you to bring you tidings of health, but I am sent to you to bring you tidings of sickness, and I am not sent to you to bring you tidings of ease, but I am sent to you to bring you tidings of pain, and I am not sent to you to bring you tidings of rest, but I am sent to you to bring you tidings of weariness, and I am not sent to you to bring you tidings of joy, but I am sent to you to bring you tidings of sorrow, and I am not sent to you to bring you tidings of gladness, but I am sent to you to bring you tidings of mourning, and I am not sent to you to bring you tidings of prosperity, but I am sent to you to bring you tidings of adversity, and I am not sent to you to bring you tidings of wealth, but I am sent to you to bring you tidings of poverty

רק הנשים והטף תחיו לכם׃ יח וכל הנפש הטהרה בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם׃ יט ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת ימים כל הרג נפש וכל נגע בחלל תתחטאו ביום השלישי וביום השביעי אתם ושביכם׃ כ וכל בגד וכל כלי עור וכל מעשה עזים וכל כלי עץ תתחטאו׃ כא ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה זאת חקת התורה אשר צוה יהוה את משה׃

18. והנה רק כל הטף בנשים אשר לא ידעו משכב זכר החיו לכם׃ ויהי מחצית־ המחנה אשר יצאו בני ישראל מן המלחמה, את, אשר לא ידעו משכב זכר, ויהי לכל הנפשות שתים ושלשים אלף׃ והנה מן הטף אשר לא ידעו משכב זכר

22. Haec locutus est Dominus ad omnem coetum vestrum in monte de medio ignis, nubis et caliginis voce magna, nec quidquam addidit amplius, scripsitque ea in duabus tabulis lapideis, quas mihi tradidit. Quae cum vidissetis in medio tenebrarum, et montem ardentem flammis usque ad summum cacumen, accessistis ad me omnes principes tribuum vestrarum et majores natu, dicentes: Ostendit nobis Dominus Deus noster majestatem suam et magnificentiam, vocem ejus audivimus de medio ignis, hodie vidimus quod loquente Deo cum homine vivat homo. Cur ergo morimur? Quare consumet nos ignis hic maximus, si audire ultra coeperimus vocem Domini Dei nostri, et morimur? Quis enim ex omni carne mortali audivit vocem Dei viventis de medio ignis loquentis, sicut nos audivimus, et vivere potuit? Tu ergo accede, et audi cuncta quae dixerit Dominus Deus noster: tu loqueris ad nos omnia quae praeceperit tibi Dominus Deus noster, et nos audientes faciemus.

23. Quod cum audisset Dominus, ait ad me: Audivi vocem verborum populi hujus, quae locuti sunt ad te: bene omnia sunt locuti. Quis det talem eum semper habere timorem meum, et custodire omnia mandata mea cuncta diebus, ut bene sit illis et filiis eorum in sempiternum? Vade, et dic eis: Revertimini in tentoria vestra; tu autem hic mecum sta, et loquar tibi omnia mandata, et caeremonias, et judicia, quae docebis eos, ut faciant ea in terra, quam dabo possidendam eis.

24. Videte ergo ut faciatis sicut praecepit vobis Dominus Deus vester, et non declinetis neque ad dextram neque ad sinistram, sed per viam quam praecepit vobis Dominus ambuletis, ut vivatis, et bene sit vobis, et prolongetis dies in possessione quam possidebitis.

ואשה על בעלה כי תשטה שטה מעל בו איש שכב אתה שכבת זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והיא לא נתפשה, ועבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והיא נטמאה אם נטמאה היתה לו אשה ואם לא נטמאה היתה לו אשה:

25. והעמיד הכהן את האשה לפני יהוה ונלה את ראש האשה, ונתן על כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא והכהן יהיו בכף המרים המאררים: והשביע אותה הכהן ואמר אל האשה אם לא שכב איש אותך ואם לא שטית טמאה תחת אישך הנקי מהמים המרים המאררים האלה: והיו המים המאררים האלה למים מרירים מבאי את הקללה בנקבי בטנך וסך ירך ונתן האשה על האלה ואמר האשה אמן אמן: והשביע הכהן את האשה באלות ואמר אל האשה יתן יהוה אותך לאלה ולשבעה בתוך עמך בתת יהוה את ירכך נפלת ובטנך צבה: ובאו המים המאררים האלה במעיך לצבות בטן ולנפל ירך והאשה אמרה אמן אמן: וכתב את האלות האלה הכהן בספר ומחה אל מי המרים: והשקה את האשה את המים המאררים ובאו בה המים המאררים למרים: ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף את המנחה לפני יהוה והקריב אתה אל המזבח: וקמץ הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה ואחר השקה את האשה את המים: והשקה אתה את המים ובאו בה למרים והיתה מרים ותפלה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה בקרב עמה: ואם לא נטמאה האשה והיא טהורה היא ונקתה וניזרעה זרע:

26. זאת תורת הקנאת אשר תשטה אשה תחת אישה ונטמאה: או איש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והעמיד את האשה לפני יהוה ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת: ונקתה האשה ונזרעה זרע: וזאת תורת הקנאת אשר תשטה אשת תחת אישה ונטמאה: או איש אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את אשתו והעמיד את האשה לפני יהוה ועשה לה הכהן את כל התורה הזאת: ונקה האיש מעון והאשה ההוא תשא את עונה:

כנען ויבא יעקב שלם. ו ויחן את פני העיר, ויהי כי שלח את מנחה לפני; ויהי כי לא ידע מה יעשה לו; ויאמר, אם יבא עשו אל המחנה האחד והכהו, והיה המחנה הנשאר יפלט; ויהי בלילה ההוא, ויקם את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר בניו, ויעבר את מעבר יבק; ויקחם, ויעבירם את הנחל, ויעבר את אשר לו; ויותר יעקב לבדו, ויאבק איש עמו עד עלות השחר. ויראה כי לא יכול לו, ויגע בכף ירכו, ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו; ויאמר, שלחני כי עלה השחר, ויאמר, לא אשלחך כי אם ברכתני. ויאמר אליו, מה שמך? ויאמר, יעקב. ויאמר, לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל, כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל. ויאל יעקב ויאמר, הגידה נא שמך; ויאמר, למה זה תשאל לשמי? ויברך אתו שם. ויקרא יעקב שם המקום פניאל, כי ראיתי אלהים פנים אל פנים, ותנצל נפשי. ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל, והוא צלע על ירכו. על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה, כי נגע באיש כף הירך בגיד הנשה.

28. והוא נתן לכם את ארצו, ראו, נתונה היא לפניכם, רשו את הארץ ורשתם אותה; כאשר דברו אל אבותיכם אשר נשבעתי להם, כן אעשה לכם ולזרעכם אחריכם.

29. והוא ב ברח המלך ערב, על פני והוא הלך המלכתכם אשר בחרתם לכם, ב בה מלך; ויהי כאשר ב מלך; והוא על ב בשם ב ויהי. והוא יאב, על א והוא הלך שלח את יואב ואת עבדיו עמו ואת כל ישראל, ב בה מלך; ויהי על ב בשם ב ויהי, וישב ב בשם. והוא יאב, על א והוא הלך שלח את יואב ואת עבדיו עמו ואת כל ישראל, ויכו את בני עמון, ויצרו על רבה; ודוד על ב בשם ב ויהי?

30. והוא נתן את כל אשר לו, ויאמר, ברח בני לשוא המלך על אחיו אחיתופל, ויסכם את אבשלום, ויהי כאשר ישמע דוד את כל הדברים האלה, ויאמר דוד אל אבשלום, ואל כל עבדיו אשר אתו בירושלם, קומו ונברחה; כי לא תהיה לנו פלטה מפני אבשלום, מהרו לצאת פן ימהר ויהרסנו, והדיח עלינו את הרעה, והכו את העיר לפי חרב; ויאמר המלך אל עבדיו, הנה אדני המלך יצא, ואנחנו עבדיו; ויאמר המלך, הנה עבדך מוכן לכל אשר יבחר אדני המלך.

31. והוא נתן את כל אשר לו ויבא בית המלך בן, ואבשלום ויתן אשה ויהי אחרי כן, ויאמר אל אחיתופל, והוא את אשר עשה אביו ואת אשר עשה הוא, ואמר אל יהי כאן כאשר אמר, ואל והוא ויבא עבדי עמו

32. ΛΗΔ ιη ΟΣϽ ΙΟ ΣΒΣ ΛΓΛ ΣΔ ΔΨΔ ΜΨΔΡΓ Χ Ιοψδ, ΛΗΔ ΔΨΔ ΟΟ ΡΟΙΓ ΜΨΧ ϽΘ; ΛΗΔ ΜΘ ΔΨΔ ΜΨΙΩ ΝΨΒΩΨΣ ΜΘ ΟΨΟΨΙΨΡΣ ΜΨΟϽΜΛΗΡΓ. ΛΗΔ Χ Ιοψδ ΔΨΔ ΟΟ ϽΘ ΡΟΙΓ ΓΨΟ ΟΙ ΓΨΟ ΣΙΡΓΨΣ ΡΜΛΗ ϤΜΛΗ ϽΛΗΨΣ ϡ ΡΟΩ ΜΨΙΩ Χ ΝΨΒΩΨΣ ΜΘ Χ ΟΨΣ. Ψϑ ϡ, ΨϽϱϡ, ΔΨΔ ΛΗΔ ΨΜΛΩ ΙΨΡΓΨΣ Χ ΝΨΒΩΨΣ ΣΙΡΓΨΣ Χ ϽΛΗΨΣ ϤΜΛΗ ΜΘ ΟΨΣ. ΔΨΔ ϡ ΔΨΔ ΣΨΓ ΜΨΙΩ Χ Ιοψδ ΡΓΔ ΔΟΗ ΡΜΛΙΩ ϽΘ; ϤΜΣΨΡΟΨ, ΙΙ ΜΘ ΗΛΩ ΣΙΡΓΨΣ Χ ϽΛΗΨΣ ΜΘ ϽΛΗ.

33. ΛΗΔ ϡ, ΨϽϱϡ, ΔΨΔ ΟΟ ΙΨΙΩ Χ ϽΘΗΩ ΜΡΙ, ΛΗΔ ϡ ΔΨΔ ΣΨΓ ΜΡΙ ΡΜΛΙΩ Χ Ιοψδ; ϤΜΣΨΡΟΨ Χ Ιοψδ ΡΟΔ ΡΜΛΙΩ ϽΘ ΩΙΣΙ ΓΨΙΘ.

34. ΛΗΔ ιη ΟΣϽ ΙΟ ΣΒΣ ΛΓΛ ΣΙΡΓΨΣ ϡ ΡΓΔ ΡΙΨΟΔΙ Χ ΔΨΓ, ϽΟΟΨΟΨΙ ΙΟ Χ ΜΨΔΡ ΜΘ Χ Ιοψδ, ΡΘ ΣΒΓΨΣΓΨΡΓ ΒΟΨΡΓ ΛΓΛ ΙΙ ΜΨΘ ΘΟΔ, ΛΗΔ ΛΓΛ Χ ΜΨΟϽΜΛΗΡΓ ΣΓΨΜΘ ΜΨΘ ΥΜΨΟΣΨΡΓ ΡΨΗ; ϤΜΣΨΡΟΨ ΣΓΧ ΔΨΔ ΦΓΒΩΙΟ ϽΛΗΨΣ ΥΘΟΨΡΓ ΒΘΨΡΟΨ Χ Ιοψδ.

35. ΛΗΔ ιη ΟΣϽ ΙΟ ΣΒΣ ΛΓΛ ΜΗ Χ ΘΨΜΣ ΜΘ Χ Ιοψδ ΟΣϽ ΡΜΛΙΩ ΥΘ ΡΘΧΨΓ, ΛΓΛ ΜΘ ΔΨΔ ΟΨΓΩ ΛΗΔ ΟΟ ΘΣΗ ΡΜΛΙΩ Χ ΔΨΓ. ΛΗΔ ΙΙ ΟΣϽ ΙΟ ΣΒΣ ΛΓΛ ΜΗ Χ ΟΨΜΣ, ΣΒΓΨΣ ΜΘ ΡΓΔ ΔΨΔ ΣΨΓ ΛΗΔ ΟΟ ΘΣΗ ΡΜΛΙΩ Χ ΔΨΓ. ΛΗΔ ΙΙ ΟΣϽ ΙΟ ΣΒΣ ΛΓΛ ΜΗ Χ ΘΨΜΣ ΜΘ Χ Ιοψδ ΟΣϽ ΡΜΛΙΩ ΥΘ ΡΘΧΨΓ, ΛΓΛ

ותשרתנה לפני אהרן הכהן ושרתו את העדה. והיה כל הזכר מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעשות מלאכת עבדה באהל מועד.

39. והיה זכרם לבני קהת כל העובד באהל מועד אשר פקדו משה ואהרן על פי יהוה. ופקודיהם למשפחותם אלפים שבע מאות וחמשים. פקודי משפחת הקהתי כל העובד באהל מועד אשר פקדו משה ואהרן על פי יהוה ביד משה. ויהי בני מררי למשפחותם לבני לוי לגרשון ולקהת ולמררי. ואלה פקודיהם במספר כל זכר מבן חדש ומעלה ששת אלפים ומאתים. משפחת הגרשני לחנאלי ולשמעי אלה משפחות הגרשני. פקודיהם במספר כל זכר מבן חדש ומעלה שבעת אלפים וחמש מאות. משפחת הקהתי לעמרמי וליצהרי ולחברני ולעזיאלי אלה משפחות הקהתי. ומספר כל זכר מבן חדש ומעלה ששת אלפים ומאתים שמרי משמרת הקדש. משפחת בני מררי לחלי ולמושי אלה משפחות מררי. ופקודיהם במספר כל זכר מבן חדש ומעלה ששת אלפים. ונשיא בית אבות למשפחות מררי צורי בן אביחיל על ירכת המשכן יחנו צפנה. ופקדת משה ואהרן ונשיאי העדה את בני הקהתי למשפחתם ולבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם אלפים ושבע מאות וחמשים. אלה פקודי משפחת הקהתי כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה. ופקודי בני גרשון למשפחתם ולבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם ולבית אבתם אלפים ושש מאות ושלשים. זאת פקודי משפחת בני גרשון כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה. ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם לבית אבתם שלשת אלפים ומאתים. אלה פקודי משפחת מררי אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה לכל עבדתו ומשאו באהל מועד. וחצרות החצר סביב ויתדתם ומיתריהם וכל כליהם ולכל עבדתם ושמות תכתו את כל הכלי משמרת משאם ולכל עבדתם ואל מחוץ לאהל מועד תשימו את משמרתם. ויסע בני קהת משכן הקדש והקימו את המשכן עד בא משאו. ויחנו בני מררי סביב למשכן ויסעו עם פקודי חצר סביב לאהליהם ולמחניהם איש על דגלו לצבאתם. ומחנות לוים בתוך מחנות העם יחנו כן יסעו איש במקומו לידגליהם.

40. ויהי כל הזכרים למשפחות בני גרשון לבתי אבתם מבן שלשים שנה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבד עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם לבית אבתם אלפים ושש מאות ושלשים. זה פקוד משפחת בני גרשון כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה. ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם מבן שלשים שנה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת אהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם שלשת אלפים ומאתים. אלה פקודי משפחת מררי אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה. כל הפקודים הלוים אשר פקדו משה ואהרן וראשי ישראל איש איש ומטה איש איש לבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לעבד עבדת עבדה ועבדת משא באהל מועד. ויהי פקודיהם ששת אלפים ושבע מאות וחמשים. אלה פקודי משפחת הקהתי כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה. ופקודי בני גרשון למשפחתם ולבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם לבית אבתם אלפים ושש מאות ושלשים. זאת פקודי משפחת בני גרשון כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה. ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם לבית אבתם שלשת אלפים ומאתים. אלה פקודי משפחת מררי אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה לכל עבדתו ומשאו באהל מועד. וחצרות החצר סביב ויתדתם ומיתריהם וכל כליהם ולכל עבדתם ושמות תכתו את כל הכלי משמרת משאם ולכל עבדתם ואל מחוץ לאהל מועד תשימו את משמרתם. ויסע בני קהת משכן הקדש והקימו את המשכן עד בא משאו. ויחנו בני מררי סביב למשכן ויסעו עם פקודי חצר סביב לאהליהם ולמחניהם איש על דגלו לצבאתם. ומחנות לוים בתוך מחנות העם יחנו כן יסעו איש במקומו לידגליהם.

41. את בני גרשון, לבתיהם, ולבית אבתם ואת בני מררי לבתיהם ולבית אבתם. ופקדתם אתם מבן שלשים שנה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבד עבדה באהל מועד. והיה אל משה לאמר זאת עבדת משפחת הגרשני לעבד ולמשא. ונשאו את יריעות המשכן ואת אהל מועד מכסהו ומכסה התחש אשר עליו מלמעלה ואת מסך פתח אהל מועד. ואת קלעי החצר ואת מסך פתח שער החצר אשר על המשכן ועל המזבח סביב ואת מיתריהם וכל כלי עבדתם ולכל אשר יעשה להם ועבדו. על פי אהרן ובניו תהיה כל עבדת בני הגרשני לכל משאם ולכל עבדתם ופקדתם להם במשמרת את כל משאם. זאת עבדת משפחת בני הגרשני לעבד ולמשא באהל מועד והיתמרם ביד איתמר בן אהרן הכהן. ופקדת משה ואהרן ונשיאי העדה את בני הקהתי למשפחתם ולבית אבתם. מבן שלשים שנה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבד עבדה באהל מועד. והיה פקודיהם למשפחתם ולבית אבתם שבעת אלפים וחמש מאות. אלה פקודי משפחת הקהתי כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה. ויהי פקודי בני גרשון למשפחתם ולבית אבתם. מבן שלשים שנה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבד עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם ולבית אבתם אלפים ושש מאות ושלשים. זה פקוד משפחת בני גרשון כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה. ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם מבן שלשים שנה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת אהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם לבית אבתם שלשת אלפים ומאתים. אלה פקודי משפחת מררי אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה. כל הפקודים הלוים אשר פקדו משה ואהרן וראשי ישראל איש איש ומטה איש איש לבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לעבד עבדת עבדה ועבדת משא באהל מועד. ויהי פקודיהם ששת אלפים ושבע מאות וחמשים. אלה פקודי משפחת הקהתי כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה. ופקודי בני גרשון למשפחתם ולבית אבתם. מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם לבית אבתם אלפים ושש מאות ושלשים. זאת פקודי משפחת בני גרשון כל העובד באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה. ופקודי משפחת בני מררי למשפחתם לבית אבתם. מבן שלשים שנה ועד בן חמשים שנה כל הבא לצבא לעבדת עבדה באהל מועד. ויהי פקודיהם למשפחתם לבית אבתם שלשת אלפים ומאתים. אלה פקודי משפחת מררי אשר פקד משה ואהרן על פי יהוה ביד משה לכל עבדתו ומשאו באהל מועד. וחצרות החצר סביב ויתדתם ומיתריהם וכל כליהם ולכל עבדתם ושמות תכתו את כל הכלי משמרת משאם ולכל עבדתם ואל מחוץ לאהל מועד תשימו את משמרתם. ויסע בני קהת משכן הקדש והקימו את המשכן עד בא משאו. ויחנו בני מררי סביב למשכן ויסעו עם פקודי חצר סביב לאהליהם ולמחניהם איש על דגלו לצבאתם. ומחנות לוים בתוך מחנות העם יחנו כן יסעו איש במקומו לידגליהם.

42. והיה זכר כל הבא לפקדים את בני לוי לבתי אבתם, למשפחותם, מבן חדש ומעלה תפקדם. והיה זכר כל הבא לצבא לעבד עבדה באהל מועד

46. Λαϕ ω ΛΘΡϕ ιι ΘΣΟ ΟΙ ΘΣΙ ΘΣΛ ϗ ΛΟΡΘ ΘΜΘΛΓΛΘΩΘ, ΘΣ, ϕΜΣΙΣΟΙϕ ϕ ΘΜ ΘΣΙ ΘΣΛ ϗ ΛΓΛ ΘΣΙ ΟΙ

48. For Joshua and Israel, and Phinehas the son of Eleazar the priest, and all the congregation of the children of Israel, journeyed from Mount Hor by the way of the Red Sea, to compass the land of Edom, and the soul of the people was much discouraged because of the way. And the people spake against God, and against Moses, Wherefore have ye brought us up out of Egypt to die in the wilderness? for there is no bread, neither is there any water, and our soul loatheth this light bread. And the Lord sent fiery serpents among the people, and they bit the people; and much people of Israel died. Therefore the people came to Moses, and said, We have sinned, for we have spoken against the Lord, and against thee; pray unto the Lord, that he take away the serpents from us. And Moses prayed for the people. And the Lord said unto Moses, Make thee a fiery serpent, and set it upon a pole: and it shall come to pass, that every one that is bitten, when he looketh upon it, shall live. And Moses made a serpent of brass, and put it upon a pole, and it came to pass, that if a serpent had bitten any man, when he beheld the serpent of brass, he lived. And the children of Israel set forward, and pitched in Oboth. And they journeyed from Oboth, and pitched at Ije-abarim, in the wilderness which is before Moab, toward the sunrising. From thence they removed, and pitched in the valley of Zared. From thence they went, and pitched on the other side of Arnon, which is in the wilderness that cometh out of the coasts of the Amorites: for Arnon is the border of Moab, between Moab and the Amorites. Wherefore it is said in the book of the wars of the Lord, What he did in the Red sea, and in the brooks of Arnon, And at the stream of the brooks that goeth down according to the dwelling of Ar, and lieth upon the border of Moab. And from thence they went to Beer: which is the well whereof the Lord spake unto Moses, Gather the people together, and I will give them water. Then Israel sang this song, Spring up, O well; sing ye unto it: The princes digged the well, the nobles of the people digged it, by the direction of the lawgiver, with their staves. And from the wilderness they went to Mattanah: and from Mattanah to Nahaliel: and from Nahaliel to Bamoth: And from Bamoth in the valley, that is in the country of Moab, to the top of Pisgah, which looketh toward Jeshimon. Now Israel sent messengers unto Sihon king of the Amorites, saying, Let me pass through thy land: we will not turn into the fields, or into the vineyards; we will not drink of the waters of the well: but we will go along by the king's high way, until we be past thy borders. And Sihon would not suffer Israel to pass through his border: but Sihon gathered all his people together, and went out against Israel into the wilderness: and he came to Jahaz, and fought against Israel. And Israel smote him with the edge of the sword, and possessed his land from Arnon unto Jabbok, even unto the children of Ammon: for the border of the children of Ammon was strong. And Israel took all these cities: and Israel dwelt in all the cities of the Amorites, in Heshbon, and in all the villages thereof. For Heshbon was the city of Sihon the king of the Amorites, who had fought against the former king of Moab, and taken all his land out of his hand, even unto Arnon. Wherefore they that speak in proverbs say, Come into Heshbon, let the city of Sihon be built and prepared: For there is a fire gone out of Heshbon, a flame from the city of Sihon: it hath consumed Ar of Moab, and the lords of the high places of Arnon. Woe to thee, Moab! thou art undone, O people of Chemosh: he hath given his sons that escaped, and his daughters, into captivity unto Sihon king of the Amorites. We have shot at them; Heshbon is perished even unto Dibon, and we have laid them waste even unto Nophah, which reacheth unto Medeba. And Israel dwelt in the land of the Amorites. And Moses sent to spy out Jaazer, and they took the villages thereof, and drove out the Amorites that were there. And they turned and went up by the way of Bashan: and Og the king of Bashan went out against them, he, and all his people, to the battle at Edrei. And the Lord said unto Moses, Fear him not: for I will deliver him, and all his people, and his land, into thy hand; and thou shalt do to him as thou didst unto Sihon king of the Amorites, which dwelt at Heshbon. So they smote him, and his sons, and all his people, until there was none left him alive: and they possessed his land.

CAPUT VI.

1. Now Jericho was straitly shut up because of the children of Israel: none went out, and none came in. And the Lord said unto Joshua, See, I have given into thine hand Jericho, and the king thereof, and the mighty men of valour. And ye shall compass the city, all ye men of war, and go round about the city once. Thus shalt thou do six days. And seven priests shall bear before the ark seven trumpets of rams' horns: and the seventh day ye shall compass the city seven times, and the priests shall blow with the trumpets. And it shall come to pass, that when they make a long blast with the ram's horn, and when ye hear the sound of the trumpet, all the people shall shout with a great shout; and the wall of the city shall fall down flat, and the people shall ascend up every man straight before him. And Joshua the son of Nun called the priests, and said unto them, Take up the ark of the covenant, and let seven priests bear seven trumpets of rams' horns before the ark of the Lord. And he said unto the people, Pass, and compass the city, and let him that is armed pass on before the ark of the Lord. And it came to pass, when Joshua had spoken unto the people, that the seven priests bearing the seven trumpets of rams' horns passed on before the Lord, and blew with the trumpets: and the ark of the covenant of the Lord followed them. And the armed men went before the priests that blew with the trumpets, and the rereward came after the ark, the priests going on, and blowing with the trumpets. And Joshua had commanded the people, saying, Ye shall not shout, nor make any noise with your voice, neither shall any word proceed out of your mouth, until the day I bid you shout; then shall ye shout. So the ark of the Lord compassed the city, going about it once: and they came into the camp, and lodged in the camp. And Joshua rose early in the morning, and the priests took up the ark of the Lord. And seven priests bearing seven trumpets of rams' horns before the ark of the Lord went on continually, and blew with the trumpets: and the armed men went before them; but the rereward came after the ark of the Lord, the priests going on, and blowing with the trumpets. And the second day they compassed the city once, and returned into the camp: so they did six days. And it came to pass on the seventh day, that they rose early about the dawning of the day, and compassed the city after the same manner seven times: only on that day they compassed the city seven times. And it came to pass at the seventh time, when the priests blew with the trumpets, Joshua said unto the people, Shout; for the Lord hath given you the city. And the city shall be accursed, even it, and all that are therein, to the Lord: only Rahab the harlot shall live, she and all that are with her in the house, because she hid the messengers that we sent. And ye, in any wise keep yourselves from the accursed thing, lest when ye have devoted it, ye take of the accursed thing, and make the camp of Israel a curse, and trouble it. But all the silver, and gold, and vessels of brass and iron, are consecrated unto the Lord: they shall come into the treasury of the Lord. So the people shouted when the priests blew with the trumpets: and it came to pass when the people heard the sound of the trumpet, and the people shouted with a great shout, that the wall fell down flat, so that the people went up into the city, every man straight before him, and they took the city. And they utterly destroyed all that was in the city, both man and woman, young and old, and ox, and sheep, and ass, with the edge of the sword. But Joshua had said unto the two men that had spied out the country, Go into the harlot's house, and bring out thence the woman, and all that she hath, as ye sware unto her. And the young men that were spies went in, and brought out Rahab, and her father, and her mother, and her brethren, and all that she had; and they brought out all her kindred, and left them without the camp of Israel. And they burned the city with fire, and all that was therein: only the silver, and the gold, and the vessels of brass and of iron, they put into the treasury of the house of the Lord. And Joshua saved Rahab the harlot alive, and her father's household, and all she had; and she dwelleth in Israel even unto this day; because she hid the messengers, which Joshua sent to spy out Jericho. And Joshua adjured them at that time, saying, Cursed be the man before the Lord, that riseth up and buildeth this city Jericho: he shall lay the foundation thereof in his firstborn, and in his youngest son shall he set up the gates of it. So the Lord was with Joshua; and his fame was noised throughout all the country.

ישראל, שחקים ולצים בפני יהוה, ארון ברית יהוה ושם יהוה צבאות יושב הכרובים עליו. 3 וירכבו את ארון האלהים על עגלה חדשה וישאו אתו מבית אבינדב אשר בגבעה ועזא ואחיו בני אבינדב נהגים את העגלה החדשה. 4 וישאו אתו מבית אבינדב אשר בגבעה עם ארון האלהים ואחיו הלך לפני הארון. 5 ודוד ובית ישראל משחקים לפני יהוה בכל עצי ברושים ובכנרות ובנבלים ובתפים ובמנענעים ובצלתים. 6 ויבאו עד גרן נכון וישלח עזא את ידו אל ארון האלהים ויאחז בו כי שמטו הבקר. 7 ויחר אף יהוה בעזא ויכהו שם האלהים על השל ויכהו שם על שלו וימת שם לפני האלהים. 8 ויחר לדוד כי פרץ יהוה פרץ בעזא ויקרא למקום ההוא פרץ עזא עד היום הזה. 9 ויירא דוד את יהוה ביום ההוא ויאמר איך יבוא אלי ארון יהוה. 10 ולא אבה דוד להסיר אליו את ארון יהוה בעיר דוד ויטהו דוד בית עבד אדם הגתי. 11 וישב ארון יהוה בית עבד אדם הגתי שלשה חדשים ויברך יהוה את עבד אדם ואת כל ביתו. 12 ויגד למלך דוד לאמר ברך יהוה את בית עבד אדם ואת כל אשר לו בעבור ארון האלהים וילך דוד וישא את ארון האלהים מבית עבד אדם העירה בשמחה. 13 והי כי צעדו נשאי ארון יהוה ששה צעדים ויזבח שור ומריא. 14 ודוד מכרכר בכל עז לפני יהוה ודוד חגור אפוד בד. 15 ודוד ובית ישראל מעלים את ארון יהוה בתרועה ובקול שופר. 16 והי ארון יהוה בא עיר דוד ומיכל בת שאול נשקפה בעד החלון ותרא את המלך דוד מפזז ומכרכר לפני יהוה ותבז לו בלבה. 17 ויבאו את ארון יהוה ויציגו אתו במקומו בתוך האהל אשר נטה לו דוד ויעל דוד עלות לפני יהוה ושלמים. 18 ויכל דוד מהעלות העלה והשלמים ויברך את העם בשם יהוה צבאות. 19 ויחלק לכל העם לכל המון ישראל למאיש ועד אשה לאיש חלת לחם אחת ואשפר אחד וחלת צפיחית אחת וילך כל העם איש לביתו. 20 ויסב דוד לברך את ביתו ותצא מיכל בת שאול לקראת דוד ותאמר מה נכבד היום מלך ישראל אשר נגלה היום לעיני אמהות עבדיו כהגלות נגלות אחד הריקים. 21 ויאמר דוד אל מיכל לפני יהוה אשר בחר בי מאביך ומכל ביתו לצוות אתי נגיד על עם יהוה בישראל ושחקתי לפני יהוה. 22 והקלותי עוד מזאת והייתי שפל בעיני ועם האמהות אשר אמרת עמם אכבדה. 23 ולמיכל בת שאול לא היה ילד עד יום מותה.

7. 1 ויהי כי ישב המלך בביתו ויהוה הניח לו מסביב מכל אויביו. 2 ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וארון האלהים ישב בתוך היריעה. 3 ויאמר נתן אל המלך כל אשר בלבבך לך עשה כי יהוה עמך. 4 והי בלילה ההוא ויהי דבר יהוה אל נתן לאמר. 5 לך ואמרת אל עבדי אל דוד כה אמר יהוה הבנה אתה תבנה לי בית לשבתי. 6 כי לא ישבתי בבית למיום העלותי את בני ישראל ממצרים ועד היום הזה ואהי מתהלך באהל ובמשכן. 7 בכל אשר התהלכתי בכל בני ישראל הדבר דברתי את אחד שבטי ישראל אשר צויתי לרעות את עמי את ישראל לאמר למה לא בניתם לי בית ארזים. 8 ועתה כה תאמר לעבדי לדוד כה אמר יהוה צבאות אנכי לקחתיך מן הנוה מאחר הצאן להיות נגיד על עמי על ישראל. 9 ואהי עמך בכל אשר הלכת ואכרתה את כל אויביך מפניך ועשיתי לך שם גדול כשם הגדלים אשר בארץ. 10 ושמתי מקום לעמי לישראל ונטעתיו ושכן תחתיו ולא ירגז עוד ולא יספו בני עולה לענתו כאשר בראשונה. 11 ולמן היום אשר צויתי שפטים על עמי ישראל והנחתי לך מכל אויביך והגיד לך יהוה כי בית יעשה לך יהוה. 12 כי ימלאו ימיך ושכבת את אבתיך והקימותי את זרעך אחריך אשר יצא ממעיך והכינותי את ממלכתו. 13 הוא יבנה בית לשמי וכוננתי את כסא ממלכתו עד עולם. 14 אני אהיה לו לאב והוא יהיה לי לבן אשר בהעותו והכחתיו בשבט אנשים ובנגעי בני אדם. 15 וחסדי לא יסור ממנו כאשר הסרתי מעל שאול אשר הסרתי מלפניך. 16 ונאמן ביתך וממלכתך עד עולם לפניך כסאך יהיה נכון עד עולם. 17 ככל הדברים האלה וככל החזון הזה כן דבר נתן אל דוד.

18 ויבא המלך דוד וישב לפני יהוה ויאמר מי אנכי אדני יהוה ומי ביתי כי הביאתני עד הלום. 19 ותקטן עוד זאת בעיניך אדני יהוה ותדבר גם אל בית עבדך למרחוק וזאת תורת האדם אדני יהוה. 20 ומה יוסיף דוד עוד לדבר אליך ואתה ידעת את עבדך אדני יהוה. 21 בעבור דברך וכלבבך עשית את כל הגדלה הזאת להודיע את עבדך. 22 על כן גדלת יהוה אלהים כי אין כמוך ואין אלהים זולתך בכל אשר שמענו באזנינו. 23 ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ אשר הלכו אלהים לפדות לו לעם ולשום לו שם ולעשות להם הגדלה ונוראות לארצך מפני עמך אשר פדית לך ממצרים גוים ואלהיו. 24 ותכן לך את עמך ישראל לעם עד עולם ואתה יהוה היית להם לאלהים. 25 ועתה יהוה אלהים הדבר אשר דברת על עבדך ועל ביתו הקם עד עולם והעש כאשר דברת. 26 ויגדל שמך עד עולם לאמר יהוה צבאות אלהים על ישראל ובית עבדך דוד יהי נכון לפניך. 27 כי אתה יהוה צבאות אלהי ישראל גלית את אזן עבדך לאמר בנה לך בית על כן מצא עבדך את לבו להתפלל אליך את התפלה הזאת. 28 ועתה אדני יהוה אתה הוא האלהים ודבריך יהיו אמת ותדבר אל עבדך את הטובה הזאת. 29 ועתה החל וברך את בית עבדך להיות לעולם לפניך כי אתה אדני יהוה דברת וכברכתך יברך בית עבדך לעולם.

8. 1 ויהי אחרי כן ויך דוד את פלשתים ויכנעם ויקח דוד את מתג האמה מיד פלשתים. 2 ויך את מואב וימדדם בחבל השכב ארצה וימד שני חבלים להמית וחבל מלא להחיות ויהי מואב לדוד לעבדים נשאי מנחה. 3 ויך דוד את הדדעזר בן רחב מלך צובה בלכתו להשיב ידו בנהר פרת. 4 ויכד דוד ממנו אלף ושבע מאות פרשים ועשרים אלף איש רגלי ויעקר דוד את כל הרכב ויותר ממנו מאה רכב. 5 ותבא ארם דמשק להכות את הדדעזר מלך צובה ויך דוד בארם עשרים ושנים אלף איש. 6 וישם דוד נציבים בארם דמשק ותהי ארם לדוד לעבדים נשאי מנחה ויושע יהוה את דוד בכל אשר הלך. 7 ויקח דוד את שלטי הזהב אשר היו על עבדי הדדעזר ויביאם ירושלם. 8 ומבטח ומברתי ערי הדדעזר לקח המלך דוד נחשת הרבה מאד בו עשה שלמה את הים הנחשת ואת העמודים ואת כלי הנחשת. 9 ויעש תעי מלך חמת כי הכה דוד את כל חיל הדדעזר מלך צובה. 10 וישלח תעי את יורם בנו אל המלך דוד לשאלו לשלום ולברכו על אשר נלחם בהדדעזר והכהו כי איש מלחמות הדדעזר היה ובידו כלי כסף וכלי זהב וכלי נחשת. 11 גם אתם הקדיש המלך דוד ליהוה עם הכסף והזהב אשר הקדיש מכל הגוים אשר כבש. 12 מארם וממואב ומבני עמון ומפלשתים ומעמלק ומשלל הדדעזר בן רחב מלך צובה. 13 ויעש דוד שם בשובו מהכות את ארם בגיא המלח שמונה עשר אלף. 14 וישם נציבים באדום בכל אדום שם נציבים ויהיו כל אדום לעבדים לדוד ויושע יהוה את דוד בכל אשר הלך. 15 וימלך דוד על כל ישראל ויהי דוד עשה משפט וצדקה לכל עמו. 16 ויואב בן צרויה על הצבא ויהושפט בן אחילוד מזכיר. 17 וצדוק בן אחיטוב ואחימלך בן אביתר כהנים ושוסא סופר. 18 ובניהו בן יהוידע על הכרתי והפלתי ובנו הראשונים לידי המלך.

9. 1 ויאמר דוד העוד כי יש שאר לבית שאול ואעשה עמו חסד בעבור יונתן. 2 ולבית שאול היה עבד ושמו צבא ויקראו אתו אל דוד ויאמר אליו המלך האתה צבא ויאמר עבדך אני. 3 ויאמר המלך העוד איש לבית שאול ואעשה עמו חסד אלהים ויאמר צבא אל המלך עוד בן ליונתן נכה רגלים. 4 ויאמר לו המלך איפה הוא ויאמר צבא אל המלך הנה בבית מכיר בן עמיאל בלדבר. 5 וישלח המלך דוד ויקחהו מבית מכיר בן עמיאל מלדבר. 6 ויבא מפיבשת בן יונתן בן שאול אל דוד ויפל על פניו וישתחו ויאמר דוד מפיבשת ויאמר הנני עבדך. 7 ויאמר לו דוד אל תירא כי עשה אעשה עמך חסד בעבור יונתן אביך והשבתי את כל שדה שאול אביך ואתה תאכל לחם על שלחני תמיד. 8 וישתחו ויאמר מה עבדך כי פנית אל הכלב המת אשר כמוני. 9 ויקרא המלך אל ציבא נער שאול ויאמר אליו כל אשר היה לשאול ולכל ביתו נתתי לבן אדניך. 10 ועבדת לו את האדמה אתה ובניך ועבדיך והבאת והיה לבן אדניך לחם ואכל ומפיבשת בן אדניך יאכל תמיד לחם על שלחני ולציבא חמשה עשר בנים ושבעה עשר עבדים. 11 ויאמר ציבא אל המלך ככל אשר יצוה אדני המלך את עבדו כן יעשה עבדך ומפיבשת אכל על שלחני כאחד בני המלך. 12 ולמפיבשת בן קטן ושמו מיכא וכל מושבת בית צבא עבדים למפיבשת. 13 ומפיבשת ישב בירושלם כי על שלחן המלך תמיד הוא אכל והוא נכה שתי רגליו.

10. 1 ויהי אחרי כן וימת מלך בני עמון וימלך חנון בנו תחתיו. 2 ויאמר דוד אעשה חסד עם חנון בן נחש כאשר עשה אביו עמדי חסד וישלח דוד לנחמו ביד עבדיו אל אביו ויבאו עבדי דוד ארץ בני עמון. 3 ויאמרו שרי בני עמון אל חנון אדניהם הכבוד דוד את אביך בעיניך כי שלח לך מנחמים הלא בחקר את העיר ולחפרה ולרגלה שלח דוד את עבדיו אליך. 4 ויקח חנון את עבדי דוד ויגלח את חצי זקנם ויכרת את מדיהם עד המשורים את חצים וישלחם. 5 ויגידו לדוד וישלח לקראתם כי האנשים נכלמים מאד וישב המלך אל יריחו עד צמח זקנכם ושבתם. 6 וירא בני עמון כי נבאשו בדוד וישלחו חנון ובני עמון אלף ככר כסף לשכר להם מרכבות ופרשים מארם נהרים וארם מעכה וארם צובה. 7 וישכרו להם שלשים ושנים אלף רכב ואת מלך מעכה ואת עמו ויבאו ויחנו נגד מידבא ובני עמון נאספו מעריהם ויבאו למלחמה. 8 וישמע דוד וישלח את יואב ואת כל צבא הגבורים. 9 ויצאו בני עמון ויערכו מלחמה פתח השער והמלכים אשר באו לבדם היו בשדה. 10 וירא יואב אליו פני המלחמה מפנים ומאחור ויבחר מכל בחורי ישראל ויערך לקראת ארם. 11 ויתר העם נתן ביד אבישי אחיו ויערך לקראת בני עמון. 12 ויאמר אם תחזק ארם ממני והיית לי לישועה ואם בני עמון יחזקו ממך והושעתיך. 13 חזק ונתחזק בעד עמנו ובעד ערי אלהינו ויהוה יעשה הטוב בעיניו. 14 ויגש יואב והעם אשר עמו לפני ארם למלחמה וינסו מפניו. 15 וירא בני עמון כי נס ארם וינסו גם הם מפני אבישי אחיו ויבאו העירה וישב יואב מבני עמון ויבא ירושלם. 16 וירא ארם כי נגף לפני ישראל וישלחו מלאכים ויוצאו את ארם אשר מעבר הנהר ושובך צבא הדדעזר לפניהם. 17 ויגד לדוד ויאסף את כל ישראל ויעבר את הירדן ויבא עליהם ויערך אליהם וערך דוד למלחמה לקראת ארם וילחמו עמו. 18 וינס ארם מפני ישראל ויהרג דוד מארם שבעים אלף רכב וארבעים אלף איש רגלי ואת שובך שר הצבא המית שם. 19 וירא כל המלכים עבדי הדדעזר כי נגף לפני ישראל וישלימו את ישראל ויעבדום ויראו ארם להושיע את בני עמון עוד.

11. 1 והי לתשובת השנה לעת צאת המלכים ויצא דוד את צבא ואת עבדיו עמו ואת כל ישראל וישחתו את בני עמון ויצרו על רבה ודוד ישב בירושלם. 2 ויהי לעת ערב ויקם דוד מעל משכבו ויתהלך על גג בית המלך ויראה אשה רחצת מעל הגג והאשה טובת מראה מאד. 3 וישלח דוד וידרש לאשה ויאמר הלוא זאת בת אליעם אשת אוריה החתי. 4 וישלח דוד מלאכים ויקחה ותבא אליו וישכב עמה והיא מתקדשת מטמאתה ותשב אל ביתה. 5 ותהר האשה ותשלח ותגד לדוד ותאמר הרה אנכי. 6 וישלח דוד אל יואב שלח אלי את אוריה החתי וישלח יואב את אוריה אל דוד. 7 ויבא אוריה אליו וישאל דוד לשלום יואב ולשלום העם ולשלום המלחמה. 8 ויאמר דוד לאוריה רד לביתך ורחץ רגליך ויצא אוריה מבית המלך ותצא אחריו משאת מאת המלך. 9 ויישכב אוריה פתח בית המלך את כל עבדי אדניו ולביתו לא ירד. 10 ויגידו לדוד לאמר לא ירד אוריה אל ביתו ויאמר דוד אל אוריה הלוא מדרך באת למה לא ירדת אל ביתך. 11 ויאמר אוריה אל דוד הארון וישראל ויהודה ישבים באהלים ואדני יואב ועבדי אדני על פני השדה אנכי אבוא לביתי לאכל ולשתות ולשכב עם אשתי חיך ונפשך אם אעשה את הדבר הזה. 12 ויאמר דוד אל אוריה שב גם היום ומחר אשלחך וישב אוריה בירושלם ביום ההוא ומחרתו. 13 ויקרא לו דוד ויאכל לפניו ויתשם ויצא בערב לשכב במשכבו עם עבדי אדניו אל ביתו לא ירד. 14 והי בבקר ויכתב דוד ספר אל יואב וישלח ביד אוריה. 15 ויכתב בספר לאמר הבו את אוריה אל מול פני המלחמה החזקה ונסגתם מאחריו והכה וימת. 16 והי בשמר יואב אל העיר ויתן את אוריה אל המקום אשר ידע כי אנשי חיל שם. 17 ויצאו אנשי העיר וילחמו את יואב ויפל מן העם מעבדי דוד וימת גם אוריה החתי. 18 וישלח יואב ויגד לדוד את כל דברי המלחמה. 19 ויצו את המלאך לאמר כאשר תכלה את כל דברי המלחמה לדבר אל המלך. 20 והי אם תעלה חמת המלך ואמר אליך מדוע נגשתם אל העיר להלחם הלוא ידעתם את אשר יורו מעל החומה. 21 מי הכה את אבימלך בן ירבשת הלוא אשה השליכה עליו פלח רכב מעל החומה וימת בתבץ למה נגשתם אל החומה ואמרת גם עבדך אוריה החתי מת גם. 22 וילך המלאך ויבא ויגד לדוד את כל אשר שלחו יואב. 23 ויאמר המלאך אל דוד כי גברו עלינו האנשים ויצאו אלינו השדה ונהי עליהם עד פתח השער. 24 ויורו המורים אל עבדיך מעל החומה וימת מעבדי המלך וגם עבדך אוריה החתי מת גם. 25 ויאמר דוד אל המלאך כה תאמר אל יואב אל ירע בעיניך את הדבר הזה כי כזה וכזה תאכל החרב החזק מלחמתך אל העיר והרסה וחזקהו ואתה חזקהו. 26 ותשמע אשת אוריה כי מת אוריה אישה ותספד על בעלה. 27 ויעבר האבל וישלח דוד ויאספה אל ביתו ותהי לו לאשה ותלד לו בן ויהי הדבר הרע אשר עשה דוד בעיני יהוה.

12. 1 וישלח יהוה את נתן אל דוד ויבא אליו ויאמר לו שפטים היו בעיר אחת האחד עשיר והאחד רש. 2 לעשיר היו צאן ובקר הרבה מאד. 3 ולרש אין כי אם כבשת אחת קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל עמו ועם בניו יחד מפתו תאכל ומכוסו תשתה ובחיקו תשכב והיתה לו כבת. 4 ויבא הלך לאיש העשיר ויחמל לקחת מצאנו ומבקרו לעשות לאורח הבא לו ויקח את כבשת האיש הרש ויעשה לאיש הבא אליו. 5 ויחר אף דוד באיש מאד ויאמר אל נתן חי יהוה כי בן מות האיש העשה זאת. 6 ואת הכבשה ישלם ארבעתים על אשר עשה את הדבר הזה ועל אשר לא חמל. 7 ויאמר נתן אל דוד אתה האיש משחתיך למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד שאול. 8 ואתנה לך את בית אדניך ואת נשי אדניך בחיקך ואתנה לך את בית ישראל ויהודה ואם מעט מזה ואוספה לך כהנה וכהנה. 9 מדוע בזית את דבר יהוה לעשות הרע בעיניו את אוריה החתי הכית בחרב ואת אשתו לקחת לך לאשה ואתו הרגת בחרב בני עמון. 10 ועתה לא תסור חרב מביתך עד עולם יען כי בזתני ותקח את אשת אוריה החתי להיות לך לאשה. 11 כה אמר יהוה הנני מקים עליך רעה מביתך ולקחתי את נשיך לעיניך ונתתי לרעך ושכב עם נשיך לעיני השמש הזאת. 12 כי אתה עשית בסתר ואני אעשה את הדבר הזה נגד כל ישראל ונגד השמש. 13 ויאמר דוד אל נתן חטאתי ליהוה ויאמר נתן אל דוד גם יהוה העביר חטאתך לא תמות. 14 אך כי נאץ נאצת את אויבי יהוה בדבר הזה גם הבן הילוד לך מות יומת. 15 וילך נתן אל ביתו ויגף יהוה את הילד אשר ילדה אשת אוריה לדוד ויחלא. 16 ויבקש דוד את האלהים בעד הילד ויצם דוד צום ויבא ויליו ויעש כל הלילה ארצה. 17 ויקמו עליו זקני ביתו לקום אתו ארצה ולא אבה ולא אכל אתם לחם. 18 ויהי ביום השביעי וימת הילד ויראו עבדי דוד להגיד לו כי מת הילד כי אמרו הנה בהיות הילד חי דברנו אליו ולא שמע בקולנו ואיך נאמר אליו מת הילד ועשה רעה. 19 וירא דוד כי עבדיו מתלחשים ויבן דוד כי מת הילד ויאמר דוד אל עבדיו המת הילד ויאמרו מת. 20 ויקם דוד מן הארץ ויסך וסך וישנא סמלתיו ויבא בית יהוה וישתחו ויבא אל ביתו ויבקש וישימו לחם לפניו ויאכל. 21 ויאמרו אליו עבדיו מה הדבר הזה אשר עשית בעבור הילד בחיו צמת ובכית ומת הילד קמת ותאכל לחם. 22 ויאמר בהיות הילד חי צמתי ובכיתי כי אמרתי מי יודע יחנני יהוה והחי הילד. 23 ועתה מת למה זה אני צם המוכל להשיבו עוד אני הולך אליו והוא לא ישוב אלי. 24 ויבא דוד את בת שבע אשתו ויבא אליה וישכב עמה ותלד בן ויקרא את שמו שלמה ויהוה אהבו. 25 וישלח ביד נתן הנביא ויקרא את שמו ידידיה בעבור יהוה.

26 וילחם יואב ברבת בני עמון וילכד את עיר המלוכה. 27 וישלח יואב מלאכים אל דוד ויאמר נלחמתי ברבה גם לכדתי את עיר המים. 28 ועתה אסף את יתר העם וחנה על העיר ולכדה ואני לכדתי את העיר ולא יקרא שמה עלי. 29 ויאסף דוד את כל העם וילך רבתה וילחם בה וילכדה. 30 ויסר את עטרת מלכם מעל ראשו ומשקלה ככר זהב ואבן יקרה היתה בראשו ויהי על ראש דוד ושלל העיר הוציא הרבה מאד. 31 ואת העם אשר בה הוציא וישם בחרוצים ובמגרות הברזל ובמגרות הברזל ובמגרות הברזל ובמגרות הברזל ויעבר אותם במלבן ויעש כן לכל ערי בני עמון וישב דוד וכל העם ירושלם.

13. 1 ויהי אחרי כן ולאבשלום בן דוד אחות יפה ושמה תמר ויאהבה אמנון בן דוד. 2 ויצר לאמנון להתחלות אל תמר אחתו כי בתולה היא ויפלא בעיני אמנון לעשות לה מאומה. 3 ולאמנון רע ושמו יונדב בן שמעה אחי דוד ויונדב איש חכם מאד. 4 ויאמר לו למה אתה כך מבקר בן המלך כי אהב אתה תגיד לי ויאמר אליו אמנון את תמר אחות אבשלום אחי אני אהב. 5 ויאמר לו יונדב שכב על משכבך והתחל והיה כי יבא אביך לראתך ואמרת אליו תבא נא תמר אחותי ותתן לחם ועשתה לפני את הבריה ואראה ואכלתי מידה. 6 וישכב אמנון ויתחל ויבא המלך לראתו ויאמר אמנון אל המלך תבא נא תמר אחותי ותלבב לעיני שתי לבבות ואכלתי מידה. 7 וישלח דוד הביתה אל תמר לאמר לכי נא בית אמנון אחיך ועשי לו את הבריה. 8 ותלך תמר בית אמנון אחיה והוא שכב ותקח את הבצק ותלוש ותעש לעיניו ותלבב את הבריה. 9 ותקח את המחבת ותצק לפניו ויבא לאכל ויאמר אמנון הוציאו כל איש מעלי ויצאו כל איש מעליו. 10 ויאמר אמנון אל תמר הבי הבריה החדר ואכלתי מידך ותקח תמר את הלבבות אשר עשתה ותבא אל אמנון אחיה החדרה. 11 ותגש אליו לאכיל ותחזק בו ותאמר לו בואה אחי שכבה עמי. 12 ותאמר לו אל אחי אל תענני כי לא יעשה כן בישראל אל תעשה את הנבלה הזאת. 13 ואני אנה אוליך את חרפתי ואתה תהיה כאחד הנבלים בישראל ועתה דבר נא אל המלך כי לא ימנעני ממך. 14 ולא אבה לשמע בקולה ויחזק ממנה ויענה וישכב עמה. 15 ויתעב אתה אמנון תעבה גדולה כי גדולה התעבה אשר תעבה ממנה מן האהבה אשר אהבה ויאמר לה אמנון קומי לכי. 16 ותאמר לו אל כי גדולה הרעה הזאת באחרונה מן האחרת אשר עשית עמדי לשלחני ולא אבה לשמע אליה. 17 ויקרא את נער משרתו ויאמר שלחו נא את זאת מעלי החוצה ונעל הדלת אחריה. 18 ועליה כתנת פסים כי כן תלבשן בנות המלך הבתולות מעיל ותלבש כתנת פסים ויוצא אתה משרתו החוצה ונעל הדלת אחריה. 19 ותשם תמר אפר על ראשה וכתנת הפסים אשר עליה קרעה ותשם ידה על ראשה ותלך הלוך וזעקה. 20 ויאמר לה אבשלום אחיה ההיה אמנון אחיך עמך ועתה אחותי החרישי אחיך הוא אל תשימי לבך לדבר הזה וישב תמר ותשם בית אבשלום אחיה שוממה. 21 וישמע המלך דוד את כל הדברים האלה ויחר לו מאד. 22 ולא דבר אבשלום עם אמנון לרע ועד טוב כי שנא אבשלום את אמנון על אשר ענה את תמר אחותו. 23 ויהי מקץ שנתים ימים ויהי גזזים לאבשלום בבעל חצור אשר על אפרים ויקרא אבשלום לכל בני המלך. 24 ויבא אבשלום אל המלך ויאמר הנה נא גזזים לעבדך ילך נא המלך ועבדיו עם עבדך. 25 ויאמר המלך לאבשלום לא בני נא נלך כלנו ולא נכבד עליך ויפצר בו וילך ולא אבה ויברכהו. 26 ויאמר אבשלום ואם לא ילך נא אחי אמנון עמנו ויאמר לו המלך למה ילך עמך. 27 ויפצר בו אבשלום וישלח את אמנון ואת כל בני המלך עמו. 28 ויצו אבשלום את נעריו לאמר ראו נא כטוב לב אמנון ביין ואמרתי אליכם הכו את אמנון והמיתם אתו אל תיראו הלוא אנכי צויתי אתכם חזקו והיו לבני חיל. 29 ויעשו נערי אבשלום לאמנון כאשר צוה אבשלום ויקמו כל בני המלך וירכבו איש על פרדו וינסו. 30 והי הם בדרך ושמעה השמועה אל דוד לאמר הכה אבשלום את כל בני המלך ולא נותר מהם אחד. 31 ויקם המלך ויקרע את בגדיו וישכב ארצה וכל עבדיו נצבים קרעי בגדים. 32 ויען יונדב בן שמעה אחי דוד ויאמר אל יאמר אדני כי את כל הנערים בני המלך המיתו כי אמנון לבדו מת כי על פי אבשלום שומה היתה מיום ענותו את תמר אחותו. 33 ועתה אל ישם אדני המלך אל לבו לדבר לאמר כל בני המלך מתו כי אמנון לבדו מת. 34 ויברח אבשלום ויבא הנער השמר את עיניו וירא והנה עם רב מדרך חרנית מצד ההר. 35 ויאמר יונדב אל המלך הנה בני המלך באו כדבר עבדך כן היה. 36 והי כאשר כלה לדבר והנה בני המלך באו וישאו את קולם ויבכו וגם המלך ועבדיו בכו בכי גדול מאד. 37 ואבשלום ברח ויבא אל תלמי בן עמיהוד מלך גשור ויתאבל עליו דוד כל הימים. 38 ואבשלום ברח ויבא גשורה ויהי שם שלש שנים. 39 ויכל המלך דוד לצאת אל אבשלום כי נחם על אמנון כי מת.

14. 1 וידע יואב בן צרויה כי אל לב המלך על אבשלום. 2 וישלח יואב תקועה ויקח משם אשה חכמה ויאמר אליה התאבלי נא והתלבשי נא בגדי אבל ואל תסוכי שמן והיית כאשה רבת ימים מתאבלת על מת. 3 ובאת אל המלך ודברת אליו כדבר הזה ושם יואב את הדברים בפיה. 4 ותבא האשה התקועית אל המלך ותפל על אפיה ארצה ותשתחו ותאמר הושיעה המלך. 5 ויאמר לה המלך מה לך ותאמר אני אשה אלמנה מתה אישי. 6 ולשפחתך שני בנים ויתנצו שניהם בשדה ואין מציל ביניהם ויכה האחד את השני וימיתהו. 7 והנה קמה כל המשפחה על שפחתך ויאמרו תני את המכה את אחיו ונמיתהו בנפש אחיו אשר הרג ונשמידה גם את היורש ושמו את גחלתי אשר כבתה בלתי שים לאישי שם ושאר על פני האדמה. 8 ויאמר המלך אל האשה לכי לביתך ואני אצוה עליך. 9 ותאמר האשה התקועית אל המלך עלי אדני המלך העון ועל בית אבי והמלך וכסאו נקי. 10 ויאמר המלך האומר אליך הבא אתו אלי ולא יוסף עוד לגעת בך. 11 ותאמר יזכר נא המלך את יהוה אלהיך מרבות גואל דם להשחית ולא ישמידו את בני ולא יאבד את שמי מעל בני ויאמר חי יהוה אם יפל משערת בנך ארצה. 12 ותאמר האשה תדבר נא שפחתך אל אדני המלך דבר ויאמר דברי. 13 ותאמר למה חשבת כזאת על עם אלהים ומדבר המלך הזה כדבר כאשם המלך את נדחו לא ישיב המלך את בנו. 14 כי מות נמות וכמים הנגרים ארצה אשר לא יאספו ולא ישא אלהים נפש וחשב מחשבות לבלתי הדיח ממנו נדח. 15 ועתה אשר באתי לדבר אל אדני המלך את הדבר הזה כי יראוני העם ותאמר שפחתך אדברה נא אל המלך אולי יעשה המלך את דבר אמתו. 16 כי ישמע המלך להציל את אמתו מכף האיש להשמידני ואת בני יחד מנחלת אלהים. 17 ותאמר שפחתך יהי נא מנוחת אדני המלך כדבר אדני המלך לפתחון כן אדני המלך כמלאך האלהים לשמע את הטוב והרע ויהוה אלהיך יהי עמך. 18 ויען המלך ויאמר אל האשה אל נא תכחד ממני דבר אשר אני שאל אתך ותאמר האשה דבר נא אדני המלך. 19 ויאמר המלך היד יואב אתך בכל הדבר הזה ותען האשה ותאמר חי נפשך אדני המלך אם אימין ואם אשמאיל מכל אשר דבר אדני המלך כי עבדך יואב הוא צוני ואיש הוא שם בפי שפחתך את כל הדברים האלה. 20 לסבב פני הדבר עשה עבדך יואב את הדבר הזה ואדני חכם כחכמת מלאך האלהים לדעת את כל אשר בארץ. 21 ויאמר המלך אל יואב הנה נא עשיתי את הדבר הזה לך ואל נא את הנער אבשלום. 22 ויפל יואב על פניו ארצה וישתחו ויברך את המלך ויאמר יואב היום ידע עבדך כי מצאתי חן בעיניך אדני המלך לעשות את דבר עבדו. 23 ויקם יואב וילך גשורה ויבא את אבשלום ירושלם. 24 ויאמר המלך יסב אל ביתו ופני לא יראה ויסב אבשלום אל ביתו ופני המלך לא ראה. 25 ולאבשלום לא היה איש נאוה להתהלל מכף רגלו ועד קדקדו אין בו מום. 26 ובגלחו את ראשו והי מקץ ימים ימימה כי יכבדנו מראשו ושקל משקל ראשו מאתים שקלים באבן המלך. 27 ויולדו לאבשלום שלשה בנים ואת תמר בתו היתה אשה יפת מראה. 28 וישב אבשלום בירושלם שנתים ימים ופני המלך לא ראה. 29 וישלח אבשלום אל יואב לשלחו אל המלך ולא אבה לבוא אליו וישלח עוד שנית ולא אבה לבוא. 30 ויאמר אל עבדיו ראו חלקת יואב אצלי לו שם ויצתו עבדי אבשלום את החלקה באש. 31 ויקם יואב ויבא אל אבשלום ביתה ויאמר אליו מדוע הציתו עבדיך את החלקה אשר לי באש. 32 ויען אבשלום אל יואב הנה שלחתי אליך לאמר בא הלם ואשלחך אל המלך לאמר למה באתי משם טוב לי עוד שם ועתה אראה פני המלך ואם יש בי עון והמיתני. 33 ויבא יואב אל המלך ויגד לו ויקרא לאבשלום ויבא אל המלך וישתחו לו על אפיו ארצה לפני המלך ויישק המלך לאבשלום.

15. 1 ויהי אחרי כן ויעש לו אבשלום רכב וסוסים וחמשים איש רצים לפניו. 2 והשכים אבשלום ונצב ליד דרך השער וכל איש אשר יהיה לו ריב לבוא אל המלך למשפט וקרא אבשלום אליו ויאמר אי מזה עיר אתה ויאמר מאחד שבטי ישראל עבדך אני. 3 ויאמר אליו אבשלום ראה דבריך טובים נכחים ושומע אין לך מאיש מטעם המלך. 4 ויאמר אבשלום מי ישמני שופט בארץ ואלי יבוא כל איש אשר יהיה לו ריב ומשפט והצדקתיו. 5 והי בקרב איש לגשת אליו להשתחות לו ושלח את ידו והחזיק בו ונשק לו. 6 ועשה אבשלום ככה לכל ישראל הבאים למשפט אל המלך ויגנב אבשלום את לב אנשי ישראל. 7 ויהי מקץ ארבעים שנה ויאמר אבשלום אל המלך אלכה נא ואשלמה את נדרי אשר נדרתי ליהוה בחברון. 8 כי נדר נדר עבדך בשבתי בגשור בארם לאמר אם שוב ישיבני יהוה ירושלם ועבדתי את יהוה. 9 ויאמר אליו המלך לך בשלום ויקם וילך חברון. 10 וישלח אבשלום מרגלים בכל שבטי ישראל לאמר כשמעכם את קול השופר ואמרתם מלך אבשלום בחברון. 11 וילכו עם אבשלום מן ירושלם קרואים והלכו בתמם ולא ידעו מאומה. 12 וישלח אבשלום את אחיתפל הגילני יועץ דוד מעירו מגלה בזבחו את הזבחים ויהי הקשר איתן והעם הולך ורב את אבשלום. 13 ויבא המגיד אל דוד לאמר היה לבב איש ישראל אחרי אבשלום. 14 ויאמר דוד לכל עבדיו אשר אתו בירושלם קומו ונברחה כי לא תהיה לנו פלטה מפני אבשלום מהרו לצאת פן ימהר והשיג לנו והדיח עלינו רעה והכה את העיר לפי חרב. 15 ויאמרו עבדי המלך אל המלך ככל אשר יבחר אדני המלך הנה עבדיך. 16 ויצא המלך וכל ביתו ברגליו ויעזב המלך עשרה נשים פלגשים לשמר הבית. 17 ויצא המלך וכל העם ברגליו ויעמדו במרחק. 18 וכל עבדיו עברים על ידו וכל הכרתי וכל הפלתי וכל הגתים ששה מאות איש באו מגת רגלים לפני המלך. 19 ויאמר המלך אל איתי הגתי למה תלך גם אתה אתנו שוב ושב עם המלך כי נכרי אתה וגם כי גלית ממקומך. 20 תמול באת ואניעך היום הנוע אתך ללכת ואנכי הולך אנה אני הולך שוב ושוב אחיך עמך חסד ואמת. 21 ויען איתי את המלך ויאמר חי יהוה וחי אדני המלך כי אם באהבה יהיה שם אדני המלך אם למות ואם לחיים כי שם יהיה עבדך. 22 ויאמר דוד אל איתי לך ועבר ויעבר איתי הגתי וכל אנשיו וכל הטף אשר אתו. 23 וכל הארץ בוכים בקול גדול והעם עברים ויעבר המלך את נחל קדרון וכל העם עברים על פני הדרך המדבר. 24 וגם צדוק וכל הלוים נשאים את ארון ברית האלהים ויציגו את ארון האלהים ויעל אביתר עד תם כל העם יוצאים מן העיר. 25 ויאמר המלך אל צדוק השב את ארון האלהים העירה אם אמצא חן בעיני יהוה והשיבני והראני אתו ואת נוהו. 26 ואם כה יאמר לא חפצתי בך הנני יעשה לי כטוב בעיניו. 27 ויאמר המלך אל צדוק הכהן הרואה אתה שובו העירה בשלום ואחימעץ בנך ויהונתן בן אביתר בניכם שני בניכם אתכם. 28 ראה אנכי מתמהמה בערבות המדבר עד בוא דבר מאתכם להגיד לי. 29 וישב צדוק ואביתר את ארון האלהים ירושלם וישבו שם. 30 ודוד עלה במעלה זית העלה ובכה והראש חפוי לו והוא הלך יחף וכל העם אשר אתו חפו איש ראשו ועלו עלה ובכה. 31 ויגד לדוד לאמר אחיתפל היה בקשרים עם אבשלום ויאמר דוד יהוה סכל נא את עצת אחיתפל. 32 והי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם לאלהים והנה לקראתו חושי הארכי קרוע כתנתו ואדמה על ראשו. 33 ויאמר לו דוד אם עברת אתי והיית לי למשא. 34 ואם העיר תשוב ואמרת לאבשלום עבדך אני אני המלך כאשר הייתי לאביך עתה ואני לעבדו ועתה הפרת לי את עצת אחיתפל. 35 הלא אתם שם עמך צדוק ואביתר הכהנים והיה כל אשר תשמע מבית המל

ⲙⲡⲛⲁ ⲛⲁϥ ⲉ ⲧⲡⲉϩⲓ, ⲁⲩⲱ ⲁⲩ ⲧⲣⲉϥⲥⲱⲧⲉⲙ ⲛⲁϥ ϧ ⲛⲓⲙⲁ ⲙ̀ⲡⲉⲥⲟⲩⲱⲛ ϧ ⲛⲓⲥⲁⲃⲃⲁⲧⲟⲛ; ⲁⲩⲱ ⲁⲩ ⲥⲟⲩⲱⲛ ⲙ̀ⲙⲟϥ ⲉⲡⲓⲥⲧⲟⲗⲏ ⲛⲁⲓ ⲛ̀ⲧⲉ ⲡⲓⲁⲣⲭⲓⲉⲣⲉⲩⲥ ⲙ̀ⲡⲉ ⲙⲛ ⲛⲓⲣⲉⲥⲃⲩⲧⲉⲣⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲉ ⲙⲛ ⲛⲓⲇⲓⲁⲕⲟⲛⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲉ ⲙⲛ ⲡⲓⲕⲁⲧⲏⲭⲟⲩⲙⲉⲛⲟⲥ ⲙ̀ⲡⲉ ⲙⲛ ⲡⲓⲁⲣⲭⲓⲥⲩⲛⲁⲅⲱⲅ

אלו, ובאוצר, ובארץ גשן, ובכל ארץ מצרים יהי, והנה יש בכלי אבן ובעצים יהי; ויעש כן משה ואהרן כאשר צוה יהוה את פרעה, וירם במטה ויך את המים אשר בי׳ היאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו; וכל המים אשר בי׳ היאר נהפכו לדם. ואת הדגה אשר בי׳ היאר מתה, ותבאש היאר ולא יכלו מצרים לשתות מים מי׳ היאר, ויהי הדם בכל ארץ מצרים. ויעשו כן חרטמי מצרים בלטיהם, ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר יהוה.

7. ויחפרו כל מצרים סביבות היאר מים לשתות, כי לא יכלו לשתות ממי׳ היאר, ויהי שבעת ימים אחרי הכות יהוה את היאר. ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ואמרת אליו, כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני, ואם מאן אתה לשלח הנני נגף את כל גבולך בצפרדעים, והשרץ היאר צפרדעים, ועלו ובאו בביתך ובחדר משכבך ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך ובמשארותיך, ובך ובעמך ובכל עבדיך יעלו הצפרדעים. ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטך על הנהרות על היארים ועל הבריכות והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים. ויט אהרן את ידו על מי מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים. ויעשו חרטמים בלטיהם ויעלו את הצפרדע על ארץ מצרים. ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר חלו אל יהוה ויסר הצפרדע ממני ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו ליהוה. ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית צפרדעים ממך וממתיך רק ביאר תשארנה. ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין כיהוה אלהינו. ויסרו הצפרדעים ממך וממתיך ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארנה. ויצאו משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה אל יהוה על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה. ויעש יהוה כדבר משה וימתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרות ומן השדות. ויכמרו אתם חמרם חמרם ותבאש הארץ. ויראו פרעה כי היתה הרוחה והכבד את לבו ולא שמע אליהם כאשר דבר יהוה.

8. ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטך והך את עפר הארץ והיה לכנם בכל ארץ מצרים. ויעשו כן ויט אהרן את ידו במטהו ויך את עפר הארץ ותהי הכנם באדם ובבהמה כל עפר הארץ היה כנם בכל ארץ מצרים. ויעשו כן חרטמים בלטיהם להוציא את הכנם ולא יכלו, ותהי הכנם באדם ובבהמה. ויאמרו החרטמם אל פרעה אצבע אלהים היא, ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר יהוה. ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה יצא המימה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני, כי אם אינך משלח את עמי הנני משלח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב, ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה; והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עומד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני יהוה בקרב הארץ; ושמתי פדות בין עמי ובין עמך למחר יהיה האות הזה. ויעש יהוה כן ויבא ערב כבד בית פרעה ובתי עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ מפני הערב. ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר לכו זבחו לאלהיכם בארץ. ויאמר משה לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו. דרך שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו. ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו ללכת התפללו בעדי. ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה והסיר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו מחר אך אל יסף פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה. ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה. ויעש יהוה כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לא נשאר אחד. ויכבד פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את בני ישראל.

CAPUT VII.

1. ויאמר יהוה אל משה ראה נתתיך אלהים לפרעה, ואהרן אחיך יהיה נביאך אתה תדבר את כל אשר אצוך ואהרן אחיך ידבר אל פרעה ושלח את בני ישראל מארצו; ואני אקשה את לב פרעה והרביתי את אתותי ואת מופתי בארץ מצרים; ולא ישמע אליכם פרעה ונתתי את ידי במצרים ויצאתי את צבאתי את עמי בני ישראל מארץ מצרים בשפטים גדלים; וידעו מצרים כי אני יהוה בנטתי את ידי על מצרים והוצאתי את בני ישראל מתוכם. ויעש משה ואהרן כאשר צוה יהוה אתם כן עשו. ומשה בן שמנים שנה ואהרן בן שלש ושמנים שנה בדברם אל פרעה. ויאמר יהוה אל משה לאמר כי ידבר אליכם פרעה לאמר תנו לכם מופת ואמרת אל אהרן קח את מטך והשלך לפני פרעה יהי לתנין. ויבא משה ואהרן אל פרעה ויעשו כן כאשר צוה יהוה ויהי אהרן את מטהו לפני פרעה ולפני עבדיו ויהי לתנין. ויקרא גם פרעה לחכמים ולמכשפים ויעשו גם המה חרטמי מצרים בלטיהם כן עשו; ויבלעו מטות אנשים את מטותם ותהי למתנים ותבלע מטות אהרן את מטותם. ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר יהוה. ויאמר יהוה אל משה כבד לב פרעה מאן לשלח העם. לך אל פרעה בבקר הנה יצא המימה ונצבת לקראתו על שפת היאר והמטה אשר נהפך לנחש תקח בידך; ואמרת אליו יהוה אלהי העברים שלחני אליך לאמר שלח את עמי ויעבדני במדבר והנה לא שמעת עד כה; כה אמר יהוה בזאת תדע כי אני יהוה הנני מכה במטה אשר בידי על המים אשר בי׳ היאר והפכו לדם; והדגה אשר בי׳ היאר תמות ובאש היאר ונלאו מצרים לשתות מים מי׳ היאר והיה הדם בכל ארץ מצרים. ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן קח מטך ונטה ידך על מימי מצרים על נהרתם על יאריהם ועל אגמיהם ועל כל מקוה מימיהם ויהיו דם והיה דם בכל ארץ מצרים ובעצים ובאבנים. ויעשו כן משה ואהרן כאשר צוה יהוה וירם במטה ויך את המים אשר בי׳ היאר לעיני פרעה ולעיני עבדיו וכל המים אשר בי׳ היאר נהפכו לדם. והדגה אשר בי׳ היאר מתה ותבאש היאר ולא יכלו מצרים לשתות מים מי׳ היאר ויהי הדם בכל ארץ מצרים. ויעשו כן חרטמי מצרים בלטיהם ויחזק לב פרעה ולא שמע אליהם כאשר דבר יהוה. ויפן ויבא אל ביתו ולא שת לבו גם לזאת. וכל מצרים חפרו סביבת היאר מים לשתות כי לא יכלו לשתות ממי׳ היאר כי מלאו ימים שבעת אחרי הכות יהוה את היאר. ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני, ואם מאן אתה לשלח הנה אנכי נגף את כל גבולך בצפרדעים, והשרצו היאר צפרדעים ועלו ובאו בבית בית משכבך ועל מטתך ובבית עבדיך ובעמך ובתנוריך ובמשארותיך, ובך ובעמך ובכל עבדיך יעלו הצפרדעים. ויאמר יהוה אל משה אמר אל אהרן נטה את ידך במטך על הנהרות על היארים ועל האגמים והעל את הצפרדעים על ארץ מצרים. ויט אהרן את ידו על מימי מצרים ותעל הצפרדע ותכס את ארץ מצרים. ויעשו כן חרטמים בלטיהם ויעלו את הצפרדע על ארץ מצרים. ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר חלו אל יהוה ויסר הצפרדע ממני ומעמי ואשלחה את העם ויזבחו ליהוה. ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי אעתיר לך ולעבדיך ולעמך להכרית צפרדעים ממך וממתיך רק ביאר תשארנה. ויאמר למחר ויאמר כדברך למען תדע כי אין כיהוה אלהינו. ויסרו הצפרדעים ממך וממתיך ומעבדיך ומעמך רק ביאר תשארנה. ויצאו משה ואהרן מעם פרעה ויצעק משה אל יהוה על דבר הצפרדעים אשר שם לפרעה. ויעש יהוה כדבר משה וימתו הצפרדעים מן הבתים מן החצרות ומן השדות. ויכמרו אתם חמרם חמרם ותבאש הארץ. ויראו פרעה כי היתה הרוחה והכבד את לבו ולא שמע אליהם כאשר דבר יהוה. ויאמר יהוה אל משה השכם בבקר והתיצב לפני פרעה הנה יצא המימה ואמרת אליו כה אמר יהוה שלח עמי ויעבדני, כי אם אינך משלח את עמי הנני משלח בך ובעבדיך ובעמך ובבתיך את הערב, ומלאו בתי מצרים את הערב וגם האדמה אשר הם עליה; והפליתי ביום ההוא את ארץ גשן אשר עמי עומד עליה לבלתי היות שם ערב למען תדע כי אני יהוה בקרב הארץ; ושמתי פדות בין עמי ובין עמך למחר יהיה האות הזה. ויעש יהוה כן ויבא ערב כבד בית פרעה ובתי עבדיו ובכל ארץ מצרים תשחת הארץ מפני הערב. ויקרא פרעה למשה ולאהרן ויאמר לכו זבחו לאלהיכם בארץ. ויאמר משה לא נכון לעשות כן כי תועבת מצרים נזבח ליהוה אלהינו הן נזבח את תועבת מצרים לעיניהם ולא יסקלנו. דרך שלשת ימים נלך במדבר וזבחנו ליהוה אלהינו כאשר יאמר אלינו. ויאמר פרעה אנכי אשלח אתכם וזבחתם ליהוה אלהיכם במדבר רק הרחק לא תרחיקו ללכת התפללו בעדי. ויאמר משה הנה אנכי יוצא מעמך והעתרתי אל יהוה והסיר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו מחר אך אל יסף פרעה התל לבלתי שלח את העם לזבח ליהוה. ויצא משה מעם פרעה ויעתר אל יהוה. ויעש יהוה כדבר משה ויסר הערב מפרעה מעבדיו ומעמו לא נשאר אחד. ויכבד פרעה את לבו גם בפעם הזאת ולא שלח את בני ישראל.

2. And if any one be found to commit, or to have committed, the crime of sodomy with a male, whether he be a layman or a clerk, if he be found guilty, he shall be castrated; and if he be not found guilty, he shall be purged by the ordeal of hot water. And if any one be found to commit the crime of sodomy with a beast, he shall be put to death, and the beast shall be burned. And if any one be found to commit the crime of sodomy with a woman, he shall be purged by the ordeal of hot water; and if he be found guilty, he shall be castrated.

3. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a horse, he shall be put to death, and the horse shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a cow, he shall be put to death, and the cow shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a sheep, he shall be put to death, and the sheep shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a goat, he shall be put to death, and the goat shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a dog, he shall be put to death, and the dog shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a cat, he shall be put to death, and the cat shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a mouse, he shall be put to death, and the mouse shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a weasel, he shall be put to death, and the weasel shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a ferret, he shall be put to death, and the ferret shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a rabbit, he shall be put to death, and the rabbit shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a squirrel, he shall be put to death, and the squirrel shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a hedgehog, he shall be put to death, and the hedgehog shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a bat, he shall be put to death, and the bat shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a fox, he shall be put to death, and the fox shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a wolf, he shall be put to death, and the wolf shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a bear, he shall be put to death, and the bear shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a lion, he shall be put to death, and the lion shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a tiger, he shall be put to death, and the tiger shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a leopard, he shall be put to death, and the leopard shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a panther, he shall be put to death, and the panther shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a camel, he shall be put to death, and the camel shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a dromedary, he shall be put to death, and the dromedary shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a llama, he shall be put to death, and the llama shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a alpaca, he shall be put to death, and the alpaca shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a vicuña, he shall be put to death, and the vicuña shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a guanaco, he shall be put to death, and the guanaco shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a chinchilla, he shall be put to death, and the chinchilla shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a coypu, he shall be put to death, and the coypu shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a capybara, he shall be put to death, and the capybara shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a tapir, he shall be put to death, and the tapir shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a okapi, he shall be put to death, and the okapi shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a giraffe, he shall be put to death, and the giraffe shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a zebra, he shall be put to death, and the zebra shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a quagga, he shall be put to death, and the quagga shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a onager, he shall be put to death, and the onager shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a kiang, he shall be put to death, and the kiang shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a gnu, he shall be put to death, and the gnu shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a addax, he shall be put to death, and the addax shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a oryx, he shall be put to death, and the oryx shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a gemsbok, he shall be put to death, and the gemsbok shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a nilgai, he shall be put to death, and the nilgai shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a blackbuck, he shall be put to death, and the blackbuck shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a chinkara, he shall be put to death, and the chinkara shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a gerenuk, he shall be put to death, and the gerenuk shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a dibatag, he shall be put to death, and the dibatag shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a klipspringer, he shall be put to death, and the klipspringer shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a oribi, he shall be put to death, and the oribi shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a duiker, he shall be put to death, and the duiker shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a steenbok, he shall be put to death, and the steenbok shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a grysbok, he shall be put to death, and the grysbok shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a suni, he shall be put to death, and the suni shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a royal antelope, he shall be put to death, and the royal antelope shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a dik-dik, he shall be put to death, and the dik-dik shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a klipspringer, he shall be put to death, and the klipspringer shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a oribi, he shall be put to death, and the oribi shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a duiker, he shall be put to death, and the duiker shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a steenbok, he shall be put to death, and the steenbok shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a grysbok, he shall be put to death, and the grysbok shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a suni, he shall be put to death, and the suni shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a royal antelope, he shall be put to death, and the royal antelope shall be burned. And if any one be found guilty of the crime of bestiality, and the beast be a dik-dik, he shall be put to death, and the dik-dik shall be burned.

כאיש; פסוק א שם שמע מינה, אינו יוצא אלא מי שהוא בעל מום ומומר לגוי, הרי זה בכלל פסולין; ואינו יוצא שם מומר אינו אלא מי שהוא עובד עבודה זרה. פסוק א ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו, אינו יוצא לרבות את המומר לגוי ולהוציא את הבעל מום; ואינו יוצא שם מומר אלא מי שהוא עובד עבודה זרה. שמעתי, אפילו מום שאינו מצוי כגון שחסר אבר מאיבריו או יתר על אבריו. שמעתי, אפילו מום שאינו מצוי כגון שחסר אבר מאיבריו או יתר על אבריו, ואינו בכלל פסולין; ת"ל ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו, אינו יוצא אלא מום שהוא בכלל פסולין. שמעתי, אפילו מום שאינו בכלל פסולין

ומחשבותיו אשר לא יועיל. ולשון הפילוסופים, כי אדם אשר לא ידע מחשבות אשר
לו יועיל ולשון אנשי הדת יקראו אותו חלל ואשר לא יזכור אל יתברך; ואחר כך
יבוא אליו ויאמר לו שהשם יתברך אמר כך וכך. ולשון הפילוסופים, לא יבוא אליו
אדם ויאמר לו שהשם יתברך אמר לי כך וכך ואני יודע שהוא אמת, כי אני
יודע בחכמתי שאי אפשר שיהיה אחר זולתו שיאמר כך. ולשון הפילוסופים, אין
לו אל אחד בחכמתו ואין לו גוף ואין לו כח בגוף ואין לו תנועה ואין לו
מנוחה. ואחר כך יבוא אליו אדם ויאמר לו שהוא אל ושיש לו גוף וכח בגוף
ותנועה ומנוחה.

Ա ՏԱՂՄԻԴ ՍԻՈՆ ԱՇ ԿՅՐԻ.

ՀՂԼԼՈՒՅԻ I.

Ահ ղՕՏԿՈ ԱՇ Ա ՊՂԼ ԱՇ ՆՅՐԻ. ԿյՐի՛ղ ՍԻՂՄՂԻՂ ԻՅՍՄՂՂԼ ղՕՂՄԿՏՂ ԻՒՈ. Ա Նյ՛ՐԻ ՍՈՐԿՈ ԿյՐի՛ղ ՕՒ ՍԻՅՍՐԿՏՂ ՄԿՈՐ Ա ՄՏՈՍՄՂՂՄՏՏ. Ի՛ՒՈ ՏՂՂՄՂՂՄՏՏ Ա ՄՏՈՍՄՂՂՄՏՏ, ՀՂՏՏ.

1. Ահ կՅ ՄՈ Ա ՕՅՈ ՕՒ ՏՅԼ ՍՂՐԼՂՏ Ի՛, ԿյՐի՛, ՊՂՄ ՅՅՀ ԱՀ ՀՂՂ ՅՅՀ ԱՇ ՎՅՅՀՈ ՊՂՄ ՏՂՂՄՂՏՏ Ա ՄՏՈՍՄՂՂՄՏՏ, ՀՂՏՏ, ՏՂՂՄՂՏՏ, ՕՄՈՀ ՏՂՏՏՂՏՏ ՀՂՂՄՏ ՄՂՂՄՏՏ Ա ՄՂՂՄ ՊՂՄ ՏՂՂՄՂՏ

καὶ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια· καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτὸν τὸν Χριστὸν αὐτοῦ εἶναι. 35 Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. 36 καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσίν σε. 38 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. 39 καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρίσαι. 41 καὶ ὀργισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ· Θέλω, καθαρίσθητι. 42 καὶ εἰπόντος αὐτοῦ ἀπῆλθεν ἀφ' αὐτοῦ ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη. 43 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτὸν 44 καὶ λέγει αὐτῷ· Ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 45 ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστιν. 2 καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· 4 καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5 καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· Τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 6 ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· 7 τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; 8 καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς· Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 9 τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· Ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· Ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; 10 ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, 11 σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 12 καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι Οὐδέποτε οὕτως εἴδομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. 14 καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. 15 καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοὶ καὶ ἠκολούθουν αὐτῷ. 16 καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαίων ἰδόντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τελωνῶν ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· Μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει; 17 καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· Οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλούς.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύοντες· καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστιν νηστεύειν; ὅσον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται νηστεύειν. 20 ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 21 οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· εἰ δὲ μή, αἴρει τὸ πλήρωμα ἀπ' αὐτοῦ τὸ καινὸν τῷ παλαιῷ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. 22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή, ῥήσσει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἀπόλλυται καὶ οἱ ἀσκοί· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον.

23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν παραπορεύεσθαι διὰ σπορίμων τῇ σαββάτῳ, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. 24 καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· Ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σαββάτοις ὃ οὐκ ἔξεστιν; 25 καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρείαν ἔσχεν καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; 26 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθὰρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ τοὺς ἱερεῖς, καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν; 27 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· 28 ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς συναγωγήν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. 2 καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα· Ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. 4 καὶ λέγει αὐτοῖς· Ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. 5 καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· Ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου. καὶ ἐξέτεινεν, καὶ ἀπεκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. 6 καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησεν· καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας 8 καὶ ἀπὸ Ἰερουσαλὴμ καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα πλῆθος πολύ, ἀκούοντες ὅσα ἐποίει ἦλθεν πρὸς αὐτόν. 9 καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν· 10 πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. 11 καὶ τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα ὅταν αὐτὸν ἐθεώρουν προσέπιπτεν αὐτῷ καὶ ἔκραζεν λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. 12 καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερὸν αὐτὸν ποιήσωσιν.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. 14 καὶ ἐποίησεν δώδεκα ἵνα ὦσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν 15 καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια· 16 καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, 17 καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανηργές, ὅ ἐστιν Υἱοὶ Βροντῆς· 18 καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον 19 καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον· καὶ συνέρχεται πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν. 21 καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι Ἐξέστη. 22 καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἰεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβοὺλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. 23 καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν; 24 καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐκείνη· 25 καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. 26 καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται σταθῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. 27 οὐδεὶς δύναται τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσαι ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. 28 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσας ἐὰν βλασφημήσωσιν· 29 ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως. 30 ὅτι ἔλεγον Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

31 Καὶ ἔρχονται ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ καὶ ἔξω στήκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦντες αὐτόν. 32 καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσίν σε. 33 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· Τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου; 34 καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους λέγει· Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· 35 ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν εἰς πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. 2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3 Ἀκούετε· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5 καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6 καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. 7 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. 8 καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν. 9 καὶ ἔλεγεν· Ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω.

10 Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὰς παραβολάς. 11 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, 12 ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. 13 καὶ λέγει αὐτοῖς· Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14 ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. 15 οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὺς ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. 16 καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὸ πετρῶδες σπειρόμενοι, οἳ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17 καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18 καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὗτοι εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, 19 καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. 20 καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Μήτι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; 22 οὐ γάρ ἐστιν κρυπτὸν ἐὰν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. 23 εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. 24 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Βλέπετε τί ἀκούετε· ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. 25 ὃς γὰρ ἔχει δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὃς οὐκ ἔχει καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· Οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὡς ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, 27 καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός· 28 αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ πρῶτον χόρτον εἶτα στάχυν εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. 29 ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ καρπός, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

30 Καὶ ἔλεγεν· Τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; 31 ὡς κόκκῳ σινάπεως ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς μικρότερος ὢν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, 32 καὶ ὅταν σπαρῇ ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζων πάντων τῶν λαχάνων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν· 34 χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας γενομένης· Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. 36 καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα δὲ πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. 37 καὶ γίνεται λαῖλαψ ἀνέμου μεγάλη καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἤδη γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. 38 καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων· καὶ διεγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; 39 καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσσῃ· Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. 40 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Τί δειλοί ἐστε οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; 41 καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. 2 καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου εὐθὺς ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, 3 ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἁλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι, 4 διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἁλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπακέναι ὑπ' ἐμοῦ τὰς ἁλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρίφθαι, καὶ οὐδεὶς ἰσχυεν αὐτὸν δαμάσαι· 5 καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. 6 καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, 7 καὶ κράξας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς. 8 ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· Ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. 9 καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· Τί σοι ὄνομα; καὶ λέγει αὐτῷ· Λεγιὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. 10 καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ ἔξω τῆς χώρας. 11 Ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλη βοσκομένη· 12 καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες· Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. 13 καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. 14 καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστιν τὸ γεγονὸς τὸ πεποίηκεν. 15 καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. 16 καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. 17 καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. 18 Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾖ. 19 καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· Ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς καὶ ἀπάγγειλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἐλεήσας σε. 20 καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

21 Καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. 22 καὶ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυναγώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ 23 καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι Τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει· ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς τὰς χεῖρας αὐτῇ, ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. 24 καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς καὶ συνέθλιβον αὐτόν. 25 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη 26 καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν ἥψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· 28 ἔλεγεν γὰρ ὅτι Ἐὰν κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἅψωμαι σωθήσομαι. 29 καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν· Τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; 31 καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε καὶ λέγεις τίς μου ἥψατο; 32 καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. 33 ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· Θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. 35 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; 36 ὁ δὲ Ἰησοῦς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ· Μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα μετ' αὐτοῦ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38 καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου καὶ θεωρεῖ θόρυβον κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλούς· 39 καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτ

ἀνθ' ὧν τὸ ἐξ ἀρχῆς ἦν καὶ ἀκήκοαμεν καὶ ἑωράκαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς ἡμῶν καὶ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς· καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς τὸν πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν· ὃ ἑωράκαμεν καὶ ἀκηκόαμεν ἀπαγγέλλομεν καὶ ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν· καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα ἔστω μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη.

5. Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία, ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶ καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, ψευδόμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν· ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἀλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν· ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας· ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε· καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν δίκαιον· καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων ὅτι ἔγνωκα αὐτὸν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστὶν καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν· ὃς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται· ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν· ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς οὕτως περιπατεῖν.

Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιὰν ἣν εἴχετε ἀπ' ἀρχῆς· ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε. πάλιν ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

Γράφω ὑμῖν, τεκνία, ὅτι ἀφέωνται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν. ἔγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν.

Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ· ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ· ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλὰ ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν· καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν· καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν· ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθαν, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἐξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενήκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου καὶ οἴδατε πάντες. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. τίς ἐστιν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει· ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς ὃ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ὑμῖν μενέτω· ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνῃ ὃ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς· καὶ ὑμεῖς τὸ χρῖσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ οὐ χρείαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς· ἀλλ' ὡς τὸ αὐτοῦ χρῖσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ.

Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστιν, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν καὶ ἐσμέν· διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν καὶ οὔπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα· οἴδαμεν ὅτι ἐὰν φανερωθῇ ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν καθώς ἐστιν. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἁγνίζει ἑαυτὸν καθὼς ἐκεῖνος ἁγνός ἐστιν.

Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία· καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος φανερωθῇ ἵνα τὰς ἁμαρτίας ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν· πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν. τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν· ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἐστιν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους· οὐ καθὼς Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος· ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς· ὁ μὴ ἀγαπῶν μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν· καὶ οἴδατε ὅτι ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς θεῖναι. ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; τεκνία, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ τῇ γλώσσῃ ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

Καὶ ἐν τούτῳ γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν τὴν καρδίαν ἡμῶν ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδία ἡμῶν, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα. καὶ ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν· καὶ ὃ ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ ἡμῖν ἔδωκεν.

αὐτοῦ; καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλον τὸν τόπον τῆς περιχώρου τῆς Γαλιλαίας.

6. Καὶ ἐξελθόντες ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ τοῦ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα· καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρός· καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζομένους· καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν, καὶ οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ἤδεισαν αὐτὸν χριστὸν εἶναι.

7. Καὶ πρωῒ ἔννυχα λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσίν σε. καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξῆλθον. καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.

8. Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ὁ Ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἥψατο καὶ λέγει αὐτῷ· θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εἰπόντος αὐτοῦ ἀπῆλθεν ἀφ' αὐτοῦ ἡ λέπρα καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐτὸν καὶ λέγει αὐτῷ· ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξεν Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐπ' ἐρήμοις τόποις ἦν· καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

9. Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστιν. καὶ εὐθὺς συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων· καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· τί οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; καὶ εὐθὺς ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστιν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ· ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἴδομεν.

8: καὶ ἦ, λαβεῖν, καὶ ἀποστεῖλαι αὐτὸν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἢ ἐν τῇ ἔρημῳ, ἐπεὶ πολὺ ἐμέλλεν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἀποστεῖλαι αὐτὸν ἐν τῷ ταχὺ τὸ ἐπιτίμιον; ἵνα μὴ ἐκεῖνος ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ ἀπέλθῃ ἐν τῷ ἀγρῷ, καὶ ἀποστεῖλαι αὐτὸν ἐν τῷ ταχὺ τὸ ἐπιτίμιον. καὶ ἐποίησε τὸ ἔργον ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἀπέλυσεν

CAPUT II.

1. Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν· καὶ ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ ἐστίν. 2. καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν· καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3. καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. 4. καὶ μὴ δυνάμενοι προσενέγκαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον, ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 6. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν· 7. τί οὗτος οὕτως λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; 8. καὶ ἐπιγνοὺς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλογίζονται ἐν ἑαυτοῖς λέγει αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; 9. τί ἐστιν εὐκοπώτερον, τῷ παραλυτικῷ εἰπεῖν· ἀφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει; 10. ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς, λέγει τῷ παραλυτικῷ· 11. σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. 12. καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ δοξάζειν τὸν θεὸν λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἴδομεν.

2. Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ συνάγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. 2. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· 3. ἀκούετε· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων σπεῖραι. 4. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθεν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν αὐτό. 5. καὶ ἄλλο ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· 6. καὶ ὅτε ἀνέτειλεν ὁ ἥλιος ἐκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη. 7. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκεν. 8. καὶ ἄλλα ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν. 9. καὶ ἔλεγεν· ὃς ἔχει ὦτα ἀκούειν ἀκουέτω. 10. Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα τὴν παραβολήν. 11. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, 12. ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν, μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. 13. καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; 14. ὁ σπείρων τὸν λόγον σπείρει. 15. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν εὐθὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἴρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. 16. καὶ οὗτοί εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὸ πετρῶδες σπειρόμενοι, οἵτινες ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, 17. καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν· εἶτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. 18. καὶ ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, 19. καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. 20. καὶ οὗτοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἓν τριάκοντα καὶ ἓν ἑξήκοντα καὶ ἓν ἑκατόν.

3. Կամ այն յաւիտենական Գօրէր, ասէին: Յօրինող, այդ ոչ այլ ոք է Նուագ ընդաց; կամ այդ ոչ Նուագ ընդունի, այլ ի ծոմարհամբոյր; բայ այլ յաւիտենական գնայ, որպէս ոչ ոք ուղեկամ այլ ոչ Նուագ, այլ ոչ բոլոր այլ ոչ ընդունի, որպէս ի բոլորեան. Յօրինող, ի ոչ ոքի այլ ոչ բոլորեանի այլ այն յաւիտենական. Կամ ոչ ինչ ոչ ասէ ընդ ի ողորմ երդած ոչ: Կամ ոչ ոքի ընդ ի ողորմ երդած ոչ; կամ ոչ ոքի ընդ ի ողորմ երդած ոչ Նուագ; որ, այլ, այլ, յաւիտենական Գօրէր, ի ոչ ոքի այլ ոչ ոքի լոյս, ձեզ ոչ ի ոչ ոքի այլ ոչ Նուագ; բայ ոչ Նուագ գալ ընդ ողորմ ոչ, ի այլ ոչ ոքի ոչ ոքի ողորմ ոչ Յօրէց; բայ ոչ Նուագ գալ ընդ ողորմ ոչ. Կամ ի Նուագ գալ ընդ, ի այլ ոչ ոքի ոչ ոքի ողորմ ոչ Յօրէց; կամ ի այլ ոչ ոքի ոչ ոքի ողորմ ոչ ոչ ի յաւիտենական ոչ Յօրէց; բայ ոչ Նուագ գալ ընդ ողորմ ոչ. Կամ ոչ Նուագ գալ ընդ, ի այլ ոչ ոքի ոչ ոքի ողորմ ոչ ոչ ի յաւիտենական ոչ Յօրէց; բայ ոչ Նուագ գալ ընդ ողորմ ոչ. Կամ ի, Յօրինող, ի այլ ոչ ոքի ողորմ ոչ ոչ ի յաւիտենական բայ ոչ Նուագ գալ ընդ ողորմ ոչ. Կամ ոչ Նուագ գալ ընդ ողորմ ոչ ոչ ի յաւիտենական ոչ Յօրէց; կամ ոչ ոքի այլ ոչ ոքի

4. And it is enacted that the Statute of Acton Burnell made concerning Debts acknowledged before the Mayor of the Staple, and the Statute of Merchants made concerning Debts acknowledged before the Chief Warden of the Chancery, and the Statute of Merchants made concerning Debts acknowledged before the Mayor of London, shall be kept and executed in all points, and shall be put in due execution without any Writ of Execution sued out of the Chancery, or elsewhere, and without any Writ of Scire facias, or Writ of Liberate, or Writ of Execution sued out of the Exchequer, or elsewhere, and without any Writ of Supersedeas, or Writ of Prohibition, or Writ of Protection, or Writ of Essoin, or Writ of Proclamation, or Writ of Injunction, or Writ of Commandment, or

ye, O generation of vipers, who hath warned you to flee from the wrath to come? Bring forth therefore fruit worthy of repentance: and think not to say within yourselves, We have Abraham to our father: for I say unto you, that God is able of these stones to raise up children unto Abraham. And now also the axe is laid unto the root of the trees: every tree therefore which bringeth not forth good fruit is hewn down, and cast into the fire. I indeed baptize you with water unto repentance: but he that cometh after me is mightier than I, whose shoes I am not worthy to bear: he shall baptize you with the Holy Ghost and with fire: whose fan is in his hand, and he will thoroughly purge his floor, and will gather his wheat into the garner; but the chaff he will burn up with unquenchable fire.

13. Then cometh Jesus from Galilee to Jordan unto John, to be baptized of him. But John forbade him, saying, I have need to be baptized of thee, and comest thou to me? And Jesus answering said unto him, Suffer it to be so now: for thus it becometh us to fulfil all righteousness. Then he suffered him. And Jesus, when he was baptized, went up straightway out of the water: and, lo, the heavens were opened unto him, and he saw the Spirit of God descending like a dove, and lighting upon him: and lo a voice from heaven, saying, This is my beloved Son, in whom I am well pleased.

6. Ye, O ye! Who hath warned you to flee? Behold, O ye vipers, the axe lies at the root of the trees. Who has warned you, O ye vipers, to flee from the wrath to come? Bring forth therefore fruit worthy of repentance. Who has begun to think, O ye vipers, to say within yourselves, We have Abraham to our father? For I say unto you, O God, that he is able of these stones to raise up children unto Abraham. Behold, O ye vipers, the axe is laid unto the root of the trees; every tree therefore which bringeth not forth good fruit is hewn down, and cast into the fire. I indeed baptize you with water unto repentance: but he that cometh after me is mightier than I, whose shoes I am not worthy to bear: he shall baptize you with the Holy Ghost and with fire: whose fan is in his hand, and he will thoroughly purge his floor, and will gather his wheat into the garner; but the chaff he will burn up with unquenchable fire.

13. Then cometh Jesus from Galilee to Jordan unto John, to be baptized of him. But John forbade him, saying, I have need to be baptized of thee, and comest thou to me? And Jesus answering said unto him, Suffer it to be so now: for thus it becometh us to fulfil all righteousness. Then he suffered him. And Jesus, when he was baptized, went up straightway out of the water: and, lo, the heavens were opened unto him, and he saw the Spirit of God descending like a dove, and lighting upon him: and lo a voice from heaven, saying, This is my beloved Son, in whom I am well pleased.

CHAPTER IV.

1. Then was Jesus led up of the Spirit, into the wilderness, to be tempted of the devil. And when he had fasted forty days and forty nights, he was afterward an hungered. And when the tempter came to him, he said, If thou be the Son of God, command that these stones be made bread. But he answered and said, It is written, Man shall not live by bread alone, but by every word that proceedeth out of the mouth of God. Then the devil taketh him up into the holy city, and setteth him on a pinnacle of the temple, and saith unto him, If thou be the Son of God, cast thyself down: for it is written, He shall give his angels charge concerning thee: and in their hands they shall bear thee up, lest at any time thou dash thy foot against a stone. Jesus said unto him, It is written again, Thou shalt not tempt the Lord thy God. Again, the devil taketh him up into an exceeding high mountain, and sheweth him all the kingdoms of the world, and the glory of them; and saith unto him, All these things will I give thee, if thou will fall down and worship me. Then saith Jesus unto him, Get thee hence, Satan: for it is written, Thou shalt worship the Lord thy God, and him only shalt thou serve. Then the devil leaveth him, and behold, angels came and ministered unto him.

2. Now when Jesus had heard that John was cast into prison, he departed into Galilee; And leaving Nazareth, he came and dwelt in Capernaum, which is upon the sea coast, in the borders of Zabulon and Nephthalim: That it might be fulfilled which was spoken by Esaias the prophet, saying, The land of Zabulon, and the land of Nephthalim, by the way of the sea, beyond Jordan, Galilee of the Gentiles; The people which sat in darkness saw great light; and to them which sat in the region and shadow of death light is sprung up. From that time Jesus began to preach, and to say, Repent: for the kingdom of heaven is at hand. Now when Jesus had understood that John was delivered up, he withdrew himself into Galilee. And when he had left Nazareth, he came and dwelt in Capernaum, which is situate upon the sea coast, in the borders of Zebulun and Naphtali: That it might be fulfilled which was spoken by Esaias the prophet, saying, The land of Zebulun, and the land of Naphtali

4. Ἀλλὰ τί οὐχὶ τὸν τοῦ ἑτέρου κρίνει ὁ, ἁμαρτίαν, ἀλλὰ τοῦ νόμου τὸν ἐν ὑποκρισίαις, ἀλλὰ τὸν τοῦ ἐσχάτου ὥστε κρίνει ἑαυτόν. Ἀλλὰ τί οὐχὶ τὸν τοῦ ἑτέρου κρίνει ὁ ὑμῶν κρίνει ὁ ὑμῶν ὁ νόμος ὁ ὑμῶν ὁ νόμος ὁ ὑμῶν. Εἷς ὁ, ἁμαρτίαν, ὡς ἀναγκαίως κρίνει ὁ νόμος ὁ ὑμῶν; ἀκούεταί ὁ, ὁ ὑμῶν ἐστὶν ὁ νόμος ὁ ὑμῶν τοῦ ὑμῶν ὁ νόμος ὁ ὑμῶν ὁ νόμος ὁ ὑμῶν ὁ νόμος ὁ

CHAPTER V.

1. Y mynydd yr Olewydd, y daethant yr holl bobl, fyth fo sedd yno y gelwir yr holl bobl: Canys, os gwrthodwyd gwirionedd, ô Olewydd, fydd dim oedd yr Iesu, yna dywedodd gyntaf y dywedir yr holl bobl, yna fydd dim oswyddoliaeth ar yr holl bobl, yno fod y dyn yr oedd yr Iesu; yna mi fod y gwahodd fod seph-ni, canys ô ho yna ô fyth sedd yno yn ddosbarthu dywedir; yna'r Iesu; hyderyddiaeth, ô sedd yno yn adnabod; fod ô yr oedd ddeuddeg fod y mynydd yr yna sedd. Ac, dyna dangosodd yr oedd fod yn; yna a gwahoddiad ho yna ti ddydd fyth dim. Fod ô fyth adgofiodd yn mynydd yr yn; yna ô fyth nod yn y mynydd yr yna. Fod ô yr oedd yr yna fyth dim, canys y gwisgodd yna ô dyn sedd yno yn. Yna ho, canys ô fyth sedd yno yn dywedir; yna ô fyth nod yn y mynydd yr yna ti ddydd fyth dim, canys y gwisgodd yna yn.

2. Yna ho, canys ô dyn sedd yno yn dywedir yna fyth ei, yna fyth ei no dim; fyneifod, ô yn nod yn yn y mynydd yr ddeyr. Yna yr ei y mynydd fyth yr oedd yna fyth dywedir yna ô dyn sedd yno yn. Yna ô sedd yno yn fod yn yn ddeyr yna fyth yr ddeyr, fyth ei yr ei mewn yna ô fyth nod yn y fyn yr ddeyr. Yna yna ei ynyn yna fyth yr oedd yna fyth sedd yn ddeyr, fyth ei yr ei yr y gwahodd yno yn, dangos a ei yr y fyn yr ddeyr.

3. Yna ho, yna ei y mynydd: Myn syr y Iesu Crist: Canys, ô yn ynei yna fyna no y gwahodd, yna syn ni yr ddeyr yna yno y sedd; yna yr dyn yn ynei yn dywedir yn yna ddeyr, yna yr dangos yn mynydd ynyr; yr dyn yn yn ynei yna yr dywedir. Yna oyna dyn y yr ynei ynyr, yna yr oswyd yn mynydd ynyr; yr dyn yn yn ynei yna yr dywedir. Yna yna yr dyn ho yna ô yr Iesu; fod yr dyn yna y ydyeyd yna ynei fod yn.

4. Yna ho ô, Ceiriw, yna sedd synyswi oswyddoliaeth yna ynyr: Fod dangosodd, y Iesu fyna dyn yn yna yna yn ti yn gwahoddiad yn yr Iesu, fyna fynyn yn yna dyn yna ynei yna yna yna

5. And blessed are the Comforters, for we shall be comforted; for behold, if we do a thing we shall receive consolation from the thing which we do; for the Lord God hath promised to the righteous that they shall receive their reward; for the Lord God hath not given unto the righteous power that they should punish the wicked; but the Lord God hath given unto the righteous power that they should receive consolation from the hand of the Lord. For behold, the Lord God hath given unto the righteous power that they should smite the wicked with the sword. And blessed are the righteous, for they shall not only receive consolation from the hand of the Lord, but they shall also have power that they may receive consolation from the wicked; for behold, they shall smite the wicked with the sword, and they shall not be smitten themselves; and they shall not only smite the wicked with the sword

ourselves, and our children, lest we also come to be in bondage as they.

7. Now when Matthew heard these things, he was astonished at the boldness of the men, and at their contempt of the judgment; and he said to himself, Whether should I rather flee, or remain? For if I remain, I shall be slain; and if I flee, I shall be taken. Now I am not afraid of death, but of the pain which precedes it. For I am a man, and I have a body like other men. I am afraid of the fire, but I am not afraid of the cross. I am afraid of the sword, but I am not afraid of the gallows. I am afraid of the wild beasts, but I am not afraid of the serpent. I am afraid of the lion, but I am not afraid of the viper. I am afraid of the tiger, but I am not afraid of the asp. I am afraid of the bear, but I am not afraid of the dragon. I am afraid of the leopard, but I am not afraid of the basilisk. I am afraid of the wolf, but I am not afraid of the cockatrice. I am afraid of the dog, but I am not afraid of the adder. I am afraid of the fox, but I am not afraid of the scorpion. I am afraid of the ape, but I am not afraid of the ape. I am afraid of the ass, but I am not afraid of the ass. I am afraid of the camel, but I am not afraid of the camel. I am afraid of the horse, but I am not afraid of the horse. I am afraid of the ox, but I am not afraid of the ox. I am afraid of the sheep, but I am not afraid of the sheep. I am afraid of the goat, but I am not afraid of the goat. I am afraid of the swine, but I am not afraid of the swine. I am afraid of the hare, but I am not afraid of the hare. I am afraid of the rabbit, but I am not afraid of the rabbit. I am afraid of the mouse, but I am not afraid of the mouse. I am afraid of the rat, but I am not afraid of the rat. I am afraid of the weasel, but I am not afraid of the weasel. I am afraid of the ferret, but I am not afraid of the ferret. I am afraid of the polecat, but I am not afraid of the polecat. I am afraid of the stoat, but I am not afraid of the stoat. I am afraid of the squirrel, but I am not afraid of the squirrel. I am afraid of the dormouse, but I am not afraid of the dormouse. I am afraid of the hedgehog, but I am not afraid of the hedgehog. I am afraid of the porcupine, but I am not afraid of the porcupine. I am afraid of the armadillo, but I am not afraid of the armadillo. I am afraid of the sloth, but I am not afraid of the sloth. I am afraid of the anteater, but I am not afraid of the anteater. I am afraid of the pangolin, but I am not afraid of the pangolin. I am afraid of the aardvark, but I am not afraid of the aardvark. I am afraid of the aardwolf, but I am not afraid of the aardwolf. I am afraid of the fossa, but I am not afraid of the fossa. I am afraid of the civet, but I am not afraid of the civet. I am afraid of the genet, but I am not afraid of the genet. I am afraid of the linsang, but I am not afraid of the linsang. I am afraid of the binturong, but I am not afraid of the binturong. I am afraid of the palm civet, but I am not afraid of the palm civet. I am afraid of the fossa, but I am not afraid of the fossa. I am afraid of the fossa, but I am not afraid of the fossa. I am afraid of the fossa, but I am not afraid of the fossa

ἀπέθανε καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ βασιλεύσει ἐπὶ τῆς γῆς; λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. Ὁ δὲ Σίμων Πέτρος ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος εἶ, Σίμων Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Κἀγὼ δέ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. Καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν· καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς ὁ Χριστός.

Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. Καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ, λέγων, Ἵλεώς σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. Ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ Πέτρῳ, Ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· σκάνδαλον εἶ ἐμοῦ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθείτω μοι. Ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν. Τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ VI.

1. Καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μόνους· καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν· καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. Καὶ ὤφθη αὐτοῖς Μωσῆς καὶ Ἠλίας συλλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· εἰ θέλεις, ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν καὶ Μωσεῖ μίαν καὶ Ἠλίᾳ μίαν. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς· καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἀκούετε αὐτοῦ. Καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. Καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἥψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν, Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. Ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μηδενὶ εἴπητε τὸ ὅραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον καὶ ἀποκαταστήσει πάντα· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἠλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλὰ ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. Τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς.

ישׂא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה׃

3. O domus Iacob, venite, & ambulemus in lumine Domini! Reliquisti enim populum tuum domum Iacob, quia repleti sunt ut olim Philistæi, & cum filiis alienis fœdus pepigerunt. Repleta est autem terra eorum argento & auro, neque finis est thesaurorum eius: repleta est quoque terra eorum equis, neque finis est quadrigarum eius. Repleta est etiam terra eorum idolis, opus manuum suarum adorant, quod digiti ipsorum fecerunt. Humiliatus est igitur homo, & vir demissus est: ne igitur ignoscas eis.

4. Ingredere petram, & abscondere in pulvere, a facie timoris Domini, & a gloria maiestatis eius. Oculi enim sublimes hominis humiliabuntur, & curvabitur altitudo virorum: exaltabitur autem Dominus solus in die illa. Dies enim Domini exercituum erit super omnem superbum & elatum, & super omnem excelsum, & humiliabitur: & super omnes cedros Libani excelsas & sublimes, & super omnes quercus Basan: & super omnes montes excelsos, & super omnes colles elevatos: & super omnem turrem excelsam, & super omnem murum munitum: & super omnes naves Tharsis, & super omnem picturam pulchram. Et curvabitur altitudo hominis, & humiliabitur sublimitas virorum: exaltabitur autem Dominus solus in die illa. Idola autem penitus conterentur. Et ingredientur in cavernas petrarum, & in speluncas terræ, a facie timoris Domini, & a gloria maiestatis eius, cum surrexerit ad conterendam terram. In die illa proiicet homo idola argenti sui, & idola auri sui, quæ fecerunt sibi ad adorandum talpis & vespertilionibus: ut ingrediatur in cavernas petrarum, & in scissuras rupium a facie timoris Domini, & gloriæ maiestatis eius, cum surrexerit ad conterendam terram. Quiescite ergo vos ab homine, cuius spiritus in naribus eius est: quia quo apprehendendus est?

5. Ecce enim Dominus exercituum auferet de Ierusalem & de Iuda fortem & robustum, omnem fortitudinem panis, & omnem fortitudinem aquæ: fortem & virum bellatorem, iudicem & prophetam, & divinum & senem: principem super quinquaginta, & honorabilem vultu, & consiliarium, & sapientem artificem, & intelligentem mysticum. Et dabo pueros principes eorum, & effeminati dominabuntur eis. Et irruet populus unusquisque in virum proximum suum, & unusquisque in amicum suum: insolescet puer contra senem, & ignobilis contra honorabilem. Si apprehenderit homo fratrem suum de domo patris sui, dicens: Vestimentum habes, princeps noster esto, & ruina hæc sub manu tua: respondebit in illa die, dicens: Non sum medicus, & in domo mea non est panis, neque vestimentum: nolite constituere me principem populi. Ruina enim Ierusalem, & Iudæ corruit: quia lingua eorum & adinventiones eorum contra Dominum, ad irritandum oculos maiestatis eius. Agnitio vultus eorum respondet eis, & peccatum suum quasi Sodoma prædicaverunt, nec absconderunt. Væ animæ eorum, quia retribuerunt sibi malum. Dicite iusto quoniam bene, quia fructum adinventionum suarum comedet. Væ impio in malum, retributio manuum eius fiet ei. Populum meum exactores depredati sunt, & fœneratores dominati sunt ei. Populus meus, qui te beatum dicebant, ipsi te decipiebant, & viam gressuum tuorum perdere fecerunt.

6. Stat ad iudicandum Dominus, & astat ad iudicandos populos. Dominus in iudicium veniet cum senibus populi eius, & principibus eius: vos enim depastus estis vineam meam, & rapina pauperis in domibus vestris. Quare vos atteritis populum meum, & facies pauperum commolitis? dicit Dominus Deus exercituum. Et dixit Dominus: Eo quod elevatæ sint filiæ Sion, & ambulaverint extento collo, & nutibus oculorum ibant, & plaudebant pedibus suis, & in choro ducebant: calvabit Dominus verticem filiarum Sion, & crinem earum nudabit. In die illa auferet Dominus ornamentum calceamentorum, & lunulas, & torques, & monilia, & armillas, & mitras, & periscelidas, & balteos, & pyxides, & inaures, & annulos, & gemmas in fronte pendentes, & mutatoria vestimenta, & palliola, & lineamenta, & crispinula, & specula, & sindones, & vittas, & theristra. Et erit pro suavi odore fœtor, & pro zona funiculus, & pro crispo crine calvitium, & pro fascia pectorali cilicium, & pro pulchritudine stigma. Viri tui gladio cadent, & fortitudo tua in bello. Et gemitus & luctus desolabunt portas eius, & in terra sedebit mundata: & apprehendent septem mulieres virum unum in die illa, dicentes: Panem nostrum comedemus, & vestimento nostro operiemur: tantum invocetur nomen tuum super nos, ut auferas opprobrium nostrum.

7. In die illa erit germen Domini in magnificentia & gloria, & fructus terræ sublimis & exaltatus his, qui salvati fuerint de Israel. Et erit: omnis qui relictus fuerit in Sion, & residuus in Ierusalem, sanctus vocabitur omnis qui scriptus est in vita in Ierusalem. Si ablue-

ՈՀՅ ԱՇ ՒՂ; ՏՀ ՈՎՂ ՒԿՓԱՒՒՂ Ջ ՕՒԿՈՄՀՅ ԱՇ Ջաշ; ՓԱՒՀ ԱԱՏ ՀԼԲՅԼՒՅԼ ԲՕՓ ԳՀՏ ԲՓԱՅ Ջ ԲՅԿԱՅՈՄԿ ԱՇ Ջ ԱՄՒԼՈ, ԿԱՈ ՏԶՀ ՏԱՏ ՈՎՂ Ը ԲՅՂ ԲՕՓ ԱՇԱՓ.

8. Օ Ջ ՕՒՀՂԿՏՏ ԱՇ.Ջ ՅՄՒՏՒ ԱՇ ՀՒ Ջաշ, Ջ Ֆօւս Ա՞ԿՒ ԱՇ ԽՀՒՎՏ! Բօւ ՖՅ ԱՅՅՒԿՇՓՒՏԼ ՓԻՀ ՏՀԿՏՏ ԲՒԱՅ ՏՀՂ ՕԲՅՂ ՅԱԿՏՏԼՒՓ Ջ ՇՏՅՈՂ, ԿԱՈ ՇՏԼ, ԿԱՈ ՓՏԼ, ԿԱՈ ՏՀՂ ԼՀՀՕ ԱՇ ԲՅՓ ԿԱՈ ՕՒՀՂԿՏՏՕԿ, ՓԱՒՀ ՒԹ ԱԿԱՇՏՏՏ ՂՕԲՅԱՒՒՂ.

9. Օ ՓՅ ՕՒՀՂ Ջ ՓՕՒՒԿԱՏՏ ԱՇ ՀՒ Ջաշ! Բօւ ՖՅ ԿՕՏԼ ՕՂ ԼՒՒՇ, ԿԱՈ ՀՀՏ ԽՀ ԿՏՏՂ ԿԱՈ ԼՒՒՇ, ՏՀՀ ՐՅ ԿՕՏ ՒՂ. ԿԱՈ ՓՅ ՕՒՏՏԼ ՒԿՈՄ Ջ ՄՒՒԼՈ ՀՀՏ ՓՅ ՀՀ ՀՀՀ ՏՀՀ ՕՂ ՅՄՒ, ՒԹ ՀՀ ՏՀՒՓՕԿ ԿԿՈՄ ՓԻՀ ՅՀՀՏ Ջ ՄՒՒԼՈ ԱՇ ՕՂ ՅՄՒ; ՅՅ, Ջ ՀՀՀՏ ԱՇ ՏՏՀՀՏ ՒՒՀՒՒ ՕՒՀՅՀՅՕՒ, ՀՕԼ ՅՄՒ, ՄՒՅՒ, ԿԱՈ ՀՒՀՅՒԿՒ, ՓՕ ՅՀՒՒՄՒ ՕՂ ՕՂ ՅՄՒ Ջ ԲՒՅՒ-ՒՒ ԱՇ ՎԱՒՏ. ԿԱՈ ՓՅ ՏՒՒՏԼ ՀՀՏ, ՀՀՀ Ջ ՏՏՒՏՏՏՕԿՒ ՅՄՒ ՀՀՀ ՏՀՀ ՕՂ ՅՄՒ, ՀՀՀ ՕՂ ՀՀՀ ՏՀՀՒՓՕԿ ՅՀՀՏ ՅՅ ՀՀՀ ՏՀՀ ՕՂ ՅՄՒ. ԿԱՈ ՓՅ ՕՒՅՄՀՅՒԿՏՏ ՕՂ ՅՄՒ ՀՀՀ ՀՀՀ ՏՀՀ ՕՂ ՅՄՒ, ՀՀՀ ՅՀՀՏ ՅՅ ՀՀՀ ՏՀՀ ՕՂ ՅՄՒ, ՀՀՀ ՓՅ ՅՀՀՏ Ջ

ⲙⲡⲁⲇⲓ ϧⲁⲡⲙⲟ; ⲫⲁⲓ ⲁ ⲫⲁⲓⲟ ⲱⲥ ⲟⲩ ⲫⲁⲓⲟ ⲫⲁⲓⲟⲩⲁⲓ ⲏⲓ ⲁⲛⲟ. ⲘⲁⲢ, ⲏⲓ ⲡⲁⲏ, ⲛⲓⲟ ⲙⲁⲩⲟ ⲟⲩ ⲁⲟⲉ ⲫⲟ ⲫⲃ ⲏⲓ ⲁⲉⲓ ⲥⲏⲏ; ⲫⲁⲓ ⲁⲉ ⲇⲁⲓ ⲧⲥⲟⲩⲙⲓⲏ ⲛⲟ Ⲱⲙⲁ, ⲙⲁⲢ ⲫⲁⲩⲟⲩⲟ ⲫⲓⲉ ⲡⲉⲥ, ⲙⲁⲢ ⲧⲁⲩⲉⲏ ⲏⲓ ⲁⲉⲓ ⲥⲏⲏ.

13. Ο, ⲥⲁ ⲫⲁⲓⲙⲣⲁⲇ ⲫⲓⲁⲁⲓⲁⲏ, ⲧⲁⲥⲁⲅⲫⲁⲧ ⲁ ⲟⲣⲣⲩⲏⲁⲥ ⲏⲓ ⲩⲁⲏⲁⲥⲫⲟⲥⲫⲁⲓⲥⲏⲓ ⲭⲫⲁⲏⲁⲥⲩ ⲁⲥⲁ ⲫⲟⲩⲏ Ⲱⲙⲁ, ⲙⲁⲢ ⲟⲩⲥⲟ ⲁ ⲟⲣⲣⲩⲏⲁⲥ ⲏⲓ ⲁⲃⲁⲇⲓⲏ ⲛⲟ ⲁ ⲙⲁⲩⲁⲥⲏⲓⲏⲥ ⲱⲉ ⲁⲥⲁ ⲟⲙⲏⲏⲓ ⲙⲙⲏ. Ⲫⲁⲅⲁⲅⲫⲁⲧ ⲛⲟ ⲃ ⲟⲃⲏⲏⲙⲓⲏ ⲥⲁⲏⲏⲫⲁⲃⲁⲧ ⲧⲫ ⲫⲁⲓ, ⲙⲁⲢ ⲛⲟ ⲃ ⲥⲁⲏⲏⲁⲩⲁⲓⲟⲙⲓⲏ ⲥⲁⲏⲏⲫⲁⲃⲁⲧ ⲱⲉ ⲏⲁⲣ ⲁⲓⲙⲓⲏ.

14. Ο, ⲥⲁ ⲫⲁⲓⲙⲣⲁⲇ ⲫⲓⲁⲁⲓⲁⲏ, ⲟⲓⲫ ⲁⲫ ⲛⲟ ⲥⲁ ⲙⲙⲁⲇⲉ. Ⲫⲁⲅⲁⲅⲫⲁⲧ ⲁ ⲟⲩⲉⲓⲛⲏⲁⲥ ⲱⲉ ⲁ ⲫⲟⲩⲏ Ⲙⲙⲏ ⲱⲉ ⲧⲉⲩⲁⲥ. Ⲫⲟ ⲏⲁⲏ ⲁⲥ ⲁⲥⲁ ⲃ ⲫⲁⲉ ⲥⲧⲟⲟⲏ ⲫⲓⲁⲁ ⲗⲁⲏⲉ ⲭⲟⲁⲏⲁⲥⲁ ⲁⲟ; ⲫⲟⲩ ⲓⲫ ⲁ ⲫⲁⲟ, ⲁ ⲙⲓⲛ ⲧⲁⲥⲉⲓⲛ ⲭⲟⲁⲏⲁⲥⲁ ⲁ ⲩⲓⲟⲗ; ⲫⲟⲩ ⲃ ⲫⲁⲉ ⲥⲧⲟⲟⲏ ⲁ ⲙⲙⲁⲇⲉ ⲱⲉ ⲁⲟⲩ Ⲥⲉⲟⲱⲏ. ⲃ ⲏⲟ ⲁⲥⲁ ⲁ ⲙⲙⲁⲇⲉ ⲱⲉ ⲩⲓⲟⲗ ⲓⲉ ⲫⲓⲁⲁ ⲭⲟⲁⲏⲁⲥⲁ ⲟⲓ ⲙⲏⲟⲓⲟⲏⲏⲙⲥ; ⲁⲙⲏ ⲁ ⲫⲁⲥⲙⲥ ⲫⲟⲩ ⲁⲥⲁ ⲏⲁⲏ, ⲫⲟⲩ ⲁⲉ ⲗⲙⲉ ⲁ ⲩⲓⲟⲗ, ⲭⲁⲇ ⲓⲉ ⲏⲁⲏ ⲃⲉⲟⲏ.

15. Ο ⲁⲥⲁ, ⲥⲁ ⲫⲁⲓⲙⲣⲁⲇ ⲫⲓⲁⲁⲓⲁⲏ, ⲟⲙⲥ ⲙⲏⲟ ⲁ Ⲗⲟⲓⲁ, ⲁ ⲫⲟⲩ Ⲙⲙⲏ. Ⲫⲁⲅⲁⲅⲫⲁⲧ ⲁⲥⲁ ⲫⲓⲉ ⲧⲁⲃⲁⲉ ⲓⲉ ⲫⲁⲉⲥ. Ⲫⲁⲣⲟⲓⲁ, ⲁ ⲱⲉ ⲫⲟⲩ ⲃⲁⲏ ⲓⲫ ⲏⲁⲩⲟ, ⲫⲙⲏ ⲏⲓ ⲗⲁⲣⲉ ⲏⲓ ⲃ ⲥⲁⲏⲉⲓ ⲟⲟⲓⲉ ⲫⲁⲣⲟⲓⲁ ⲫⲓⲟ, ⲭⲁⲇ ⲁ ⲫⲁⲅⲁⲉ ⲱⲉ ⲁ ⲩⲉⲟ ⲓⲫ ⲁ ⲫⲟⲩ Ⲙⲙⲏ ⲱⲉ ⲏⲉⲓⲁⲉ; ⲭⲁⲇ ⲫⲁ ⲁⲅⲁⲗⲁⲧⲉ ⲏⲟ ⲥⲙⲓⲉⲙⲏ ⲭⲉⲉ; ⲭⲁⲇ ⲭⲉⲉ ⲓⲫ ⲏⲙⲏ ⲙⲭⲁⲧ ⲱⲉ, ⲥⲉⲉ ⲏⲓ ⲃ ⲫⲃ ⲁ ⲫⲉⲓ, ⲫⲟⲩ ⲫⲁ ⲟⲁⲏⲏⲁⲏ ⲃ ⲁⲉⲥⲁⲉⲁⲇ; ⲫⲟⲩ ⲁ Ⲗⲟⲓⲁ Ⲱⲙⲁ ⲓⲫ ⲫⲓⲉ ⲏⲉⲓ. ⲘⲁⲢ ⲫⲟⲥⲟ ⲏⲁⲱⲁⲉ, ⲛⲟ ⲫⲓⲟ ⲙⲏⲏ ⲫⲁ ⲟⲗⲏ; ⲭⲁⲇ ⲁ ⲙⲃⲉ, ⲭⲁⲇ ⲁ ⲙⲙⲓⲭⲁⲇ, ⲭⲁⲇ ⲭⲉ ⲭⲉⲁ ⲁⲉ ⲭⲉⲁ ⲁⲉ ⲫⲓⲉ, ⲫⲟ ⲁⲉ ⲗⲁⲣⲟⲓ ⲙⲁ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉ ⲱⲉ ⲭⲉⲁ ⲗⲙⲏⲏⲏ, ⲭⲁⲇ ⲭⲉⲁ ⲙⲏⲥⲁⲃⲉ, ⲭⲁⲇ ⲭⲉⲁ ⲫⲏⲉⲱⲉ; ⲁⲉ, ⲭⲉ ⲁⲉ ⲭⲉ, ⲫⲟⲥ ⲫⲁ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉⲗⲉ; ⲭⲁⲇ ⲭⲉⲉ ⲭⲉ ⲇⲁⲓ ⲟⲉⲉⲓ ⲭⲉⲁ ⲗⲁⲏⲉ ⲭⲁⲉ, ⲭⲁⲇ ⲟⲙⲏⲓⲁⲏⲁⲧⲉ ⲭⲁⲉⲓⲁⲉⲁⲧⲉ ⲫⲟⲩⲉ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉⲗⲉ ⲫⲟⲩ Ⲱⲙⲁ, ⲭⲁⲇ ⲟⲙⲥ ⲁⲃⲏ ⲏⲓ ⲁ ⲫⲁⲗⲉⲥ ⲱⲉ ⲫⲟⲟⲏⲟⲏⲏⲓ, ⲫⲥ ⲙⲏⲏ ⲏⲁⲏ ⲟⲗⲏ ⲙⲏⲟ ⲭⲁⲥ, ⲙⲙⲏ ⲁ ⲗⲁⲏⲉ ⲭⲉ ⲁ ⲙⲓⲛ ⲭⲁⲇ ⲁ ⲏⲟⲟⲃⲁⲏⲏ, ⲇⲁⲓ ⲃ ⲫⲏⲉ ⲣⲁⲙⲉ ⲭⲁⲉ ⲫⲟⲩ ⲁⲉⲉⲁⲓ; ⲁⲉ, ⲁⲉⲁ ⲫⲁⲏⲏⲁⲏⲁⲥ ⲫⲁⲓⲥ ⲱⲉ ⲫ ⲇⲥⲟ ⲁⲟⲁ ⲏⲁⲏⲁⲥⲁⲏⲏⲁⲓ ⲭⲁⲉ ⲁⲥⲁ ⲫⲓⲉ ⲟⲙⲏⲓⲁⲏⲁⲧⲉ ⲭⲁⲉⲓⲁⲉⲁⲧⲉ ⲫⲟⲩⲉ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉⲗⲉ ⲫⲟⲩ ⲁ ⲩⲉⲟ ⲓⲫ ⲁ ⲥⲉⲉⲏⲁⲥ. Ο ⲥⲁ ⲫⲁⲓⲙⲣⲁⲇ ⲫⲓⲁⲁⲓⲁⲏ, ⲧⲁⲥⲁⲅⲫⲁⲧ ⲭⲉ ⲙⲙⲁⲇⲉ: Ⲉⲙⲣⲟⲓⲁ, ⲫ ⲩⲉⲟ ⲙⲓ ⲭⲉ ⲟⲫⲉⲓⲭⲁⲏⲁⲥ, ⲭⲁⲇ ⲫ ⲟⲉⲉⲟ ⲁⲥⲁ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉ ⲁⲟ: ⲫ ⲁⲓⲉ ⲁ Ⲱⲙⲁ ⲙⲉ ⲭⲉ ⲥⲁⲓ-ⲥⲉⲉⲟⲙⲏ ⲁⲥⲁ ⲫⲁ ⲟⲓⲟ ⲉⲉ ⲙⲁⲁ ⲫⲓⲉ ⲟⲓ-ⲥⲙⲓⲉⲙⲏ ⲫ; ⲫⲙⲉⲏⲣⲟⲓ, ⲁ ⲇⲁⲓ ⲏⲟ ⲗⲁ ⲁ ⲓⲉⲁⲁ ⲁⲉ, ⲫⲙⲁⲏ ⲟⲩ ⲥⲁⲏⲓ ⲇⲁⲓ ⲃ ⲩⲙⲁⲇ ⲱⲉ ⲁⲉⲁ ⲙⲙⲟⲁⲥ, ⲁⲥⲁ ⲁ Ⲱⲙⲁ ⲙⲉ ⲭⲉⲁⲁⲓⲁⲏ ⲫⲁⲇ ⲙⲙⲏⲏⲁⲥ ⲁⲥⲁ ⲫ ⲇⲥⲟ ⲁⲟⲁ ⲏⲁⲏⲁⲥⲁⲏⲏⲁⲓ ⲭⲁⲉ ⲁⲥⲁ ⲫⲓⲉ, ⲫⲁⲇ ⲁⲥⲁ ⲫ ⲭⲁⲉ ⲁⲟⲁ ⲏⲁⲏⲁⲥⲁⲏⲏⲁⲓ ⲭⲁⲉⲓⲁⲉⲁⲧⲉ ⲫⲟⲩⲉ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉⲗⲉ ⲫⲟⲩ ⲁ ⲩⲉⲟ ⲓⲫ ⲁ ⲥⲉⲉⲏⲁⲥ.

16. Ο ⲥⲁ ⲫⲁⲓⲙⲣⲁⲇ ⲫⲓⲁⲁⲓⲁⲏ, ⲙⲙⲏⲏ ⲭⲁⲇⲉ ⲣⲁⲙⲉ ⲁⲟⲁ ⲏⲁⲏⲁⲥ; ⲇⲉⲟ ⲙⲣ ⲁ ⲥⲉⲏⲉ ⲱⲉ ⲫⲓⲉ ⲁⲥⲁ ⲙⲁⲇ ⲫⲁⲏⲁ ⲁⲟ ⲣⲉⲥⲁ; ⲟⲙⲥ ⲙⲏⲟ ⲁⲥⲁ Ⲱⲙⲁ ⲫⲟ ⲓⲫ ⲁ ⲧⲱⲟ ⲱⲉ ⲁⲟⲁ ⲥⲁⲓⲁⲉⲉⲙⲏ. Ⲧⲁⲟⲁⲉⲓⲁⲉ ⲁⲟⲁ ⲏⲟⲥⲓⲟ ⲣⲟⲁ ⲁⲥⲁ ⲟⲓⲟⲏⲏⲥ ⲁⲉ, ⲫⲙⲁⲏ ⲥⲁⲏⲏⲁⲥ ⲇⲁⲓ ⲃ ⲣⲁⲥⲁⲏⲁⲏⲁⲓⲁⲏⲁⲥ ⲙⲏⲟ ⲁ ⲧⲁⲟⲁⲉⲓⲁⲉ; ⲉⲉⲏ ⲁ ⲁⲉ ⲱⲉ ⲥⲁⲥⲉⲁⲏⲁⲏ, ⲁⲥⲁ ⲁ ⲭⲁ ⲏⲁⲏ ⲇⲁⲓⲟⲟ ⲙⲁⲁ ⲟⲣⲣⲩ ⲣⲁⲁ; ⲁⲥⲁ ⲁ ⲁⲉ ⲭⲁ ⲏⲁⲏ ⲫⲁⲣⲁⲥⲁⲧⲉ ⲁⲟⲁ ⲟⲣⲣⲩ ⲟⲩⲟ ⲏⲓ ⲧⲁⲙⲓⲣⲟⲙⲏⲏ, ⲭⲁⲇ ⲃ ⲟⲙⲏⲥⲁⲓⲃⲏⲁⲧⲉ ⲟⲉ ⲭⲟⲥⲟⲟⲓⲟⲉ, ⲫⲟⲩⲏ, ⲫⲟⲩⲏ ⲁⲉ ⲭⲁ ⲥⲁⲥⲉⲁⲏⲁⲏ, Ο Ⲗⲟⲓⲁ Ⲱⲙⲁ Ⲟⲓⲟⲁⲛⲏ. Ⲉⲙⲏ ⲫ ⲏⲟ ⲥⲁ ⲟⲩⲟⲩ; ⲫ ⲩⲁⲏⲏⲁⲥⲟⲩⲁⲙⲏⲏⲥ ⲭⲁ ⲥⲁⲓⲏ ⲭⲁ ⲩⲁⲏⲏⲁⲥⲟⲩⲁⲙⲏⲏⲥ ⲱⲉ ⲛⲟ, ⲭⲁⲇ ⲥⲁ ⲩⲁⲏⲏⲁⲥⲟⲩⲁⲙⲏⲏⲥ ⲭⲁⲉⲓⲁⲉⲁⲧⲉ ⲫⲟⲩⲉ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉⲗⲉ ⲫⲟⲩ ⲁ ⲩⲉⲟ ⲓⲫ ⲁ ⲥⲉⲉⲏⲁⲥ ⲭⲁⲉ ⲁⲥⲁ ⲫⲓⲉ, ⲭⲁⲇ ⲁ ⲧⲁⲙⲓⲣⲟⲙⲏⲏ ⲱⲉ ⲁⲥⲁ ⲫⲓⲉ ⲟⲓⲟⲏⲏⲥ. Ⲉⲙⲏ ⲃⲁⲥⲟⲟⲃⲉ, ⲥⲁ ⲫⲁⲓⲙⲣⲁⲇ, ⲓⲉ ⲏⲓ ⲭⲟⲥⲟⲟⲃⲁⲏⲁⲏⲁⲓ ⲁⲥⲁ ⲫ ⲇⲥⲟ ⲭⲁⲉ ⲁⲟⲁ ⲏⲁⲏⲁⲥⲁⲏⲏⲁⲓ ⲭⲁⲉⲓⲁⲉⲁⲧⲉ ⲱⲉ ⲁⲟⲁ ⲏⲁⲏⲁⲥ? Ⲙⲥⲁ ⲫ ⲫⲁⲧⲟ ⲙⲁ ⲁⲟⲁ ⲥⲁⲟⲟ, ⲓⲫ ⲁⲟⲁ ⲭⲁⲉⲟⲟ ⲁⲟ ⲟⲉ ⲭⲁ ⲟⲓⲟⲏⲏⲥ ⲱⲉ ⲭⲟⲉ ⲏⲁⲏⲁⲥ? Ⲙⲥⲁ ⲫ ⲃ ⲁⲗⲉⲏⲁ ⲙⲏⲟ ⲟⲁ ⲭⲟⲟⲃⲁⲏⲁⲏⲁⲓ ⲟⲉ ⲁ ⲁⲗⲉⲏⲁⲏⲁⲥ ⲱⲉ ⲁ ⲁⲟⲁ, ⲓⲫ ⲁ ⲙⲙⲁ ⲫⲓⲃⲁⲇ ⲫⲁⲣⲟ ⲥⲏⲏ? Ⲉⲙⲣⲟⲓⲁ, ⲓⲫ ⲁ ⲙⲙⲁ ⲫⲟⲩⲏ, ⲫ ⲙⲥⲁ ⲥⲁⲉⲟ ⲙⲏⲟ ⲟⲁ ⲱⲉ ⲫⲟⲩⲏⲏⲥ; ⲇⲙⲏ ⲭⲁ ⲭⲉ ⲁ ⲫⲁⲗⲉⲥ ⲫⲟⲩⲏ, ⲭⲁⲇ ⲁ ⲇⲥⲟ ⲙⲏⲏⲁⲏ ⲟⲉ ⲭⲁ ⲃ ⲩⲁⲏⲏⲁⲥⲟⲩⲁⲙⲏⲏⲥ, ⲏⲓ ⲟⲁⲏⲁⲥ ⲙⲏⲟⲁ ⲃ ⲭⲟⲥⲟⲟⲓⲟⲉ ⲱⲉ ⲁⲥⲁ ⲫⲓⲉ ⲟⲓⲟⲏⲏⲥ. Ⲉⲙⲣⲟⲓⲁ, ⲥⲁ ⲥⲟⲟ ⲭⲁⲣⲟⲓ-

את שתי, ואת פר בקר שנים עשר; ואת איל שנים עשר כבשי שנה שבעה עשר; ואת עתודי עזים שנים עשר, כבשי שנה שבעה עשר; זאת חנכת מזבח אחרי המשח אתו בנשיאי ישראל. ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן, וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אתם. ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבותם הם נשיאי המטות הם העמדים על הפקודים. ויביאו את קרבנם לפני יהוה שש עגלות צב ושנים עשר בקר עגלה על שנים הנשאים ושור לאחד ויקריבו אתם לפני המשכן.

17. ויהי בהיות משה באהל מועד לדבר אתו ושמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארון העדת מבין שני הכרבים וידבר אליו.

CAPUT VII.

1. ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן, וימשח אתו ויקדש אתו ואת כל כליו ואת המזבח ואת כל כליו וימשחם ויקדש אתם. ויקריבו נשיאי ישראל ראשי בית אבותם הם נשיאי המטות העמדים על הפקודים. ויביאו את קרבנם לפני יהוה שש עגלות צב ושנים עשר בקר עגלה על שנים ואת שור לאחד ויקריבו אתם לפני המשכן. ויאמר יהוה אל משה לאמר: קח מאתם ויהיו לעבד את עבדת אהל מועד ונתתה אתם אל הלוים איש כפי עבדתו: ויקח משה את העגלות ואת הבקר ויתן אתם אל הלוים. את שתי העגלות ואת ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם: ואת ארבע העגלות ואת שמנת הבקר נתן לבני מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן אהרן הכהן. ולבני קהת לא נתן כי עבדת הקדש עליהם בכתף יסעו: ויקריבו הנשיאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו הנשיאים את קרבנם לפני המזבח.

2. ויאמר יהוה אל משה: נשיא אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את קרבנם לחנכת המזבח. ויהי המקריב ביום הראשון נחשון בן עמינדב למטה יהודה. וקרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן נחשון בן עמינדב: ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא יששכר: הקריב את קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן נתנאל בן צוער: ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב בן חלון: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן אליאב בן חלון: ביום הרביעי נשיא לבני ראובן אלישור בן שדיאור: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן אלישור בן שדיאור: ביום החמישי נשיא לבני שמעון שלומיאל בן צורישדי: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן שלומיאל בן צורישדי: ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן דעואל: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן אליסף בן דעואל: ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן אלישמע בן עמיהוד: ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן פדהצור: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן גמליאל בן פדהצור: ביום התשיעי נשיא לבני בנימן אבידן בן גדעוני: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן אבידן בן גדעוני: ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן אחיעזר בן עמישדי: ביום האחד עשר נשיא לבני אשר פגעיאל בן עכרן: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן פגעיאל בן עכרן: ביום השנים עשר נשיא לבני נפתלי אחירע בן עינן: קרבנו קערת כסף אחת שלשים משקלה מזרק כסף אחד שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת מנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר בן בקר אחד איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני שנה חמשה זאת קרבן אחירע בן עינן: זאת חנכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי ישראל כפות זהב שתים עשרה מזרקי כסף שנים עשר קערת כסף שנים עשר כפות זהב שתים עשרה מלאה קטרת: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: כל הזהב לכפות

ישראל. אף, כ שהוא אב כ כשהוציא בתו ב ישראל לעבודה כוכבים והוא עבד, הרי זה עבד משוחרר בתו בסכום שישראל ומכרה; שנאמר, כ לנכרי הוא ימכור אותה? ומי שהלוה, עבד הוא, שנאמר ומכר בתו ב ב ואינו אב עבד שיעבדנה, הרי כ שהוציא בתו ב שנתו ישראל, שב לאב, בתו ב ב ואינו אב עבד שיעבדנה, הרי כ שהוציא בתו ב שנתו ישראל ומכרה. הרי זה בתו ב ב ואינו אב עבד שיעבדנה, הרי כ שהוציא בתו ב שנתו ישראל, שב לאב;

CHAPTER VIII.

1. And when he was come down from the mountain, great multitudes followed him.

2. And, behold, there came a leper and worshipped him, saying, Lord, if thou wilt, thou canst make me clean.

3. And Jesus put forth his hand, and touched him, saying, I will; be thou clean. And immediately his leprosy was cleansed.

4. And Jesus saith unto him, See thou tell no man; but go thy way, show thyself to the priest, and offer the gift that Moses commanded, for a testimony unto them.

5. And when Jesus was entered into Capernaum, there came unto him a centurion, beseeching him,

6. And saying, Lord, my servant lieth at home sick of the palsy, grievously tormented.

7. And Jesus saith unto him, I will come and heal him.

8. The centurion answered and said, Lord, I am not worthy that thou shouldest come under my roof: but speak the word only, and my servant shall be healed.

9. For I also am a man set under authority, having under me soldiers, and I say unto this man, Go, and he goeth; and to another, Come, and he cometh; and to my servant, Do this, and he doeth it.

10. When Jesus heard it, he marvelled, and said to them that followed, Verily I say unto you, I have not found so great faith, no, not in Israel.

11. And I say unto you, that many shall come from the east and west, and shall sit down with Abraham, and Isaac, and Jacob, in the kingdom of heaven.

12. But the children of the kingdom shall be cast out into outer darkness: there shall be weeping and gnashing of teeth.

13. And Jesus said unto the centurion, Go thy way; and as thou hast believed, so be it done unto thee. And his servant was healed in the selfsame hour.

ἐκάθησεν καὶ ἐπέτιμησεν αὐτοῖς λέγων, Ὅτι οὐκ οἴδατε ὃ ἐρωτᾶτε· δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι, δύνασθε, λέγουσιν αὐτῷ.

6. Ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν, Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. Οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν ὑμῖν· ἀλλ' ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν γενέσθαι μέγας, ἔστω ὑμῶν διάκονος· καὶ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν δοῦλος· ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἰερειχὼ ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, κύριε, υἱὸς Δαυίδ. Ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζονες ἔκραξαν λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, κύριε, υἱὸς Δαυίδ. Καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν, Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν; Λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. Σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀμμάτων αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

7. Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἰερουσαλὴμ καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ πρὸς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς, Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἀγάγετέ μοι. Καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι, ἐρεῖτε ὅτι Ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει· εὐθὺς δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. Τοῦτο δὲ γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, Εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται σοι πραΰς, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὑποζύγιον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. Πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐποίησαν καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. Ὁ δὲ πλείστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ ἔστρωννον ἐν τῇ ὁδῷ. Οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἰερουσαλὴμ ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, Τίς ἐστιν οὗτος; Οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ Ναζαρὲθ τῆς Γαλιλαίας.

8. Καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ καὶ ἐξέβαλεν πάντας τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κατέστρεψεν. Καὶ λέγει αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησεν, καὶ τοὺς παῖδας κραυγάζοντας ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λέγοντας, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ, ἠγανάκτησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ναί· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; Καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ πρὸ τοῦ πρωΐ.

9. And as he passed forth from thence, he saw a man named Matthew, sitting at the receipt of custom: and he saith unto him, Follow me. And he arose, and followed him.

10. And it came to pass, as he sat at meat in the house, behold, many publicans and sinners came and sat down with him and his disciples. And when the Pharisees saw it, they said unto his disciples, Why eateth your master with publicans and sinners?

11. But when Jesus heard that, he said unto them, They that be whole need not a physician, but they that are sick.

12. But go ye and learn what that meaneth, I will have mercy, and not sacrifice: for I am not come to call the righteous, but sinners to repentance.

13. Then came to him the disciples of John, saying, Why do we and the Pharisees fast often, but thy disciples fast not?

14. And Jesus said unto them, Can the children of the bridechamber mourn, as long as the bridegroom is with them? but the days will come, when the bridegroom shall be taken from them, and then shall they fast.

ΟΟ ΤΟ; ⁊ ΜΗΝ ΤΑΣ ΟΑ ΦΩΝΗ ⁊ ΜΗΝ ΟΟ ΤΟ ΤΡ ΕΨΗΛΑΦΗΣΟΝ; ⁊ ΜΗΝ ΤΑΣΟ ΛΑΣ Χ ΦΩ ΧΑΣΑ-
ΧΑΣ, ΛΑΟ ΝΑ ΠΑΣ Β ΟΛΗ ΛΣ; ΛΑΟ ⁊ ΜΗΝ ΣΠΕΟ ΘΕΟ Χ ΤΟΝ ΧΕΤΑΧΑΣ, ΛΑΟ ΝΑ ΠΑΣ Β ΤΑΛΟΗ
ΘΕΟ; ΛΑΟ ⁊ ΜΗΝ ΣΕ ΝΑ ΜΕΣΤ; ΝΑ ΠΑΣ ΗΛΑ Β ΤΑΙΟΗΟ ΗΟΟ ΘΙΟΟΟ; ΘΛΜ ΧΕΧ ΠΑΣ ΟΛΣ
ΛΣ ΣΠΕΧΕ ΛΑΟ ΓΟΟΗΟ; ⁊ ΜΗΝ ΟΙΟΟ ΟΛΣΟΗΛΟ Χ ΟΙΟΟΘΟ ΧΕΧ ΧΕ ΝΕΗ ΗΟ ΝΕΗ ΛΣΛΗ ΝΑ.
Ρ ΟΤ Χ ΘΗΛΧΛΣΛΟ ΧΕ Χ ΤΟΤΟ ΧΕ ΦΟΧΣΣ ΝΕ Χ ΦΕΧ ΧΕ ΤΟΡΛΣΛΟ, ΦΛΡ Χ ΠΑΣ ΧΕ ΦΟΧΣΣ
ΦΝΕ ΤΑΓΛΟΛΣΛΟ ΤΑΓΛΗΟ; ΛΑΟ ΦΟ ΟΦΟΟ ΡΟΤ ΦΛΣΟΛΛΗΟ, ΛΑΟ ΘΟΝΟΟ ΛΣΤΛΟΛΣΛΟ; ΡΟΤ ΝΕΓΛΣ-
ΗΛΧΣ, ΘΛΣ ΘΟΝΟΟ Β ΟΤΧ.

15. ΩΟ ΛΗΟΟ ΧΛΣ ΧΛΟ ΦΛΗΗ ΧΕΧ ΟΟ ΧΕΧΣ, ΝΗΝ ΧΕΧ ΟΛΗ Β ΗΟ ΤΛΙΕΣ, ΧΛΟ ΧΕ ΣΕ Β
ΤΛΙΕΣΟ ΛΙΟΗ ΝΑ Χ ΟΝΕΧΟ ΧΕ Χ ΜΤΓ! ΝΑ ΟΦΗ ΘΝΕ, ΕΛΣ Χ ΝΟΝΟ ΧΕ ΦΟΧΣΣ, ΧΕ Β
ΝΙΟΓ ΟΛΗΗ ΧΕΧΕΛΣ ΠΑ ΝΕΗ Β ΟΛΧΕΟΙΟΕΟ, ΛΑΟ ΘΙΟΟ ΛΑΟ ΧΕΧ ΧΕΧ ΧΕΝΕ ΛΙΧΟΟ ΛΗΛΓΛΟΗΛΗΗ. ΨΕ,
ΗΛΗ ΕΟΛΗΕ ΧΕ ΘΗΛΧΛΣΛΟ ΠΑ ΝΕΗ ΨΕΟΛΟ ΛΗΗ ΒΛΓ, ΛΑΟ Χ ΕΟΧ ΧΕ Β ΡΟΟΛΓΕ ΠΑ ΝΕΗ ΨΕΟΛΟ ΝΑ
ΧΕΡΕ.

16. ΩΟ ΛΗΟΟ ΧΛΣ ΧΛΟ ΓΛΕ ΛΣ ΓΛΙΟ ΝΑ Χ ΟΟΛΗΛΗΗ, ΧΛΟ ΧΕ ΣΕ ΡΛΙΟ ΕΛΙΛΗΛ ΘΙΛΗΗΟ,
ΧΛΟ ΟΛΗΟΛΗΨΕΟ ΛΗΟΛΟΟ ΗΛΟ, ΛΑΟ ΘΛΗ ΛΗΟΛΟΙΕΟ ΧΛΟ! ΝΑΟ Χ ΡΕΛΙΣ, ΛΑΟ Χ ΕΛΡΟ, Χ ΠΛΒ-
ΙΛΟ ΛΑΟ ΒΛΟ ΤΕΣ, ΛΑΟ ΒΛΟ ΛΕΗ ΝΑ ΧΕΧ ΡΟΕΛΕΛΣ; ΘΛΗ ΧΕ ΙΕΟΕΟΙΕΟ ΗΛΟ Χ ΛΗΤΟ ΛΕ Χ ΟΟΛΟ,
ΗΟΧΧΕΛΕΟ ΟΛΗΕΛΕΟΛΟΛΕ Χ ΛΓΛΣΙΕΟΛΗΛ ΛΕ ΡΙΕΟ ΛΗ ΛΙΧΕ ΕΛΗΕΛ.

17. ΧΕΙΡΟΙ, ΡΕ ΤΕΟΕ ΙΕ ΟΟΗ ΝΗΟΟ ΟΛΓΛΙΙΙΕΝΙΙ, ΘΕΘΟΟΕ ΧΕ ΡΛΕ ΗΟ ΗΛΟΛΕΛ; ΛΑΟ ΧΕΧ
ΛΗΛΗΛΕΘΟ ΡΛΗΛ ΕΕ ΡΛΟΗΟΛ, ΛΑΟ Χ ΟΡΕΙΙΙΟΛΗΟΟΛΟ ΡΙΕΟ ΛΗ ΛΙΧΕ ΕΛΗΕΛ. ΧΕΙΡΟΙ, ΡΛΙ ΡΛΓ
ΛΗΛΕΛΕΘΟ ΡΛΕΛΕΛΟΡ, ΛΑΟ ΟΛΗΟ ΡΛΕ ΤΕΟ ΛΙΧΕΛΕΙ ΟΛΧΕΛΟΛΟ; ΛΑΟ ΧΕΧ ΟΙΟΙΙ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΟΛΟ-
ΙΙΙΟΟΛ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΤΛΕΟ, ΛΑΟ ΡΕ ΛΓΛ ΤΕΟΛΛΕΧΕΛΓ, ΠΛΙ ΘΕΟΧΛΗΟΛ ΗΛΟ ΙΙΙ. ΛΑΟ Χ ΟΕΟ ΗΟ
ΟΛΗ ΠΛΙ Β ΕΙΟΟΙ ΘΕΗ, ΛΑΟ Χ ΟΡΕΙΙ ΟΛΗ ΠΛΙ Β ΡΛΟΘΕΙΟ, ΛΑΟ Χ ΡΡ ΧΕ Χ ΝΛΡΟΙΙ ΠΛΙ Β
ΡΛΟΘΕΙΟ; ΘΛΗ Χ ΝΟΤΟ ΧΕ ΡΟΧΣΣ ΠΛΙ Β ΛΘΘΟΟΙΛΟΛΗ ΗΙ ΟΛΟΛΟΛΗΟ, ΛΑΟ ΩΗΟ ΛΓΛ
ΗΙ ΡΟΛΙΙ ΠΛΙ Β ΣΛΗΟΛΗΡΕΛΗ ΗΙ ΡΛΟΛΗΟΛΗΣ. ΧΛΗ ΠΛΙ Χ ΝΛΟΟ ΡΕΟ ΣΡΡΛΗΕ ΧΕΕ ΟΛΗΕΕ, ΛΑΟ
Χ ΧΕΣΟ ΤΛΕΣΕΛΗΕ ΧΕ Χ ΡΛΟ ΛΗΗΟ ΠΛΙ ΣΛΙΕΛΟΛΕΛΕ ΟΙ. Ω ΛΗΟΟ ΧΛΣ ΧΛΟ ΟΕΟ ΗΛΟ-
ΛΗΛΕ ΛΕΕ ΟΟΟΟΟ ΧΕ ΟΛΗΛΗΛ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΟΙ ΛΗΕ ΛΗΕ Χ ΟΕΟ ΙΟΟ; ΧΛΟ ΣΕ, ΝΗ ΟΙΕ
ΟΣΕ ΣΛΟΟ, ΡΕΣΛ ΡΙΕ ΗΛΕΟ, ΧΛΟ ΟΗ ΣΕ ΕΣ ΙΙ; ΛΑΟ ΝΗ Χ ΟΣΟΛΟΛΣΛΕ ΧΕ Χ ΡΟΙΕ ΗΛΕΟ
ΧΕ ΤΟΡΛΣΛΟ ΟΛΟ ΡΛ ΛΑΟ ΟΛΟ, ΧΛΟ ΟΗ ΣΕ ΗΟ ΙΙ.

18. ΩΟ ΛΗΟΟ ΧΛΣ ΧΛΟ ΟΟΟ ΘΕΟ ΟΣΟ, ΛΑΟ ΟΣΟ ΘΕΟ; ΧΛΟ ΤΕΟ Χ ΟΣΟΛΟΛΣΛΕ ΡΟΙ ΙΙΛΟ,
ΛΑΟ ΙΛΟ ΡΟΙ ΟΣΟΛΟΛΣΛΕ; ΧΛΟ ΤΕΟ ΣΛΟΛΟΙΕ ΡΟΙ ΣΛΟΛΟ, ΛΑΟ ΣΛΟΛΟ ΡΟΙ ΣΛΟΛΟΙΕ! Ω ΛΗΟΟ
Χ ΟΙΕ ΗΙ ΧΕΙ ΗΟ ΡΡ ΘΕ, ΛΑΟ ΛΗΟΛΟΙΕ ΗΙ ΧΕΙ ΗΟ ΣΛΟΛΟ! Ω ΛΗΟΟ Χ ΟΛΟΛΟ ΤΟ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΟΛΗΛ, ΛΑΟ ΛΗΕ ΧΕ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΤΟ ΟΛΗΟ ΣΛΟΛΟΙΕ ΣΛΟΛΟΙΕ ΣΛΟΛΟΙΕ; ΡΟ ΟΛΗΣΛΟΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ, ΛΑΟ ΛΗΕ ΧΕ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΤΟ ΟΛΗΟ ΣΛΟΛΟΙΕ ΣΛΟΛΟΙΕ ΣΛΟΛΟΙΕ! ΧΕΙΡΟΙ, ΡΕ Χ ΡΛΙ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕ
Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ ΧΕ Χ ΝΟΤΟ ΧΕ ΦΟΧΣΣ, ΛΑΟ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΛΗΛΗΛΗΣ ΧΕ ΧΕΙΡΟΙ ΡΕ ΛΗΛΗΛΗΣ ΧΕ Χ ΝΟΤΟ ΛΗΛΗΛΗΣ ΧΕ ΦΟΧΣΣ. ΧΕΙΡΟΙ ΡΕ Χ ΛΗΛΗΛΗΣ
ΧΕ Χ ΝΟΤΟ ΛΗΛΗΛΗΣ ΧΕ ΦΟΧΣΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ
ΣΛΟΛΟΙΕ Χ ΡΟΛΟΙΕ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕΛΕ ΧΕ ΟΟ ΙΙ ΡΕ ΧΕ ΟΛΗΣΛ; ΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ ΡΛΟ ΟΛΗΣΛΟΛΟΙΕ ΧΕ Χ ΟΙ
ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ Χ ΣΛΟΛΟΙΕΛΕΛΕ ΧΕ ΟΟΡ, ΧΕΧ ΤΟΡΛ ΣΛΟΛΟΙΕ Β ΤΛΗΛΗΛΗΣ, ΛΑΟ ΧΕΧ ΣΛΟΛΟΙΕ

ויאמר ה׳ אל יהוא, יען אשר הטיבות לעשות הישר בעיני ככל אשר בלבבי עשית לבית אחאב, בני רבעים ישבו לך על כסא ישראל. ויהוא לא שמר ללכת בתורת ה׳ אלהי ישראל בכל לבבו; לא סר מעל חטאות ירבעם אשר החטיא את ישראל.

בימים ההם החל ה׳ להקצות בישראל, ויכם חזאל בכל גבולות ישראל; מן הירדן מזרחה כל ארץ הגלעד, הגדי והראובני והמנשי, מערוער אשר על נחל ארנון, הגלעד והבשן.

ויתר דברי יהוא וכל אשר עשה וכל גבורתו, הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל. וישכב יהוא עם אבתיו, ויקברו אותו בשמרון, וימלך יהואחז בנו תחתיו.

CHAPTER IX.

1. ואלישע הנביא קרא לאחד מבני הנביאים, ויאמר אליו, חגר מתניך וקח פך השמן בידך, והלך רמת הגלעדה. והבאת שמה את יהוא בן יהושפט בן נמשי, ובאת והקמת אותו מתוך אחיו, והבאת אותו חדר בחדר. ולקחת את פך השמן, ויצקת על ראשו, ואמרת כה אמר ה׳, משחתיך למלך על ישראל. ופתחת הדלת, ונסת ולא תחכה.

2. וילך הנער הנביא רמת הגלעדה. ויבא והנה שרי החיל יושבים, ויאמר דבר אלי אליך שר, אל יהוא. ויקם ויבא הבית, ויצק השמן על ראשו, ויאמר אליו כה אמר ה׳ אלהי ישראל, משחתיך למלך על עם ה׳, על ישראל. והכית את בית אחאב אדניך, ונקמתי את דמי עבדי הנביאים, ואת דם כל עבדי ה׳ מיד איזבל. ואבד כל בית אחאב, והכרתי לאחאב משתין בקיר, ועצור ועזוב בישראל. ונתתי את בית אחאב כבית ירבעם בן נבט, וכבעשא בן אחיה.

3. והכלבים תאכל את איזבל בחלקת יזרעאל, ואין קבר. ויפתח הנער הנביא הדלת, וינס וילך לו. ויהוא יצא אל עבדי אדניו, ויאמרו לו השלום, למה בא המשוגע הזה אליך? ויאמר להם, אתם ידעתם את האיש ואת שיחו. ויאמרו שקר, הגד נא לנו. ויאמר כה וכה דבר אלי, לאמר, כה אמר ה׳, משחתיך למלך על ישראל. ויבהלו וישאו איש את בגדו, ויתנו תחת רגלי יהוא על גבי המדרגות, ויתקעו בשופר, ויאמרו יהוא מלך.

4. ויתקשר יהואם בן יהורם, ויהוא על כל אשר לאדניו, ויהוא לו מלחמה; והוא ויתר מפני ארם. ויהוא לא שב להראות בחצר יזרעאל, כי הוא ומלחמתו עם חזאל מלך ארם.

5. ויהוא בן יהוא עלה על המרכבה, ויסע, וילך יזרעאל, כי יהורם שכב שם, ואחזיהו מלך יהודה ירד לראות ביהורם. ויהוא בא יזרעאל, ואיזבל שמעה, ותשם את פוכה עיניה, ותיטב את ראשה, ותשקף בעד החלון. ויהוא בא בשער, ותאמר, השלום זמרי הורג אדניו. וישא פניו אל החלון, ויאמר מי אתי מי? ויסתכלו אליו שני שלשה סריסים. ויאמר השליכוה מטה. וישליכוה, ויזה מדמה על הקיר ועל הסוסים, וירמסה. ויבא ויאכל וישת, ויאמר פקדו נא את המקללת הזאת, וקברוה כי בת מלך היא. וילכו לקברה, ולא מצאו בה כי אם הגלגלת והרגלים והכפות ידים. וישובו ויגידו לו, ויאמר דבר ה׳ אשר דבר ביד עבדו אליהו התשבי לאמר, בחלקת יזרעאל יאכלו הכלבים את בשר איזבל. והיתה נבלת איזבל כדמן על פני השדה בחלקת יזרעאל, לבלתי יאמרו זאת איזבל.

persecution. And when I was in Africa, and the Donatists were raging furiously against the Catholic Church, I was not afraid of their violence, because I knew that they could not prevail against the Church, which is founded on a rock, and not on the sand. Besides, I was not afraid of their violence, because I knew that they could not prevail against me, for I was not in communion with them. Moreover

9. ויבא אוריה שכב אל בית אדניו, את כל עבדי אדניו ולא ירד אל ביתו׃ ויגידו לדויד לאמר לא ירד אוריה אל ביתו, ויאמר דויד אל אוריה הלוא מדרך באת מדוע לא ירדת אל ביתך׃ ויאמר אוריה אל דויד הארון וישראל ויהודה יושבים בסכות, ואדני יואב ועבדי אדני עלי פני השדה, אני אבוא אל ביתי לאכל ולשתות ולשכב עם אשתי, חיך ונפשך אם אעשה את הדבר הזה׃ וישב דויד אל אוריה היום גם מחר ואשלחנו, ויאכל אוריה בירושלם ביום ההוא ומחרתו׃ ויקרא לו דויד ויאכל לפניו וישת בו ויצא בערב לשכב במשכבו עם עבדי אדניו אל ביתו לא ירד׃ ויהי בבקר ויכתב דויד ספר אל יואב וישלח ביד אוריה׃ ויכתב בספר לאמר הבו את אוריה אל פני המלחמה החזקה ונסגתם מאחריו והכה וימת׃ ויהי בשמר יואב את העיר ויתן את אוריה אל המקום אשר ידע כי אנשי חיל שם׃ ויצאו אנשי העיר וילחמו את יואב ויפל מעם העם מעבדי דויד וימת גם אוריה החתי׃ וישלח יואב ויגד לדויד את כל דברי המלחמה׃ ויצו את המלאך לאמר כאשר יכלה את כל דברי המלחמה לדבר אל המלך׃ והיה אם עלתה חמת המלך ואמר אליך מדוע נגשתם אל העיר להלחם התדעו את אשר יורו מעל החומה׃ מי הכה את אבימלך בן ירבשת הלא אשה השליכה עליו פלח רכב וימת בתבץ למה נגשתם אל החומה ואמרת גם עבדך אוריה החתי מת׃ וילך המלאך ויבא ויגד לדויד את כל אשר שלחו יואב׃ ויאמר המלאך אל דויד כי גברו עלינו האנשים ויצאו אלינו השדה ונהי עליהם עד פתח השער׃ ויורו הירים על עבדיך מעל החומה וימת מעבדי המלך וגם עבדך אוריה החתי מת׃ ויאמר דויד אל המלאך כה תאמר אל יואב אל ירע בעיניך את הדבר הזה כי כזה וכזה תאכל החרב החזק מלחמתך אל העיר והרסתה וחזקהו ואתה חזקהו׃ וישמע אשת אוריה כי מת אוריה אישה ותספד על בעלה׃ ויעבר האבל וישלח דויד ויאספה אל ביתו ותהי לו לאשה ותלד לו בן את הדבר אשר עשה דויד היה רע בעיני יהוה׃

12. ויהי בשלח יהוה את נתן אל דויד ויבא אליו ויאמר לו שני אנשים היו בעיר אחת האחד עשיר והאחד רש׃ לעשיר היה צאן ובקר הרבה מאד׃ ולרש אין כל כי אם כבשה אחת קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל עמו ועם בניו יחד מפתו תאכל ומכוסו תשתה ובחיקו תשכב ותהי לו כבת׃ ויבא הלך לאיש העשיר ויחמל לקחת מצאנו ומבקרו לעשות לאורח הבא לו ויקח את כבשת האיש הרש ויעשה לאיש הבא אליו׃ ויחר אף דויד באיש מאד ויאמר אל נתן חי יהוה כי בן מות האיש העשה את הדבר הזה׃ ואת הכבשה ישלם ארבעתים תחת אשר עשה את הדבר הזה ואשר לא חמל׃ ויאמר נתן אל דויד אתה האיש משחתי אנכי למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד שאול׃ ואתנה לך את בית אדניך ואת נשי אדניך בחיקך ואתנה לך את בית ישראל ויהודה ואם מעט והוספתי לך כהנה וכהנה׃ מדוע בזית את דבר יהוה לעשות הרע בעיני את אוריה החתי הכית בחרב ואת אשתו לקחת לך לאשה ואתו הרגת בחרב בני עמון׃ ועתה לא תסור חרב מביתך עד עולם יען כי בזתני ותקח את אשת אוריה החתי להיות לך לאשה׃ כה אמר יהוה הנני מקים עליך רעה מביתך ולקחתי את נשיך לעיניך ונתתי לרעיך ושכב עם נשיך לעיני השמש הזאת׃ כי אתה עשית בסתר ואני אעשה את הדבר הזה נגד כל ישראל ונגד השמש׃ ויאמר דויד אל נתן חטאתי ליהוה ויאמר נתן אל דויד גם יהוה העביר חטאתך לא תמות׃ אך כי נאץ נאצת את אויבי יהוה בדבר הזה גם הבן הילד לך מות יומת׃ וילך נתן אל ביתו ויגף יהוה את הילד אשר ילדה אשת אוריה לדויד ויחלא׃ ויבקש דויד את האלהים בעד הילד ויצם דויד צום ויבא ויליו ויתנפל ארצה׃ ויקמו זקני ביתו עליו להקים אתו מן הארץ ולא אבה ולא אכל אתם לחם׃ ויהי ביום השביעי וימת הילד ויראו עבדי דויד להגיד לו כי מת הילד כי אמרו הנה בהיות הילד חי דברנו אליו ושמע בקלנו ואיך נאמר אליו מת הילד ועשה רעה׃ וירא דויד כי עבדיו מתלחשים ויבן דויד כי מת הילד ויאמר דויד אל עבדיו המת הילד ויאמרו מת׃ ויקם דויד מן הארץ וירחץ וסך וישנא שמלתו ויבא בית יהוה וישתחו ויבא אל ביתו ויבקש וישימו לחם לפניו ויאכל׃ ויאמרו עבדיו אליו מה הדבר הזה עשית בעד הילד בחי צמת ובכות ואחרי מות הילד קמת ותאכל לחם׃ ויאמר בעד הילד בחיו צמתי ואבכה כי אמרתי מי יודע יחנני יהוה והיה הילד וחי׃ ועתה מת למה זה אני צם המכלא אשיבנו עוד אני אליו הוא לא ישוב אלי׃ ואת בת שבע אשת אוריה ינחם דויד ויבא אליה וישכב עמה ותלד בן ויקרא את שמו שלמה ויהוה אהבו׃ וישלח ביד נתן הנביא ויקרא את שמו ידידיה בעבור יהוה׃ ויעש יואב נלחם ברבה בני עמון וילכד את עיר המלוכה׃ וישלח יואב מלאכים אל דויד ויאמר נלחמתי ברבה גם לכדתי את עיר המים׃ ועתה אסף את יתר העם וחנה על העיר ולכדה ואני אלכד את העיר ונקרא שמה עלי׃ ויאסף דויד את כל העם וילך רבתה וילחם בה וילכדה׃ ויסר את עטרת מלכם מעל ראשו ומשקלה ככר זהב עם אבן יקרה ותהי על ראש דויד ושלל העיר הוציא הרבה מאד׃ ואת העם אשר בה הוציא וישם במגרה ובמורות הברזל ובמגזרות הברזל והעביר במלבן וכן יעשה לכל ערי בני עמון וישב דויד וכל העם ירושלם׃ ויהי אחרי כן והוא בן לאבשלום בת יפה ושמה תמר ויאהבה אמנון בן דויד׃ ויצר באמנון להתחלות על תמר אחתו כי בתולה היא ויפלא בעיני אמנון לעשות לה מאומה׃ ולאמנון רע מאד כי אהב אתה ויחל אמנון עד חלה מת

disciples; and he was sitting at the receipt of custom; and he saith unto him, Follow me. And he arose and followed him, and was sitting at meat in the house, and behold many publicans and sinners were sitting with Jesus and his disciples: for there were many and they followed him. And when the Pharisees saw it, they said unto his disciples, Why eateth your master with publicans and sinners? But when Jesus heard it, he said unto them, They that are whole have no need of the physician, but they that are sick: but go ye and learn what this meaning is, I will have mercy and not sacrifice: for I am not come to call the righteous, but sinners to repentance.

14. Then came to him the disciples of John, saying, Why do we and the Pharisees fast often, but thy disciples fast not? And Jesus said unto them, Can the children of the bridechamber mourn, as long as the bridegroom is with them? but the days will come, when the bridegroom shall be taken away from them, and then they shall fast. No man putteth a piece of new cloth on an old garment, for that which is put in to fill it up taketh from the garment, and the rent is made worse. Neither do men put new wine into old bottles: else the bottles break, and the wine runneth out, and the bottles perish: but they put new wine into new bottles, and both are preserved.

15. While he spake these things unto them, behold, there came a certain ruler, and worshipped him, saying, My daughter is even now dead: but come and lay thy hand upon her, and she shall live. And Jesus arose, and followed him, and so did his disciples. And, behold, a woman, which was diseased with an issue of blood twelve years, came behind him, and touched the hem of his garment: For she said within herself, If I may but touch his garment, I shall be whole. But Jesus turned him about, and when he saw her, he said, Daughter, be of good comfort; thy faith hath made thee whole. And the woman was made whole from that hour. And when Jesus came into the ruler's house, and saw the minstrels and the people making a noise, he said unto them, Give place: for the maid is not dead, but sleepeth. And they laughed him to scorn. But when the people were put forth, he went in, and took her by the hand, and the maid arose. And the fame hereof went abroad into all that land.

16. And when Jesus departed thence, two blind men followed him, crying, and saying, Thou son of David, have mercy on us. And when he was come into the house, the blind men came to him: and Jesus saith unto them, Believe ye that I am able to do this? They said unto him, Yea, Lord. Then touched he their eyes, saying, According to your faith be it unto you. And their eyes were opened; and Jesus straitly charged them, saying, See that no man know it. But they, when they were departed, spread abroad his fame in all that country. As they went out, behold, they brought to him a man dumb, possessed with a devil. And when the devil was cast out, the dumb spake: and the multitudes marvelled, saying, It was never so seen in Israel. But the Pharisees said, He casteth out devils through the prince of the devils. And Jesus went about all the cities and villages, teaching in their synagogues, and preaching the gospel of the kingdom, and healing every sickness and every disease among the people. But when he saw the multitudes, he was moved with compassion on them, because they fainted, and were scattered abroad, as sheep having no shepherd. Then saith he unto his disciples, The harvest truly is plenteous, but the labourers are few; Pray ye therefore the Lord of the harvest, that he will send forth labourers into his harvest. And when he had called unto him his twelve disciples, he gave them power against unclean spirits, to cast them out, and to heal all manner of sickness and all manner of disease. Now the names of the twelve apostles are these; The first, Simon, who is called Peter, and Andrew his brother; James the son of Zebedee, and John his brother; Philip, and Bartholomew; Thomas, and Matthew the publican; James the son of Alphæus, and Lebbæus, whose surname was Thaddæus; Simon the Canaanite, and Judas Iscariot, which also betrayed him. These twelve Jesus sent forth, and commanded them, saying, Go not into the way of the Gentiles, and into any city of the Samaritans enter ye not: But go rather to the lost sheep of the house of Israel. And as ye go, preach, saying, The kingdom of heaven is at hand. Heal the sick, cleanse the lepers, raise the dead, cast out devils: freely ye have received, freely give. Provide neither gold, nor silver, nor brass in your purses, Nor scrip for your journey, neither two coats, neither shoes, nor yet staves: for the workman is worthy of his meat. And into whatsoever city or town ye shall enter, inquire who in it is worthy; and there abide till ye go thence. And when ye come into a house, salute it. And if the house be worthy, let your peace come upon it: but if it be not worthy, let your peace return to you. And whosoever shall not receive you, nor hear your words, when ye depart out of that house or city, shake off the dust of your feet. Verily I say unto you, It shall be more tolerable for the land of Sodom and Gomorrha in the day of judgment, than for that city. Behold, I send you forth as sheep in the midst of wolves: be ye therefore wise as serpents, and harmless as doves. But beware of men: for they will deliver you up to the councils, and they will scourge you in their synagogues; And ye shall be brought before governors and kings for my sake, for a testimony against them and the Gentiles. But when they deliver you up, take no thought how or what ye shall speak: for it shall be given you in that same hour what ye shall speak. For it is not ye that speak, but the Spirit of your Father which speaketh in you. Now the brother shall deliver up the brother to death, and the father the child: and the children shall rise up against their parents, and cause them to be put to death. And ye shall be hated of all men for my name's sake: but he that endureth to the end shall be saved. But when they persecute you in this city, flee ye into another: for verily I say unto you, Ye shall not have gone over the cities of Israel, till the Son of man be come. The disciple is not above his master, nor the servant above his lord. It is enough for the disciple that he be as his master, and the servant as his lord. If they have called the master of the house Beelzebub, how much more shall they call them of his household? Fear them not therefore: for there is nothing covered, that shall not be revealed; and hid, that shall not be known. Whatever I tell you in darkness, that speak ye in light: and what ye hear in the ear, that preach ye upon the housetops. And fear not them which kill the body, but are not able to kill the soul: but rather fear him which is able to destroy both soul and body in hell. Are not two sparrows sold for a farthing? and one of them shall not fall on the ground without your Father. But the very hairs of your head are all numbered. Fear ye not therefore, ye are of more value than many sparrows. Whosoever therefore shall confess me before men, him will I confess also before my Father which is in heaven. But whosoever shall deny me before men, him will I also deny before my Father which is in heaven. Think not that I am come to send peace on earth: I came not to send peace, but a sword. For I am come to set a man at variance against his father, and the daughter against her mother, and the daughter in law against her mother in law. And a man's foes shall be they of his own household. He that loveth father or mother more than me is not worthy of me: and he that loveth son or daughter more than me is not worthy of me. And he that taketh not his cross, and followeth after me, is not worthy of me. He that findeth his life shall lose it: and he that loseth his life for my sake shall find it. He that receiveth you receiveth me, and he that receiveth me receiveth him that sent me. He that receiveth a prophet in the name of a prophet shall receive a prophet's reward; and he that receiveth a righteous man in the name of a righteous man shall receive a righteous man's reward. And whosoever shall give to drink unto one of these little ones a cup of cold water only in the name of a disciple, verily I say unto you, he shall in no wise lose his reward. And it came to pass, that when Jesus had made an end of commanding his twelve disciples, he departed thence to teach and to preach in their cities. Now when John had heard in the prison the works of Christ, he sent two of his disciples, And said unto him, Art thou he that should come, or do we look for another? Jesus answered and said unto them, Go and show John again those things which ye do hear and see: The blind receive their sight, and the lame walk, the lepers are cleansed, and the deaf hear, the dead are raised up, and the poor have the gospel preached to them. And blessed is he, whosoever shall not be offended in me. And as they departed, Jesus began to say unto the multitudes concerning John, What went ye out into the wilderness for to see? A reed shaken with the wind? But what went ye out for to see? A man clothed in soft raiment? behold, they that wear soft clothing are in kings' houses. But what went ye out for to see? A prophet? yea, I say unto you, and much more than a prophet. This is he, of whom it is written, Behold, I send my messenger before thy face, which shall prepare thy way before thee. Verily I say unto you, Among them that are born of women there hath not risen a greater than John the Baptist: notwithstanding he that is least in the kingdom of heaven is greater than he. And from the days of John the Baptist until now the kingdom of heaven suffereth violence, and the violent take it by force. For all the prophets and the law prophesied until John. And if ye will receive it, this is Elias, which was for to come. He that hath ears to hear, let him hear. But whereunto shall I liken this generation? It is like unto children sitting in the markets, and called unto their fellows, And saying, We have piped unto you, and ye have not danced; we have mourned unto you, and ye have not lamented. For John came neither eating bread nor drinking wine; and ye say, He hath a devil. The Son of man is come eating and drinking; behold a man gluttonous, and a wine bibber, a friend of publicans and sinners. But wisdom is justified of her children. Then began he to upbraid the cities wherein most of his mighty works were done, because they repented not: Woe unto thee, Chorazin! woe unto thee, Bethsaida! for if the mighty works, which were done in you, had been done in Tyre and Sidon, they would have repented long ago in sackcloth and ashes. But I say unto you, It shall be more tolerable for Tyre and Sidon at the day of judgment, than for you. And thou, Capernaum, which art exalted unto heaven, shalt be thrust down to hell: for if the mighty works, which have been done in thee, had been done in Sodom, it would have remained until this day. But I say unto you, That it shall be more tolerable for the land of Sodom in the day of judgment, than for thee. At that time Jesus went on the sabbath day through the corn; and his disciples were an hungred, and began to pluck the ears of corn, and to eat. But when the Pharisees saw it, they said unto him, Behold, thy disciples do that which is not lawful to do upon the sabbath day. But he said unto them, Have ye not read what David did, when he was an hungred, and they that were with him; How he entered into the house of God, and did eat the shewbread, which was not lawful for him to eat, neither for them which were with him, but only for the priests? Or have ye not read in the law, how that on the sabbath days the priests in the temple profane the sabbath, and are blameless? But I say unto you, That in this place is one greater than the temple. But if ye had known what this meaning is, I will have mercy, and not sacrifice, ye would not have condemned the guiltless. For the Son of man is Lord even of the sabbath day. And when he was gone thence, he went into their synagogue: And, behold, there was a man which had his hand withered. And they asked him, saying, Is it lawful to heal on the sabbath days? that they might accuse him. And he said unto them, What man shall there be among you, that shall have one sheep, and if it fall into a pit on the sabbath day, will he not lay hold on it, and lift it out? How much then is a man better than a sheep? Wherefore it is lawful to do well on the sabbath days. Then saith he to the man, Stretch forth thine hand. And he stretched it forth; and it was restored whole, like as the other. Then the Pharisees went out, and held a council against him, how they might destroy him. But when Jesus knew it, he withdrew himself from thence: and great multitudes followed him, and he healed them all; And charged them that they should not make him known: That it might be fulfilled which was spoken by Esaias the prophet, saying, Behold my servant, whom I have chosen; my beloved, in whom my soul is well pleased: I will put my spirit upon him, and he shall show judgment to the Gentiles. He shall not strive, nor cry; neither shall any man hear his voice in the streets. A bruised reed shall he not break, and smoking flax shall he not quench, till he send forth judgment unto victory. And in his name shall the Gentiles trust. Then was brought unto him one possessed with a devil, blind, and dumb: and he healed him, insomuch that the blind and dumb both spake and saw. And all the people were amazed, and said, Is not this the son of David? But when the Pharisees heard it, they said, This fellow doth not cast out devils, but by Beelzebub the prince of the devils. And Jesus knew their thoughts, and said unto them, Every kingdom divided against itself is brought to desolation; and every city or house divided against itself shall not stand: And if Satan cast out Satan, he is divided against himself; how shall then his kingdom stand? And if I by Beelzebub cast out devils, by whom do your children cast them out? therefore they shall be your judges. But if I cast out devils by the Spirit of God, then the kingdom of God is come unto you. Or else how can one enter into a strong man's house, and spoil his goods, except he first bind the strong man? and then he will spoil his house. He that is not with me is against me: and he that gathereth not with me scattereth abroad. Wherefore I say unto you, All manner of sin and blasphemy shall be forgiven unto men: but the blasphemy against the Spirit shall not be forgiven unto men. And whosoever speaketh a word against the Son of man, it shall be forgiven him: but whosoever speaketh against the Holy Ghost, it shall not be forgiven him, neither in this world, neither in the world to come. Either make the tree good, and his fruit good; or else make the tree corrupt, and his fruit corrupt: for the tree is known by his fruit. O generation of vipers, how can ye, being evil, speak good things? for out of the abundance of the heart the mouth speaketh. A good man out of the good treasure of the heart bringeth forth good things: and an evil man out of the evil treasure bringeth forth evil things. But I say unto you, That every idle word that men shall speak, they shall give account thereof in the day of judgment. For by thy words thou shalt be justified, and by thy words thou shalt be condemned. Then certain of the scribes and of the Pharisees answered, saying, Master, we would see a sign from thee. But he answered and said unto them, An evil and adulterous generation seeketh after a sign; and there shall no sign be given to it, but the sign of the prophet Jonas: For as Jonas was three days and three nights in the whale's belly; so shall the Son of man be three days and three nights in the heart of the earth. The men of Nineve shall rise in judgment with this generation, and shall condemn it: because they repented at the preaching of Jonas; and, behold, a greater than Jonas is here. The queen of the south shall rise up in the judgment with this generation, and condemn it: for she came from the uttermost parts of the earth to hear the wisdom of Solomon; and, behold, a greater than Solomon is here. When the unclean spirit is gone out of a man, he walketh through dry places, seeking rest, and findeth none. Then he saith, I will return into my house from whence I came out; and when he is come, he findeth it empty, swept, and garnished. Then goeth he, and taketh with himself seven other spirits more wicked than himself, and they enter in and dwell there: and the last state of that man is worse than the first. Even so shall it be also unto this wicked generation. While he yet talked to the people, behold, his mother and his brethren stood without, desiring to speak with him. Then one said unto him, Behold, thy mother and thy brethren stand without, desiring to speak with thee. But he answered and said unto him that told him, Who is my mother? and who are my brethren? And he stretched forth his hand toward his disciples, and said, Behold my mother and my brethren! For whosoever shall do the will of my Father which is in heaven, the same is my brother, and sister, and mother. The same day went Jesus out of the house, and sat by the sea side. And great multitudes were gathered together unto him, so that he went into a ship, and sat; and the whole multitude stood on the shore. And he spake many things unto them in parables, saying, Behold, a sower went forth to sow; And when he sowed, some seeds fell by the way side, and the fowls came and devoured them up: Some fell upon stony places, where they had not much earth: and forthwith they sprung up, because they had no deepness of earth: And when the sun was up, they were scorched; and because they had no root, they withered away. And some fell among thorns; and the thorns sprung up, and choked them: But other fell into good ground, and brought forth fruit, some an hundredfold, some sixtyfold, some thirtyfold. Who hath ears to hear, let him hear. And the disciples came, and said unto him, Why speakest thou unto them in parables? He answered and said unto them, Because it is given unto you to know the mysteries of the kingdom of heaven, but to them it is not given. For whosoever hath, to him shall be given, and he shall have more abundance: but whosoever hath not, from him shall be taken away even that he hath. Therefore speak I to them in parables: because they seeing see not; and hearing they hear not, neither do they understand. And in them is fulfilled the prophecy of Esaias, which saith, By hearing ye shall hear, and shall not understand; and seeing ye shall see, and not perceive: For this people's heart is waxed gross, and their ears are dull of hearing, and their eyes they have closed; lest at any time they should see with their eyes, and hear with their ears, and should understand with their heart, and should be converted, and I should heal them. But blessed are your eyes, for they see: and your ears, for they hear. For verily I say unto you, That many prophets and righteous men have desired to see those things which ye see, and have not seen them; and to hear those things which ye hear, and have not heard them. Hear ye therefore the parable of the sower. When any one heareth the word of the kingdom, and understandeth it not, then cometh the wicked one, and catcheth away that which was sown in his heart. This is he which received seed by the way side. But he that received the seed into stony places, the same is he that heareth the word, and anon with joy receiveth it; Yet hath he not root in himself, but dureth for a while: for when tribulation or persecution ariseth because of the word, by and by he is offended. He also that received seed among the thorns is he that heareth the word; and the care of this world, and the deceitfulness of riches, choke the word, and he becometh unfruitful. But he that received seed into the good ground is he that heareth the word, and understandeth it; which also beareth fruit, and bringeth forth, some an hundredfold, some sixtyfold, some thirtyfold. Another parable put he forth unto them, saying, The kingdom of heaven is likened unto a man which sowed good seed in his field: But while men slept, his enemy came and sowed tares among the wheat, and went his way. But when the blade was sprung up, and brought forth fruit, then appeared the tares also. So the servants of the householder came and said unto him, Sir, didst not thou sow good seed in thy field? from whence then hath it tares? He said unto them, An enemy hath done this. The servants said unto him, Wilt thou then that we go and gather them up? But he said, Nay; lest while ye gather up the tares, ye root up also the wheat with them. Let both grow together until the harvest: and in the time of harvest I will say to the reapers, Gather ye together first the tares, and bind them in bundles to burn them: but gather the wheat into my barn. Another parable put he forth unto them, saying, The kingdom of heaven is like to a grain of mustard seed, which a man took, and sowed in his field: Which indeed is the least of all seeds: but when it is grown, it is the greatest among herbs, and becometh a tree, so that the birds of the air come and lodge in the branches thereof. Another parable spake he unto them; The kingdom of heaven is like unto leaven, which a woman took, and hid in three measures of meal, till the whole was leavened. All these things spake Jesus unto the multitude in parables; and without a parable spake he not unto them: That it might be fulfilled which was spoken by the prophet, saying, I will open my mouth in parables; I will utter things which have been kept secret from the foundation of the world. Then Jesus sent the multitude away, and went into the house: and his disciples came unto him, saying, Declare unto us the parable of the tares of the field. He answered and said unto them, He that soweth the good seed is the Son of man; The field is the world; the good seed are the children of the kingdom; but the tares are the children of the wicked one; The enemy that sowed them is the devil; the harvest is the end of the world; and the reapers are the angels. As therefore the tares are gathered and burned in the fire; so shall it be in the end of this world. The Son of man shall send forth his angels, and they shall gather out of his kingdom all things that offend, and them which do iniquity; And shall cast them into a furnace of fire: there shall be wailing and gnashing of teeth. Then shall the righteous shine forth as the sun in the kingdom of their Father. Who hath ears to hear, let him hear. Again, the kingdom of heaven is like unto treasure hid in a field; the which when a man hath found, he hideth, and for joy thereof goeth and selleth all that he hath, and buyeth that field. Again, the kingdom of heaven is like unto a merchant man, seeking goodly pearls: Who, when he had found one pearl of great price, went and sold all that he had, and bought it. Again, the kingdom of heaven is like unto a net, that was cast into the sea, and gathered of every kind: Which, when it was full, they drew to shore, and sat down, and gathered the good into vessels, but cast the bad away. So shall it be at the end of the world: the angels shall come forth, and sever the wicked from among the just, And shall cast them into the furnace of fire: there shall be wailing and gnashing of teeth. Jesus saith unto them, Have ye understood all these things? They say unto him, Yea, Lord. Then said he unto them, Therefore every scribe which is instructed unto the kingdom of heaven is like unto a man that is an householder, which bringeth forth out of his treasure things new and old. And it came to pass, that when Jesus had finished these parables, he departed thence. And when he was come into his own country, he taught them in their synagogue, insomuch that they were astonished, and said, Whence hath this man this wisdom, and these mighty works? Is not this the carpenter's son? is not his mother called Mary? and his brethren, James, and Joses, and Simon, and Judas? And his sisters, are they not all with us? Whence then hath this man all these things? And they were offended in him. But Jesus said unto them, A prophet is not without honour, but in his own country, and in his own house. And he did not many mighty works there because of their unbelief.

על מה תבערו את הבית? על מה תעבדוני את העגלים? הן כה אמרתי את אשר
דברתם אני משה בשמי, והנה לא באתי אליכם; והנביאים הנה נבאים בשמי שקר,
והנה אני שולחתים; ואם אין אני שלחתים, והנה הם רצים בשמי, ואני לא דברתי,
הלא חזון שוא הנביאים נבאים אתכם? לכן כה אמר אדני יהוה הנני נטה ידי
עליכם, והכיתי אתכם ואת עמכם ואת בתיכם מכת רבה מאד. ואת אהרן
הרבה הכעסתם בעבור העגלים אשר עשה, ואתכם לא הכעסתי; ואני
אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים, ואני אשר הלכתי לפניכם בעמוד
הענן, ואני אשר נתתי את משה ואת אהרן לפניכם, ואני אשר הלכתי
אתכם במדבר ארבעים שנה, ואני אשר הבאתי אתכם אל הארץ אשר
נשבעתי לאבותיכם, ואני אשר הלכתי לפניכם בעמוד הענן, ואני אשר
נתתי את משה ואת אהרן לפניכם, ואני אשר הלכתי אתכם במדבר
ארבעים שנה, ואני אשר הבאתי אתכם אל הארץ אשר נשבעתי לאבותיכם.
ואני אשר הכיתי את כל בכור במצרים, ואני אשר הצלתי את כל בכור
בישראל, אני ה' אלהיכם; ואני אשר עשיתי את כל האותות ואת כל
המופתים אשר שלחתי בתוכם, ואני אשר הלכתי לפניכם בעמוד הענן,
ואני אשר נתתי את משה ואת אהרן לפניכם, ואני אשר הלכתי אתכם
במדבר ארבעים שנה, ואני אשר הבאתי אתכם אל הארץ אשר נשבעתי
לאבותיכם. ואני אשר הכיתי את כל בכור במצרים, ואני אשר הצלתי את
כל בכור בישראל, אני ה' אלהיכם; אני ה' אלהיכם אני ה' אלהיכם.
ואני אשר הכיתי את כל בכור במצרים, ואני אשר הצלתי את כל בכור
בישראל, אני ה' אלהיכם; אני ה' אלהיכם אני ה' אלהיכם.

19. והנה זה הלכו שני אנשים אחד בבוקר, ואחד בצהרים אל הבקעה, והנה שרר
כל בקעה אל בית המלך, והנה אחד אחד אחד אחד אחד אחד אחד אחד אחד אחד אחד
אחד אחד אחד אחד אחד

of the Jews which dwelt at Damascus, proving that this is very Christ.

23. And after that many days were fulfilled, the Jews took counsel to kill him:

24. But their laying wait was known of Saul. And they watched the gates day and night to kill him.

25. Then the disciples took him by night, and let him down by the wall in a basket.

26. And when Saul was come to Jerusalem, he assayed to join himself to the disciples: but they were all afraid of him, and believed not that he was a disciple.

27. But Barnabas took him, and brought him to the apostles, and declared unto them how he had seen the Lord in the way, and that he had spoken to him, and how he had preached boldly at Damascus in the name of Jesus.

28. And he was with them coming in and going out at Jerusalem.

29. And he spake boldly in the name of the Lord Jesus, and disputed against the Grecians: but they went about to slay him.

30. Which when the brethren knew, they brought him down to Cæsarea, and sent him forth to Tarsus.

31. Then had the churches rest throughout all Judæa and Galilee and Samaria, and were edified; and walking in the fear of the Lord, and in the comfort of the Holy Ghost, were multiplied.

32. And it came to pass, as Peter passed throughout all quarters, he came down also to the saints which dwelt at Lydda.

33. And there he found a certain man named Æneas, which had kept his bed eight years, and was sick of the palsy.

34. And Peter said unto him, Æneas, Jesus Christ maketh thee whole: arise, and make thy bed. And he arose immediately.

35. And all that dwelt at Lydda and Saron saw him, and turned to the Lord.

36. Now there was at Joppa a certain disciple named Tabitha, which by interpretation is called Dorcas: this woman was full of good works and almsdeeds which she did.

37. And it came to pass in those days, that she was sick, and died: whom when they had washed, they laid her in an upper chamber.

38. And forasmuch as Lydda was nigh to Joppa, and the disciples had heard that Peter was there, they sent unto him two men, desiring him that he would not delay to come to them.

39. Then Peter arose and went with them. When he was come, they brought him into the upper chamber: and all the widows stood by him weeping, and showing the coats and garments which Dorcas made, while she was with them.

40. But Peter put them all forth, and kneeled down, and prayed; and turning him to the body said, Tabitha, arise. And she opened her eyes: and when she saw Peter, she sat up.

41. And he gave her his hand, and lifted her up, and when he had called the saints and widows, presented her alive.

42. And it was known throughout all Joppa; and many believed in the Lord.

43. And it came to pass, that he tarried many days in Joppa with one Simon a tanner.

ויכם על פני ירושלם. ועתה כל נביאי ה׳ המה שקרים; ומעשיו אין בהם תם: ועתה ראה כי אני ומי עמדי. ועתה כל יושבי ירושלם ויהודה ובית המלך הזה, אל תשמעו אל דברי חזקיהו; כי כה אמר ה׳ עשו אתי ברכה וצאו אלי, ואכלו איש מגפנו ואיש מתאנתו ואיש ישתו מי בורם; עד אשר יבוא ואקח אתכם אל ארץ כארצכם ארץ דגן ותירוש ארץ לחם וכרמים ארץ זית יצהר ודבש וחיו ולא תמותו. ואל תשמעו אל חזקיהו כי מסית אתכם לאמר ה׳ יצילנו. ההצילו אלהי הגוים איש את ארצו מיד מלך אשור. איה אלהי חמת וארפד איה אלהי ספרוים הנע ואיה אלהי עי השמרים כי הצילו את שמרון מידי. מי בכל אלהי הארצות האלה אשר הצילו את ארצם מידי כי יציל ה׳ את ירושלם מידי. ויחרשו העם ולא ענו אתו דבר כי מצות המלך היתה לאמר לא תענהו: ויבא אלקים בן חלקיהו אשר על הבית ושבנא הסופר ויואח בן אסף המזכיר אל חזקיהו קרועי בגדים ויגידו לו את דברי רבשקה:

X.

1. ויהי בשלשים שנה לחזקיהו, למלכו הושע בן אלה מלך בשמרון, תשע שנים: ויעש הרע בעיני ה׳ רק לא כמלכי ישראל אשר היו לפניו: עליו עלה שלמנאסר מלך אשור, ויהי לו הושע עבד וישב לו מנחה: וימצא מלך אשור בהושע כי שלח מלאכים אל סוא מלך מצרים ולא העלה מנחה למלך אשור כשנה בשנה, ויעצרהו מלך אשור ויאסרהו בבית כלא: ויעל מלך אשור בכל הארץ ויעל שמרון ויצר עליה שלש שנים: בשנת התשעית להושע לכד מלך אשור את שמרון ויגל את ישראל אשורה ויושב אתם בחלח ובחבור נהר גוזן וערי מדי: ויהי כי חטאו בני ישראל ליהוה אלהיהם המעלה אותם מארץ מצרים מתחת יד פרעה מלך מצרים ויראו אלהים אחרים: וילכו בחקות הגוים אשר הוריש ה׳ מפני בני ישראל ובחקים אשר עשו מלכי ישראל אשר עשו: ויחפאו בני ישראל דברים אשר לא כן על יהוה אלהיהם ויבנו להם במות בכל עריהם ממגדל נוצרים עד עיר מבצר: ויקימו להם מצבות ואשרים על כל גבעה רמה ותחת כל עץ רענן: ויקטרו שם במות ככל הגוים אשר הגלה ה׳ מפניהם ויעשו דברים רעים להכעיס את ה׳: ויעבדו את הגלולים אשר אמר ה׳ אליהם לא תעשו את הדבר הזה: ויעד ה׳ בישראל וביהודה ביד כל נביאו כל חוזה לאמר שובו מדרכיכם הרעים ושמרו מצותי חקותי ככל התורה אשר צויתי את אבותיכם ואשר שלחתי אליכם ביד עבדי הנביאים: ולא שמעו ויקשו את ערפם כערף אבותם אשר לא האמינו בה׳ אלהיהם: וימאסו את חקתיו ואת בריתו אשר כרת את אבותם ואת עדותיו אשר העיד בהם וילכו אחרי ההבל ויהבלו ואחרי הגוים אשר סביבותיהם אשר צוה ה׳ אותם לבלתי עשות כמוהם: ויעזבו את כל מצות ה׳ אלהיהם ויעשו להם מסכה עגלים שנים ויעשו אשרה וישתחוו לכל צבא השמים ויעבדו את הבעל: והעבירו את בניהם ואת בנותיהם באש ויקסמו קסמים ויתמכרו לעשות הרע בעיני ה׳ להכעיסו: ויתאנף ה׳ מאד בישראל ויסירם מעל פניו לא נשאר רק שבט יהודה לבדו: גם יהודה לא שמר את מצות ה׳ אלהיהם וילכו בחקות ישראל אשר עשו: ויגעל ה׳ בכל זרע ישראל ויענם ויתנם ביד שסים עד אשר השליכם מעל פניו: כי קרע ישראל מעל בית דויד וימליכו את ירבעם בן נבט וידח ירבעם את ישראל מאחרי ה׳ והחטיאם חטאה גדלה: ויסרו בני ישראל את כל חטאת ירבעם אשר עשה לא סרו ממנה: עד אשר הסיר ה׳ את ישראל מעל פניו כאשר דבר ביד כל עבדיו הנביאים ויגל ישראל מעל אדמתו אשורה כיום הזה:

2. ויהי ב; ועל אשר לא שמע בקול יהוה אלהיו וישם את בריתו ואת כל אשר צוה משה עבד יהוה לא שמעו ולא עשו: וי ויהי בשנת השלשה עשרה למלך חזקיהו עלה סנחריב מלך אשור על כל ערי יהודה הבצורות ויתפשם: וישלח חזקיהו מלך יהודה אל מלך אשור לכיש לאמר חטאתי שוב מעלי את אשר תתן עלי אשא ויתן מלך אשור על חזקיהו מלך יהודה שלש מאות ככר כסף ושלשים ככר זהב: ויתן חזקיהו את כל הכסף הנמצא בבית ה׳ ובאוצרות בית המלך: בעת ההיא קצץ חזקיהו מלך יהודה את דלתות היכל ה׳ ואת המזוזות אשר צפה חזקיהו מלך יהודה ויתנם למלך אשור: וישלח מלך אשור את תרתן ואת רבסריס ואת רבשקה מלכיש אל המלך חזקיהו בחיל כבד על ירושלם ויעלו וילכו וכבוא ויעמדו בתעלת הברכה העליון אשר בשדה כבס: ויקראו אל המלך ויצא אליהם אליקים בן חלקיהו אשר על הבית ושבנא הסופר ויואח בן אסף המזכיר: ויאמר אליהם רבשקה אמרו נא אל חזקיהו כה אמר המלך הגדול מלך אשור מה הבטחון הזה אשר בטחת: אמרת אך דבר שפתים עצה וגבורה למלחמה עתה על מי בטחת כי מרדת בי: עתה הנה בטחת לך על משענת הקנה הרצוץ הזה על מצרים אשר יסמך איש על כפו ותבא בה ונקבה כן פרעה מלך מצרים לכל הבטחים עליו: ואם תאמרו אלי אל יהוה אלהינו בטחנו הלא הוא אשר הסיר חזקיהו את במותיו ואת מזבחותיו ויאמר ליהודה ולירושלם לפני המזבח הזה תשתחוו בירושלם: ועתה התערב נא את אדני מלך אשור ואתנה לך אלפים סוסים אם תוכל לתת לך רכבים עליהם: ואיך תשיב פני פחת אחד מעבדי אדני הקטנים ותבטח לך על מצרים לרכב ולפרשים: ועתה המבלעדי יהוה עליתי על המקום הזה להשחיתו יהוה אמר אלי עלה אל הארץ הזאת והשחת אתה: ויאמר אליקים בן חלקיהו ושבנא ויואח אל רבשקה דבר נא אל עבדיך ארמית כי שמעים אנחנו ואל תדבר אתנו יהודית באזני העם אשר על החומה: ויאמר רבשקה האל אדני ואליך שלחני אדני לדבר את הדברים האלה הלא על האנשים הישבים על החומה לאכל את חריהם ולשתות את מימי רגליהם אתכם: ויעמד רבשקה ויקרא בקול גדול יהודית וידבר לאמר שמעו דבר המלך הגדול מלך אשור: כה אמר המלך אל יתל לכם חזקיהו כי לא יוכל להצילכם: ואל יבטח אתכם חזקיהו על יהוה לאמר הצל יצילנו יהוה לא תנתן העיר הזאת ביד מלך אשור: אל תשמעו אל חזקיהו כי כה אמר מלך אשור עשו אתי ברכה וצאו אלי ואכלו איש מגפנו ואיש מתאנתו ואיש ישתו מי בורו: עד אשר יבוא ואקח אתכם אל ארץ כארצכם ארץ דגן ותירוש ארץ לחם וכרמים ארץ זית יצהר ודבש וחיו ולא תמותו. ואל תשמעו אל חזקיהו כי מסית אתכם לאמר יהוה יצילנו. הצילו אלהי הגוים איש את ארצו מיד מלך אשור. איה אלהי חמת וארפד איה אלהי ספרוים הנע ואיה אלהי עי השמרים כי הצילו את שמרון מידי. מי בכל אלהי הארצות האלה אשר הצילו את ארצם מידי כי יציל יהוה את ירושלם מידי. ויחרשו העם ולא ענו אתו דבר כי מצות המלך היתה לאמר לא תענהו: ויבא אלקים בן חלקיהו אשר על הבית ושבנא הסופר ויואח בן אסף המזכיר אל חזקיהו קרועי בגדים ויגידו לו את דברי רבשקה:

3. ויהי בשלשים שנה לחזקיהו, ז ויהושע בן אלה מלך בשמרון, ט ויהושע בן ועלה עליו שלמנאסר מלך אשור ויהי לו עבד וישב לו מנחה: וימצא מלך אשור בהושע כי שלח מלאכים אל סוא מלך מצרים ולא העלה מנחה למלך אשור כשנה בשנה, ויעצרהו מלך אשור ויאסרהו בבית כלא: ויעל מלך אשור בכל הארץ ויעל שמרון ויצר עליה שלש שנים: בשנת התשעית להושע לכד מלך אשור את שמרון ויגל את ישראל אשורה ויושב אתם בחלח ובחבור נהר גוזן וערי מדי: ויהי כי חטאו בני ישראל ליהוה אלהיהם המעלה אותם מארץ מצרים מתחת יד פרעה מלך מצרים ויראו אלהים אחרים: וילכו בחקות הגוים אשר הוריש ה׳ מפני בני ישראל ובחקים אשר עשו מלכי ישראל אשר עשו: ויחפאו בני ישראל דברים אשר לא כן על יהוה אלהיהם ויבנו להם במות בכל עריהם ממגדל נוצרים עד עיר מבצר: ויקימו להם מצבות ואשרים על כל גבעה רמה ותחת כל עץ רענן: ויקטרו שם במות ככל הגוים אשר הגלה ה׳ מפניהם ויעשו דברים רעים להכעיס את ה׳: ויעבדו את הגלולים אשר אמר ה׳ אליהם לא תעשו את הדבר הזה: ויעד ה׳ בישראל וביהודה ביד כל נביאו כל חוזה לאמר שובו מדרכיכם הרעים ושמרו מצותי חקותי ככל התורה אשר צויתי את אבותיכם ואשר שלחתי אליכם ביד עבדי הנביאים: ולא שמעו ויקשו את ערפם כערף אבותם אשר לא האמינו בה׳ אלהיהם: וימאסו את חקתיו ואת בריתו אשר כרת את אבותם ואת עדותיו אשר העיד בהם וילכו אחרי ההבל ויהבלו ואחרי הגוים אשר סביבותיהם אשר צוה ה׳ אותם לבלתי עשות כמוהם: ויעזבו את כל מצות ה׳ אלהיהם ויעשו להם מסכה עגלים שנים ויעשו אשרה וישתחוו לכל צבא השמים ויעבדו את הבעל: והעבירו את בניהם ואת בנותיהם באש ויקסמו קסמים ויתמכרו לעשות הרע בעיני ה׳ להכעיסו: ויתאנף ה׳ מאד בישראל ויסירם מעל פניו לא נשאר רק שבט יהודה לבדו: גם יהודה לא שמר את מצות ה׳ אלהיהם וילכו בחקות ישראל אשר עשו: ויגעל ה׳ בכל זרע ישראל ויענם ויתנם ביד שסים עד אשר השליכם מעל פניו: כי קרע ישראל מעל בית דויד וימליכו את ירבעם בן נבט וידח ירבעם את ישראל מאחרי ה׳ והחטיאם חטאה גדלה: ויסרו בני ישראל את כל חטאת ירבעם אשר עשה לא סרו ממנה: עד אשר הסיר ה׳ את ישראל מעל פניו כאשר דבר ביד כל עבדיו הנביאים ויגל ישראל מעל אדמתו אשורה כיום הזה:

the sick have need of a physician. But go ye and learn what this meaneth, I will have mercy and not sacrifice: for I am not come to call the righteous, but sinners.

4. And Jesus himself went forth again by the sea side; and all the multitude resorted unto him, and he taught them. And as he passed by, he saw Matthew the son of Alphæus sitting at the receipt of custom, and said unto him, Follow me. And he arose and followed him. And it came to pass, that as Jesus sat at meat in his house, many publicans and sinners sat also together with him and his disciples: for there were many, and they followed him. And when the scribes and Pharisees saw him eat with publicans and sinners, they said unto his disciples, How is it that he eateth and drinketh with publicans and sinners? When Jesus heard it, he said unto them, They that are whole need not a physician, but they that are sick: I came not to call the righteous, but sinners to repentance.

5. And they said unto him, Why do the disciples of John fast often, and make prayers, and likewise the disciples of the Pharisees; but thine eat and drink? And Jesus said unto them, Can the children of the bridechamber fast, while the bridegroom is with them? as long as they have the bridegroom with them they cannot fast. But the days will come, when the bridegroom shall be taken from them, and then shall they fast in those days. No man also seweth a piece of new cloth on an old garment, else the new piece that filled up taketh away from the old, and the rent is made worse. And no man putteth new wine into old bottles, else the new wine will burst the bottles, and be spilled, and the bottles shall perish. But new wine must be put into new bottles, and both are preserved. No man also having drunk old wine straightway desireth new: for he saith, The old is better. And no man having drunk old wine, and having desired new, doth straightway give it away: but he keeps the old wine still in store for himself. No man also putteth a piece of new cloth unto an old garment, else the new piece breaketh from the old, and the rent is made worse. And no man putteth new wine into old bottles, else the new wine doth burst the bottles, and the wine is spilled, and the bottles are marred. But he putteth new wine into fresh bottles, and both are preserved together. And no man having drunk old wine straightway desireth new: for he saith, The old is better.

for a witness unto all nations: and then shall the end come. 15 When
ye therefore shall see the abomination of desolation, spoken of by
Daniel the prophet, stand in the holy place, (whoso readeth, let him
understand:) 16 then let them which be in Judea flee into the
mountains: 17 let him which is on the house top not come down to
take any thing out of his house: 18 neither let him which is in the
field return back to take his clothes. 19 And woe unto them that are
with child, and to them that give suck in those days! 20 But pray ye
that your flight be not in the winter, neither on the sabbath day:
21 for then shall be great tribulation, such as was not since the
beginning of the world to this time, no, nor ever shall be. 22 And
except those days should be shortened, there should no flesh be saved:
but for the elect's sake those days shall be shortened. 23 Then if any
man shall say unto you, Lo, here is Christ, or there; believe it not.
24 For there shall arise false Christs, and false prophets, and shall
show great signs and wonders; insomuch that, if it were possible,
they shall deceive the very elect. 25 Behold, I have told you before.
26 Wherefore if they shall say unto you, Behold, he is in the desert;
go not forth: behold, he is in the secret chambers; believe it not.
27 For as the lightning cometh out of the east, and shineth even unto
the west; so shall also the coming of the Son of man be. 28 For
wheresoever the carcase is, there will the eagles be gathered together.
29 Immediately after the tribulation of those days shall the sun be
darkened, and the moon shall not give her light, and the stars shall
fall from heaven, and the powers of the heavens shall be shaken:
30 and then shall appear the sign of the Son of man in heaven: and
then shall all the tribes of the earth mourn, and they shall see the
Son of man coming in the clouds of heaven with power and great
glory. 31 And he shall send his angels with a great sound of a
trumpet, and they shall gather together his elect from the four winds,
from one end of heaven to the other. 32 Now learn a parable of the
fig tree; When his branch is yet tender, and putteth forth leaves,
ye know that summer is nigh: 33 so likewise ye, when ye shall see all
these things, know that it is near, even at the doors. 34 Verily I say
unto you, This generation shall not pass, till all these things be
fulfilled. 35 Heaven and earth shall pass away, but my words shall not
pass away. 36 But of that day and hour knoweth no man, no, not the
angels of heaven, but my Father only. 37 But as the days of Noe were,
so shall also the coming of the Son of man be. 38 For as in the days
that were before the flood they were eating and drinking, marrying and
giving in marriage, until the day that Noe entered into the ark,
39 and knew not until the flood came, and took them all away; so
shall also the coming of the Son of man be. 40 Then shall two be in
the field; the one shall be taken, and the other left. 41 Two women
shall be grinding at the mill; the one shall be taken, and the other
left. 42 Watch therefore: for ye know not what hour your Lord doth
come. 43 But know this, that if the goodman of the house had known
in what watch the thief would come, he would have watched, and would
not have suffered his house to be broken up. 44 Therefore be ye also
ready: for in such an hour as ye think not the Son of man cometh.
45 Who then is a faithful and wise servant, whom his lord hath made
ruler over his household, to give them meat in due season? 46 Blessed
is that servant, whom his lord when he cometh shall find so doing.
47 Verily I say unto you, That he shall make him ruler over all his
goods. 48 But and if that evil servant shall say in his heart, My lord
delayeth his coming; 49 and shall begin to smite his fellowservants,
and to eat and drink with the drunken; 50 the lord of that servant
shall come in a day when he looketh not for him, and in an hour that
he is not aware of, 51 and shall cut him asunder, and appoint him his
portion with the hypocrites: there shall be weeping and gnashing of
teeth.

CHAPTER XI.

1 And it came to pass, when Jesus had made an end of commanding his
twelve disciples, he departed thence to teach and to preach in their
cities. 2 Now when John had heard in the prison the works of Christ,
he sent two of his disciples, 3 and said unto him, Art thou he that
should come, or do we look for another? 4 Jesus answered and said
unto them, Go and show John again those things which ye do hear and
see: 5 the blind receive their sight, and the lame walk, the lepers are
cleansed, and the deaf hear, the dead are raised up, and the poor have
the gospel preached to them. 6 And blessed is he, whosoever shall not
be offended in me. 7 And as they departed, Jesus began to say unto the
multitudes concerning John, What went ye out into the wilderness for
to see? A reed shaken with the wind? 8 But what went ye out for to
see? A man clothed in soft raiment? behold, they that wear soft
clothing are in kings' houses. 9 But what went ye out for to see? A
prophet? yea, I say unto you, and much more than a prophet. 10 For
this is he, of whom it is written, Behold, I send my messenger before
thy face, which shall prepare thy way before thee. 11 Verily I say
unto you, Among them that are born of women there hath not risen a
greater than John the Baptist: notwithstanding he that is least in the
kingdom of heaven is greater than he. 12 And from the days of John
the Baptist until now the kingdom of heaven suffereth violence, and the
violent take it by force. 13 For all the prophets and the law
prophesied until John. 14 And if ye will receive it, this is Elias,
which was for to come. 15 He that hath ears to hear, let him hear.
16 But whereunto shall I liken this generation? It is like unto
children sitting in the markets, and called unto their fellows,
17 and say, We have piped unto you, and ye have not danced; we have
mourned unto you, and ye have not lamented. 18 For John came neither
eating nor drinking, and they say, He hath a devil. 19 The Son of man
came eating and drinking, and they say, Behold a man gluttonous, and a
winebibber, a friend of publicans and sinners. But wisdom is justified
of her children. 20 Then began he to upbraid the cities wherein most
of his mighty works were done, because they repented not: 21 Woe unto
thee, Chorazin! woe unto thee, Bethsaida! for if the mighty works,
which were done in you, had been done in Tyre and Sidon, they would a
long time ago have repented, sitting in sackcloth and ashes. 22 But I
say unto you, It shall be more tolerable for Tyre and Sidon at the day
of judgment, than for you. 23 And thou, Capernaum, which art exalted
unto heaven, shalt be brought down to hell: for if the mighty works,
which have been done in thee, had been done in Sodom, it would have
remained until this day. 24 But I say unto you, That it shall be more
tolerable for the land of Sodom in the day of judgment, than for thee.
25 At that time Jesus answered and said, I thank thee, O Father, Lord
of heaven and earth, because thou hast hid these things from the wise
and prudent, and hast revealed them unto babes. 26 Even so, Father:
for so it seemed good in thy sight. 27 All things are delivered unto
me of my Father: and no man knoweth the Son, but the Father; neither
knoweth any man the Father, save the Son, and he to whomsoever the Son
will reveal him. 28 Come unto me, all ye that labour and are heavy
laden, and I will give you rest. 29 Take my yoke upon you, and learn
of me; for I am meek and lowly in heart: and ye shall find rest unto
your souls. 30 For my yoke is easy, and my burden is light.

and; but if he has not the power of doing justice, and cannot punish the offender, he ought to forgive the injury, and not to revenge it.

2. If a man is falsely accused, and has not the power of punishing the accuser, he ought to forgive the injury; but if he has the power of punishing the accuser, he ought to punish him, and not to forgive the injury: for if he forgives the injury, he will be guilty of the crime of the accuser, and will be punished for it in the world to come: but if he punishes the accuser, he will be punished for the injury which he has received in this world, and will not be punished for it in the world to come.

3. But if a man has the power of punishing the accuser, and does not punish him, but forgives the injury, he will be punished for it in the world to come: for if he punishes the accuser, he will be punished for the injury which he has received in this world, and will not be punished for it in the world to come.

4. Καὶ ἀφίασιν, καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς θύραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἔλεγον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; οἱ δὲ εἶπον αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιβάλλουσιν αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτόν. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στιβάδας κόψαντες ἐκ τῶν ἀγρῶν. καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννά· εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου· εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυίδ· Ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἰερουσαλὴμ ὁ Ἰησοῦς καὶ εἰς τὸ ἱερόν· καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψὲ ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

5. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπείνασε· καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα τι εὑρήσει ἐν αὐτῇ· καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ, Μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι· καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἔρχονται εἰς Ἰεροσόλυμα· καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν τὰς περιστερὰς πωλούντων κατέστρεψεν, καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος διὰ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐδίδασκεν, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. καὶ ὅταν ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως.

6. Καὶ παραπορευόμενοι πρωῒ εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Ῥαββεί, ἴδε ἡ συκῆ ἣν κατηράσω ἐξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε πίστιν θεοῦ. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, Ἄρθητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύῃ ὅτι ὃ λαλεῖ γίνεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πάντα ὅσα προσεύχεσθε καὶ αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν στήκετε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν. εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

7. Καὶ παραγίνονται πάλιν εἰς Ἰερουσαλήμ. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῇς; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ· τὸ βάπτισμα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ἀποκρίθητέ μοι. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἀλλὰ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων; ἐφοβοῦντο τὸν λαόν· ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην ὄντως ὅτι καὶ προφήτης ἦν. καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ λέγουσιν, Οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

8. Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν· Ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον, καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. καὶ τῷ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς τὸν παῖδα, ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ δὲ λαβόντες τὸν παῖδα ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον παῖδα, κἀκεῖνον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἀπεστίμωσαν. καὶ ἄλλον ἀπέστειλεν, κἀκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες τοὺς δὲ ἀποκτέννοντες. ἔτι οὖν ἕνα εἶχεν υἱὸν ἀγαπητόν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν ἔσχατον πρὸς αὐτοὺς λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ πρὸς ἑαυτοὺς εἶπον ὅτι Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτόν, καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

ἦλθεν εἰς: καὶ ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης ἐκάθισεν αὐτοὺς καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς; καὶ ἐξ ἐκείνου ἀνέστη καὶ ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας καὶ τοῦ Ἰορδάνου.

9. Καὶ ἐπορεύοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ Γαλιλαίας καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ἐκεῖθεν ἀνέστη καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ πάλιν συνέρχονται ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτὸν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς; οἱ δὲ εἶπαν, Μωσῆς ἐπέτρεψεν βιβλίον ἀποστασίου γράψαι καὶ ἀπολῦσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην· ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σάρξ. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτησαν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὃς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· καὶ ἐὰν αὐτὴ ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται.

10. Καὶ ἐφέρετο αὐτῷ πάλιν παιδία ἵνα ἅψηται αὐτῶν, τὰ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν τοῖς φέρουσιν, καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλογεῖ τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμών τις καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσῃς, Μὴ φονεύσῃς, Μὴ κλέψῃς, Μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, Μὴ ἀποστερήσῃς, Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἓν σέ ὑστερεῖ· ὕπαγε ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι, ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται! οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν τοὺς πεποιθότας ἐπὶ χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν! εὐκοπώτερόν ἐστιν κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες πρὸς ἑαυτούς, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει, Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ. Ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ, Ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφοὺς ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ ἕνεκεν τοῦ εὐαγγελίου ὃς οὐ λήμψεται ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι.

12. והוא יהיה לך לאות כי אנכי שלחתיו: ועשית את שני הנרות, והעלה שבעת נרותיה, ויאר על פני המנורה; ועשית את המזלגותיה ואת מחתותיה זהב סגור: ככר זהב יעשה אתה ואת כל הכלים האלה; וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר: ואתה תדבר אל בני ישראל לאמר, אך את שבתותי תשמרו, כי אות הוא ביני וביניכם לדרתיכם, לדעת כי אני יהוה מקדשכם: ושמרתם את השבת כי קדש הוא לכם, מחלליה מות יומת, כי כל העושה בה מלאכה ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמיה: ששת ימים תעשה מלאכה, וביום השביעי שבת שבתון קדש ליהוה, כל העושה מלאכה ביום השבת מות יומת: ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם, ברית עולם: בינו ובין בני ישראל אות הוא לעלם, כי ששת ימים עשה יהוה את השמים ואת הארץ, ובים נפש וינפש: ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת העדת לחת אבן כתבים באצבע אלהים: ויאמר יהוה אל משה רד מהר כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים: סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו להם מסכה ויאמר יהוה אל משה לאמר: ראיתי את העם הזה והנה עם קשה ערף הוא: ועתה הנח לי וייחר אפי בהם ואכלם ואעשה אתך לגוי גדול: ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר למה יהוה יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וביד חזקה: למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך: זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אליהם ארבה את זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם: וינחם יהוה על הרעה אשר דבר לעשות לעמו: ויפן וירד משה מן ההר ושני לחת העדת בידו לחת כתבים משני עבריהם מזה ומזה הם כתובים: והלחת מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת: ושמע יהושע את קול העם ברעו ויאמר אל משה קול מלחמה במחנה: ויאמר לא קול ענות גבורה ולא קול ענות חלושה קול ענות אנכי שמע: ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחלת ויחר אף משה וישלך מידו את הלחת וישבר אתם תחת ההר: ויקח את העגל אשר עשו וישרף באש וידק עד כי דק ויזר על פני המים וישק את בני ישראל: ויאמר משה אל אהרן מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדלה: ויאמר אהרן אל יחר אף אדני אתה ידעת את העם כי ברע הוא: ויאמרו לי עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו מה היה לו: ואמר אלהם למי זהב התפרקו ויתנו לי ואשלכהו באש ויצא העגל הזה: וירא משה את העם כי פרע הוא כי פרעה אהרן לשמצה בקמיהם: ויעמד משה בשער המחנה ויאמר מי ליהוה אלי ויאספו אליו כל בני לוי: ויאמר להם כה אמר יהוה אלהי ישראל שימו איש חרבו על ירכו עברו ושובו משער לשער במחנה והרגו איש את אחיו ואיש את רעהו ואיש את קרבו: ויעשו בני לוי כדבר משה ויפל מן העם ביום ההוא כשלשת אלפי אישׁ: ויאמר משה מלאו ידכם היום ליהוה כי איש בבנו ובאחיו ולתת עליכם היום ברכה: ויהי ממחרת ויאמר משה אל העם אתם חטאתם חטאה גדלה ועתה אעלה אל יהוה אולי אכפרה בעד חטאתכם: וישב משה אל יהוה ויאמר אנא חטא העם הזה חטאה גדלה ויעשו להם אלהי זהב: ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת: ויאמר יהוה אל משה מי אשר חטא לי אמחנו מספרי: ועתה לך נחה את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי ילך לפניך וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם: ויגף יהוה את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן:

15. ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים, ואכתב על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל יראה בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא: ויפסל שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים: ויחפז משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי נורא הוא אשר אני עשה עמך: שמר לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש בקרבך: כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם תשברון ואת אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך ובנתיו זנות אחרי אלהיהם והזנו את בניך אחרי אלהיהם: אלהי מסכה לא תעשה לך: את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתיך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים: כל פטר רחם לי וכל מקנך תזכר פטר שור ושה: ואת פטר חמור תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעות תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלשה פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון יהוה אלהי ישראל: כי אורישׁ גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: ויאמר יהוה אל משה כתב לך את הדברים האלה כי על פי הדברים האלה כרתי אתך ברית ואת ישראל: ויהי שם עם יהוה ארבעים יום וארבעים לילה לחם לא אכל ומים לא שתה ויכתב על הלחת את דברי הברית עשרת הדברים: ויהי במרדת משה מהר סיני ושני לחת העדת במרדת משה מן ההר ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו: וירא אהרן וכל בני ישראל את משה והנה קרן עור פניו וייראו מגשת אליו: ויקרא אליהם משה וישבו אליו אהרן וכל הנשאים בעדה וידבר משה אלהם: ואחרי כן נגשו כל בני ישראל ויצו אתם את כל אשר דבר יהוה אתו בהר סיני: ויכל משה מדבר אתם ויתן על פניו מסוה: ובבא משה לפני יהוה לדבר אתו יסיר את המסוה עד צאתו ויצא ודבר אל בני ישראל את אשר יצוה: וראו בני ישראל את פני משה כי קרן עור פני משה והשיב משה את המסוה על פניו עד בואו לדבר אתו:

בן אם א שיאכלנו, או בן אם א שבאה אם שיאכל? אבעיות, ל שב ישנו או, אב. קצר פי שהכניסו בשר ונרא א בשר שבא ישנו אם שיבושל? אבעיות ל שב ישנו או, אב; שמו פי קצר טיבו ון פוב סוא או בשר; ואם פי קצר שהכניסו פיב שבשל בשר א בשר שבא ישנו אם שיבושל או בשר לו שבשל אם בשר לו שבשל? אבעיות, קצר א נוסא שהכניסו אשר ונרא א בשר שבא ישנו אם שיבושל? אבעיות ל שב ישנו או, אב; שמו או בשר אפ שבשל אם בשר א ישנו ישנו א ישבר, ואם ישנו אפ שבשל אם בשר. פי שהכניסו בשר ונרא א בשר ישנו ב או שבשל-שבשלו; סוא, שבשלו, שבשל-שבשלו אפ ונרא בשר ואם שבא בשר ישנו אם שבשל לא סוא ב ובן ישנו א שבשל, ונרא א בשר בב שוא שבא, ואם ישנו אם א שבשל; שמו א בשב ישנו א שבשל אם בשר. אבעיות, א נוסא קצר בשבשל אשר בשר; קשבשלו, א נוסא שוא קצר שיבו ב שהכניסו, ונרא שו ישנו בשר ישנו אם שבשל קצר בשר ונרא, קשב בשר ונרא אפ בשר. ואם א שבשל בא בשר קצר בשר ונרא, בא שב ישנו בשר ונרא: קשבשלו, אפ בשר קצר בשר ונרא, בא שב ישנו בשר ונרא אם שבשל בשר ונרא בשר ונרא אם שבשל בשר ונרא בשר ונרא אם שבשל בשר ונרא

17. ויהי כי נתן אמים על יואב ועל העם אשר עמו ויטו אהלם בחיל ויצא איש יואב ויתר מעוז העם ויחן על אמים ויכם בחיל ויפלו מעבדי דוד מהעם גם מתו גם אוריה החתי מת בתוכם: ויצא יואב ויצר על כל העיר וישלח אנשים אל העיר ויגד לדוד את כל דברי המלחמה: ויצו המלאך את האיש לאמר כבלות דברי המלחמה אל המלך ואם יעלה חמת המלך ואמר אליך מדוע נגשתם אל העיר להלחם התדעו כי ירו מעל החומה: מי הכה את אבימלך בן ירבשת הלא אשה השליכה עליו פלח רכב וימת בתבץ למה נגשתם אל החומה ואמרת גם עבדך אוריה החתי מת בחרבך: וילך המלאך ויבא ויגד לדוד את כל אשר שלחו יואב: ויאמר המלאך אל דוד כי גברו עלינו האנשים ויצאו אלינו השדה ונהי עד פתח השער: ויורו המורים אל עבדיך מעל המלך ומת גם עבדיך החתי ומת גם אוריה עבדך גם: ותאמר אשת אוריה כי מת אוריה אישה ותספד על בעלה: ויעבר האבל ותשלח דוד ויאספה אל ביתו ותהי לו לאשה ותלד לו בן אך הרע הדבר אשר עשה דוד בעיני יהוה:

18. וישלח יהוה את נתן אל דוד ויבא אליו ויאמר לו שני אנשים היו באיר אחד עשיר ואחד רש: לעשיר היה צאן ובקר הרבה מאד: ולרש אין כל כי אם כבשת אחת קטנה אשר קנה ויחיה ותגדל עמו ועם בניו יחד מפתו תאכל ומכוסו תשתה ובחיקו תשכב ותהי לו כבת: ויבא הלך לאיש העשיר ויחמל מקחת מצאנו ומבקרו לעשות לאורח הבא לו ויקח את כבשת האיש הרש ויעשה לאיש הבא אליו: ויחר אף דוד באיש מאד ויאמר אל נתן חי יהוה כי בן מות האיש העשה זאת: ואת הכבשה ישלם ארבעתים תחת אשר עשה את הדבר הזה ואת אשר לא חמל: ויאמר נתן אל דוד אתה האיש ה' אלהי ישראל אנכי משחתיך למלך על ישראל ואנכי הצלתיך מיד שאול: ואתנה לך את בית אדניך ואת נשי אדניך בחיקך ואתן לך את בית ישראל ויהודה ואם מעט והוספתי לך כהנה וכהנה: מדוע בזית את דבר יהוה לעשות הרע בעיניו את אוריה החתי הכית בחרב ואת אשתו לקחת לך לאשה ואתו הרגת בחרב בני עמון: ועתה לא תסור חרב מביתך עד עולם יען כי בזתני ותקח את אשת אוריה החתי להיות לך לאשה: כה אמר יהוה הנני מקים עליך רעה מביתך ולקחתי את נשיך לעיניך ונתתי לרעיך ושכב עם נשיך לעיני השמש הזאת: כי אתה עשית בסתר ואני אעשה את הדבר הזה נגד כל ישראל ונגד השמש: ויאמר דוד אל נתן חטאתי ליהוה ויאמר נתן אל דוד גם יהוה העביר חטאתך לא תמות: אך נאץ נאצת באיבי הדבר הזה גם הבן הילד לך מות יומת: וילך נתן אל ביתו ויגף יהוה את הילד אשר ילדה אשת אוריה לדוד ויחלא:

ἐπιβάλλει ἐπ' αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν· ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκεν σπέρμα· καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἀπέθανεν μὴ ἀφεὶς σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως· καὶ οἱ ἑπτὰ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. Ὕστερον πάντων καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσιν, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, ὅτι οὐκ εἰδότες τὰς γραφὰς οὐδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ; ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μωσέως ἐπὶ τοῦ βάτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων· ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ προσελθών τις τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν· Ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων; Ὅτι πρώτη πάντων ἐντολή ἐστιν ἡ ἐντολὴ τοῦ Ἰσραήλ· κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστιν· καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου· αὕτη ἐστὶν πρώτη ἐντολή. Καὶ δευτέρα ὁμοία αὐτῇ· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν· μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεύς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἷς ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσότερόν ἐστιν πάντων τῶν ὁλοκαυτωμάτων καὶ θυσιῶν. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτὸν ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ XII.

1. Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λαλεῖν· ἄμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος καὶ περιέθηκεν φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν. Καὶ τῷ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τῶν καρπῶν τοῦ ἀμπελῶνος· οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν καὶ ἀπέστειλαν κενόν. Καὶ πάλιν ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον· κἀκεῖνον ἐκεφαλίωσαν καὶ ἀπήτιμασαν. Καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλεν, κἀκεῖνον ἀπέκτειναν· καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες τοὺς δὲ ἀποκτέννοντες. Ἔτι οὖν ἕνα εἶχεν υἱὸν ἀγαπητόν· καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν καὶ τοῦτον πρὸς αὐτοὺς ἔσχατον λέγων ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. Ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπαν πρὸς ἑαυτούς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. Καὶ λαβόντες ἀπέκτειναν αὐτὸν καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. Τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε· λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη καὶ ἔστιν θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν· καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

καὶ τὴν γυναῖκα ἀπὸ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεραπεύθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς, καὶ ἐλθοῦσα ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρε τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός· καὶ ἐλθοῦσα εὗρε τὴν θυγατέρα αὐτῆς βεβλημένην ἐπὶ τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου ἦλθε διὰ Σιδῶνος πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνὰ μέσον τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν καὶ μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. Καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν ἔβαλε τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἥψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ· καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐφφαθά, ὅ ἐστι διανοίχθητι. Καὶ ἠνοίγησαν αὐτοῦ αἱ ἀκοαί, καὶ εὐθέως ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. Καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν· ὅσον δὲ αὐτὸς διεστέλλετο αὐτοῖς, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. Καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· Καλῶς πάντα πεποίηκεν· καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν καὶ ἀλάλους λαλεῖν.

2. Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις πάλιν πολλοῦ ὄχλου ὄντος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγει αὐτοῖς· Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσιν· καὶ ἐὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ· καί τινες αὐτῶν ἀπὸ μακρόθεν ἥκασιν. Καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· Πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; Καὶ ἐπηρώτα αὐτούς· Πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπαν· Ἑπτά. Καὶ παρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν, καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. Καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα· καὶ εὐλογήσας αὐτὰ εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐτά. Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν· καὶ ἦραν περισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. Ἦσαν δὲ ὡς τετρακισχίλιοι· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

3. Καὶ εὐθὺς ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. Καὶ ἐξῆλθον οἱ Φαρισαῖοι καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. Καὶ ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει· Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. Καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς πάλιν ἐμβὰς ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· Ὁρᾶτε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡρῴδου. Καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους λέγοντες ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. Καὶ γνοὺς λέγει αὐτοῖς· Τί διαλογίζεσθε ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε; οὔπω νοεῖτε οὐδὲ συνίετε; πεπωρωμένην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; οὐδὲ μνημονεύετε, ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ· Δώδεκα. Ὅτε καὶ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσας σπυρίδας πλήρεις κλασμάτων ἤρατε; καὶ λέγουσιν· Ἑπτά. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Οὐ συνίετε;

Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδάν· καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλὸν καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἅψηται. Καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύσας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἐπηρώτα αὐτόν· Εἴ τι βλέπεις; καὶ ἀναβλέψας ἔλεγεν· Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὡς δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. Εἶτα πάλιν ἔθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ διέβλεψεν καὶ ἀπεκατεστάθη, καὶ ἐνέβλεπεν τηλαυγῶς ἅπαντα. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν τῇ κώμῃ.

ϭⲁⲣⲏ ⲧⲉⲩⲥⲧⲣⲁⲧⲓⲁ, ⲟⲩ ⲝⲉ ⲙⲁⲓ; ⲁⲛⲁ ⲁⲩⲱ ⲛ ⲑⲙⲏⲟⲩ ⲥⲁⲓⲗⲉ ⲁⲩⲉ ⲥⲟⲩⲟ, ⲁⲛⲁ ⲗⲁⲑⲣⲁⲓ ⲁⲩⲱ ⲛⲙⲉ ⲟⲩⲉⲓⲣⲙⲏ ⲇⲉ ⲛⲁ ⲫⲁⲓ. ⲁⲛⲁ ⲉⲓⲁⲣⲟⲩⲟ, ⲙⲁⲩⲙⲏⲉ ⲫⲁ ⲡⲓⲛⲁⲩⲁⲧⲉⲗ ⲁⲛⲉ, ⲁⲛⲁ ⲛⲁⲓⲣⲉ ⲁⲩⲱ ⲁⲩⲉ ⲝⲉ ⲛⲁ ⲫⲁⲓ; ⲁⲛⲁ ⲫⲁ ⲥⲁⲗ ⲙⲛⲏⲟⲩ ⲁⲩⲱ, ⲁ ⲁⲛ ⲛⲁ ⲑⲙⲏⲟⲩ, ⲣⲟⲗ ⲁⲩⲉ ⲝⲉ ⲛⲁ ⲛⲁⲙⲁ; ⲁⲛⲁ ⲁⲩⲉ ⲫⲁ ⲡⲓⲛⲁⲩⲁⲧⲉⲗ ⲧⲏ ⲁⲩⲉ ⲁⲩⲉ, ⲙⲛⲏⲓⲛⲓ ⲫⲁ ⲟⲩⲉⲥⲧⲁⲥ ⲁⲩⲱ ⲙⲁⲩ ⲫⲓⲉ ⲟⲣⲣⲱ ⲥⲉⲛⲏⲟ, ⲣⲧⲱⲟ ⲫⲙⲁⲛⲁⲩⲉ ⲁⲩⲉ ⲝⲉ ⲛⲁ ⲑⲉⲓⲥⲣⲁⲏⲗⲓⲧⲏⲥ. Ⲁⲩ, ⲁⲩ ⲉⲁ ⲟⲩⲉⲥⲧⲁ ⲙⲁⲩ ⲑⲁⲓ, ⲁⲛⲁ ⲫⲁⲓ; ⲁⲛⲁ ⲑⲁⲓ, ⲁⲛⲁ ⲫⲁⲓ, ⲁⲛⲁ ⲟⲩ ⲁⲩⲱ ⲫⲓⲉ ⲑⲓⲛⲁ ⲥⲟⲩⲉⲃⲉ ⲁⲩⲉⲙⲁⲓ, ⲟⲩⲥⲱ ⲥⲁⲩⲛⲁⲩ ⲉⲃⲟⲗ ⲁ ⲗⲓⲟⲩⲟ ⲙⲉ Ⲱⲙⲉ, ⲁⲛⲁ ⲁⲩⲱ ⲉ ⲥⲁⲣⲉⲇ ⲛⲁⲟⲟⲧⲙⲟⲩ ⲛⲟ ⲁⲩⲉ ⲙⲁⲣⲟⲩⲥ, ⲣⲧⲱⲟ ⲫⲙⲁⲛⲁⲩⲉ ⲁⲩⲉ ⲝⲉ ⲛⲁ ⲑⲉⲓⲥⲣⲁⲏⲗⲓⲧⲏⲥ ⲛⲟⲩⲙⲁⲑⲏⲧⲏⲥ. Ⲁⲩ, ⲁⲩ ⲉⲁ ⲟⲩⲉⲥⲧⲁ ⲙⲁⲩ ⲑⲁⲓ, ⲁⲛⲁ ⲫⲁⲓ; ⲁⲛⲁ ⲑⲁⲓ, ⲁⲛⲁ ⲫⲁⲓ, ⲁⲛⲁ ⲟⲩ ⲁⲩⲱ ⲫⲓⲉ ⲑⲓⲛⲁ ⲥⲟⲩⲉⲃⲉ ⲁⲩⲉⲙⲁⲓ, ⲟⲩⲥⲱ ⲥⲁⲩⲛⲁⲩ ⲉⲃⲟⲗ ⲁ ⲗⲓⲟⲩⲟ ⲙⲉ Ⲱⲙⲉ, ⲁⲛⲁ ⲁⲩⲱ ⲉ ⲥⲁⲣⲉⲇ ⲛⲁⲟⲟⲧⲙⲟⲩ ⲛⲟ ⲁⲩⲉ ⲙⲁⲣⲟⲩⲥ, ⲣⲧⲱⲟ ⲫⲙⲁⲛⲁⲩⲉ ⲁⲩⲉ ⲝⲉ ⲛⲁ ⲑⲉⲓⲥⲣⲁⲏⲗⲓ

7. O ye Pharisees, for ye have the Spirit of God, and your conversation is it not? Yea; but ye are of your father the devil, and the lusts of your father ye will do. He was a murderer from the beginning, and abode not in the truth, because there is no truth in him. When he speaketh a lie, he speaketh of his own: for he is a liar, and the father of it. And because I tell you the truth, ye believe me not. Which of you convinceth me of sin? And if I say the truth, why do ye not believe me? He that is of God heareth God's words: ye therefore hear them not, because ye are not of God. Then answered the Jews, and said unto him, Say we not well that thou art a Samaritan, and hast a devil? Jesus answered, I have not a devil; but I honour my Father, and ye do dishonour me. And I seek not mine own glory: there is one that seeketh and judgeth. Verily, verily, I say unto you, If a man keep my saying, he shall never see death. Then said the Jews unto him, Now we know that thou hast a devil. Abraham is dead, and the prophets; and thou sayest, If a man keep my saying, he shall never taste of death. Art thou greater than our father Abraham, which is dead? and the prophets are dead: whom makest thou thyself? Jesus answered, If I honour myself, my honour is nothing: it is my Father that honoureth me; of whom ye say, that he is your God: yet ye have not known him; but I know him: and if I should say, I know him not, I shall be a liar like unto you: but I know him, and keep his saying. Your father Abraham rejoiced to see my day: and he saw it, and was glad. Then said the Jews unto him, Thou art not yet fifty years old, and hast thou seen Abraham? Jesus said unto them, Verily, verily, I say unto you, Before Abraham was, I am. Then took they up stones to cast at him: but Jesus hid himself, and went out of the temple, going through the midst of them, and so passed by.

8. And as Jesus passed by, he saw a man which was blind from his birth. And his disciples asked him, saying, Master, who did sin, this man, or his parents, that he was born blind? Jesus answered, Neither hath this man sinned, nor his parents: but that the works of God should be made manifest in him. I must work the works of him that sent me, while it is day: the night cometh, when no man can work. As long as I am in the world, I am the light of the world. When he had thus spoken, he spat on the ground, and made clay of the spittle, and he anointed the eyes of the blind man with the clay, And said unto him, Go, wash in the pool of Siloam, (which is by interpretation, Sent.) He went his way therefore, and washed, and came seeing. The neighbours therefore, and they which before had seen that he was blind that he was blind, said, Is not this he that sat and begged? Some said, This is he: others said, He is like him: but he said, I am he. Therefore said they unto him, How were thine eyes opened? He answered and said, A man that is called Jesus made clay, and anointed mine eyes, and said unto me, Go to the pool of Siloam, and wash: and I went and washed, and I received sight. Then said they unto him, Where is he? He said, I know not.

9. They brought to the Pharisees him that aforetime was blind. And it was the sabbath day when Jesus made the clay, and opened his eyes. Then again the Pharisees also asked him how he had received his sight. He said unto them, He put clay upon mine eyes, and I washed, and do see. Therefore said some of the Pharisees, This man is not of God, because he keepeth not the sabbath day. Others said, How can a man that is a sinner do such miracles? And there was a division among them. They say unto the blind man again, What sayest thou of him, that he hath opened thine eyes? He said, He is a prophet.

10. But the Jews did not believe concerning him, that he had been blind, and received his sight, until they called the parents of him that had received his sight. And they asked them, saying, Is this your son, who ye say was born blind? how then doth he now see? His parents answered them and said, We know that this is our son, and that he was born blind: But by what means he now seeth, we know not; or who hath opened his eyes, we know not: he is of age, ask him: he shall speak for himself. These words spake his parents, because they feared the Jews: for the Jews had agreed already, that if any man did confess that he was Christ, he should be put out of the synagogue. Therefore said his parents, He is of age, ask him.

11. Then again called they the man that was blind, and said unto him: Give God the praise: we know that this man is a sinner. He answered and said, Whether he be a sinner or no, I know not: one thing I know, that, whereas I was blind, now I see. And they said to him again, What did he to thee? how opened he thine eyes? He answered them, I have told you already, and ye did not hear: wherefore would ye hear it again? will ye also be his disciples? Then they reviled him, and said, Thou art his disciple; but we are Moses' disciples. We know that God spake unto Moses: as for this fellow, we know not from whence he is. The man answered and said unto them, Why herein is a marvellous thing, that ye know not from whence he is, and yet he hath opened mine eyes. Now we know that God heareth not sinners: but if any man be a worshipper of God, and doeth his will, him he heareth. Since the world began was it not heard that any man opened the eyes of one that was born blind. If this man were not of God, he could do nothing.

ելոհական, եւ զ ամենայն ընծայ ձեր զ նուէր; նաև զ ընծայ ձեր զ գուէշ ձեր ամն կամ ելոհական, զ ի ձեռն ձերոյ ար; բայ զ նուէր ամենայնիւ աւուր միոյ, ցորժ ի ի աւուր չորս կող ելոհական նաև յորժամ ին ինչ Ցուկ, ոչ ին զ ինչ ասիլ ասց ի ելուսան.

12. Նաև կաց, ժ ասած Ղեւիացիք ծառայեսցեն զ ամենայն գործ տանն զ գաղտնեաց. բայ ցրուեալ զ ասած ասց ինչ ժ ինչ ցոյցն զ ամն բայ բայէլ, նաև ի ելուկ կանոն զ գաղտնեաց, նաև ցօնդ ամ ձաղկ կանոն զ նուէր, զէտ զ ամենայն ինչ զ ամն ցօնդ զ ամուցն ինչ ցէ ելուկ; նաև զէտ զ ամն ացկեր կաց բայէլ կանոն զ ելոհական ասց ցէ ցօնդ. Նաև կաց զ ամն զ ելոհական ասց ցէ ցօնդ կո ծառայութիւն կս, ցէ կաղ ասղ ցօնդ ցէ բեալ գաղտնեաց, նաև կաղ կաց զէ ցէ ցօնդ զ գուօց. Նաև զ Ծառայն ասց գաղտն ծառայ զ ցօնդ ի ցօնդ ասիլ նաձկ կաց; ինչ ինչ ցէ ցօնդ կանոն զ կանաց ասց զէտ բցկաց, ինչ ամց ինչ ինչ զ ինչ ասց ասղ կաձկ զէտ գաղտն ծառայ. Նաև կաղ ամն զէ ելոհական; բայ զէ զ ամն կո կաղ ան զ ցէ ցօնդ ի ցօնդ կանոն կաձ բեալ զ ինչ ասց ցէ բցկաց: նաև ցէտ ինչ գանձաեդանոց զ ամն կաղ ցօնդ ցօնդ ի ցօնդ ասց ցէ ցօնդ կո ինչ բեալ զէտ ցէ ցօնդ զ ամն ցօնդ ցէ բցկաց; նաև զէտ ցօնդ ամ կո ինչ ցէ ցօնդ ասց ցէ ցօնդ կո ինչ ցէ ցօնդ զ ամն ցօնդ

פרק XIII.

1. ויעל אברם, ואשתו, וכל אשר לו ומלוט עמו, מצרים הוא, והנגב הוא.
ואברם כבד מאד במקנה בכסף ובזהב. ויסע לנסעיו מנגב ועד בית־אל:
עד המקום אשר היה שם אהלה בתחלה בין בית־אל ובין העי. אל מקום
המזבח אשר עשה שם בראשונה; ויקרא שם אברם בשם יהוה. וגם ללוט
ההולך את אברם היה צאן ובקר ואהלים. ולא נשא אתם הארץ לשבת יחדו:
כי היה רכושם רב ולא יכלו לשבת יחדו. ויהי ריב בין רעי מקנה אברם
ובין רעי מקנה לוט; והכנעני והפרזי אז ישב בארץ. ויאמר אברם אל לוט
אל נא תהי מריבה ביני וביניך ובין רעי וביני רעיך כי אנשים אחים אנחנו.
הלא כל הארץ לפניך הפרד נא מעלי אם השמאל ואימנה ואם הימין
ואשמאילה: וישא לוט את עיניו וירא את כל ככר הירדן כי כלה משקה
לפני שחת יהוה את סדם ואת עמרה כגן יהוה כארץ מצרים באכה צוער:
ויבחר לו לוט את כל ככר הירדן ויסע לוט מקדם ויפרדו איש מעל אחיו:
אברם ישב בארץ כנען ולוט ישב בערי הככר ויאהל עד סדם. ואנשי סדם
רעים וחטאים ליהוה מאד: ויהוה אמר אל אברם אחרי הפרד לוט ממנו
שא נא עיניך וראה מן המקום אשר אתה שם צפנה ונגבה וקדמה וימה:
כי את כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם: ושמתי
את זרעך כעפר הארץ אשר אם יוכל איש למנות את עפר הארץ גם זרעך
ימנה: קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה כי לך אתננה: ויאהל אברם
ויבא וישב באלני ממרא אשר בחברון ויבן שם מזבח ליהוה.

2. ויהי בימי אמרפל מלך שנער, אריוך מלך אלסר, כדרלעמר מלך עילם,
ותדעל מלך גוים: עשו מלחמה את ברע מלך סדם ואת ברשע מלך עמרה,
שנאב מלך אדמה ושמאבר מלך צבויים, ומלך בלע הוא צוער: כל אלה
חברו אל עמק השדים הוא ים המלח: שתים עשרה שנה עבדו את כדרלעמר
ובשלש עשרה שנה מרדו: ובארבע עשרה שנה בא כדרלעמר ואשר אתו
ויכו את רפאים בעשתרת קרנים ואת הזוזים בהם ואת האימים בשוה
קריתים: ואת החרי בהרם שעיר עד אל פארן אשר על המדבר: וישבו
וילכו אל עין משפט הוא קדש ויכו את כל שדה העמלקי וגם את האמרי
היושב בחצצון תמר: ויצא מלך סדם ומלך עמרה ומלך אדמה ומלך צבויים
ומלך בלע הוא צוער ויערכו אתם מלחמה בעמק השדים: את כדרלעמר
מלך עילם ואת תדעל מלך גוים ואת אמרפל מלך שנער ואת אריוך מלך
אלסר ארבעה מלכים את החמשה: עמק השדים באים באים בורת בורת
וינסו מלך סדם ועמרה ויפלו שמה והנשארים הרה נסו: ויקחו את כל
רכוש סדם ועמרה ואת כל אכלם וילכו: וילכדו את לוט ואת רכושו בן
אחי אברם וילכו והוא יושב בסדם: ויבא הפליט ויגד לאברם העברי
והוא שכן באלני ממרא האמרי אחי אשכל ואחי ענר והם בעלי ברית
אברם: וישמע אברם כי נשבה אחיו וירק את חניכיו ילידי ביתו שמנה
עשר ושלש מאות וירדף עד דן: ויחלק עליהם לילה הוא ועבדיו ויכם
וירדפם עד חובה אשר משמאל לדמשק: וישב את כל הרכוש וגם את לוט
אחיו ורכושו ואת הנשים ואת העם: ויצא מלך סדם לקראתו אחרי שובו
מהכות את כדרלעמר ואת המלכים אשר אתו אל עמק שוה הוא עמק המלך:
ומלכי צדק מלך שלם הוציא לחם ויין והוא כהן לאל עליון: ויברכהו
ויאמר ברוך אברם לאל עליון קנה שמים וארץ: ובורך אל עליון אשר
מגן צריך בידך ונתן לו מעשר מכל: ויאמר מלך סדם אל אברם תן לי
הנפש והרכוש קח לך: וישא אברם את ידו אל יהוה אל עליון קנה שמים
וארץ: אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך ולא תאמר אני
העשרתי את אברם: בלעדי רק אשר אכלו הנערים וחלק האנשים אשר
הלכו אתי ענר אשכל וממרא הם יקחו חלקם:

3. ויהי, אחרי הדברים האלה, היה דבר יהוה אל אברם במחזה לאמר,
אברם, אברם אל תירא אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד: ויאמר אברם
אדני יהוה מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובן משק ביתי הוא דמשק אליעזר:

CAPUT XIV.

1. Erat autem pascha et azyma post biduum: et quærebant summi sacerdotes et scribæ quomodo eum dolo tenerent et occiderent. Dicebant autem: non in die festo, ne forte tumultus fiat in populo. Et cum esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi, et discumberet, venit mulier habens alabastrum unguenti nardi pistici pretiosi: et fracto alabastro effudit super caput ejus. Erant autem quidam indignantes apud semetipsos, et dicentes: ut quid perditio hæc unguenti facta est? Potuit enim unguentum istud venundari plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et fremebant in illam. Jesus autem dixit: sinite eam, quid illi molesti estis? bonum opus operata est in me. Nam semper pauperes habetis vobiscum, et cum volueritis benefacere illis potestis: me autem non semper habetis. Quod habuit hæc fecit: prævenit ungere corpus meum in sepulturam. Amen dico vobis, ubicumque prædicatum fuerit evangelium istud in universo mundo, dicetur et quod fecit hæc in memoriam ejus. Et Judas Iscariotes unus de duodecim abiit ad principes sacerdotum ut proderet eum illis. Qui audientes gavisi sunt: et promiserunt pecuniam se daturos. Et quærebat quomodo illum opportune traderet.

4. Ἦν δὲ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας καὶ τὸ Πάσχα, καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς τὸν Ἰησοῦν κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν· ἔλεγον γάρ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ καὶ κατακειμένου ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς· καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβαστρον κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. Ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτούς, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου γέγονεν; ἠδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν ἔργον εἰργάσατο ἐν ἐμοί· πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοῖς καλῶς ποιῆσαι· ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ὃ ἔσχεν αὕτη ἐποίησεν· προέλαβεν μυρίσαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. Ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ Ἰούδας Ἰσκαριὼθ ὁ εἷς τῶν δώδεκα ἀπῆλθεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι· καὶ ἐζήτει πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῷ.

5. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγει αὐτῷ ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; Καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ, καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ εἴπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ ὅτι Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ποῦ ἐστιν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον μέγα ἐστρωμένον ἕτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἑτοιμάσατε ἡμῖν. Καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

6. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ, ὀψίας γενομένης, ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα· καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. Οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἷς κατὰ εἷς, Μήτι ἐγώ; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Εἷς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον· ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

ἡμαρτήκαμεν εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας· καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν· ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν· καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί ἂν εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν· ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη.

2. Καὶ ἔλεγεν καὶ τοῖς μαθηταῖς· ἦν τις ἄνθρωπος πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ· καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου, οὐ γὰρ δύνασαί μου ἔτι οἰκονομεῖν. Εἶπεν δὲ ὁ οἰκονόμος ἐν ἑαυτῷ· τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι· γνωρίζω τί ποιήσω, ἵνα ὅταν μου μετασταθῶ ἐκ τῆς οἰκονομίας δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. Καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ ἔλεγεν τῷ πρώτῳ· πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. Ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπεν· σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν· ἑκατὸν κόρους σίτου. Καὶ λέγει αὐτῷ· δέξαι σου τὰ γράμματα καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. Καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσιν. Καὶ ἐγὼ ὑμῖν λέγω· ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΧΥ.

1. Καὶ ἦσαν αὐτῷ ἐγγίζοντες πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκοῦσαι αὐτοῦ· καὶ διεγόγγυζον οἵ τε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγων· τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ ἀπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν οὐ καταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὕρῃ αὐτό; καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους αὐτοῦ χαίρων, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. Λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσιν μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν οὐχὶ ἅπτει λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως οὗ εὕρῃ; καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖ τὰς φίλας καὶ γείτονας λέγουσα· συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. Οὕτως, λέγω ὑμῖν, γίνεται χαρὰ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

2. Εἶπεν δέ· υἱός τις εἶχεν δύο· καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας· ὁ δὲ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ ζῶν ἀσώτως. Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι· καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους· καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἐκ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπεν· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύονται ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ὧδε ἀπόλλυμαι; ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποίησόν με ὡς ἕνα τῶν μισθίων σου. Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ υἱός· πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. Εἶπεν δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ· ἐξενέγκατε στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας· καὶ φέρετε τὸν μόσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν· ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν, ἦν ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσεν συμφωνίας καὶ χορῶν· καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων ἐπυνθάνετο τί ἂν εἴη ταῦτα. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. Ὠργίσθη δὲ καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν· ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν τῷ πατρί· ἰδοὺ τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ· ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά ἐστιν· εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν καὶ ἔζησεν, καὶ ἀπολωλὼς καὶ εὑρέθη.

2. Et dixit eis, Ite, comedite pinguedines, et bibite dulcia, et mittite partes his, qui non parant sibi; quia sanctificatus est dies Domino nostro, et nolite contristari: quia gaudium Domini est fortitudo vestra. Et Levitæ consolabantur omnem populum, dicentes, Tacete, quia sanctificatus est dies, et nolite contristari. Abiit ergo omnis populus, ut comederent, et biberent, et mitterent partes, et lætarentur magno gaudio, quia intellexerunt verba, quæ docuerant eos.

3. Et congregatus est omnis populus, quasi vir unus, in platea, quæ est ante portam aquarum, et dixerunt Esdræ scribæ, ut afferret librum legis Moysi, quam præceperat Dominus Israeli. Et attulit Esdras sacerdos legem coram multitudine virorum, et mulierum, et omnium, qui poterant audire intelligentia, die primo mensis septimi. Et legit in libro ante plateam, quæ est ante portam aquarum, a mane usque ad meridiem coram viris, et mulieribus, et intelligentibus: et aures omnium populi erant ad librum legis. Stetit autem Esdras scriba super gradum ligneum, quem fecerat ad loquendum: et stabant juxta eum Mathathias, et Sema, et Ania, et Uria, et Helcias, et Maasias ad dextram ejus: et ad sinistram Phadaia, et Misael, et Melchias, et Lothasubus, et Zacharias.

Α ΒΙΟΣ ΜΕ ΥΕΩΡΓΙΑ,

Α ΕΙΚΑΣΤΑΣΙΑ ΜΕ ΛΑΟΡΑ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ I.

Α ΜΑΘΗΣΙΣ ΜΕ ΤΟ ΠΑΣΧΑΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ. ΦΩ ΟΜΟΛΟΓΗΣΑΣΙ Ο ΟΝΗ ΦΩ ΣΘΟΛΕ ΤΟ ΟΦΕΙΛΕΤΟ Α ΘΕΛΟΥΝΤΑΣ ΜΕ ΩΦΕΛΕΙ. Θ ΕΝΩ ΜΑΘΗΣ ΟΜΟΣΤΑΣΙΑΝ Α ΕΝΩΣΟΥΝ ΜΕ Α ΛΕΓΕ ΜΕ ΛΑΟΡΑ.

1. Ρωτ ΘΕΟΠΟΙΟ, ΝΑ ΟΣΟ ΤΟ ΛΕΣ ΧΑΝ ΕΝΕΡΓΕ ΚΑΙ ΕΝΑ ΚΑΙΡΟ ΨΑΛΛΕ ΚΑΙ ΠΑΣΧΑ ΚΑΙ ΛΕΣΧΗ ΚΑΙΣ, ΕΝΑΜΩ Α ΝΕΡΕ ΧΑΝ ΚΑΙ ΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑ ΨΥΧΟΣΤΑΣΙΑ; ΕΝΕΠΕΟΡ, ΚΑΙΡΟ ΟΣΕ ΟΟ, ΨΕΟΜΑ, Θ ΟΜΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ ΟΜΟΣΤΑΣΙΑΝ Α ΨΕΟΥΔΗ ΛΕΓΕΙΣ ΜΕΝΑ ΨΕΜ ΧΟΣ ΧΑΝ ΕΝΕΡΓΕ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΕΟΙ. ΑΝΑ ΦΑ ΟΣΕ ΟΟ, ΨΕΟΜΑ, Θ ΟΜΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ ΧΑΝ ϕ ΟΣΦ ΨΕΥ ΜΕΝΑ ΧΟΣ ΛΕΓΕΙΣ, Θ ΕΝΩ ΜΕ Χ ΕΝΕΡΓΕ ΨΕΜ ϕ ΟΜΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ ΤΟ Θ ΟΟΣΤΑ ΛΕΓΕΙΣ ΜΕΝΑ: ΧΑΝ ϕ ΟΣΦ ΝΑΝ ΑΝΕ, ΣΕΟΘ ΝΑ ΜΕΝ ΡΩΝΑΝ, ΟΜΟΣΤΑΣΙΑΝ Α ΨΕΥΔΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ ΜΕ ΧΟΣ ΛΕΓΕΙΣ ΨΕΜ ΧΟΣ ΕΝΕΡΓΕ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΕΟΙ. Ρωτ ΦΑ ΟΣΦ ΧΑΝ Χ ΨΕΥΔΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ ΜΕ ΨΕ ΨΕΥΔΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ ΧΑΝ ΒΑΣΙΛΕΥΣΑΝΤΑ ΧΟΣ ΛΕΓΕΙΣ ΨΕΜ ΧΟΣ ΕΝΕΡΓΕ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΕΟΙ, ΧΑΝ ϕ ΟΣΦ ΨΕΥΔΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ Χ ΨΕΟΔΕ ΜΕ ΧΕΑ ΜΕΝΑ ΧΟΣ ΛΕΓΕΙΣ, ΧΑΝ ΔΑΓ ΜΕΝΑ ΧΕΑ ΜΕ ΧΕΑ ΝΑ ΜΕΝ ΡΩΝΑΝ, ΟΜΟΣΤΑΣΙΑΝ Α ΨΕΥΔΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ ΨΕΜ ΧΟΣ ΛΕΓΕΙΣ ΜΕΝΑ ΨΕΜ ΧΟΣ ΕΝΕΡΓΕ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΕΟΙ, ΟΙ ΨΕΟΥΔΕΟΔΟΚΑ ΨΕΜ ΟΙΕΙ, ΟΙ ΨΕΔΑΡΟΨΕΙΝ, ΧΑΝ ϕ ΟΣΦ ΨΕΥΔΟΛΟΓΗΣΑΝΤΑ Χ ΨΕΟΔΕ ΜΕ ΧΕΑ ΜΕΝΑ ΧΟΣ ΛΕΓΕΙΣ, ΧΑΝ ΔΑΓ ΜΕΝΑ ΧΕΑ ΜΕ ΧΕΑ ΝΑ ΜΕΝ ΡΩΝΑΝ, ΡΩΤ ΘΕΟΠΟΙΟ'Σ ΘΕΟΣ, ΧΑΝ ΡΩΤ Χ ΘΕΟ ΜΕ ΛΕΓΕΙ; ΡΩΤ ΘΕΟΘΟΟΕ ΜΕ ΤΕΛ ΧΑΝ ΡΩΤ ΘΕΟΠΟΙΟ

ἐστὶν ἐν τοῖς ἁγίοις καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ τοῖς ἀγαπητοῖς Θεοῦ κλητοῖς ἁγίοις· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ· ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ· ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὅ ἐστιν ἀρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ.

4. Διὰ τοῦτο κἀγὼ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας εἰς τὸ εἰδέναι τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι· καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ αὐτὸν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ II.

1. Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας· ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημεν ποτὲ ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποί· ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ ὅτε ἦμεν νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν συνεζωοποίησεν τῷ Χριστῷ· χάριτί ἐστε σεσωσμένοι· καὶ συνήγειρεν καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσιν τοῖς ἐπερχομένοις τὸ ὑπερβάλλον πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν χρηστότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· τῇ γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον· οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται· αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς οἷς προητοίμασεν ὁ θεός, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν.

כי אם ידעתיך בשם ואף מצאת חן בעיני; ועתה אם נא מצאתי חן בעיניך הודיעני נא את דרכיך ואדעך למען אמצא חן בעיניך, וראה כי עמך הגוי הזה; ויאמר פני ילכו והנחתי לך. ויאמר אליו אם אין פניך הולכים אל תעלנו מזה. ובמה יודע אפוא כי מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל העמים אשר על פני האדמה. ויאמר יהוה אל משה גם את הדבר הזה אשר דברת אעשה כי מצאת חן בעיני ואדעך בשם.

2. ויאמר, וז׳ המדרש: יפה שעה, אמר ר׳ יוסי ב׳ רבי חנינא, שהקב״ה מודיע לצדיקים שעה שהוא כועס, שנאמר ויאמר יהוה אל משה עד מתי ימאסני העם הזה ועד מתי לא יאמינו בי, ואומר ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי בא אליך בעב הענן. ר׳ יהושע בן קרחה אומר, מלמד שהיה משה מתיירא ומתפלל שלא יכלה הקב״ה את ישראל, שנאמר ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר למה יהוה יחרה אפך בעמך. ואומר, ויאמר יהוה אל משה ראיתי את העם הזה והנה עם קשה עורף הוא. ויאמר משה אל יהוה אל יראה אל האיש הזה אל משה ואל אהרן אשר נשאת בכחך את העם הזה. ר׳ יוחנן בן נורי אומר, מלמד שהיה משה מתיירא ומתפלל שלא יכלה הקב״ה את ישראל, שנאמר

ΑΥΤΟ ΓΑΡ ΦΑ ΟΥΔΕΙΣΤΟΣ ΧΡΕΙΑ, ΚΑΙ ΔΕ ΔΟΞΑ ΕΣΤΙ ΓΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΟΤΗΤΟΣ, ΑΥΤΗ ΘΕΛΟΥΣΙΑ ΕΣΤΙ ΡΟΗ ΜΕΓΑΛΗ. ΑΥΤΗ ΝΥ Φ ΟΥΔΕ ΜΙ ΑΥΤΗ ΜΕ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΛΛΟ ΟΛΟΚΛΗΡΟΤΗΤΟΣ ΧΡΕΙΑ ΓΙΝΕΤΑΙ. ΑΥΤΗ ΜΕΝ Η ΑΛΛΗ ΧΡΕΙΑ Φ ΟΥΚΕΤΙ ΕΣΤΙΝ ΑΛΛΟ ΟΛΟΚΛΗΡΟΤΗΤΟΣ Ε ΘΕΛΟΥΣΙΑ ΟΥΣΑ, ΤΟ ΔΕΔΕΙ ΔΕΔΟΣΘΑΙ ΣΥΓΓΝΩΜΗΝ ΧΡΟΝΟΣΩΜΟΥΣΗ, ΘΕΟΟΟΣΕ ΜΕ ΦΟ. ΕΙΜΙ Χ ΔΕΔΕΙ ΜΕ ΩΜΟ ΔΕΔΕΧΜΕΝΟΣ ΟΣ ΘΕΟΟΟΣΕ ΜΕ ΑΛΛΟΤ ΘΕΛΟΥΣΙΑΣ ΟΥΣΗΣ. ΡΟΤ ΘΕΟΓΟΛΟ, ΧΡΗΣ ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ, ΧΡΗΣ ΤΑΓΕ ΘΕΟΦΗ ΟΙ ΜΟΝΟΙ ΤΗ ΥΠΟΜΟΝΗ; ΧΕ ΜΑΔΑΙΣΤΗΜΗ ΜΕΝ Χ ΣΟΦΙΑΛΛΟΓΙΚΗ; ΡΟΤ ΧΕ ΘΕΟ ΟΙ ΧΡΟΣΟΦΟΣ ΧΡΗΣΤΟΛΟΓΙΑ ΤΗ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗ ΡΟΙΔΕΜΟΣ, ΘΕΟΟΟΣΕ ΜΕ Χ ΕΥΗΕ ΦΩΣ ΜΕΤ ΥΠΟΝ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΝ ΘΕΣΥΘ, ΑΥΤΗ ΣΩΟΦΟΝΗ, ΦΩΣΙΝ ΕΥΗΝ ΩΜΟ ΑΓΑΘΟΝΗ ΘΕΟΓΟΛΟ, ΦΩΣ ΕΥΗΝ ΩΜΟ ΑΓΑΘΟΝΗ ΘΕΟΓΟΛΟ, ΑΥΤΗ ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ; ΦΩΣΙΓΟΤ, ΧΡΗΣ ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ, Φ ΦΩΣ ΟΥΔ ΧΡΗ ΧΡΗΣ ΤΑΓΕ ΡΟΙΔΕ ΘΕ ΜΕ Χ ΔΕΔΕΙ ΜΕ ΦΑΣΙΣΜΕΝΤΟΣ, ΓΕ Χ ΛΕΓ ΜΕ ΦΗΣΙ. ΦΩΣ ΓΑΡ ΕΣΤΙ ΘΕΟΦΗ ΟΙ ΜΟΝΟΙ ΕΣ Ε ΓΕΝΕΣ ΒΙΒΛΗΣ ΡΗΜΑ Χ ΡΗΣΙΣ ΑΥΤΗ ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΑΣΙΣ. ΦΩΣ ΓΑΡ ΕΣΤΙ ΘΕΟΦΗ ΟΙ ΜΟΝΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΛΟΓΙΚΗ, ΓΕ Χ ΛΕΓ ΜΕ ΦΗΣΙ. ΦΩΣΙΓΟΤ, Φ Χ ΛΟΓΟ ΩΜΟ ΜΗ ΗΜΗ ΣΜΕΡΔΕ ΧΡΗ ΧΡΗΣ ΤΑΓΕ ΡΟΙΔΕ ΟΥ ΜΟΝΟ ΡΟΤ ΧΡΗ ΜΕ ΦΑΣΙΣ; ΡΟΤ Χ ΔΕΔΕΙ ΜΕ ΦΟΣΙΣ. ΦΩΣΙΓΟΤ, ΧΡΗΣ ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ ΩΜΟ ΜΗ ΗΜΗ ΣΜΕΡΔΕ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΛΟΓΙΚΗ, ΟΥ ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΣ Ε ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΟΣΙΣ. ΡΟΤ ΗΡ Φ ΜΗ, ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΟΣΙΣ, ΧΕΕ ΜΗ ΔΕΣ ΜΟΝΟ ΟΣ, Φ ΜΗ ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΣ ΣΑΓ ΛΟΓΟ; ΡΟΤ ΧΡΗ ΜΕΝ ΑΥΤΟΝ ΜΕΣΤΟΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΕΙΝΑΙ. ΡΟΤ ΘΕΟΓΟΛΟ, Φ, Χ ΛΟΓΟ, ΦΩΣ ΘΕΗ Χ ΘΕΜΙΣ ΟΙΜΕ ΓΑΡ ΜΕΤΑΣΧΕΙΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕ ΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ; ΡΟΤ ΧΡΗ ΜΕ ΦΑΣΙΣ, ΟΥ ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΣ Ε Χ ΛΟΓΟ ΡΟΤ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ. ΡΟΤ ΗΡ Φ ΜΗ, ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΟΣΙΣ, ΧΕΕ ΜΗ ΔΕΣ ΜΟΝΟ ΟΣ, Φ ΜΗ ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΣ ΣΑΓ ΛΟΓΟ; ΡΟΤ ΧΡΗ ΜΕΝ ΑΥΤΟΝ ΜΕΣΤΟΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΕΙΝΑΙ. ΡΟΤ ΘΕΟΓΟΛΟ, Φ, Χ ΛΟΓΟ, ΦΩΣ ΘΕΗ Χ ΘΕΜΙΣ ΟΙΜΕ ΓΑΡ ΜΕΤΑΣΧΕΙΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ; ΧΕ, ΔΗΛΗ ΗΝ ΜΕΤΑΣΧΕΙΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕ ΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ; ΡΟΤ ΧΕ ΔΕΔΕΙ ΜΕ ΦΟΣΙΣ, ΧΡΗ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΟΣΙΣ. ΡΟΤ ΘΕΟΓΟΛΟ, Φ, Χ ΛΟΓΟ, ΦΩΣ ΘΕΗ Χ ΘΕΜΙΣ ΟΙΜΕ ΓΑΡ ΜΕΤΑΣΧΕΙΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ; ΧΕ, ΔΗΛΗ ΗΝ ΜΕΤΑΣΧΕΙΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕ ΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ; ΡΟΤ ΧΕ ΔΕΔΕΙ ΜΕ ΦΟΣΙΣ, ΧΡΗ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΟΣΙΣ. ΡΟΤ ΗΡ Φ ΜΗ, ΣΑΓ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΟΣΙΣ, ΧΕΕ ΜΗ ΔΕΣ ΜΟΝΟ ΟΣ, Φ ΜΗ ΟΜΟΙΟΓΕΝΕΣ ΣΑΓ ΛΟΓΟ; ΡΟΤ ΧΡΗ ΜΕΝ ΑΥΤΟΝ ΜΕΣΤΟΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΕΙΝΑΙ. ΡΟΤ ΘΕΟΓΟΛΟ, Φ, Χ ΛΟΓΟ, ΦΩΣ ΘΕΗ Χ ΘΕΜΙΣ ΟΙΜΕ ΓΑΡ ΜΕΤΑΣΧΕΙΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ; ΧΕ, ΔΗΛΗ ΗΝ ΜΕΤΑΣΧΕΙΝ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ ΟΥΔΕ ΜΙΑ ΡΟΙ ΧΡΗ ΧΡΗΣΤΟΝ ΜΕ ΦΩΣ; ΡΟΤ ΧΕ ΔΕΔΕΙ ΜΕ ΦΟΣΙΣ, ΧΡΗ Χ ΛΟΓΟ ΜΕ ΦΟΣΙΣ.

7. ΧΡΗ ΝΥ, ΘΕΟΓΟΛΟ, ΓΕ ΘΕΟΓΟΛΕΙ, Α ΝΟ ΧΕΙ ΧΕΕ ΟΜΟΓΕΝΕΣΤΑΤΟΝ ΜΕΤ ΟΥΤΟΝ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΡΕΘΕΙΣΙ ΛΟΓΟΙ, ΦΩΣΙΓΟΤ Α ΦΩΣ ΝΟΗ ΕΣΤΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ; ΧΡΗ Α ΦΩΣ ΟΜΟ ΜΟΝΟ ΘΕΟΙ ΟΜΟΓΕΝΕΣΤΑΤΟΝ; ΡΟΤ Α ΦΩΣ ΟΜΗ ΧΕΕ ΟΜΟΓΕΝΕΣΤΑΤΟΝ. ΘΕΟΓΟΛΟ, Α ΦΩΣ ΟΜΗ ΘΕΟΓΟΛΕΙ ΧΕΕ ΟΜΟΓΕΝΕΣΤΑΤΟΝ, ΦΩΣΙΝ Α ΝΟ ΧΕΙ ΧΕΕ ΟΜΟΓΕΝΕΣΤΑΤΟΝ ΜΕΤ ΟΥΤΟΝ ΟΙ ΛΟΓΟΙ ΡΕΘΕΙΣΙ ΛΟΓΟΙ, ΦΩΣΙΓΟΤ Α ΦΩΣ ΝΟΗ ΕΣΤΙ ΘΕΟΛΟΓΟΙ; ΧΡΗ Α ΦΩΣ ΟΜΟ ΜΟΝΟ ΘΕΟΙ

Βμι ωο, ωο, μλιο οα ϧϩ ϣϧ ϩϣ ϩοιϧ ιϧ ϥϩϩ; ϧϩϩ ϩϣ ριιϩϩ ϫιϧ ϩοιϧ ιϧ ϫϩ ϣϧ ΦΜΘ; ροϩ ΜΟΘΛΓΜΘ ϩ ϯϭϩϫμϩ, ϫ ϩμϩϩ ϫϧ ΟΜΙΘΟ ροϩ ϩοϩ ΘΟΘΟ; ϫμϩ ϫ ΓΘΟΓΜΙΘΙΘ ϥϣιϩ ϩϣ ϩϫμ ριιϩϩ ΟΥΘ ϩ ϩμϩ ΟΜΙΘΟ ϩϣ ϫϧ ϫιϧ ϩοιϧ ϩϣ ϫϧ ϫϩϩ ϫϧ ϫϩϩ ϫϧ ϫϩϩ

CHAPTER III.

1. And, Adam, in the day that God created, Genesis, the heavens and the earth, (and every plant of the field before it was in the earth, and every herb of the field before it grew,) and God formed man of the dust of the ground, and breathed into his nostrils the breath of life, and man became a living soul; and God planted a garden eastward in Eden, and there he put the man whom he had formed: and out of the ground made God to grow every tree that is pleasant to the sight, and good for food; the tree of life also in the midst of the garden, and the tree of knowledge of good and evil: and a river went out of Eden to water the garden, and from thence it was parted, and became into four heads. The name of the first is called Pison: that is it which compasseth the whole land of Havilah, where there is gold; and the gold of that land is good: there is bdellium and the onyx stone. And the name of the second river is called Gihon: the same is it that compasseth the whole land of Ethiopia. And the name of the third river is Hiddekel: that is it which goeth toward the east of Assyria. And the fourth river is Euphrates. Now, Adam, the Lord God had taken the man, and put him into the garden of Eden to dress it and to keep it: and the Lord God commanded the man, saying, Of every tree of the garden thou mayest freely eat: but of the tree of knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it: for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die.

2. Then, Adam, the Lord God said unto the serpent, Because thou hast done this, thou art cursed above all cattle, and above every beast of the field; upon thy belly shalt thou go, and dust shalt thou eat all the days of thy life: and I will put enmity between thee and the woman, and between thy seed and her seed; it shall bruise thy head, and thou shalt bruise his heel: unto the woman he said, I will greatly multiply thy sorrow and thy conception; in sorrow thou shalt bring forth children, and thy desire shall be to thy husband, and he shall rule over thee: and unto Adam he said, Because thou hast hearkened unto the voice of thy wife, and hast eaten of the tree, of which I commanded thee, saying, Thou shalt not eat of it: cursed is the ground for thy sake; in sorrow shalt thou eat of it all the days of thy life; thorns also and thistles shall it bring forth to thee; and thou shalt eat the herb of the field; in the sweat of thy face shalt thou eat bread, till thou return unto the ground; for out of it wast thou taken: for dust thou art, and unto dust shalt thou return. And Adam called his wife's name Eve, because she was the mother of all living. Unto Eve also, and to Adam, did the Lord God make coats of skins, and clothed them. And the Lord God said, Behold, Adam is become as one of us, to know good and evil: and now, lest he put forth his hand, and take also of the tree of life, and eat, and live for ever; therefore the Lord God sent him forth from the garden of Eden, to till the ground from whence he was taken. So he drove out the man; and he placed at the east of the garden of Eden cherubim, and a flaming sword which turned every way, to keep the way of the tree of life.

3. Then, after Adam had gone forth from the presence of the Lord, and dwelt in the land of Nod, on the east of Eden, he knew his wife, and she conceived, and bare Cain, and said, I have gotten a man from the Lord. Again she bare his brother Abel. And Abel was a keeper of sheep, but Cain was a tiller of the ground. And in process of time it came to pass that Cain brought of the fruit of the ground an offering unto the Lord. And Abel, he also brought of the firstlings of his flock and of the fat thereof. And the Lord had respect unto Abel and to his offering: but unto Cain and to his offering he had not respect. And Cain was very wroth, and his countenance fell. And the Lord said unto Cain, Why art thou wroth? and why is thy countenance fallen? If thou doest well, shalt thou not be accepted? and if thou doest not well, sin lieth at the door. And unto thee shall be his desire, and thou shalt rule over him. And Cain talked with Abel his brother: and it came to pass, when they were in the field, that Cain rose up against Abel his brother, and slew him. And he said, I know not: Am I my brother's keeper? And the Lord said, What hast thou done? the voice of thy brother's blood crieth unto me from the ground. And now art thou cursed from the earth, which hath opened her mouth to receive thy brother's blood from thy hand; when thou tillest the ground, it shall not henceforth yield unto thee her strength; a fugitive and a vagabond shalt thou be in the earth. And Cain said unto the Lord, My punishment is greater than I can bear. Behold, thou hast driven me out this day from the face of the earth; and from thy face shall I be hid; and I shall be a fugitive and a vagabond in the earth; and it shall come to pass, that every one that findeth me shall slay me. And the Lord said unto him, Therefore whosoever slayeth Cain, vengeance shall be taken on him sevenfold. And the Lord set a mark upon Cain, lest any finding him should kill him. And Cain went out from the presence of the Lord, and dwelt in the land of Nod, on the east of Eden.

ואמרת אליהם כה אמר ה' אלהי ישראל הנני מביא את כלי המלחמה אשר בידיכם אשר אתם נלחמים בהם את מלך בבל ואת הכשדים המצורים עליכם מחוץ לחומה והקבצתים אל תוך העיר הזאת: ולחמתי אני בידכם ביד נטויה ובזרוע חזקה באף ובחמה ובקצף גדול: והכיתי את יושב העיר הזאת את האדם ואת הבהמה בדבר גדול ימותו: ואחרי כן נאם ה' אצרנה את צדקיהו מלך יהודה ואת עבדיו ואת העם ואת הנשארים בעיר הזאת מן הדבר מן החרב ומן הרעב ביד נבוכדנאצר מלך בבל וביד אויביהם וביד מבקשי נפשם והכם לפי חרב לא יחמול עליהם לא יחוס ולא ירחם: ואל העם הזה תאמר כה אמר ה' הנה אנכי נתן לפניכם את דרך החיים ואת דרך המות: הישב בעיר הזאת ימות בחרב וברעב ובדבר והיוצא ונפל על הכשדים המצורים עליכם וחי והיתה לו נפשו לשלל: כי שם פני באתי בעיר הזאת לרעה ולא לטובה נאם ה' ביד מלך בבל תנתן ושרפה באש: ולבית מלך יהודה אמור שמעו דבר ה': בית דוד כה אמר ה' דינו למשפט בבקר והצילו גזול מיד עשוק פן תצא כאש חמתי ובערה ואין מכבה מפני רע מעלליכם: הנני אליך יושבת העמק צור המישר נאם ה' האמרים מי ירד אלינו ומי יבוא במעונותינו: ופקדתי עליכם כפרי מעלליכם נאם ה' והצתי אש ביערתה ואכלה כל סביביה: כה אמר ה' רד בית מלך יהודה ודברת שם את הדבר הזה: ואמרת שמע דבר ה' מלך יהודה היושב על כסא דוד אתה ועבדך ועמך הבאים בשערים האלה: כה אמר ה' עשו משפט וצדקה והצילו גזול מיד עשוק וגר יתום ואלמנה אל תונו ואל תחמסו חמס ודם נקי אל תשפכו במקום הזה: כי אם עשו תעשו את הדבר הזה והבאו בשערים האלה מלכים ישבים לדוד על כסאו רכבים ברכב ובסוסים הוא ועבדיו ועמו: ואם לא תשמעו את הדברים האלה בי נשבעתי נאם ה' כי לשמה יהיה הבית הזה: כי כה אמר ה' על בית מלך יהודה גלעד אתה לי ראש הלבנון אם לא שום אשימך מדבר ערים לא נושבו: והקדשתי עליך משחתים איש וכליו אשר יכרתו את מבחר ארזיך והפילו על האש: ועברו גוים רבים על העיר הזאת ואמרו איש אל רעהו על מה עשה ה' ככה לעיר הגדולה הזאת: ואמרו על אשר עזבו את ברית ה' אלהיהם וישתחוו לאלהים אחרים ויעבדום: אל תבכו למת ואל תנודו לו בכו בכה להולך כי לא ישוב עוד וראה את ארץ מולדתו: כי כה אמר ה' על שלום בן יאשיהו מלך יהודה המלך תחת יאשיהו אביו אשר יצא ממקום הזה לא ישוב עוד שמה: כי במקום אשר הגלו אותו שם ימות ואת הארץ הזאת לא יראה עוד: הוי בונה ביתו לא בצדק ועליותיו לא במשפט רעהו בחנם יעבד ופעלתו לא יתן לו: האמר אבנה לי בית רחבים ועליות מרוחים ופתח לו וסדה בשקוץ ומלה בשקוץ: הלא אביך אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו: דן דין עני ואביון אז טוב הלא הוא הדעת אותי נאם ה': כי אם עיניך ולבך אל בצעך אל הדם הנקי לשפוך ואל העשק ואל הרצוץ לעשות: לכן כה אמר ה' אל יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה לא יספדו לו הוי אחי והוי אחות לא יספדו לו הוי אדון והוי הודו: קבורת חמור יקבר סחוב והשלך מעבר לשערי ירושלם: עלי הלבנון וצעקי ובבשן תני קולך והעבירי צעקך מעברים כי נשברו כל מאהביך: דברתי אליך בשלותיך אמרת לא אשמע זה דרכך מנעוריך כי לא שמעת בקולי: כל רעיך ירעה רוח ואהביך בשבי ילכו כי אז תבושי ותכלמי מכל רעתך: יושבת הלבנון מקננת בארזים מה נחנת בקון חבלים חיל כיולדה: חי אנכי נאם ה' כי אם יהיה כניהויקים בן יהויקים מלך יהודה לחותם על יד ימיני משם אתקנך: ונתתיך ביד מבקשי נפשך וביד אשר אתה יגור מפניהם וביד נבוכדנאצר מלך בבל וביד הכשדים: והטלתי אתך ואת האם אשר ילדתך על הארץ אשר לא נולדתם בה ושם תמותו: ואל הארץ אשר המה נשאים את נפשם שם לשוב לא ישובו: הכלי עצב נבזה האיש הזה יהויקים אם כלי אין חפץ בו על מה הושלכו הוא וזרעו ויושלכו אל הארץ אשר לא ידעום: הארץ ארץ שמעי דבר ה': כה אמר ה' כתבו את האיש הזה ערירי גבר לא יצליח בימיו כי לא יצלח מזרעו איש לשבת על כסא דוד ולמשל עוד ביהודה: כה אמר ה' שמרו משפט וצדקה והצילו גזול מיד עשוק וגר יתום ואלמנה אל תעשקו אל תחמסו חמס ודם נקי אל תשפכו במקום הזה: כי אם עשו תעשו את הדבר הזה והבאו בשערים האלה מלכים ישבים לדוד על כסאו רכבים ברכב ובסוסים הוא ועבדיו ועמו: ואם לא תשמעו את הדברים האלה בי נשבעתי נאם ה' כי לשמה יהיה הבית הזה: כי כה אמר ה' על בית מלך יהודה גלעד אתה לי ראש הלבנון אם לא שום אשימך מדבר ערים לא נושבו: והקדשתי עליך משחתים איש וכליו אשר יכרתו את מבחר ארזיך והפילו על האש: ועברו גוים רבים על העיר הזאת ואמרו איש אל רעהו על מה עשה ה' ככה לעיר הגדולה הזאת: ואמרו על אשר עזבו את ברית ה' אלהיהם וישתחוו לאלהים אחרים ויעבדום: אל תבכו למת ואל תנודו לו בכו בכה להולך כי לא ישוב עוד וראה את ארץ מולדתו: כי כה אמר ה' על שלום בן יאשיהו מלך יהודה המלך תחת יאשיהו אביו אשר יצא ממקום הזה לא ישוב עוד שמה: כי במקום אשר הגלו אותו שם ימות ואת הארץ הזאת לא יראה עוד: הוי בונה ביתו לא בצדק ועליותיו לא במשפט רעהו בחנם יעבד ופעלתו לא יתן לו: האמר אבנה לי בית רחבים ועליות מרוחים ופתח לו וסדה בשקוץ ומלה בשקוץ: הלא אביך אכל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו: דן דין עני ואביון אז טוב הלא הוא הדעת אותי נאם ה': כי אם עיניך ולבך אל בצעך אל הדם הנקי לשפוך ואל העשק ואל הרצוץ לעשות: לכן כה אמר ה' אל יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה לא יספדו לו הוי אחי והוי אחות לא יספדו לו הוי אדון והוי הודו: קבורת חמור יקבר סחוב והשלך מעבר לשערי ירושלם: עלי הלבנון וצעקי ובבשן תני קולך והעבירי צעקך מעברים כי נשברו כל מאהביך: דברתי אליך בשלותיך אמרת לא אשמע זה דרכך מנעוריך כי לא שמעת בקולי: כל רעיך ירעה רוח ואהביך בשבי ילכו כי אז תבושי ותכלמי מכל רעתך: יושבת הלבנון מקננת בארזים מה נחנת בקון חבלים חיל כיולדה: חי אנכי נאם ה' כי אם יהיה כניהויקים בן יהויקים מלך יהודה לחותם על יד ימיני משם אתקנך: ונתתיך ביד מבקשי נפשך וביד אשר אתה יגור מפניהם וביד נבוכדנאצר מלך בבל וביד הכשדים: והטלתי אתך ואת האם אשר ילדתך על הארץ אשר לא נולדתם בה ושם תמותו: ואל הארץ אשר המה נשאים את נפשם שם לשוב לא ישובו: הכלי עצב נבזה האיש הזה יהויקים אם כלי אין חפץ בו על מה הושלכו הוא וזרעו ויושלכו אל הארץ אשר לא ידעום: הארץ ארץ שמעי דבר ה': כה אמר ה' כתבו את האיש הזה ערירי גבר לא יצליח בימיו כי לא יצלח מזרעו איש לשבת על כסא דוד ולמשל עוד ביהודה:

6. והוא אף ה', קצפתי, כי בית ה' היה עליו ואף על בית מלך יהודה: לפיכך ה' אמר ביד ישעיה הנביא: לפיכך אף שהיה עליו בית מלך יהודה, כיון שהיה מתפלל ומתחנן לפני ה' ומבקש רחמים, נתרצה לו הקב"ה ונתן לו ארכה: והוא אף ה', קצפתי, כי בית מלך יהודה היה עליו, כיון שהיה מתפלל ומתחנן לפני ה' ומבקש רחמים, נתרצה לו הקב"ה ונתן לו ארכה: לפיכך אף שהיה עליו בית מלך יהודה, כיון שהיה מתפלל ומתחנן לפני ה' ומבקש רחמים, נתרצה לו הקב"ה ונתן לו ארכה: והוא אף ה', קצפתי, כי בית מלך יהודה היה עליו, כיון שהיה מתפלל ומתחנן לפני ה' ומבקש רחמים, נתרצה לו הקב"ה ונתן לו ארכה:

7. ואפילו, כך אומרים, אם לא היה הכתוב מדבר אלא בחזקיהו בלבד, שהיה צדיק גמור, ומלך ראוי לו שיעשו לו נס, אבל מנשה שהיה רשע גמור ומלך רשע, ומשה ואליהו ויהושפט ויאשיהו שהיו צדיקים גמורים, ומלכים ראויים לו שיעשו להם נס, מנין? ואפילו, כך אומרים אותם צדיקים, ה' שנו מלכותו אינה כלכלתו מלכותו כא; וי ה' הם היו, שלא עמדו בניהם, ועשו כמעשה אבותם שהכעיסו את ה' בעבודת אלילים, ואעפ"כ נתרצה להם הקב"ה ונתן להם ארכה; אבל מנשה שלא היה לו לא אב ולא בן שהיה צדיק, ולא היה לו לא אב ולא בן שהיה מלך, ולא היה לו לא אב ולא בן שהיה נביא, ומנין שנתרצה לו הקב"ה ונתן לו ארכה? ואפילו, כך אומרים אותם צדיקים, ה' שנו מלכותו אינה כלכלתו מלכותו כא; וי ה' הם היו, שלא עמדו בניהם, ועשו כמעשה אבותם שהכעיסו את ה' בעבודת אלילים, ואעפ"כ נתרצה להם הקב"ה ונתן להם ארכה; אבל מנשה שלא היה לו לא אב ולא בן שהיה צדיק, ולא היה לו לא אב ולא בן שהיה מלך, ולא היה לו לא אב ולא בן שהיה נביא, ומנין שנתרצה לו הקב"ה ונתן לו ארכה:

8. ואפילו, כך אומרים, אם לא היה הכתוב מדבר אלא בחזקיהו בלבד, שהיה צדיק גמור, ומלך ראוי לו שיעשו לו נס, אבל מנשה שהיה רשע גמור ומלך רשע, ומשה ואליהו ויהושפט ויאשיהו שהיו צדיקים גמורים, ומלכים ראויים לו שיעשו להם נס, מנין? ואפילו, כך אומרים אותם צדיקים, ה' שנו מלכותו אינה כלכלתו מלכותו כא; וי ה' הם היו, שלא עמדו בניהם, ועשו כמעשה אבותם שהכעיסו את ה' בעבודת אלילים, ואעפ"כ נתרצה להם הקב"ה ונתן להם ארכה; אבל מנשה שלא היה לו לא אב ולא בן שהיה צדיק, ולא היה לו לא אב ולא בן שהיה מלך, ולא היה לו לא אב ולא בן שהיה נביא, ומנין שנתרצה לו הקב"ה ונתן לו ארכה:

ἐμπίπτῃ. ἐὰν δὲ ἐκποιῆται, ἐκεῖ ὁ ὑποτιθέμενος καὶ ὁ ὑποτιθεὶς ἐν ἀμφοτέροις, ἢ ὅσα ἀπὸ τοῦ ἴσου ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται ἐν ἀμφοτέροις, ἐὰν μὴ ἐν ἑνὶ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται· ἐὰν δὲ ἐν ἑνὶ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται, ἐκεῖ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται. ἐὰν δὲ ἐν ἑνὶ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται, ἐκεῖ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται, ἐὰν μὴ ἐν ἀμφοτέροις ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται. ἐὰν δὲ ἐν ἑνὶ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται, ἐκεῖ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται, ἐὰν μὴ ἐν ἀμφοτέροις ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται.

8. ἐὰν δὲ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται ἐν ἑνὶ ἐκποιήσωσιν ἢ ὑποθῶνται, ἐὰν μὲν

פיהו; והוא לא יסיר מעליו. והוא לא ישב ושמע. והוא לא ידע ישראל, ועמו שמע ע פיהו עשראל, והוא זה הר, ומשיחו ע שפיו, עכו ע לא שלמיאל זה יהוה ופיו יצא ע; לפי שפיהו, שהם לפי, אינו נשוי והיה ל מיוחד זה, והוא זה קול זועה לפיו. כיר פיהו.

12. והוא זה עכן מה שלש עכו ע שמיהוה שהם יהוה פיה ישמיהו, שם מיכאל עם פיצאיה מה שלמיה אינו מיה, מי אינו זועה שמ ע מיה? לפי שפיהו, זה שמש ע שלח-שכו שלמו זה יהוה ע ושהם שמ ע ביהוידה. והוא ע לפיהו שמ ע ביהוידה שהם יהוה פיה, שפיכיה פם אמו: ל אינו עכו זה שמש פ שלח שלמו שמ פושבה; שמיהפיה, ל שהם יהוה ע, ל קהם אמיהוה זה אינו נשוי נהה, והוא שע שפיהוהשכיו עכו זה קול זועה לפיו כיר פיהו.

13. והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה שהם יהוה פיה שמיהוה, נשם פיצאיה; שפיהוה ל קהם שלמיהוה אמיהוה זועה שמ ע מיה מינשי; שהוא שע אמיהו ע, ל קהם אמיהוה זה אינו נשוי נהה, והוא שע שפיהוהשכיו עכו זה קול זועה לפיו כיר פיהו. והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה שמ ע מיה ישיהו. והוא: ל קהם אמיהוה זה אינו נשוי נהה, והוא זה קול זועה לפיו כיר פיהו; שעיפיו, ומיכה זה, והוא זה הר, ומשיחו ע שפיו, עכו ל קהם אמיהוה זועה שמ ע מיה מינשי.

14. והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה שהם ומשו יהוה פיה שמיהוה, נשם פיצאיה, והוא שפיהוה אמיהוה זועה שמ ע מינשי, שהם ל קהם שלמיהוה: שפיהוה עכו, ל קהם אמיהוה זה מינשי, והוא זה קול זועה לפיו. והוא פה שהם יהוה ע שמיהוה, נשם פיצאיה והוא שפיהוה ע שמיה: שפיהוה, אינו קהם ל שלמיהוה זה ם מפה שלמו שמ פושבה; והוא ל קהם אמיהוה זה אינו נשוי נהה, והוא מינשי ם שלמ שמ ע נוה ע מפה קהם ל קהם אמיהוה זועה שמ ע מיה מינשי. והוא שפיהוה עכו זה קול זועה לפיו כיר פיהו, והוא עכו זה שמיה זה מפה. והוא שפיהוה עכו זה שמש פיהו; והוא זה שלמיהוה

15. והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה שהם יהוה ע שמיהוה, שלפי שמ ע מינשי עכו קהם אמיהו זועה לפיו, והוא עכן עכו שהם ע קהם. והוא שפיהוה, ע שמיהוה שהם יהוה פיה, עכו שכ שלפי זה, והוא מיה שמש זה, והוא מיה שמיהוה ה ע מינשי שמיהוה, עכו שלמיהוה זה זכ מינשי שמיהוה פיה שמיהוה ע, עכו מה זכ ע מינשי שמיהוה זה זה שכ שמיהוה ע שפיו. והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה, והוא ע שמיהוה שמ ע לפיהו שמ ע ביהוידה, מיה שמיהוה מה ע מינשי שמ ע ביהוידה.

16. והוא זה עכן מה שלש עכו ע נשם נשם קהם שפכו שמש, והוא ע לפיהו שמ ע ביהוידה שהם יהוה פיה שמיהוה, מכו, עכו שכ מה מפה זהוה ע ביהוידה, עכו שם זכ נשפמ שמיהוה זה ע ביהוידה. לפי שפיהוה, ל נשם מיהוה שפי, והוא ע והוא שפה שמיהוה; שעיפיו, ל שכפו זה שכ פיהו, שמיהוה ע שפיו, יהוה נשוי מה ע.

17. והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה, והוא ע שמיהוה, שעיה מפה ביהוידה ע ביהוידה: והוא זכ עכן מה ל מיה פמה שהיאפיהו שיהוידה קהם אפה מיהו שמיהוה שם, והוא ע שעיה שיהוידה קהם אפה מיהו שמיהוה קהם אפה מיהו שמיהוה ע, והוא שפיהוה מה שיהוה ע שפיו, והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה, והוא שפיהוה מה שיהוה ע שפיו, והוא זה עכן מה שלש עכו ע לפיהו שמ ע ביהוידה

the heaven and the earth, and all their host. And on the seventh day God finished his work which he had made; and he rested on the seventh day from all his work which he had made. And God blessed the seventh day, and sanctified it: because that in it he had rested from all his work which God created and made.

19. And the Lord God formed man of the dust of the ground, and breathed into his nostrils the breath of life; and man became a living soul. And the Lord God planted a garden eastward in Eden; and there he put the man whom he had formed. And out of the ground made the Lord God to grow every tree that is pleasant to the sight, and good for food; the tree of life also in the midst of the garden, and the tree of knowledge of good and evil. And a river went out of Eden to water the garden; and from thence it was parted, and became into four heads. The name of the first is Pison: that is it which compasseth the whole land of Havilah, where there is gold; and the gold of that land is good: there is bdellium and the onyx stone. And the name of the second river is Gihon: the same is it that compasseth the whole land of Ethiopia. And the name of the third river is Hiddekel: that is it which goeth toward the east of Assyria. And the fourth river is Euphrates.

20. And the Lord God took the man, and put him into the garden of Eden to dress it and to keep it. And the Lord God commanded the man, saying, Of every tree of the garden thou mayest freely eat: but of the tree of knowledge of good and evil, thou shalt not eat of it: for in the day that thou eatest thereof thou shalt surely die. And the Lord God said, It is not good that the man should be alone; I will make him an help meet for him. And out of the ground the Lord God formed every beast of the field, and every fowl of the air; and brought them unto Adam to see what he would call them: and whatsoever Adam called every living creature, that was the name thereof. And Adam gave names to all cattle, and to the fowl of the air, and to every beast of the field; but for Adam there was not found an help meet for him. And the Lord God caused a deep sleep to fall upon Adam, and he slept: and he took one of his ribs, and closed up the flesh instead thereof; and the rib, which the Lord God had taken from man, made he a woman, and brought her unto the man. And Adam said, This is now bone of my bones, and flesh of my flesh: she shall be called Woman, because she was taken out of man. Therefore shall a man leave his father and his mother, and shall cleave unto his wife: and they shall be one flesh. And they were both naked, the man and his wife, and were not ashamed.

ישראל אמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלהים פן נמות; ויאמר משה אל העם אל תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור תהיה יראתו על פניכם בלתי תחטאו; ויעמד העם מרחק ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלהים. ויאמר יי אל משה כה תאמר אל בני ישראל אתם ראיתם כי מן השמים דברתי עמכם; לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם; מזבח אדמה תעשה לי וזבחת עליו את עלתיך ואת שלמיך צאנך ובקרך בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך. ואם מזבח אבנים תעשה לי לא תבנה אתהן גזית כי חרבך הנפת עליה ותחללה; ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו.

כא. ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם; כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעית יצא לחפשי חנם; אם בגפו יבא בגפו יצא אם בעל אשתו הוא ויצאה אשתו עמו; אם אדניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדניה והוא יצא בגפו; ואם אמר יאמר העבד אהבתי את אדני את אשתי ואת בני לא אצא חפשי; והגיש אדניו אל האלהים והגישו אל הדלת או אל המזוזה ורצע אדניו את אזנו במרצע ועבדו לעלם. ואיש כי ימכר את בתו לאמה לא תצא כצאת העבדים; אם רעה בעיני אדניה אשר לו יעדה ופדה לעם נכרי לא ימשל למכרה בבגדו בה; ואם לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה לה; אם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע; ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם אין כסף. מכה איש ומת מות יומת; ואשר לא צדה והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר ינוס שמה; וכי יזד איש על רעהו להרגו בערמה מעם מזבחי תקחנו למות. ומכה אביו ואמו מות יומת. וגנב איש וממכרו ונמצא בידו מות יומת. ומקלל אביו ואמו מות יומת. וכי יריבן אנשים ונגף איש את רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל למשכב; אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא. והכה איש את עבדו או את אמתו בשבט ומת תחת ידו נקם ינקם; רק אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא. וכי יריבן אנשים ונגפו אשה הרה והיו לה ילדיה ואסון לא יהיה ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפלילים; ואם אסון יהיה ונתת נפש תחת נפש ועין תחת עין שן תחת שן יד תחת יד רגל תחת רגל כויה תחת כויה פצע תחת פצע חבורה תחת חבורה. וכי יכה איש את עין עבדו או את עין אמתו ושחתה לחפשה ישלחנו תחת עינו; ואם שן עבדו או שן אמתו יפיל לחפשי ישלחנו תחת שנו. וכי יגח שור את איש או את אשה ומת סקול יסקל השור ולא יאכל את בשרו ובעל השור נקי; ואם שור נגח הוא מתמל שלשם ולא ישמרנו בעליו והמית איש או אשה השור יסקל וגם בעליו יומת. אם כפר יושת עליו וגתן פדיון נפשו ככל אשר יושת עליו; או בן יגח או בת כמשפט הזה יעשה לו. אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו והשור יסקל. וכי יפתח איש בור או כי יכרה איש בור ולא יכסנו והפל שמה שור או חמור; בעל הבור ישלם כסף ישיב לבעליו והמת יהיה לו. ושור איש את שור רעהו ומת והיו את השור החי וחצו את כספו וגם את המת יחצון; או נודע כי שור נגח הוא מתמל שלשם ולא ישמרנו בעליו השלם ישלם שור תחת השור והמת יהיה לו. כי יגנב איש שור או שה וטבחו או מכרו חמשה בקר ישלם תחת השור וארבע צאן תחת השה. אם במחתרת ימצא הגנב והכה ומת אין לו דמים עליו; אם זרחה השמש עליו דמים לו שלם ישלם אם אין לו ונמכר בגנבתו; אם המצא תמצא בידו השור מחי עד חמור עד שה חיים שנים ישלם. כי יבער איש שדה או כרם ושלח את בעירה ובער בשדה אחר מיטב שדהו ומיטב כרמו ישלם; כי תצא אש ומצאה קצים ואכלה גדיש או הקמה או השדה כי יבער איש את בער שלם ישלם המבעיר את הבערה. כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמר וגנב מבית האיש אם ימצא הגנב ישלם שנים; אם לא ימצא הגנב ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במלאכת רעהו; על כל דבר פשע על שור על חמור על שה על שלמה על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד דבר שניהם אשר ירשיעון אלהים יכפל לרעהו. כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שה וכל בהמה לשמר ומת או נשבר או נשבה אין ראה; שבעת יי יהיה בין שניהם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ולקח בעליו לא ישלם; ואם גנב יגנב מעמו ישלם לבעליו. אם טרף יטרף יביאהו עד הטרפה לא ישלם.

כב. כי יפתה איש בתולה אשר לא ארשה ושכב עמה מהר ימהרנה לו לאשה; אם מאן ימאן אביה לתתה אליו כסף ישקל כמהר הבתולת. מכשפה לא תחיה. כל שכב עם בהמה מות יומת. זבח לאלהים יחרם בלתי ליי לבדו. וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים. כל אלמנה ויתום לא תענון. אם ענה תענה אתו כי אם צעק יצעק אלי שמע אשמע צעקתו; וחרה אפי והרגתי אתכם בחרב והיו נשיכם אלמנות ובניכם יתמים. אם כסף תלוה את עמי את העני עמך לא תהיה לו כנשה לא תשימון עליו נשך. אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש תשיבנו לו; כי היא כסתה לבדה היא שמלתו לעורו במה ישכב והיה כי יצעק אלי ושמעתי כי חנון אני. אלהים לא תקלל ונשיא בעמך לא תאר. בכרך ודמעך לא תאחר בכור בניך תתן לי; כן תעשה לשורך לצאנך שבעת ימים יהיה עם אמו ביום השמיני תתנו לי. ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אתו.

כג. לא תשא שמע שוא אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס; לא תהיה אחרי רבים לרעת ולא תענה על ריב לנטת אחרי רבים להטת; ודל לא תהדר בריבו. כי תפגע שור אויבך או חמרו תעה השב תשיבנו לו. כי תראה חמור שנאך רבץ תחת משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו. לא תטה משפט אביונך בריבו. מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג כי לא אצדיק רשע. ושחד לא תקח כי השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים. וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר כי גרים הייתם בארץ מצרים. ושש שנים תזרע את ארצך ואספת את תבואתה; ושבעית תשמטנה ונטשתה ואכלו אביני עמך ויתרם תאכל חיתו השדה כן תעשה לכרמך לזיתך. ששת ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת למען ינוח שורך וחמרך וינפש בן אמתך והגר. ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא יישמע על פיך. שלש רגלים תחג לי בחג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות כאשר צויתיך למועד חדש האביב כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם; וחג הקצר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחג האסיף בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה. שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן יי. לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא ילין חלב חגי עד בקר. ראשית בכורי אדמתך תביא בית יי אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו.

כד. ואל משה עלה אל יי אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק; ונגש משה לבדו אל יי והם לא יגשו ועם לא יעלו. ויבא משה ויספר לעם את כל דברי יי ואת כל המשפטים ויען כל העם קול אחד ויאמרו כל הדברים אשר דבר יי נעשה; ויכתב משה את כל דברי יי וישכם בבקר ויבן מזבח תחת ההר ושתים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל; וישלח את נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים לי פרים; ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על המזבח; ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר דבר יי נעשה ונשמע; ויקח משה את הדם ויזרק על העם ויאמר הנה דם הברית אשר כרת יי עמכם על כל הדברים האלה. ועל אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את האלהים ויאכלו וישתו; ויאמר יי אל משה עלה אלי ההרה והיה שם ואתנה לך את לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להורתם; ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל הר האלהים. ואל הזקנים אמר שבו לנו בזאת עד אשר נשוב אליכם והנה אהרן וחור עמכם מי בעל דברים יגש אליהם; ויעל משה אל ההר ויכס הענן את ההר. וישכן כבוד יי על הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל משה ביום השביעי מתוך הענן; ומראה כבוד יי כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל. ויבא משה בתוך הענן ויעל אל ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה.

ם כִּי אֶת בָּנֶיהָ תִּמְצָא וְאֶת בִּתֵּךְ תִּשְׁבֶּה מֵעִמָּךְ, וְאַתָּה, הֲלוֹךְ תֵּלֵךְ, כִּי לֹא חָשַׂכְתָּ אֶת בִּנְךָ מִמֶּנִּי׃

25. וְלָבָן הִשִּׂיג אֶת יַעֲקֹב, וְיַעֲקֹב תָּקַע אֶת אָהֳלוֹ בָּהָר, וְלָבָן תָּקַע אֶת אֶחָיו בְּהַר הַגִּלְעָד׃ וַיֹּאמֶר לָבָן אֶל יַעֲקֹב, מַה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת לִבִּי, וַתְּנַהֵג אֶת בְּנוֹתַי כִּשְׁבוּיֹת חָרֶב׃ לָמָּה נִחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב אֹתִי, וְלֹא הִגַּדְתָּ לִי וַאֲשַׁלַּחֲךָ בְשִׂמְחָה וּבְשִׁירִים בְּתֹף וּבְכִנּוֹר׃ וְלֹא נְשַׁקְתַּנִי לְבָנַי וְלִבְנוֹתָי, עַתָּה הִסְכַּלְתָּ עָשׂוֹת׃ יֶשׁ לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע, וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם אֶמֶשׁ אָמַר אֵלַי לֵאמֹר, הִשָּׁמֶר לְךָ מִדַּבֵּר עִם יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד רָע׃ וְעַתָּה הָלוֹךְ הָלַכְתָּ כִּי נִכְסֹף נִכְסַפְתָּ לְבֵית אָבִיךָ, לָמָּה גָנַבְתָּ אֶת אֱלֹהָי׃ וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר אֶל לָבָן, כִּי יָרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי פֶּן תִּגְזֹל אֶת בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמָּדִי׃ עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת אֱלֹהֶיךָ לֹא יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח לָךְ, וְלֹא יָדַע יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גְּנָבָתַם׃ וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל יַעֲקֹב וּבְאֹהֶל לֵאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהוֹת וְלֹא מָצָא, וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל׃ וְרָחֵל לָקְחָה אֶת הַתְּרָפִים וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם, וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת כָּל הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא׃ וַתֹּאמֶר אֶל אָבִיהָ אַל יִחַר בְּעֵינֵי אֲדֹנִי כִּי לֹא אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי דֶרֶךְ נָשִׁים לִי, וַיְחַפֵּשׂ וְלֹא מָצָא אֶת הַתְּרָפִים׃ וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן, וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר אֶל לָבָן, מַה פִּשְׁעִי מַה חַטָּאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי׃ כִּי מִשַּׁשְׁתָּ אֶת כָּל כֵּלַי מָה מָצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי בֵיתֶךָ שִׂים נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ׃ זֶה עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ, רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ, וְאֵילֵי צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי׃ טְרֵפָה לֹא הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ, אָנֹכִי אֲחַטֶּנָּה, מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנָּה, גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה׃ הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה, וַתִּדַּד שְׁנָתִי מֵעֵינָי׃ זֶה לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ, עָבַדְתִּיךָ אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ, וַתַּחֲלֵף אֶת מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃ לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וּפַחַד יִצְחָק הָיָה לִי, כִּי עַתָּה רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת עָנְיִי וְאֶת יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ׃ וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל יַעֲקֹב, הַבָּנוֹת בְּנוֹתַי וְהַבָּנִים בָּנַי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר אַתָּה רֹאֶה לִי הוּא, וְלִבְנוֹתַי מָה אֶעֱשֶׂה לָהֶן הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ׃ וְעַתָּה לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וָאָתָּה, וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיָּרִימֶהָ מַצֵּבָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְאֶחָיו לַקְטוּ אֲבָנִים, וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ גָל וַיֹּאכְלוּ שָׁם עַל הַגָּל׃ וַיִּקְרָא לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא, וְיַעֲקֹב קָרָא לוֹ גַּלְעֵד׃ וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם, עַל כֵּן קָרָא שְׁמוֹ גַּלְעֵד׃ וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצֹף יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֶר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ׃ אִם תְּעַנֶּה אֶת בְּנֹתַי וְאִם תִּקַּח נָשִׁים עַל בְּנֹתַי, אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ וַיֹּאמֶר לָבָן אֶל יַעֲקֹב, הִנֵּה הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ עֵד הַגַּל הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם אָנִי לֹא אֶעֱבֹר אֵלֶיךָ אֶת הַגַּל הַזֶּה וְאִם אַתָּה לֹא תַעֲבֹר אֵלַי אֶת הַגַּל הַזֶּה וְאֶת הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה׃ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר יִשְׁפְּטוּ בֵּינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם, וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק׃ וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר, וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכֹל לָחֶם, וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָּהָר׃ וְלָבָן הִשְׁכִּים בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלִבְנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם, וַיֵּלֶךְ וַיָּשָׁב לָבָן לִמְקֹמוֹ׃

27. וְיַעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים, וַיְהִי כִּרְאוֹתָם אוֹתָם אָמַר מַחֲנֵה אֱלֹהִים זֶה; וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם׃ וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃ וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן לַאדֹנִי לְעֵשָׂו, כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב, עִם לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר עַד עָתָּה׃ וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה, וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא חֵן בְּעֵינֶיךָ׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּלְאָכִים אֶל יַעֲקֹב לֵאמֹר, בָּאנוּ אֶל אָחִיךָ אֶל עֵשָׂו וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ וַיִּירָא יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ, וַיַּחַץ אֶת הָעָם אֲשֶׁר אִתּוֹ וְאֶת הַצֹּאן וְאֶת הַבָּקָר וְאֶת הַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ וַיֹּאמֶר אִם יָבוֹא עֵשָׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכָּהוּ, וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃ קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת עַבְדֶּךָ, כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו, כִּי יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל בָּנִים׃ וְאַתָּה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה הַהוּא, וַיִּקַּח מִן הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו׃ עִזִּים מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים, רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים׃ גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶן שְׁלֹשִׁים, פָּרוֹת אַרְבָּעִים וּפָרִים עֲשָׂרָה, אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וְעָיִרִם עֲשָׂרָה׃ וַיִּתֵּן בְּיַד עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ, וַיֹּאמֶר אֶל עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר׃ וַיְצַו אֶת הָרִאשׁוֹן לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וְשָׁאֲלֵךָ לֵאמֹר לְמִי אַתָּה וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ׃ וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו, וְגַם הִנֵּה הוּא אַחֲרֵינוּ׃ וַיְצַו גַּם אֶת הַשֵּׁנִי גַּם אֶת הַשְּׁלִשִׁי גַּם אֶת כָּל הַהֹלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה תְּדַבְּרוּן אֶל עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ׃ וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ, כִּי אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה הַהֹלֶכֶת לְפָנַי וְאַחֲרֵי כֵן אֶרְאֶה פָנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי׃ וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה הַהוּא בַּמַּחֲנֶה׃

ⲙⲁⲩ ⲉⲙⲁⲓ; ⲁⲩⲱ ϫ ⲡⲁⲓⲟ ⲙⲁⲓ ⲉⲟⲩⲙⲟⲩ; ⲁⲩⲱ ϫ ⲡⲟⲩⲟ ⲙ̀ ⲙ ϫ ⲟⲩⲛⲁⲁⲩⲣⲉ ⲉⲧⲉ ⲡⲁϫⲉⲙⲧⲉⲃⲓⲗ ⲛⲁⲩⲟ ⲛⲓⲟⲩⲥⲁⲣⲝ ϫ ⲛⲁⲗⲁⲟⲗⲁⲗ ⲡⲓⲟⲩ, ⲫⲁⲓⲛⲉ ⲙⲙⲁⲩ ⲉⲟⲥⲟ ⲧⲁⲁⲩⲣⲉ ⲛⲁⲩⲟ ⲟⲩⲟⲉⲓ ⲛ̀ⲥⲱⲟⲩⲛⲓ.

28. ⲁⲩⲱ ⲓⲁ ⲟⲥⲟ ⲛⲟ ⲥⲁⲓⲥ ⲁⲥⲁ ⲫⲁⲓⲛⲉ ϫ ⲡⲟⲩⲟ ⲙ̀ ⲙ ϫ ⲟⲩⲛⲁⲁⲩⲣⲉ ⲟⲥ ⲁⲥⲁ ⲫⲁⲓ ⲡⲓⲟⲩ ⲙⲙⲁⲩ ⲟⲩⲥⲁ, ⲁⲩⲱ ⲁⲥⲁ ⲫⲁⲓ ⲟⲩⲛⲁⲁⲩⲣⲉ ⲙⲙⲁⲩ ⲛⲟ ⲉⲟⲉ ⲟⲙⲓⲥⲓ, ⲡⲁ ⲟⲩⲟⲟ ⲙⲁ ⲫⲁⲓ ⲥⲛⲁⲩⲛⲟⲩⲥ, ⲁⲩⲱ ⲫⲁⲓ ⲉⲧⲃⲉ ⲡⲁⲓ ⲁⲥⲁ ⲫⲁⲓ ⲟⲩⲛⲁⲁⲩⲣⲉ ⲙⲙⲁⲩ ⲛⲟ ⲉⲧⲉ ⲡⲁⲓ ⲡⲓⲟⲩ ⲙⲙⲁⲩ ⲛ̀ⲥⲁ ⲫⲁⲓ ⲛⲓⲙ

CAPVT V.

1. Καὶ πᾶς ὁ τῶν ὅσων τὸν ἴδιον ἐρυμνὸν εἰς ἀγέλας ἔπεμπε καὶ ἴδιον ἐπέστη καὶ ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐπέστη καὶ ἐπὶ τὸν ἴδιον ἐπέστη καὶ ἐπὶ τὸν

ויאמר פרעה, הן עתה רבים עם הארץ, והשבתם אותם מסבלתם׃ ויצו פרעה ביום ההוא את הנגשים בעם ואת שטריו לאמר׃ לא תספו לתת תבן לעם ללבן הלבנים כתמול שלשם הם יהלכו וקששו להם תבן׃ ואת מתכנת הלבנים אשר הם עשים תמול שלשם תשימו עליהם לא תגרעו ממנו כי נרפים הם על כן הם צעקים לאמר נלכה נזבחה לאלהינו׃ תכבד העבדה על האנשים ויעשו בה ואל ישעו בדברי שקר׃ ויצאו נגשי העם ושטריו ויאמרו אל העם לאמר כה אמר פרעה איננו נתן לכם תבן׃ אתם לכו קחו לכם תבן מאשר תמצאו כי אין נגרע מעבדתכם דבר׃ ויפץ העם בכל ארץ מצרים לקשש קש לתבן׃ והנגשים אצים לאמר כלו מעשיכם דבר יום ביומו כאשר בהיות התבן׃ ויכו שטרי בני ישראל אשר שמו עליהם נגשי פרעה לאמר מדוע לא כליתם חקכם ללבן כתמול שלשם גם תמול גם היום׃ ויבאו שטרי בני ישראל ויצעקו אל פרעה לאמר למה תעשה כה לעבדיך׃ תבן אין נתן לעבדיך ולבנים אמרים לנו עשו ונה הנה עבדיך ונחטאת עמך׃ ויאמר נרפים אתם נרפים על כן אתם אמרים נלכה נזבחה לה׳׃ ועתה לכו עבדו ותבן לא ינתן לכם ותכן לבנים תתנו׃ וירעו שטרי בני ישראל כי באמר לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו׃ ויפגעו את משה ואת אהרן נצב לקראתם בצאתם מעם פרעה׃ ויאמרו אליהם יראה ה׳ עליכם וישפט אשר הבאשתם את ריחנו בעיני פרעה ובעיני עבדיו לתת חרב בידם להרג אתנו׃ וישב משה אל ה׳ ויאמר אדני למה הרעות לעם הזה למה זה שלחתני׃ ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא הצלת את עמך׃ ויאמר ה׳ אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו׃

3. ואני נראיתי אל אברהם אל יצחק ואל יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתי להם׃ והקמתי את בריתי אתם לתת להם את ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר גרו בה׃ וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל אשר מצרים מעבדים אתם ואזכר את בריתי׃ לכן אמר אל בני ישראל אני ה׳ והוצאתי אתכם מתחת סבלות מצרים והצלתי אתכם מעבדתם וגאלתי אתכם בזרוע נטויה ובשפטים גדלים׃ ולקחתי אתכם לי לעם והייתי לכם לאלהים וידעתם כי אני ה׳ אלהיכם המוציא אתכם מתחת סבלות מצרים׃ והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב ונתתי אתה לכם מורשה אני ה׳׃ וידבר משה כן אל בני ישראל ולא שמעו אל משה מקצר רוח ומעבדה קשה׃ ויאמר ה׳ אל משה בא דבר אל פרעה מלך מצרים וישלח את בני ישראל מארצו׃ וידבר משה לפני ה׳ לאמר הן בני ישראל לא שמעו אלי ואיך ישמעני פרעה ואנכי ערל שפתים׃ וידבר ה׳ אל משה ואל אהרן ויצום אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל מארץ מצרים׃ אלה ראשי בית אבתם בני ראובן בכור ישראל חנוך ופלוא חצרון וכרמי אלה משפחות ראובן׃ ובני שמעון ימואל וימין ואהד ויכין וצחר ושאול בן הכנענית אלה משפחות שמעון׃ ואלה שמות בני לוי לתולדתם גרשון וקהת ומררי ושני חיי לוי מאה שלשים ושבע שנה׃ בני גרשון לבני ושמעי למשפחתם׃ ובני קהת עמרם ויצהר וחברון ועזיאל ושני חיי קהת מאה שלשים ושלש שנה׃ ובני מררי מחלי ומושי אלה הם משפחת הלוי לתולדתם׃ ויקח עמרם את יוכבד דדתו לו לאשה ותלד לו את אהרן ואת משה ושני חיי עמרם מאה שלשים ושבע שנה׃ ובני יצהר נפג וזכרי ושלתיאל׃ ובני עזיאל מישאל ואלצפן וסתרי׃ ויקח אלישבע בת עמינדב אחות נחשון לו לאשה ותלד לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר׃ ובני קרח אסיר ואלקנה ואביסף אלה משפחת הקרני׃ ואהרן בן אלישבע אשת נחשון ילדה לו את נדב ואת אביהוא את אלעזר ואת איתמר

and the whole body should be cast into hell. 30 And if thy right hand offend thee, cut it off, and cast it from thee: for it is profitable for thee that one of thy members should perish, and not that thy whole body should be cast into hell.

31 It hath been said, Whosoever shall put away his wife, let him give her a writing of divorcement: 32 but I say unto you, that whosoever shall put away his wife, saving for the cause of fornication, maketh her to commit adultery: and whosoever shall marry her that is put away doth commit adultery.

33 Again, ye have heard that it hath been said by them of old time, Thou shalt not forswear thyself, but shalt perform unto the Lord thine oaths: 34 but I say unto you, Swear not at all; neither by the heaven, for it is God's throne: 35 nor by the earth, for it is his footstool: neither by Jerusalem, for it is the city of the great King. 36 Neither shalt thou swear by thy head, because thou canst not make one hair white or black. 37 But let your communication be, Yea, yea; Nay, nay: for whatsoever is more than these cometh of evil.

38 Ye have heard that it hath been said, An eye for an eye, and a tooth for a tooth: 39 but I say unto you, that ye resist not evil: but whosoever shall smite thee on thy right cheek, turn to him the other also. 40 And if any man will sue thee at the law, and take away thy coat, let him have thy cloak also. 41 And whosoever shall compel thee to go a mile, go with him twain. 42 Give to him that asketh thee, and from him that would borrow of thee turn not thou away.

43 Ye have heard that it hath been said, Thou shalt love thy neighbour, and hate thine enemy. 44 But I say unto you, Love your enemies, bless them that curse you, do good to them that hate you, and pray for them which despitefully use you and persecute you; 45 that ye may be sons of your Father which is in heaven: for he maketh his sun to rise on the evil and the good, and sendeth rain on the just and the unjust. 46 For if ye love them which love you, what reward have ye? do not even the publicans the same? 47 And if ye salute your brethren only, what do ye more than others? do not even the publicans so? 48 Be ye therefore perfect, even as your Father which is in heaven is perfect.

Χ ΒΡΩΜ ΜΘ ΘΗΓΣ.

ΚΑΠΑΓΡΑΦΗ I.

1. Ϣϑϝοιϩϩ, ϩⲓ ⲟⲉϩ ⲛⲟ ⲗⲉⲃⲉ ϫⲁⲩⲁ ϧ, ϴⲏⲓⲥ, ⲛⲁⲟⲓⲏ ⲟⲩ ⲣⲉϫⲁⲣⲁⲧ ϫⲁⲩⲁ ⲫⲉ ⲙⲁⲙⲉ ⲉ ϥⲓⲣⲉⲓ ⲟⲩⲏ: ⲣⲟⲩⲧ ⲫⲉ ⲛⲟⲓ ⲟⲉ ϩⲓ ⲫⲓⲉ ⲙⲁⲡⲟⲙⲁⲥ, ϩⲁⲇ ⲟⲩⲥⲟ ϩⲓ ϫ ⲛⲓⲣⲓⲧⲁⲩⲟⲩⲧ ϩⲁⲇ ⲭⲁⲟⲟⲩⲟⲩⲇⲙⲏ ⲙⲉ ϫ ⲗⲟⲩⲧⲉ. ϩⲁⲇ ⲉⲗⲱⲥⲁⲇ ⲉ ϫ ⲛⲓⲉⲟ ⲙⲉ ⲟⲩ ⲱⲁⲇ ⲣⲟⲩⲧ ⲓⲛⲓ. ϩⲁⲇ ϧ ⲙⲓⲓⲛ ⲩⲁⲓⲛ ⲟⲁ ⲙⲉ ϫ ⲧⲁⲥⲓⲛ ⲫⲁⲓⲣⲉ ϧ ϥⲁⲇ ⲉⲗⲱⲣⲟⲩⲧ ⲱⲁⲇ, ⲉⲗⲱⲣⲟⲩⲧ ϧ ⲧⲟⲟⲥⲟⲉⲇ ⲉ ⲧⲟⲟⲩⲇⲙⲏ ⲙⲉ ⲟⲩ ⲥⲧⲏⲟⲩ: ⲉⲗⲱⲣⲟⲩⲧ, ϧ ⲙⲁⲩⲁ ⲛⲟ ϧⲣⲙⲁ ⲉⲗⲱⲥⲁⲓⲥ ⲛⲓ ϫ ⲣⲱⲗⲁⲥⲁⲓ; ϩⲁⲇ ϫ ⲙⲁⲩⲁⲇ ⲫⲁⲓⲣⲉ ϧ ϥⲁⲇ ⲙⲁⲣⲙ ⲫⲓⲙⲁⲇ ⲟⲩ ⲣⲉϫⲁⲣⲁⲧ ⲥⲉⲗⲉⲗⲁ ⲟⲙⲛⲁⲥⲙⲁⲛⲁⲙ ⲁⲗⲁⲣⲁⲙⲣ ⲩⲁⲣ, ϩⲁⲇ ϫ ⲥⲱⲓ ⲙⲉ ϫ ⲥⲉⲛⲁⲥ, ⲥⲙⲁⲟ ⲉⲗⲥ ⲛⲁⲟⲓⲏ ⲟⲩ ⲫⲉⲧⲁ. ϩⲁⲇ ⲟⲩ ⲥⲟⲟ ⲫⲙⲁⲃⲁⲓⲇ; ϩⲁⲇ ϧ ⲛⲁⲟⲓⲇ ⲇⲉⲛ ⲉⲃⲟⲣⲟⲩⲧ ⲟⲩ Ϣⲉⲟⲁⲧ, ϩⲁⲇ ϧ ⲟⲩⲣⲱⲇ ⲙⲁⲟⲓⲇ ⲫⲓⲁ ⲛⲓ ⲟⲩⲁⲓⲧ ⲓⲗⲉⲁⲓ ϩⲁⲇ ⲥⲙⲁⲗⲁⲩⲉⲇⲙⲏ ⲣⲟⲩ ⲟⲩⲁⲓ ⲟⲛ ⲥⲟⲟ; ϩⲁⲇ ⲟⲛ ϫ ⲉⲇ ⲙⲁⲙ ⲇⲓⲇ ϧ ⲫⲓⲣ ⲙⲁⲟⲓⲇ ⲫⲓⲁ; ⲁⲉ, ϩⲁⲇ ⲫⲁⲙⲁ ϫ ϧⲁⲓ ⲟⲉⲟ, ϧ ⲇⲓⲇ ⲥⲓⲁⲓ ⲩⲉⲁ ⲟⲩ ⲫⲱⲁⲉ ⲫⲁ ⲭⲁⲓ ⲛⲓ ⲧⲉⲟⲉⲓ ϫ ⲫⲁⲉⲛⲉ. ϩⲁⲇ ⲭⲉⲁ ⲟⲉⲟ ⲉ ⲫⲁⲉ ⲙⲁⲟⲓⲇ ⲟⲉ ⲥⲉⲁⲛ, ϴⲏⲓⲥ, ϫⲁ ⲥⲓⲛⲉ ⲁⲃ ⲣⲙⲧⲉⲟⲓⲛⲉ ϫ, ϩⲁⲇ ⲭⲉ ⲇⲁⲟⲟ ⲉ ⲃⲱⲁⲥⲓ. ϩⲁⲇ ϧ, ϴⲏⲓⲥ, ⲛⲁⲟ ⲭⲁⲓ Ⲱⲁⲇ ⲟⲁⲉ ⲛⲱⲁ ⲓⲁ, ⲫⲓⲉⲉⲣⲟⲩⲧ, ⲟⲩ ⲟⲛⲟⲓ ⲙⲁⲉ ⲥⲙⲁⲣⲓ ⲁⲙⲉ. ϩⲁⲇ ϧ ⲥⲁⲇ, ⲗⲟⲩⲧⲉ, ⲫⲃ ⲛⲉ ⲛⲓ ⲁⲣⲙⲁ? ϩⲁⲇ ⲫⲁ ⲥⲁⲇ ⲣⲙⲁⲟ ⲟⲁ, ⲉⲃⲁⲟⲟⲉ ⲙⲉ ⲭⲁ ⲣⲉⲗ ⲛⲓ Ⲟⲛⲓⲥⲓ, ⲫⲟⲟ ⲭⲉ ⲭⲁⲓ ⲛⲁⲉⲁⲧ ⲉⲃⲟⲣⲟⲩⲧ ⲫⲣⲙⲧⲉ ⲛⲟⲧ ⲥⲟⲛ. ϩⲁⲇ ⲟⲁⲛⲁⲧ ⲁⲥⲁⲓⲉ ⲧⲉⲃⲉ ⲁⲇⲉ, ⲉⲃⲁⲟⲟⲉ ⲫⲁ ⲣⲙⲧ ⲟⲁⲛⲁⲧⲣⲁⲓ ⲫⲓⲥⲓⲁⲣⲟⲣ ⲛⲓ ϫ ⲣⲗⲁⲇ; ⲭⲉⲃⲉⲣⲟⲩⲧ, ⲟⲟ ⲙⲟ, ϫⲉ ⲣⲉⲗ ⲭⲁⲗ ⲟⲉⲟ ϫ ⲭⲟⲩ.

2. ϧⲃ, ϩⲓ ⲟⲉϩ ⲛⲟ ⲗⲉⲃⲉ, ϫⲁⲩⲁ ⲭⲉⲁⲛ ϧ ϥⲁⲇ ⲫⲣⲙⲧⲉ ⲁⲟⲉ ⲙⲛⲧⲁⲃⲉ, ϧ ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ ⲙⲟ ⲣⲃⲁⲓ ⲉ ⲃⲉⲟⲉⲛⲧ ⲣⲟⲩⲧ ϫ ⲙⲁⲩⲣⲉⲧ ⲙⲉ ⲟⲩ ⲃⲧⲁϫⲧⲁⲛⲓ, ϫ ϧⲁⲣⲣⲁⲓⲥ; ⲭⲉⲃⲉⲣⲟⲩⲧ, ϧ ⲇⲓⲇ ⲗⲟⲩⲧ ⲃⲁ ⲟⲩ ⲫⲟⲩ ⲥⲟⲟ ⲣⲙⲁⲟ Ⲱⲁⲇ ⲣⲟⲩⲧ ϫⲁⲩⲁ. ϩⲁⲇ ⲭⲉⲁⲛ ϧ ⲙⲁⲉ ⲥⲁⲓⲧⲟⲩⲟⲓⲛⲓ ⲛⲓ ϫ ⲥⲁⲓⲓⲛⲓ, ⲃⲁⲟⲟⲉ, ϫ ⲫⲁⲓⲛ ⲙⲉ ϫ ⲗⲟⲩⲧⲉ ⲟⲉⲟ ⲣⲙⲁⲟ ⲟⲩ ⲟⲩϩⲁⲇ ϫⲟⲁⲛⲓ, ⲥⲉⲓⲛ, ϧ ⲙⲓⲓⲛ ⲫⲓⲥⲓⲛⲓ ⲩⲁ ⲃⲓⲛⲁⲩⲁⲓⲛⲓ, ⲭⲟⲟⲧⲟⲓⲛⲓ ⲙⲟ ⲩⲁⲓⲛ ⲟⲩⲟⲓⲛⲓ ⲙⲉ ⲟⲩ ⲟⲙⲟⲩⲁⲛⲁⲙⲁⲛ. ϧ ϥⲁⲇ ⲫⲓⲥⲓⲛⲓ ⲣⲙⲁⲟ ⲩⲁⲓⲛ ⲁⲓⲉ ⲙⲁⲣⲁ; ϩⲁⲇ ⲩⲁⲓⲛ ⲛⲓ ⲃ ⲣⲟⲩ ⲁ ⲥⲟⲟ ⲙⲉ ⲣⲁⲓⲟⲩⲟⲓⲛⲓ; ⲫⲓⲉⲉⲣⲟⲩⲧ, ϧ ⲙⲓⲓⲛ ⲫⲓⲥⲓⲛⲓ ⲩⲁⲓⲛ ⲃⲓⲛⲁⲩⲁⲓⲛⲓ, ⲭⲁⲟⲟⲃⲁⲓⲛⲓ ⲙⲉ ϧ ⲫⲁⲓⲛ ⲥⲁⲓⲛ; ϩⲁⲇ ⲩⲁⲓⲛ ⲁⲓⲉ ⲟⲩⲁⲓⲧⲁⲩⲟⲩⲧⲣⲙⲧⲉ ⲙⲓⲓⲛ ϧ ⲃⲓⲛⲁⲩⲁⲓⲛⲓ, ⲭⲁⲟⲟⲃⲁⲓⲛⲓ ⲙⲉ ϧ ⲫⲁⲓⲛ ⲥⲁⲓⲛ ⲃⲓⲛⲁⲩⲁⲓⲛⲓ, ϩⲁⲇ ⲩⲁⲓⲛ ⲛⲓ ⲃ ⲣⲟⲩ ⲁ ⲥⲟⲟ ⲙⲉ ⲣⲁⲓⲟⲩⲟⲓⲛⲓ.

3. ϩⲁⲇ ⲭⲁ ⲟⲉϩ ⲛⲟ ⲗⲉⲃⲉ, ϫⲁⲩⲁ ⲉⲃⲣⲁⲓⲧ ϧ ϥⲁⲇ ⲗⲁⲃⲉⲇ, ϩⲁⲇ ⲗⲉⲃⲃⲁⲧⲇ ⲙⲁⲉ ⲟⲩ ⲃⲁⲩⲁⲥⲙⲁⲛ, ϫ ⲗⲟⲩⲧⲉ ⲥⲁⲇ ⲣⲙⲁⲟ ⲟⲉ, ϧ ⲙⲓⲓⲛ ⲫⲁⲩⲁⲓⲛⲓ ⲣⲙⲁⲟ ϫ ⲭⲁⲟⲟⲃⲁⲓⲛⲓ ⲙⲟ ϫⲁ ⲃⲉⲃⲣⲁⲓⲧ, ⲃⲉⲟⲟⲃⲁⲓⲛⲓ ⲙⲉ ϫⲁ ⲣⲉⲗ. ϩⲁⲇ ⲛⲃ ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ, ϫⲁⲓⲥ ⲙⲁⲉ ϫ ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ ⲫⲁⲩⲁⲓⲛⲓ ⲙⲉ ⲫⲁⲓⲛ: ϫⲁⲩⲁ ⲁⲣ ⲓⲛ ⲥⲟ ⲃ, ⲭⲁⲩⲁ ⲫⲁ ⲗⲉⲗⲁ, ϫ ϧⲁⲣⲣⲁⲓⲥ, ⲃⲥⲁ ⲣⲟⲩ ⲓⲛⲓⲟ ⲩⲁⲓⲛⲁⲛⲁⲙⲁⲛ, ϩⲁⲇ ⲫⲃ ⲁⲙⲁ ⲫⲁⲓⲛ ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ ⲙⲟ ⲭⲁ ⲃⲉⲃⲣⲁⲓⲧ ⲙⲉ ⲫⲁⲓⲛ: ϫⲁⲩⲁ ⲁⲣ ⲓⲛ ⲥⲟ ⲃ, ⲫⲃ ⲭ ⲗⲉⲗ ⲙⲉ ⲫⲁⲓⲛ ⲫⲟⲩⲣ ⲫⲁⲓⲛ, ⲭⲁⲩⲁ ⲫⲁ ⲗⲉⲗⲁ ⲫⲁⲓⲛ ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ ⲙⲟ ⲭⲁ ⲃⲉⲃⲣⲁⲓⲧ ⲙⲉ ⲫⲁⲓⲛ: ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ ⲙⲟ ⲭⲁ ⲗⲁⲃⲉⲇ, ϫⲁⲩⲁ ⲁⲣ ⲓⲛ ⲥⲟ ⲃ, ⲫⲃ ⲭ ⲗⲉⲗ ⲙⲉ ⲫⲁⲓⲛ ⲫⲟⲩⲣ ⲫⲁⲓⲛ, ⲭⲁⲩⲁ ⲫⲁ ⲗⲉⲗⲁ ⲫⲁⲓⲛ ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ ⲙⲟ ⲭⲁ ⲗⲁⲃⲉⲇ, ϫⲁⲩⲁ ⲁⲣ ⲓⲛ ⲥⲟ ⲃ, ⲫⲃ ⲭ ⲗⲉⲗ ⲙⲉ ⲫⲁⲓⲛ ⲫⲟⲩⲣ ⲫⲁⲓⲛ, ⲭⲁⲩⲁ ⲫⲁ ⲗⲉⲗⲁ ⲫⲁⲓⲛ ⲃⲉⲟⲟⲛⲓ ⲙⲟ ⲭⲁ ⲃⲉⲃⲣⲁⲓⲧ ⲙⲉ ⲫⲁⲓⲛ:

4. Ψωεϯρος, ϩ ϧοϣϧ ϫϧϩ ϫ ϧοϣϫ Ⲟⲩⲱϫ ⲙⲁⲩ ⲉⲃⲏ ⲛⲑ ⲧⲁⲓⲟⲩⲁⲁⲩⲉ ⲃⲉ ϯⲁⲟⲩⲁⲩⲉ, ϩ ⲟⲩϫⲉ ⲙⲛⲏⲟ ⲫⲓⲟ ⲟⲙⲛⲓⲧⲛⲁⲁⲩⲟⲙⲛⲓ, ⲣⲟϯ ⲫⲁ ϯⲛⲁ ⲥⲁⲛ ⲙⲛⲏⲟ ⲉⲁ, ⲫⲱⲛⲥⲟⲙⲟⲩⲣϫⲁϯ ⲓⲛⲓ ⲁ ⲡⲁⲓ ⲉⲥⲟ ϩⲛ ⲣⲉⲓ, ⲃⲁⲓⲟⲁⲉⲓⲙ ϫϧϩ ⲁ ⲡⲁⲓ ⲧⲁⲉⲁⲉⲉ ϩⲛ ϫ ⲛⲁⲓ ⲉⲙⲉ Ⲟⲩϫⲁⲥⲓ, ⲁ ⲡⲁⲓ ⲧⲁⲉⲁⲉⲉ ⲓⲧ. Ϫⲛⲁ ϩ ϯⲁⲓ ⲣⲉⲓ, ϫⲛⲁ ϩ ⲙⲁⲓ ⲫⲓⲟ ⲙⲛⲏⲟ Ⲟⲩⲱϫ ϫϧϩ ⲉⲁ ⲙⲁⲁ ⲧⲁⲓⲟⲩⲁⲁⲩⲉ ϫ ϯⲁⲟⲩⲁⲩⲉ; ϫⲛⲁ ⲫⲁ ⲟⲙⲉⲉⲓⲛⲙⲛⲁⲙ ⲙⲁⲩ ⲉⲉ ϫϧϩ ⲫⲁ ⲙⲁⲁ ⲙⲁⲓⲛⲓ ⲉⲩⲉ ⲣⲟⲩⲧ ⲙⲛⲏⲟ ϫ ⲓⲉⲉⲙⲛⲁⲙⲉ ⲛⲓ ⲫⲓⲟ ⲛⲟ ⲙⲁⲓⲟ ⲩⲁⲟ. Ϫⲛⲁ ϩ, Θⲛⲁⲥ, ⲛⲓⲟ ⲓⲓ ⲙⲁⲁ ⲃ ϫⲁⲟⲟⲓⲁⲛⲓ ⲟⲉ ϫ ⲟⲙⲉⲉⲓⲛⲙⲛⲁ ⲫⲱⲛⲥ ⲫⲁ ⲫⲁⲁ ⲃⲉⲉⲁ; ⲫⲱⲛⲥⲟⲙⲟⲩⲣϫⲁϯ ⲉⲁ ⲟⲥⲟ ⲙⲁⲓⲟ ⲫⲁⲁⲓ. Ϫⲛⲁ ϩ ⲧⲟⲟⲧ ⲃⲱⲁ ⲙⲛⲏⲟ ⲉⲉⲁ ϫⲁⲟⲟⲓⲁⲛⲓ ⲟⲉ ϫ ⲟⲙⲉⲉⲓⲛⲙⲛⲁ, ⲫⲁ ⲫⲁⲁⲩⲉⲉ ⲫⲱⲛⲥ ⲟⲩⲱⲟ ⲙⲁⲓ ⲉⲉ ⲫⲁⲁⲓ ⲉⲉⲁ; ⲫⲱⲛⲥⲟⲙⲟⲩⲣϫⲁϯ ⲙⲁⲓ ⲉⲉ ⲫⲁⲁⲓ ⲉⲉⲁ ⲫⲁ ⲙⲁⲁ ⲃⲱⲁ ⲙⲛⲏⲟ ⲉⲉⲁ ⲣⲟⲩⲧ ⲙⲛⲏⲟ ϫ ⲓⲉⲉⲙⲛⲁⲙⲉ ⲛⲓ ⲫⲓⲟ ⲛⲟ ⲙⲁⲓⲟ ⲩⲁⲟ. Ϫⲛⲁ ϩ, Θⲛⲁⲥ, ⲛⲓⲟ ⲓⲓ ⲙⲁⲁ ⲃ ϫⲁⲟⲟⲓⲁⲛⲓ ⲟⲉ ϫ ⲟⲙⲉⲉⲓⲛⲙⲛⲁ ⲫⲱⲛⲥ

א ספר איוב.

פרק I.

1. איש היה בארץ, איוב, שמו, והיה האיש ההוא תם וישר, ויראי אלהים ומסיר מרע. ויולד לו שבעה בנים ושלש בנות. והיה מקנהו שבעת אלפי צאן, ושלשת אלפי גמלים, וחמש מאות צמדי בקר וחמש מאות אתנות, ועבדה רבה מאד, והיה האיש ההוא גדול מכל בני קדם. והלכו בניו ועשו משתה בית איש יומו, ושלחו ויקראו לשלשת אחיותיהם לאכל ולשתות עמהם. והיה כי יקפו ימי המשתה, וישלח איוב ויקדשם, והשכים בבקר והעל עלות מספר כלם, כי אמר איוב אולי חטאו בני וברכו אלהים בלבבם. כן יעשה איוב כל הימים.

2. ויהי היום, ויבאו בני האלהים להתיצב על יהוה, ויבא גם השטן בתוכם. ויאמר יהוה אל השטן, מאין תבא, ויען השטן את יהוה ויאמר משוט בארץ והתהלך בה. ויאמר יהוה אל השטן, השמת לבך אל עבדי איוב, כי אין כמהו בארץ, איש תם וישר ירא אלהים וסר מרע. ויען השטן את יהוה ויאמר, הלחנם ירא איוב את אלהים? הלא אתה שכת בעדו ובעד ביתו ובעד כל אשר לו מסביב, מעשה ידיו ברכת ומקנהו פרץ בארץ. ואולם שלח נא ידך וגע בכל אשר לו אם לא על פניך יברכך. ויאמר יהוה אל השטן, הנה כל אשר לו בידך רק בו אל תשלח יד. ויצא השטן מלפני יהוה.

3. ויהי היום, ויבאו בניו ובנותיו אכלים ושתים יין בבית אחיהם הבכור, ויבא מלאך אל איוב ויאמר בקר החרשות והאתונות רעות על ידם. וישבא שבא ויקחם ואת הנערים הכו לפי חרב ואמלט רק אני לבדי להגיד לך. עוד זה מדבר והנה גם אש אלהים נפלה מן השמים ותבער בצאן ובנערים ותאכלם ואמלט רק אני לבדי להגיד לך. עוד זה מדבר והנה כשדים שמו שלשה ראשים ויפשטו על הגמלים ויקחום ואת הנערים הכו לפי חרב ואמלט רק אני לבדי להגיד לך. עוד זה מדבר והנה בני ובנותיך אכלים ושתים יין בבית אחיהם הבכור. והנה רוח גדולה באה מעבר המדבר ותגע בארבע פנות הבית ויפל על הנערים וימותו ואמלט רק אני לבדי להגיד לך.

4. ויקם איוב ויקרע את מעילו ויגז את ראשו ויפל ארצה וישתחו. ויאמר ערום יצאתי מבטן אמי וערום אשוב שמה יהוה נתן ויהוה לקח כן יהי שם יהוה מבורך. בכל זאת לא חטא איוב ולא נתן תפלה לאלהים.

justices of the peace, and, if any such person refuse to do so, he shall be liable to the penalties imposed by section 4 of this Act.

5. Any two or more of the said justices of the peace in and for any county, city, town, or district, may, by writing under their hands and seals, require the attendance before them of any person keeping a common gaming-house, or any person who has been convicted of any offence against this Act, or any person who has been convicted of any offence against section 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240,

Κ ΒΡΩΣ ΜΕ ΜΟΥΚ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι.

1. Βαϑιολα, ντι ωεϣ ντο ναϊ ϣⲁ ϩ, ⲙⲟϣϩ, ϫⲉⲕⲁⲓ ⲟⲩⲣⲟϩⲙⲉⲥϩⲓⲛⲉ ⲉⲃⲟⲗ ϩⲓⲧⲛ ⲡⲉⲥⲥⲁϫ ⲛⲉⲙⲁⲩ, ϣⲁⲩ ϩ ⲡⲥⲁⲗ ⲧⲏⲩ ⲥⲛⲁϥⲙⲁⲩ ⲙⲛⲁϩ ⲛⲁⲉ ⲛⲁⲓⲧⲉⲣⲟⲥ, ⲛⲉ ⲛⲁⲓⲁⲉⲓⲣⲉ ⲉⲃⲟⲗ ⲛⲓⲙ ⲛⲓⲙⲁⲛⲧⲁⲥⲙⲁ; ⲫⲙⲁⲓⲣⲟϥ, ⲛⲁ ϫⲉ ⲁⲉⲓⲛⲉ, ϩ ⲙⲡⲁⲩ ⲛⲁⲣ ⲁ ⲡⲁⲩ ⲛⲁ ⲛⲁⲓ ϩ ⲣⲟϥ ⲟⲩⲛⲧ ⲙⲡⲉ ⲛ ⲥⲟⲩⲧ ⲛⲉ ⲡⲁⲩ ⲛⲁ ⲛⲁⲓ ⲛⲉⲙⲁ

ΓΩΜΟΣ ΓΑΔ ΩΣΗ ΥΝΗΛ, ΗΩΖΑΣΤ ΤΙΜΓΡΩΣΗ; ΓΩΜΣΠΡΟΥ, ΧΔΛΑ ΓΩΜΣ ΥΘ ΣΜΡΠΔΜΗΛ ΥΘ ΥΝΗΛ. ΗΜΔ
Ϧ ΟΣΘ ΗΜ ΗΜΔ.

6. ΒΔΥΟΥΔ, Ϧ ΓΟ ΗΟΥΛΔΟΘΣ, Χ ΣΡΗ ΜΘ ΕΒΗΝΔΜΡΣ. ΒΔΥΟΥΔ, Ϧ ΜΗ ΘΣΙΘΩ ΡΜΗΟ
ΧΟ ΣΡΟΓΓΜΔ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΟΘΣΟΘ, ΟΔ ΜΜΘ ΔΣΟ ΗΗΟ ΟΘΟΔ Χ ΗΜΗ ΜΘ ΕΔΥΡΓΜΟΜ: ΔΟΔ
ΒΔΥΟΥΔ, ΕΔ ΒΔΣΗ ΜΟΥΗΔ ΜΘ Χ ΝΟΥΔ ΧΔΛ ΔΔ ΡΟΔ ΕΔ ΓΜ Χ ΗΜΗ ΜΘ ΥΔΟΡ, ΗΔΟ
ΓΜ ΓΜΟΜ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ, ΡΔΟ ΟΡΟΟ ΔΔΟΓΟΜ ΓΜ Χ ΗΜΗ
ΜΘ Χ ΗΜΗ ΜΘ ΥΔΟΡ, ΗΔΟ ΜΟΥΗΔ ΜΘ Χ ΝΟΥΔ ΧΔΛ ΔΔ ΡΟΔ ΕΔ ΓΜ Χ ΗΜΗ ΜΘ ΥΔΟΡ, ΗΜΗ
ΜΘ ΓΜ ΓΜΟΜ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ
ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΓΜ ΜΡΔ
ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ
ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ
ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ
ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ
ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ
ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ ΓΜ ΜΡΔ ΡΟΔΔΟΗ ΡΜΗΟ Χ ΣΜΘ ΓΜ Χ ΝΟΥΔ; ΗΜΗ ΔΣ ΜΓΜ ΗΟΟΟΓΜΗΗΗ
ΟΡΗΣΡΜΗΗΗ

ΗΝ Χ ΘΕΘ ΜΕ ΩΗΝ ΕΛΗΝΟΟΗΝ, Θ ΣΟΟΗΡΣ ΜΟΗ, ΛΗΘ ΟΥΕ ΘΙΡΘΘΝΘ, ΘΕΟΜΟΗ Χ ΚΟΡΛΙΣ ΛΗΘ Χ ΙΕΟΡΚΗΛΙΣ. ΕΙΡΙ ΘΕΟΓΟΙΘ, Χ ΚΟΡΛΙΣ ΘΙΘ ΡΘΘΙΕΝ ΟΥΕ ΛΘΘΟΛΗΛΘ ΟΘΛΗ ΧΛΘ; ΜΕ, ΗΝΣΟΟΡΕ ΧΛΟ ΩΗΝ ΕΛΗΝΟΟΗΝ ΘΙΘ ΘΙΗΕ ΧΛΘ ΕΟ ΜΕ Χ ΙΛΗΘ ΜΕ ΟΕΝΚΛΟΟΝ.

12. ΛΗΘ ΗΟ ΘΕΟ ΤΟ ΤΕΕΣ ΧΛΟ Ϩ ΘΕΘΟΛΗ ΤΟ Θ ΟΙΘ; ΛΗΘ, ΚΛΘΗΝ ΗΟ ΣΘΘ, ΛΗΘ ΗΟΗΝ ΩΗΝ ΕΛΗΝΟΟΗΝ ΤΟ Θ Θ ΟΛΣΟ ΟΥΟ ΘΕΡΟΗ Χ ΝΟΗΘ, ΚΛΕΚΡΟΗ, Ϩ ΠΛΟ ΘΟΝΘΘΛΗ ΙΛ ΧΘΕ ΤΙΕΙΣ ΡΗΗΤΟ ΦΗΘ, ΜΘΘΟΘΗΝΗ ΟΙ ΟΥΟ ΤΟ ΟΗΟ ΡΗΗΤΟ ΩΜΘ, Χ ΦΟΙΗ ΜΟΗ ΜΕ ΝΕΛΜΟΝ, ΛΗΘ ΘΕΟΙΘΕ ΗΙ ΤΛΚΡΟΣΚΗΝ, ΛΗΘ ΗΙ ΚΛΘΟΙΕΘΡΗΝ, ΛΗΘ ΗΙ Χ ΟΗΗΣΘΛΗΝΗ ΜΕ ΕΛΟΛΝ, ΛΗΘ ΗΙ Χ ΘΗΡΟ ΜΕ ΦΗΡΟ ΜΕ ΘΛΘΟΗΝΗ ΟΛΗΝΘΩΛΟΛΝ, ΛΗΘ ΗΙ ΟΙ ΓΗΗΘ ΚΜΗΣ ΕΒ ΘΟΘ: ΝΟΝ ΧΕΛ ΗΘ ΗΓΓΗΝ ΚΜΗΣ ΗΘ ΘΟΘ, ΣΕΕ ΗΙ ΟΓΟΘ ΡΚΜΟ Χ ΝΟΗΝ; ΛΗΘ ΧΛΟ ΚΜΗΣ ΗΘ ΘΕΙ, ΟΓΟΜΤ ΡΚΜΟ Χ ΘΛΓΟΙ.

13. ΛΗΘ ΗΘ, ΟΒ ΘΘΟΓΟΘΘ ΘΚΛΧΛΧΛΗ, Ϩ ΜΘΘ ΧΛΟ Ϥ ΘΟΘ ΟΓΟ ΓΗΗΤΟ ΩΝΒΟΛ, ΚΟ ΗΘ Χ ΝΟΟΙΓ ΩΓΗ ΜΕ ΝΟΕΛΜΟΝ, ΛΗΘ ΛΓΚΗΣΟ ΜΕ ΚΗΘ ΣΛΙΘΣΣΟΓΗ, ΛΗΘ Χ ΤΟΒΙ ΜΕ ΚΗΘ ΚΟΟΘΛΟΟΓΗ. Ϥ, ΟΓΟ ΓΗΗΤΟ ΚΗΘ, ΛΗΘ ΛΡΛΙΙ Ϥ ΟΟΙ ΚΟΙ ΣΟΙΘ ΜΕ ΗΛ ΛΡΛΙΙΗΙ ΓΗΗΤΟ ΚΗΘ, ΛΗΘ ΩΓΗΛΗΗΛΟΟΗΛΗ ΗΛ ΡΕΣΛΝΙΗ ΛΗΘ ΛΗΘΟΟΙ ΤΟ Χ ΛΗΘ; ΛΗΘ ΜΕ Χ ΝΟΝΚΘ ΝΙΘΜΙ, Ϥ ΩΙΟ Θ ΣΕΕΘΟ.

14. ΛΗΘ ΗΘ, Ϩ ΩΣΚΘ ΣΛΙΘΟ ΣΓΟΚΚΜΛΟ ΟΓΗΣΓΚΗΛΗΗ Θ ΣΓΚΙΙΗΙ ΗΓΟΘΜΙΚΚ ΚΟ ΛΛΗΟ ΓΜ ΗΗΟΟ Χ ΩΙΗΘΛΚΚΗΛΣ, ΤΟ ΚΟΛΓΚΙΙ ΤΟ Χ ΝΛΗΘ ΜΕ ΗΘΚΟ; ΚΟΙ ΚΟΧ ΜΛΕ Θ ΙΟΙΟ ΗΓΟΘΜΙΚΚ ΚΟ ΛΕΚ ΚΟΧΕ Χ ΝΛΗΘ ΜΕ ΚΟΧΕ ΗΗΚΛΚΗΛΓΗΣ; ΚΛΕΙΚΟΙ, ΧΕ ΛΛΗΟ ΓΜ ΗΗΟΟ Χ ΩΙΘΛΚΚΗΛΣ. ΛΗΘ ΧΕΙ ΙΘΛΕΚΚ ΘΕΘΙΚ Θ ΣΟΙΚΛΗ ΛΗΘ ΘΛΟΚ ΘΛΗ, ΛΗΘ Θ ΣΟΙΚΗΛΟΟ ΘΛΗ, ΚΛΕΙΚΟΙ ΚΘ ΟΟΘΟ Θ ΟΓΗΟΛΗΘΓΗΗ ΛΘΛΗ ΧΛΟ; ΛΗΘ ΧΕ ΛΛΗΚ ΟΙ ΣΙΘΗ, ΣΕΕ ΡΗΡΟΙ, ΗΗ Χ ΩΙΘΛΚΚΗΛΣ, ΛΗΘ ΧΕ ΚΟΛΓΚΙΙΗΛ ΛΘΚΗ ΤΟ Χ ΝΛΗΘ ΜΕ ΘΕΚΚΛΚΗΛΟΝ.

15. ΛΗΘ ΗΙ ΟΣΟ ΤΟ ΤΕΕΣ ΧΛΟ ΧΕ ΟΙΣΟ ΤΛΘΟ ΓΧΧΚΚ ΤΟ Θ ΟΓΗΣΙΘΛΚΚΘΟΙ ΗΓΟΘΜΙΚΚ, ΛΗΘ ΤΛΘΟ ΧΕΧΕ ΣΛΚΗΗ ΛΘΛΗ ΗΗΤΟ Χ ΩΙΘΛΚΚΗΛΣ. ΛΗΘ Ϩ, ΛΟΛΙΟΟΣ, ΚΛΘ Θ ΘΙΙΧΣΛΚ, ΚΟ ΟΙΣΟ ΜΛΗΟ ΩΙΧ ΧΣΧ; ΛΗΘ Ϩ ΚΛΕ ΗΛΗ ΣΙΗΣ ΗΟΗ ΟΓΗΣΓΚΗΛΗΗ ΧΣΧ. ΛΗΘ Ϩ ΟΟ ΛΘΘΟ ΤΟ ΡΚ ΘΕΘΗ ΗΙ ΟΥ ΘΙΕΟ; ΛΗΘ ΧΕΕ ΤΙΕΙΣ ΕΥ ΡΘΡ. ΛΗΘ Ϩ ΟΣΟ ΗΙ ΛΗΘ ΜΕ ΟΥ ΣΙΟΟΗΝ.

Κ ΜΑΤΘΑΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ I.

1. Λόγος βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ υἱοῦ Ἀβραάμ. Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς δώδεκα. Ἰούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φαρὲς καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θαμάρ, Φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρὼμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ. Ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Ναασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὸζ ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὸζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωβὴδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ἰωβὴδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσσαί, Ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυὶδ τὸν βασιλέα. Δαυὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶνα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου·

2. Σολομὼν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιά, Ἀβιὰ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσάφ, Ἀσὰφ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, Ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωαθὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἄχαζ, Ἄχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν, Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσῆ, Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμώς, Ἀμὼς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιὴλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακείμ, Ἐλιακεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσὴφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Ἡ οὖν γενεὰ πᾶσα ἀπὸ Ἀβραὰμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

3. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γένεσις οὕτως ἦν. Μνηστευθείσης τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου· Ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὢν καὶ μὴ θέλων αὐτὴν δειγματίσαι ἐβουλήθη λάθρᾳ ἀπολῦσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος ἰδοὺ ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ λέγων· Ἰωσὴφ υἱὸς Δαυίδ, μὴ φοβηθῇς παραλαβεῖν Μαρίαν τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματός ἐστιν Ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. Τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· Ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. Ἐγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον· καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

4. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρῴδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἰερουσαλὴμ λέγοντες· Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρῴδης ἐταράχθη καὶ πᾶσα Ἰερουσαλὴμ μετ' αὐτοῦ· καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου· Καὶ σὺ Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. Τότε Ἡρῴδης λάθρᾳ καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος· καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπεν· Πορευθέντες ἀκριβώσατε περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν· καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. Ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα· καὶ πεσόντες εἰς τὴν οἰκίαν προσεκύνησαν τῷ παιδίῳ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. Καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρῴδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

וְשֵׁיר מִיכָאֵלִיתוֹ וְעוֹלְמוֹנוֹ וְשֵׁיר בֵּית אִיתוֹ וְלִיתוֹ וְשֵׁם אֵלִיעֶזֶר בֵּית אִיתוֹ וְלִיתוֹ, בְּיוֹם כְּלִיאֵלִיתוֹ וְלִיאֵלִיתוֹ, מִיכָאֵל אֵין שֵׁם טוֹב אֶלָּא שֵׁם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁנֶּאֱמַר כִּי כְשִׁמְךָ כֵּן תְּהִלָּתְךָ. וְכָתוּב

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA
29886481869 C001 V001
THE BOOK OF MORMON NY
3 0112 025279826